

INTERVJU DRAGO PRGOMET, HDZ-ov KANDIDAT
ZA ZAGREBAČKOG GRADONAČELNIKA

Zagreb će pripremiti za 22. stoljeće, a to očito neki ne razumiju

STR. 8

HRVATSKI POLITIČKI TJEDNIK

7DNEVNO

ZAGREB | 5. svibnja 2017. | BROJ 179 | GODINA 4 | 10 KN / 1,5 KM / 2,5 € / 3,5 CHF / 2,5 € B / 2,5 € L / 2,8 € NL / 3,2 € F

7.dnevno.hr

DVOJAC
KOJI OBEĆAVA

KAKO SU ŠEKS
I BOŽINović
POSTALI DVA OKA
U PLENKOVIĆEVU
GLAVI?!

STR. 3

OPERACIJA BRUHA ILI FARSA NA SVETOM DUHU

Bandić pronašao razlog
kako treći put izbjegi
dolazak na sud

STR. 20

Todorić za sobom
povlači i Hanžekovićevo
medijsko carstvo

STR. 16

'GLOMAZNI OTPAD' BIVŠEG SDP-ovog MINISTRA

Zmajloviću,
kako imaš
obraza pljuvati
po Gazdi?

STR. 18

MOST IZA ZAVJESE
Sve poteze
Petrova i društva
vuku opskurni
šefovi iz sjene

STR. 6

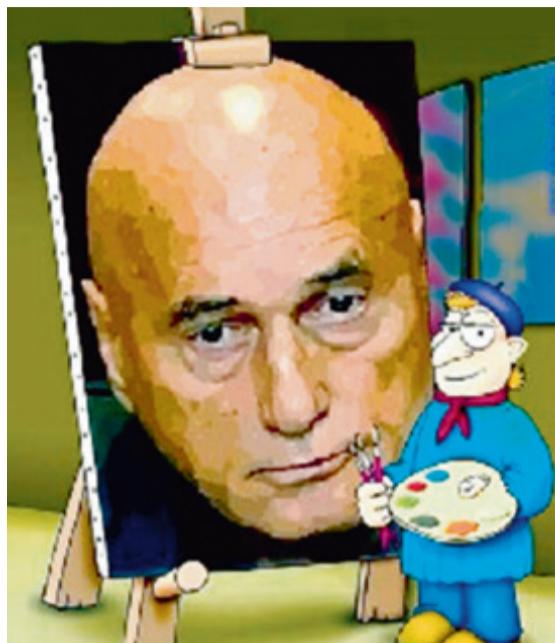
KOLUMNA Lijevom našom

Hrvati, ili kako kaže **Josip Radeljak**, Hrvateki, jedini su narod na kugli zemaljskoj koji ne mora izaći na ulice da bi rušili svoju Vladu. Za razliku od Makedonaca, mi smo sofisticirani. Ležimo kod kuće uz pivo i kikiriki, gledamo TV, a Vlada pada. Barem za sada. Makedonci se u Sobranju "šoraju", pada i demokratska krv, može se vidjeti pokoji munjeviti aperkat, direkt ili kroše, a bilo je i KickBoxing. Mi se u našem "Sobranju" ne tučemo. Samo izvozimo naše ustašoidne instruktore. Nakon makljaže u Sobranju, beogradski "Kurir" prosto ne može da veruje. "Ustaša komandovao prebijanjem makedonskih poslanika: Upao s batinašima u fantomkama u Sobranje". Gledam na slici "ustašu" s četničkom bradom kako bije socijaliste, ali bez „Kurirove“ fantomke. "Kurir" je oprezan. Sjećaju se atentata u Marseilleu 9. listopada epske 1934. godine u 16,20 sati, kad je "ceo napredni svet prosto zanemo". **Vlado Černozemski**, član VMRO-a, upucao je kralja Aleksandra I. Karadorđevića. Tek što je kralj uveo apsolutnu "demokraciju", poznatu pod nazivom "šestojuuarska diktatura".

Zašto podsećam na malo povijesti u 21. stoljeću? Zato što je "ustaša" s četničkom bradom, prilikom upada u makedonski parlament, vikao da je on novi **Vlado Černozemski**. Tadašnji kralj je preko adutanta bio poslao neutješnom narodu poruku koja je Hrvatima i Makedoncima zaledila krv u žilama: "Čuvajte mi Jugoslaviju". Tu smo povjesnu izjavu učili kroz naše "soc-demokratsko" kurikularno obrazovanje. Ako opet ispliva na površinu **Boris Jokić**, učit će moći opet o brižnom kralju koji nas je glijotinom UFC napokon ujedinio. Sve bi bilo redu da "oni gore" nisu, nakon dosta godina i nakon Drugog svjetskoga rata, pozvali sebi i adutanta kojem je kralj čvrsto stisnuo nadlakticu i prošaptao: "Čuvajte mi Jugo...." Bojeći se "istražnog sudije" koji ga gore čeka, kraljev adutant **Panta Draškić** navodno je priznao "sveštenoj osobi" da je kralj, u stvari, u samrtnom hrcpcu prošaptao: "Upućaš me p.... im majčina..."

No, pustimo romantičnu povijest i vratimo se Mostu, HDZ-u, **Petrovu**, **Plenkiju** i ostalim akterima našeg domaćeg "plovećeg kazališta". "Ujedinjenje ili smrt", rekao je još jedan lik iz povijesti, pukovnik **Apis Dimitrijević**, kad je u Grčkoj upucao kralja **Aleksandra Obrenovića**. Ne znam, traže li **Gregurić**, **Valentić** i **Mateša** baš smrt, ali očito je da traže u ovim tragikomičnim vremenima ujedinjenje vlasti i oporbe. **Franjo Gregurić** kaže da "dok se zemlja ne stabilizira", tri najveće stranke HDZ, SDP i HNS moraju imati - "glave skup". To je inače stari zagorski običaj kada se piye fino sortno vino "tudum". Naročito je važno da se skupe na kup dvije velike stranke, SDP i HDZ zajedno s još jednom snažnom, perspektivnom i nadasve omiljenom strankom - HNS-om. Bez njenih 2,5 posto birača nema jedinstva, ali je smrt poprično izgledna. Ta stranka, zahvaljujući SDP-u, jedina ima dovoljnu hrpu zastupnika u Saboru koji bi mogli popuniti ponor u glasačkoj većini, nastao raspadom koalicije s Mostom. Ipak, nekako mi se čini da srljaju u političku smrt svi koji se napiju "tuduma" s **Vrdoljakom**.

Velika koalicija! Napokon bi se mogao ostvariti san svih "demokrata" koji misle da je najbolje kada su svi u jednoj stranci ili barem svi zajedno na vlasti, jer oporba ionako samo smeta u parlamentu. Zato Most i Živi zid van, dok se veliki dečki dogovore. Ne možemo spašavati fina francuska vina dok kuća gori. Sad je nevažno tko je doveo Agrokor pred streljački vod, tko je za 25 posto Ine dao Molu sva upravljačka prava, tko je svjedočio u Ženevi iz Hrvatske protiv Hrvatske, tko je nacrtao svastiku na Poljudu, tko je lobirao na Ustavnom sudu da se ukinie presuda **Sanaderu**. Naravno, sad bi zahtjev usijanih glava da se javnosti objasni kako je u DUDI-ju nestalo 62 milijarde kuna, bio obično sitničarenje. Ionako je taj manjak samo knjigovodstveni, u velikom dijelu. Velika koalicija ne pozna male probleme. Suzavac u klubu duginih boja Super-Super, ostavite za bolja vremena. Hrvati su naučili još u doba Juge, tako drage **Josipu Juratoviću**, štedjeti u nekretninama, a ne kao što, vjerojatno, **Jura** u Njemačkoj štedi u Mercedesovim dionicama. Zašto bi sada - kad treba spasiti vlast HDZ-a, makar i velikom Koalicijom sa SDP-om i HNS-om, ili možda čak i "malom" koalicijom samo s HNS-om - kmetski Hrvateki razmišljali o progresivnom porezu na nekretnine? Kad im počnu dolaziti uplatnice za plaćanje poreza na nekretnine, mnogi će zaboraviti na ujedinjenje svih "važnih" stranaka, kako bi se sačuvala vlast koja je narodu uvela nove poreze. Kad je **Franjo Gregurić** bio premijer onda se radilo o tome hoćemo li preživjeti ili ne, kao država. Sad bi se trebali svi opet ujediniti, ali ne da bi preživjela država, nego svi oni koji su nam pred vrata doveli Inu, Mol, Agrokor, svastiku, DUDI, granični kaos, Zlatni rat, Pelješki most, Super-Super

piše: Zvonimir HODAK

Svi koji se napiju 'tuduma' s Vrdoljakom, srljaju u političku smrt!

Očito je da Gregurić, Valentić i Mateša traže u ovim tragikomičnim vremenima ujedinjenje vlasti i oporbe. Franjo Gregurić kaže da 'dok se zemlja ne stabilizira', tri najveće stranke - HDZ, SDP i HNS - moraju imati - 'glave skup'. To je, inače, stari zagorski običaj kada se piye fino sortno vino 'tudum'

itd. Sjetite se samo kolike smo do sada imali parafiskalne namete, a sve ih je "štancala" partija na vlasti. Sada, kada će vladati njih tri zajedno mogu što god im padne na pamet... Slavonija, Lika..., pustoš, iseljavanje u Irsku i Novi Zeland. Ali to nema veze, važno je samo da su skupa glave ovih koji su ostali da bi mogli biti na vlasti. Skupoću oni ionako neće ni osjetiti kao što, evidentno, ne mogu osjetiti ni bilo svog naroda. Dok žena zbog neplaćenih 1400 kuna pričuve ostaje bez svog stana u sramotnom ovršnom postupku, dotle direktori državnog HEP-a naručuju više od 200 skupocjenih limuzina za svoje guzice. U bogatoj Švedskoj i direktori i ministri imaju velike plaće, ali sami sebi kupuju automobile za posao. I HEP-ovi direktori imaju velike plaće, ali ljepše se voziti u ... E, moj narode! Zlobnici kažu kako će Most od sada plaćati mostarinu, a drugi? Što ako nakon njega stvari krenu još brže nizbrdo? Činjenica je da **Orepić** nije uspio riješiti prohodnost naše granice s "dragim prijateljima" Slovincima. Hoće li to uspeti **Zdravku Mariću** ili **Martini Dalić**?

Bez obzira na **Marića** i njegovu sudbinu, bez obzira tko se zaigrat - **Plenki ili Petrov** - frljijada je i nadalje u žiji zanimanja Hrvata, jugovića, orjuna-

ša i ustašoidnih troglodita, kako je to slikovito zarežao **Zlatko Gall**. On je novinar koji je senzibilno, skoro poetski, svojim raskošnim talentom opisao veličanstvenu atmosferu koncerta koji nikada nije održan. Ljevoruki **Zlatko**, samu činjenicu da su trogloditi htjeli prekinuti **Frlijećevu** musaku, uzima kao dijalektički znak - "da smo otišli u tri lepe materine". Bez obzira što njegove učiteljice, **Lepe Smoje**, više nema na čelu progresivnog Splita. Ali, podrška progresivaca iz Žikine dinastije stiže mu sa svih strana. Recimo, **Velimir Visković**. On se napuni kao žaba vode i poručuje ognjištarima da se malo uvuku u sebe i svoj ja, jer je **Frlić** ugledan i uspješan u Europi. Bože, kako naši ljevičari lažu, a da im na obrazima nema nimalo rumenila ni stida. Poljaci dižu protiv **Frlijećevu** kazne prijave, austrijski kritičar **Ronald Pohl** u "Der Standardu" nazvao je **Frlijećevu** predstavu "idiotskom predstavom" i "cinizmom bez mjere i ukusa te da neugodno vonja na školski kabare." Uglavnom, u Lijevoj našoj sve je moguće. U Rimu je **Kaligula** imenovao svog konja za senatora, a u RH, **Frlić** postaje "ugledni" režiser. **Pedi Grbinu** je javni prosvjed protiv "idiotske predstave" bio "nacionalistički ispad", **Ante Tomić** je "ugledni književnik", **Snežana Banović** je preko noći postala profesorica na Akademiji dramskih umjetnosti te sanja dan kada će na Akademiji uz nju predavati i **Branimir Johnny Šulić**. Iskazala je podršku "hrabroj ekipi predstave i upravi HNK Split." Bi li "hrabra" ekipa ostala dugo u Splitu kad bi glumica, **Nika Mišković**, iz svoje vagine izvukla, recimo, hajdukova zastavu ili zastavu duginih boja? Neka netalentirani **Frlić** postavi svoju "musaka predstavu" u Sarajevu i neka Nika tamo iz vagine izvlači zastavu s ljljanima. **Denis Derk** u Večernjaku se pita i pomalo čudi - "Frlića" iz Ljubljane nisu tjerali u rodni Travnik". Čudno! I Slovenci su imali grdi rat kao, uostalom, i mi u Hrvatskoj. Ali, slovenski senzibilitet prema ratu je malo drukčiji. Njihov rat trajao je tri dana, a naš četiri godine. I upravo toliko smo puta osjetljiviji na naše svinjetinje. **Ante Tomić**, finim JNA humorom, podbada pravaše: "Bez satelitske navigacije ljuditi pravaši nikada ne bi ni pronašli splitski HNK". Taktika "Govnom na govno", u pravilu proizvede loš vonj. **Ante** izdaje malo knjige, a malo domovinu, pa potom snima filmove. Ali, kad se okuša u Češkoj kao odskočnoj dasci za put na sanjani zapad, doživi šok veći od **Zlatka Galla** kad je, nakon sjajnog izvješča o koncertu, doznao da ovaj nije ni održan.

Jedan od istaknutijih jugo-nostalgičara je lik koji se do 1991., navodno, zvao **Milorad Babić**, pa je preko noći postao **Matija**. I tako je **Matija**, vjerojatno, potaknut "nekulturnim" ponašanjem branitelja pred HNK-om u Splitu, odlučio iste demaskirati pred progresivnom javnošću. Nakon što je ogulio zadnji krumpir kojim gaje nagradila "ustašoidna država" (jer je zamračio nešto više od 3 milijuna kunića), **Matija** je otvorio svoju jugo-dušu: "Uvijek isti šljam. Profesionalni šatoraši, branitelji privilegija, krežubi, neoprani, neuki, beskorisni, zli, odradivaci za HDZ-ove, Klemove, Bandiće. Uvijek isti, najprljaviji talog društva. Dajte se u idućem ratu počistite medusobno. Društveno korisne funkcije nemate: u ratu ste korisni Čermacima i Todorićima, kako bi primili metak da njima pomognete izgraditi dvorce i benzinske. Nakon rata najgori političkom šljamu da mu osigurate glasove u zamjenu za nezaslužene privilegije. Ljudi niste, ne gurajte se među ljudi. Iš, bagro iz parkova..." Onda **Matija** ili **Milorad**, malo ublažava grube glagole, pa predlaže da se za NJIH uvede smrtna kazna. Ni više ni manje. Bravo, **Matija**!!! Bravo i onom sudskom vijeću hrvatskog suda koje ti je za tri milje i nešto više kuna dalo rigoroznu kaznu guljenja krumpira. Da branitelji nisu s "kravavim gaćama" kampirali na Velebitu dok si ti čekao da završi "otadžbinski rat" i da se tebi i **Jeleni Lovrić**, napokon, ukažu **Kadijević**, **Adžić**, **Mladić** i ostali dragi oficiri, nikada ne bi došao u priliku biti ovako "hrabar". Uzdaš se ti u **Mirjanu Rakić**, koja je još u ožujku prošle godine podnijela "neopozivu" ostavku, pa je, milošću Božjom, preko **Milanovića**, **Oreškovića** i **Plenkovića** i dalje ostala u medijskom prostoru koji je u međuvremenu očišćen od **Marka Jurića** i sličnih. Ali, tebe i tebi slične, neće i ne smije se dirati. Sve te hrvatske vlasti i HDZ-a i SDP-a, su twoje vlasti koje će uvijek štititi tebe, **Babiću**, a ne one twoje "zle, krežube, neoprane i neuke". Predlažeš da se "zli i neoprani" u idućem ratu "počiste međusobno". Pomoli se svom Bogu (ako ga uopće imas) da do "idućeg" rata ne dođe. Možda branitelji neće mirisati tako fino po krumpiru k'o ti, ali dobro pamte uvrede. Oni ne ubijaju vlastiti narod. Njih više od tri i pol tisuće, namjerno se oprostilo od države koju su stvorili. I kad se preostali branitelji danas pitaju, gdje je nestala Hrvatska kakvu su u "kravavim gaćama" sanjali na Velebitu, morat će to objasniti pomalo neakademski: U pi*ki, ne materinoj, već glumice **Nike Mišković**...!

Dvojac koji obećava

KAKO SU BOŽINOVIĆ I ŠEKS postali dva oka u Plenkovićevoj glavi?!

Kako može čovjek koji je 1990. govorio da HDZ treba zabraniti, a Tuđmana uhititi biti osoba od Plenkovićeva najvećeg povjerenja, ogorčeno se ovih dana pitao jedan pripadnik stare stranačke garde. Kako je moguće da čovjek koji završi Obranu i zaštitu i bude šef kabineta Stipi Mesiću danas bude jedan od glavnih kreatora HDZ-ove politike. Kako je uopće moguće da Božinović, kao i Šeks budu najvažniji politički oslonac aktualnom premijeru, te hoće li se to, na koncu, Plenkoviću vratiti kao bumerang, pogotovo u kontekstu rušenja Mosta i dalekosežnih i nesagledivih posljedica, koje taj čin može imati u bližoj i daljoj budućnosti?

Božinović se u HDZ učlano 2011. godine na prijedlog Jadranke Kosor kada je stranci pristupilo još desetak osoba iz javnog života, među kojima i bivši kao i sadašnji predsjednik stranke Tomislav Karamarko i Andrej Plenković

piše: 7 DNEVNO

Nakon što su se ovih dana u medijima raspisali o tome tko su glavni arhitekti Mostova izbacivanja iz Vlade, na koncu je isplivalo nekoliko imena predvođenih Davorom Božinovićem, premijerovim šefom kabineta i čovjekom od njegova najvećeg povjerenja, te Vladimirom Šeksom - Plenkovićevim političkim mentorom i savjetnikom, koji je svojedobno prvi najavio Karamarkov pad i Plenkovićev dolazak na čelo stranke. Naime do mišljenja spomenutog dvojca premijer Plenković najviše drži, pa se mnogi u stranci u čudu pitaju kako je to uopće moguće. Kako je moguće da čovjek koji je 1990. govorio kako HDZ treba zabraniti a Tuđmana uhititi, postane osoba od Plenkovićeva najvećeg povjere-

Dvojac koji obećava

nja, ogorčeno se ovih dana pitaju pojedini pripadnici stare i vjerne stranačke garde. Kako je moguće da čovjek koji završi Obranu i zaštitu i bude šef kabineta Stipe Mesiću danas bude jedan od glavnih kreatora HDZ-ove politike. Kako je uopće moguće da Božinović i Šeks budu najvažniji politički oslonac aktualnom premijeru, te hoće li se to, na koncu Plenkoviću vratiti kao bumerang, pogotovo u kontekstu rušenja Mosta i dalekosežnih i nesagledivih posljedica, koje taj čin može imati u bližoj i daljoj budućnosti.

Šeks je jedinstvena osoba u hrvatskoj politici. Osim po dugo-vječnosti (na političkoj sceni je neprekidno i intenzivno punih 27 godina), Vlado Šeks je poznat kao čovjek iza kojega su ostajali politički mrtvaci koje je on stvorio – Sanader, Kosorica, Karamarko... Hoće li i Plenković doživjeti istu sudbinu?

Što se pak, Davora Božinovića, Plenkovićeva šefa kabineta tiče, njemu mnogi u stranci zamjeraju da je za Hrvatsku učinio upitne stvari tijekom pregovora o razgraničenju s Crnom Gorom na Prevlaci, te kao ministar obrane u

sukcesiji vojne imovine. Školski jedrenjak Jadran, dragulj Mediterana i ponos hrvatske mornarice, još uvijek je u posjedu Crne Gore. Dijelom i zbog njegovih ozbiljnih propusta, pisali su svoje-dobno neki mediji.

Slovenci su godinama tražili "slabu kariku" u Hrvatskoj. I vjerojatno su je našli u nekadašnjem djelatniku MVP-a u mandatu Jadranke Kosor, Davoru Ivi Stieru. On je, po mišljenju mnogih, vođen mentorom Davorom Božinovićem 'pripremio' Slovincima na pladnju arbitražu. Naime, Slovinci su, po mišljenju upućenih, iskoristili činjenicu da je majka supruge gospodina Stiera Slovenka, djevojačkog prezimena Pahor

Božinovića Jadranka Kosor primila u HDZ 2011.godine

Božinović je rođen 27. prosinca 1961. u Puli, a podrijetlom je iz Boke Kotorske. Otac mu je bio kapetan fregate u Ratnoj mornarici bivše vojske, a oba roditelja pokopana su u Crnoj Gori. Božinović je bio i šef kabineta Stipe Mesiću, bivšem predsjedniku Hrvatske oko kojega su, kako su pisali medi-

ji, bili samo KOS-ovci i Udbaši (od Agotića, Perkovića i drugih...) i to u vrijeme kada su iz Ureda predsjednika tajni državni dokumenti odlazili u Haag.

Božinović se u HDZ učlanio 2011. godine na prijedlog Jadranke Ko-

Na parlamentarnim izborima 2015. nije ušao u Sabor, a na ponovljenim parlamentarnim izborima u rujnu prošle godine nalazio se na petom mjestu izborne liste u Prvoj izbornoj jedinici, iza Andreja Plenkovića, osvojivši skromnih 475 glasova

sor kada je stranci pristupilo još desetak osoba iz javnog života, među kojima i bivši kao i sadašnji predsjednik stranke Tomislav Karamarko i Andrej Plenković. U Vladi premijerke Kosor bio je ministar obrane. Bili su bliski prijatelji i suradnici te se njegov ulazak u HDZ tumačio kao podrška i prijateljska gesta što je osobno u nastupnom govoru nekoliko puta istaknuo. Tada je kazao da je član HDZ-a bio 1990. godine, ali nije pojašnjavao kada je i zašto istupio. Na parlamentarnim izborima u prosincu 2011. godine bio je nositelj HDZ-ove liste u 8. izbornoj jedinici i osvojio je skromnih 12,15 posto glasova, odnosno samo dva saborska mandata. Najlošije u povijesti HDZ-a.

Kakav je Božinović „kapacitet“ najbolje pokazuje slijedeći primjer: na parlamentarnim izborima u prosincu 2011. godine bio je nositelj HDZ-ove liste u 8. izbornoj jedinici i osvojio je skromnih 12,15 posto glasova, odnosno samo dva saborska mandata. Najlošije u povijesti HDZ-a

Na parlamentarnim izborima 2015. nije ušao u Sabor. U razgovoru za Nacional rekao je da Karamarko i on jednostavno nisu politički "kliknuli". Na ponovljenim parlamentarnim izborima u rujnu prošle godine nalazio se na petom mjestu izborne liste u Prvoj izbornoj jedinici, iza Andreja Plenkovića, Gordana Jandrovčića, Darinka Kosor i Željka Reiner-a. Osvojio je skromnih 475 glasova.

S 26 godina postao savjetnik u Republičkom sekretarijatu za narodnu obranu ondašnje države

Božinović je 1987., sa 26 godina postao savjetnik(?) u Republičkom sekretarijatu za narodnu obranu, ondašnje SR Hrvatske! Nikom ne treba previše objašnjavati tko se u komunističkoj Jugoslaviji zapošljavao u Sekretarijatu za narodnu obranu, i to kao savjetnik. Tko je sve morao okaditi takvo imenovanje i s kakvim je prepukama kandidat morao doći da bi primirisa poslu u Sekretarijatu za narodnu obranu ili vojnim službama, pitali su se neki mediji. Za takav domet nije dovoljno samo znati engleski i bugarski jezik(?), biti primljen u SKJ kao mladi voletarac te u punom profilu biti provučen kroz partizanski regrutni centar na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. To je pripadalo samo odabranima.

Fakultet političkih znanosti bio je pravi partizanski regrutni centar u Socijalističkoj Hrvatskoj. Oni koji su ga završili i koji su nedugo nakon faksa postali savjetnici u Republičkom sekretarijatu za narodnu obranu ondašnje SR Hrvatske morali su pripadati „odabranima“. A upravo je Božinović jedan od njih!

Vesna Pusić bila je velika Božinovićeva zagovornica

Hrvatski predsjednik Stjepan Mesić u veljači 2004. imenovao je Božinovića novim predstojnikom Ureda predsjednika Republike Hrvatske. Koordinirao je savjetničku ekipu i vodio Mesićeve protokolarne obvezne. Veliki zagovornik Davora Božinovića bila je bivša ministrica vanjskih poslova Vesna Pusić. Godinu dana kasnije (2005.) imenovan je veleposlanikom Republike Hrvatske u

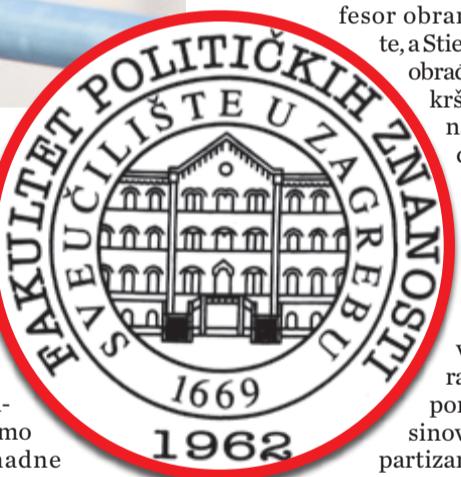
svojstvu šefa Misije RH pri NATO-u u Bruxellesu. Za vrijeme Vlade Jadranke Kosor s mesta državnog tajnika za politička pitanja u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija otišao je za posebnog izaslanika predsjednice Vlade RH za jugoistočnu Europu. A krajem 2010. predsjednica Vlade Jadranka Kosor Božinovića je odabrala za novoga ministra obrane.

puno očekivala te je s oprezom i nadom dočekala zadnje promjene na čelu HDZ-a. Povijesne zasluge za stvaranje države, u neugodnim a često i neprimjerenim situacijama HDZ-u subile dovoljan alibi. Tom neupitnom zaslugom se moglo opravdati sve - od lopovluka svih razina do lošeg kadroviranja i stvaranja beznađa. Argumentiranoj raspravi u našoj politici do sada nikada nije bilo majesta. Međutim, prottkivanja ima sve više i sve ih je teže ignorirati, a na neka od važnih tema vjerojatno bi se mogao i očitovati i gospodin Božinović. Primjerice, takva jedna važna tema koja je gurnuta na društvenu marginu zaslugom političkih elita je i arbitražni postupak sa Slovenijom. Samo zahvaljujući slovenskoj bravosti upakiranoj u nemoralne izvansudske igre dobili smo priliku da izlazak iz tog pogubnog sudskog postupka. A je li našim jednostranim izlaskom iz arbitraže sve završeno? Temeljno pitanje je tko

nas je uopće gurnuo u taj loše pripremljen i potpuno nepotrebansudski postupak koji je odgovarao Sloveniji. U mandatu Jadranke Kosor pamtimo susrete „iznenadne ljubavi“ Pahora i Kosor. Sve je prštao hvalosjedinima. Iza svega je stajalo slovensko zadovoljstvo da su uspjeli Hrvatsku gurnuti u „ralje“ suda jer su imali unaprijed pripremljen plan izvansudske igare što je kasnije potvrđeno obaveštajnim podacima.

Slovenci su godinama tražili „slabu kariku“ u Hrvatskoj. I vjerojatno su je našli u tadašnjem djelatniku ministarstva vanjskih poslova u mandatu Jadranke Kosor, Davoru Ivi Stieru. On je, po mišljenju mnogih, vođen mentrom Davorom Božinovićem ‘pri-

Nazovi Šeksa radi političkog smaknuća

A kada se svemu tome pridoda još jedno ime u krugu Plenkovićevih najbližih suradnika i savjetnika - ime besmrtnog HDZ-ova patrijarha Vladimira Vlade Šeksa onda se postavlja sasvim opravdano pitanje može li Andrej Plenković u konačnici postati žrtva njihovih silnih političkih ambicija, pogotovo ako se zna da su, prije svega Šeks i Božinović do sada politički nadživjeli sve svoje šefove i nadređene. Primjerice, kada je Vladimir Šeks, gostujući 14. veljače prošle godine u emisiji „Nedjeljom u dva“ kod Aleksandra Stankovića na pitanje kakvi su njegovi odnosi s tadašnjim predsjednikom HDZ-a, Tomislavom Karamarkom odgovorio - „Moji odnosi s Karamarkom su ledeni, nikakvi, on misli da sam na čelu stožera koji priprema njegovo rušenje“ - malo tko je u tom trenutku pomislio da će Karamarko, samo nekoliko mjeseci kasnije biti politički mrtvac, a da će Vladimir Šeks doživjeti svoju punu političku reanimaciju. A još manje su mogli povjerovati da će politički mrtvac, što je Šeks u tom trenutku uistinu

Bivša predsjednica HNS-a Vesna Pusić i bivši predsjednik Republike Stipe Mesić gurali su Davora Božinovića na najviše dužnosti tijekom 2000-tih godina

premio' Slovincima na pladnju arbitražu. Naime, Slovinci su, po mišljenju upućenih, iskoristili činjenicu da je majka supruge gospodina Stiera Slovenka, djevojačkog prezimena Pahor. Sve ostalo je vješto upakirano u naše europeiske potrebe.

I na kraju, gle čuda. Najnovija promjena na čelu HDZ-a u sam vrh stranke dovodi eurovojac Božinović-Stier.

Božinović, profesor obrane i zaštite, a Stier, klasično obrađeni „tvrdi kršćanski“, nacionalno definirani, pristojno obrazovani povratnik iz dijaspore. Privid primjera povijesne pomirenosti sinova ustaša i partizana.

i bio, nakon što ga je predsjednica RH Kolinda Grabar Kitarović nadjurila iz svog Ureda zbog poznate afere s pomilovanjima, još jednom politički uskrsnuti i doista biti na čelu neformalnog stožera za rušenje Tomislava Karamarka. Jedino je Karamarko u tom trenutku shvatio ledenu poruku koju mu je s TV ekранa odasao besmrtni Vladimir Šeks i sigurno mu se zaledila krv u žilama. Karamarko je dobro znao da je Šeks, bez sumnje, najosvetoljubiviji hrvatski političar, te da će one koji su mu, prema njegovu mišljenju, nanjeli nepravdu – proganjati do iznemoglosti, sve dok im se ne osveti.

Znao je Karamarko koja je bila uloga Vladimira Šeks u programu Ive Sanadera, jer Šeks, nikada nije mogao oprostiti bivšem premijeru i predsjedniku HDZ-a, što je na mjesto predsjednika Hrvatskog sabora, umjesto njega, postavio svog prijatelja Luku Bebića. Dobro je zapamtio Karamarko i Šeksov mali prst koji je vrtio oko glave bivšeg potpredsjednika Vlade, Damira Polančeca, pokazujući mu koliku će mu kaznu odrezati sudac Turudić u poznatom slučaju „Reflektori“, ukoliko ne počne teretiti Ivu Sanadera.

Tuđman mu nije vjerovao

Danas je Šeks, uz Davora Božinovića najvažniji Plenkovićev savjetnik. On je postao i pročelnikom - koordinatorom Savjetodavnog vijeća HDZ-a. Dakle, on je, prema mišljenju relevantnih analitičara, uspio ono što je Karamarko uporno obećavao, a nikad nije proveo: formirati službeno savjetodavno stranačko tijelo, savjetnički tim šefa stranke, neku vrstu vijeća mudraca ili klub seniora koji, možda neće imati veliku važnost u dnevnoj operativi, ali čiji utjecaj nikako ne treba podcijeniti, jer će poznata i priznata imena davati jasan politički alibi i težinu Plenkovićevu vladavini i njemu samome u prvom redu unutar same stranke. Iza svake važne Plenkovićeve odluke nesumnjivo stoji Šeksova dobro odrađena ekspertna analiza. Danas se nakon svega mnogi pitanju hoće li Šeks, kojem Tuđman nikada nije vjerovao, i koji je iza sebe ostavio političke mrtvace, Sanadera, Kosoricu i Karamarku, politički nadživjeti i Andreja Plenkovića? Slično pitanje može se postaviti i u slučaju Davora Božinovića. Jer njih dvojica postali su dva oka u Plenkovićevoj glavi, što, poučeni prethodnim povijesnim iskustvima u konačnici ne sluti na dobro.

Najveća greška je ona koja se ponavlja

A upravo od tih ponovljenih parlamentarnih izbora šira javnost je

Najnovija promjena na čelu HDZ-a u sam vrh stranke dovodi eurovojac Božinović-Stier. Božinović, profesor obrane i zaštite, a Stier, klasično obrađeni „tvrdi kršćanski“, nacionalno definirani, pristojno obrazovani povratnik iz dijaspore. Privid primjera povijesne pomirenosti sinova ustaša i partizana čemu je Tuđman težio. A kada se svemu tome pridoda još jedno ime u krugu Plenkovićevih najbližih suradnika i savjetnika - ime besmrtnog HDZ-ova patrijarha Vladimira Šeksa onda se postavlja sasvim opravdano pitanje može li Andrej Plenković u konačnici postati žrtva njihovih silnih političkih ambicija, pogotovo ako se zna da su, prije svega Šeks i Božinović do sada politički nadživjeli sve svoje šefove i nadređene

MOST, RUŠENJE VLADE I "PRESLAGIVANJE" Nacionalno v

FOTO LUKA STANZI/PIXSELL

Sve poteze Most VUKU OPSKURN INTERESNIH GR

Tko se ovdje bori za vlast? Plenković koji ju riskira kako bi pokazao vjerodostojnost - ili oni koji su se upustili u njegovo rušenje kako bi ju osvojili?

piše: Vice BORIĆ

Mjesecima prije lokalnih izbora bilo je jasno kako će oni na određeni način biti test odnosa unutar vladajuće koalicije. Toga su bili svjesni svi akteri na političkoj sceni pa su u tom smislu, dugo uoči njihova raspisivanja, spremno komentirali njihove reperkusije. Plenković, čija je glavna poruka politička stabilnost, barem je naizgled velike nade poklanjao suradnji s Mostom. Uostalom, da tome nije tako, ne bi svom slabijem koaličiskom partneru dao prve dvije godine predsjedanja Saborom. Da je ikada u primisli imao kontroliranje pravosuda i represivnog aparata za račun kriminalnih i interesnih skupina, kako ga se sada optužuje, ne bi Mostu dao u ruke Ministarstvo pravosuda i unutarnjih poslova. Apsurd je u tome daje rukopis optužnice protiv Plenkovića i njegovog načina upravljanja državom sličniji rukopisu interesnih skupina koje se bore za opstanak, nego onom boraca za pravdu i čiste račune, kako se njegovi, u osnovi politički nedorasli protivnici, predstavljaju. Ako u nešto ne treba sumnjati, onda je to činjenica da samo kriza i kaos mogu sprječiti naizgled spore, ali nezaustavljive procese koji su pokrenuti. A oni će, ne budu li zaustavljeni, imati jasne posljedice. Prvo, procesi i revizije, ovoga puta pod palicom stranih revizorskih kuća, sasvim će sigurno razotkriti mnoge odnose koji se danas samo nasljeđuju, a čiji karakter neće biti baš najbolje dočekan u javnosti, niti će biti ugodni za njihove vinovnike. Drugo, izvidi i istrage koji su već pokrenuti uskoro će početi donositi svoje prve rezultate, i razvidno je da će ići od dna prema vrhu. A kada se tako ide, onda nervozna raste i eksponencijalno se širi. Onda se grozniča-

vo traže razlozi i načini da se oni zaustave. I onda je i kaos u državi - rješenje!

Nedorasli Most u žrvnju inresa koje ne prepoznaje

U trenutku kada Plenković vuče jasne poteze koji ugrožavaju i ruše interesne strukture na mnogim razinama, od lokalnih do nacionalnih, njegov je koalički partner odlučio srušiti njega. To najvjerojatnije nije bio neki njihov posebno smisljeni plan - oni po svoj prilici nemaju ni kapaciteta ni sposobnosti za tako složene i komplikirane operacije. Njihov je najveći grijeh što su dozlaboga predvidivi i lako upravljivi, i što se u orbiti oko njih nalazi čitav set vrlo netransparentnih grupacija koje oni jednostavno ne prepoznaju kao takve. Umje-

Da je Plenković ikada u primisli imao kontroliranje pravosuda i represivnog aparata za račun kriminalnih i interesnih skupina, kako ga se sada optužuje, ne bi Mostu dao u ruke Ministarstvo pravosuda i unutarnjih poslova!

Mostov kandidat za izbore u Splitu odustao je usred izborne trke, u Zagrebu mostovce nitko ne doživjava ozbiljno, u Slavoniji im se urušava čitava priča... prijetio im je izborni debakl i odluka je pala

sto s određenom dozom opreza, pristupaju im potpuno otvoreno i prepusta im se u ruke. A dalje je lako, i to iz nekoliko razloga. Prvo, s Mostom u svakom trenutku znaš kako će na što reagirati i što, ako im s nečim zamiriš pred nosom, od njih možeš očekivati. Oni to i ne kriju, već tako svoje pozicioniranje smatraju vrlinom i prednošću u odnosu na sve druge. Drugo, kada jednom uđu s nekom tezom u javni pro-

Oponiranje kao jedini sadržaj

Koliko god da je čudno, uvjerali su me da Petrov uistinu nije ni pomislio kako je javno glasanje ministara iz redova Mosta za oporbeni zahtjev uopće problem koji bi za posljedicu mogao imati njihovo razrješenje. On je htio tek dobiti na svojoj „vjerodostojnosti“ koja je počela blijeđjeti u sjeni premijera. On, dakle, nije znao. Ali bilo je onih koji

su to jako dobro znali, i koji su na to računali.

To nipošto nije sam Petrov. Njegova lakomislenost i naivnost, kada su u pitanju politika i politički odnosi, nije upitna. U prvih nekoliko mjeseci ona plijenila pozornost i izazivala simpatije.

Rukopis optužnice protiv Plenkovića sličniji je rukopisu interesnih skupina koje se bore za opstanak, nego onom boraca za pravdu i čiste račune, kako se njegovi nedorasli politički protivnici predstavljaju

je. Nakon godinu dana na nju se gledalo s izvjesnom dozom zabrinutosti, ali još uvijek blagonaklon. No posljednjih mjeseci, o čemu svjedoče i rezultati javnih anketa i istraživanja javnog mnenja, povjerenje u takvu politiku pada. Čak ni Grmoja nije potpuni „lažnjak“ kad glumi revolucionara, kako ga neki žele prikazati. On je naivni, ali uvjereni zagovornik teza koje zastupa. I ostali čelnici Mosta, onakvi kakvi jesu, uvjereni su u svoje poslanje. U svom političkom djelovanju ravnuju se binarnom političkom logikom koja ne poznaje nijanse. To na prvi mah funkcioniра i ostavlja dobar dojam, ali s vremenom kopni i pokazuje se nedoraslim i promašenim. S vremenom oponiranje postane jedini sadržaj i to je loše. Na stranicama Mosta na dan glasovanja o povjerenju ministru Mariću stajale su slje-

FOTO PATRIK MACEK/PIXSELL

Uvjijeće Mosta nije se sastalo već dva mjeseca!

Načela iz sjene svoji ŠEFOVI UPACIJA!

FOTO TOMISLAV MILETIĆ/PIXSELL

Metkovski psihijatar je prvo ovjerio izjavu kod javnog bisežnika da neće koalirati niti sa HDZ-om niti sa SDP-om a onda je tvrdio da se ne radi o koaliciji nego o suradnji

deće „nove objave“, koje su vjerojatno još uvijek tamo: Petrov Todorović: Ne dam ti državnih 1,5 milijardi kuna! Pomoćnik ministra poljoprivrede Krinoslav Karalić kandidat za osječkog župana. Bulj predstavio kandidaturu za splitsko-dalmatinskog župana. Sladoljev predstavio kandidaturu za gradonačelnika Zagreba. MOST u Dubrovniku predvodi gradonačelnički kandidat Kristić. Dakle, jedini politički sadržaj je prijetnja Todoroviću, koji danas više ničim ne upravlja, da mu Petrov hrabro neće dati milijardu i pol kuna!?!

Iz spoznaje da to za dobivanje lokalnih izbora nije dovoljno, rodila se koncepcija napada na Plenkovića. Ali ni taj napad nije zamišljen kao frontalni, nego kao podmuklo, iritirajuće mrvarenje Vlade i njenih ministara, drvljenje nad svakim zakonskim prijedlogom, opstruiranje i iritiranje, uz kombinaciju sa zlouporabom onih dijelova državnog aparata nad kojima su ih imali nadzor i kontrolu.

Državna pitanja koja su nadrasla lokalni Most

Petrov je početkom ožujka, da-kle prije više od dva mjeseca, lagaо kada je na novinarski upit o odnosima s HDZ-om u svjetlu lokalne kampanje, odgovorio kao testa tih odnosa neće biti jer „mi (Most) dobro možemo razgraničiti što je državna, a što lokalna razina“. Tada je kazao: „Naši najveći sukobi neće biti sa SDP-om, nego između HDZ-a i Mosta jer će ta najveća natjecanja biti u 9.

FOTO PATRIK MACEK/PIXSELL

FOTO PETAR GLEBOV/PIXSELL

FOTO DAVOR JAVOROVIC/PIXSELL

FOTO GRGO JELAVIC/PIXSELL

Tvdili su da ih fotelje ne zanimaju, a onda su poslali cijelu četu na gradonačelnička i županska mjesto

i 10. izbornoj jedinici, ali ja znam da ćemo mi ostvariti odličan rezultat“. HDZ-u to Mostovo kockiranje, a na određenim mjestima i saveznštvo sa SDP-om nije smetalo, barem ne u mjeri u kojoj bi se to odrazilo na način rada i funkciranja Vlade. Most je gu-

na državnoj razini, zaboravili su da žele „što bolje rezultate Vlade“, odrekli su se svog stava da na lokalnim razinama ne treba upotrebljavati nacionalne teme, kao i odluke da prema svom koaliciskom partneru neće iskazivati nesnošljivost. U nastojanju Mosta

ne doživljava ozbiljno, u Slavoniji im se urušava čitava priča, a ni u Dalmaciji im ne cvjetaju ruže. Njihova lokalna paradigma - racionalnija uprava, poštenje, odgovornost i nulta tolerancija na korupciju, kako oni to vole reći - postala je nedostatna. Prijetio je

napade na tu stranku, koja im je najveći lokalni konkurent, treba graditi lokalnu priču. Odlučeno je i da se lokalno krene u kombinacije sa SDP-om i ostalim protivnicima HDZ-a, kako bi se, pa makar za račun trećih, umanjile Plenkovićeve šanse za pobjedom na lokalnim izborima. I konačno, detektiran je Zdravko Marić, kao odlična točka prijepora na kojoj se ne može izgubiti, nego samo profitirati. A kada u otvorenoj pobuni u Vladi nisu uspjeli, optužili su premijera Plenkovića da je zaštitnik kriminala i korupcije i da je njih smijenio samo kako bi zaštitio Todorovića? Žalosno je što su se momci koji su nekada obećavali i budili nadu u zdrav razum i poštenje, prometnuli u eksponente svih Plenkovićevih protivnika, i onih u stranci i onih izvan nje. I da su odlučili, svjesno ili nesvesno, pružiti onima protiv kojih se navodno bore, a to su razli-

Kada mostovci u otvorenoj pobuni u Vladi nisu uspjeli, optužili su premijera da je zaštitnik kriminala i korupcije! Momci koji su nekada budili nadu u zdrav razum i poštenje prometnuli su se u eksponente svih Plenkovićevih protivnika

FOTO PATRIK MACEK/PIXSELL

Nikolu Grmoju - Mostovog bombardera Plenković je nazvao revolucionarom, a ne zna da su revolucionari u bivšem sustavu "umirali kao hrastova stabla gromom pogoden u šumi"

da obrani svoju poziciju u lokalnim samoupravama gdje su preuzeли dužnosti, da ostvare velike iskorake u Splitu i Dubrovniku i „posebno iznenade u Zagrebu“, potpuno su se pogubili. U Splitu im je kandidat odustao usred izborne trke, u Zagrebu ih nitko

izborni debakl i odluka je pala.

Most je otvorio vrata opasnoj operaciji "preslagivanju"

Kao prvo, odlučeno je da se odmah mora povećati razina pritiska na Plenkovića i HDZ, te da kroz

čite interesne skupine, još jednu mogućnost „preslagivanja“. Ali ne političkog ili parlamentarnog, koje je ovdje u centru javne pozornosti i koje doslovno možemo pratiti u realnom vremenu preko malih ekrana. Most se upustio u operaciju kojoj je cilj omogućiti jedno drugo preslagivanje, koje javnost nije kadra pratiti, ali o čijem uspjehu ili neuspjehu ovi se brojni financijski i statusni interesi. O tom preslagivanju ovise odnosi političkih snaga u budućnosti. Na žalost, gotovo kao i o aktualnom preslagivanju u Hrvatskom saboru.

RAZGOVOR Drago Prgomet, HDZ-ov kandidat za zagrebačkog gradonačelnika

FOTOSANJIN STRUKIC/PIXSELL

Struka i znanje bit će preduvjet uspješnog vođenja Grada. Dosta je nepotizma, dogovora, Bandićeve sjene i političkih dogovora - ističe Drago Promet

HDZ-ov kandidat za zagrebačkog gradonačelnika Drago Prgomet predstavio je nedavno u punoj dvorani Novinarskog doma svoj program za predstojeće lokalne izbore. Slogan „Briga za ljudi, briga za Zagreb“ donijet će brojne promjene u Zagrebu, a za 7Dnevno ekskluzivno otkriva najveće projekte koje namjerava pokrenuti u svom mandatu! Predstavljamo i tim ljudi okupljen oko HDZ-ovog kandidata i najvažnije infrastrukturne projekte Grada Zagreba!

razgovarao: Damir HORVAT

Aktualni kandidat HDZ-a za Zagreb javnosti je poznat kao liječnik, saborski zastupnik, profesor, hrvatski branitelj. Kolege ga nazivaju i čovjekom iz naroda koji je život i karijeru posvetio brizi za ljudi. Njegova ideja za Zagreb je, jednom riječju, razvoj. Razmišlja o široj slici i o svim problemima s kojima se grad suočava, od Sesveta do Novog Zagreba. Predstavio je nove projekte poput dječje bolnice u Novom Zagrebu, izgradnju Jarunskog mosta te modalitete povlačenja novca iz europskih fondova. Politika ga, kaže, ne zanima, zanima ga bolji život Zagrepčanici i Zagrepčana. Ekipa mladih ljudi s kojom se okružio potvrđuje ideju da će od sada struka i znanje biti preduvjet uspješnog vođenja Grada. Dosta je nepotizma, dogovora, Bandićeve sjene i političkih dogovora - kaže Drago Promet. Donosimo ekskluzivni intervju s kandidatom za zagrebačkog gradonačelnika!

● **Predstavili ste ekipu, ljudi koji su javnosti malo poznati, ali riječ je o priznatim stručnjacima u svojim resorima s dugogodišnjim i uspješnim karijerama.**

Stvar je vrlo jasna, mi imamo problem u društvu da posljednjih 20 godina imamo pet ljudi koji konstantno komentiraju gospodarstvo, pet ljudi koji konstantno komentiraju politiku i sve

izvan toga se čini kao „no name“. A istina je potpuno drukčija - imate sjajnih ljudi, i ja sam se upravo opredijelio za ljude koji su najbolji u svojim resorima i nalaze se u najkreativnijim godinama. Ja sam već stariji dio te ekipa, ljudi koji su doista eksperti u tom poslu. Jer ono što jest smisao voditi Grad i biti gradonačelnik je okupiti tim kojim će ja upravljati, a svatko od njih zna svoj posao deset puta bolje nego ja. Počevši od prvog člana moga tima, a samim time smo ujedno i odabriom ljudi poslali

kamoli dugoročni ili srednjeročni plan upravljanja državnom imovinom. Dakle, sređivanje stanja u kući je ogroman zadatak i za to će biti zadužen on.

Druga zamjenica je gospođa Nikolina Brnjac, koja je evaluatorica prometnih projekata Europske komisije, i osim što je profesorica na Prometnom fakultetu, ujedno je i ekspertica za europske fondove. Njoj sam namijenio voditi drugi akutni problem grada Zagreba, a to je promet. U ekipi imam i jednog mladog doktoran-

ta s Harvarda koji će voditi europske fondove, urednika najstarijega hrvatskog časopisa za kulturu Vjenac Luku Šeputa, i time se jasno opredjeljujemo za očuvanje hrvatske nacionalne baštine, što ne znači da nismo zainteresirani za nove kulture projekte i sadržaje. Brigu o slijepima ne može nitko bolje voditi nego gospodin Holjevac, koji je također slijepa osoba, o obrazovanju će brigu voditi gospođa Dubravka Stamać, koja 25 godina radi na jednoj od najboljih gimnazija u Hrvatskoj,

"Zagreb će biti zdravi grad s modernim prometom i digitaliziranim javnom upravom. Jednom rječju - pametni grad"

poruku koje teme su nam važne. Dakle, kao gradonačelnik brinut ću se za ljudi. To radim kao liječnik, brinuti o zdravlju ljudi, obrazovanju, dječjim vrtićima, našim starijim osobama koje su sve manje zbrinute od strane društva, rješiti problem palijativne skrbi i iz tih naših odluka će proizlaziti određeni projekti o kojima možemo govoriti.

Tako će jedan od ključnih problema Zagreba rješavati moj prvi zamjenik gospodin Kruno Katićić, a to je upravljanje državnom imovinom. Mi nemamo javni registar imovine Grada Zagreba, a

'Zagreb za 27'

"Nećemo ukinuti ni jednu socijalnu naknadu, ali ćemo ih pravednije rasporediti. Socijalno ugroženim osobama pomoći ćemo kroz poštenu dodjelu stambenih prostora, kojih Grad Zagreb ima napretek"

riječ je o XV. gimnaziji. To su sve stručnjaci, i prefiks im je struka, a ne politika. Oni jesu članovi HDZ-a, moja dva zamjenika imaju i političkog iskustva, ali struka je tu najvažnija. Moramo još spomenuti da se među deset članova najužeg tima nalazi i osoba koja će se brinuti za potrebe mlađih, gospodin Marko Pavić, koji je svojevremeno vodio projekt „Birajmo bolju budućnost“, i gospodin Saša Bilić, čovjek s 20-godišnjim iskuštvom u ICT kompanijama, koji će voditi projekt digitalizacije Grada odnosno projekt kojeg kolokvijalno mnogi zovu „Pametan grad“. Dakle, sve ovo što sam rekao, s jedne strane, želimo srediti postojeće stanje i ono što Grad ima, počevši od nekretnina, a s druge strane - okrenuti se budućnosti. Zagreb će biti zdravi grad s modernim prometom i digitaliziranim javnom upravom. Jednom rječju - pametni grad.

FOTO SANJIN STRUKIC/PIXSELL

ebačkog gradonačelnika:

reb ču pripremiti 2. stoljeće!

● Kada govorimo o problemima ljudi koji žive u Zagrebu, jedan od njih je sve veći broj ovršenih i blokiranih građana, kako njima pomoći?

Prvo namjeravamo pomoći socijalno ugroženom stanovništvu - nećemo ukinuti niti jednu socijalnu naknadu, one mogu biti samo pravednije raspoređene. Zašto nam je važan javni registar gradske imovine - upravo da se na pošten način izade socijalno ugroženim osobama ususret, i to kroz otvorenu i pošteno dodjelu stambenih prostora kojih Grad Zagreb ima naprtek, a nisu dovoljno iskoristi. Drugo, našim siromašnim građanima - briga za ljude je meni eminentan poziv, jer, ponavljam, to radim cijeli život i kroz rad i kroz liječnički posao - sve one koji sami ne mogu brinuti o sebi, moraju biti pod brigom društva. Grad im mora izaći u susret. I ovršeni i blokirani i ljudi koji izgube posao i oni bez stana i krova nad glavom. Ljudi se vrlo često ne svojom krivnjom nadu u takvoj situaciji i tu država ne može biti beščutna. Tu naravno treba naći dobru mjeru što doista jest socijalna potreba građana do onih koji to žele zloupotrijebiti, jer ima i toga. Ali Grad ima svoje institucije koje to mogu razlučiti. Ja nemam problema sa socijalnom osjetljivošću.

"Jedan dan tjedno bit će dan gradske četvrti u kojoj će ljudi iz Gradske uprave provesti cijeli dan s ljudima i rješavati probleme vezane za ljudsku opstojnost i humanu odnos prema čovjeku"

● Problem je što Grad, pa ni država još uvijek nemaju sluha za građane, koji mogu biti bolesni, čekati operaciju, izgubiti posao. Kome se mogu obratiti kada se nađu u takvim teškim životnim situacijama?

To vam se veže na još jedan problem koji postoji u ovom gradu, a to je - obostrana komunikacija. Dakle, u pravilu, Grad se ponaša kao institucija koja šalje obavijesti, upute, opomene, blokade i račune, a povratna informacija u kojima građani mogu iznosi svoje probleme je vrlo smanjena i skučena. Ona se svela na to da gradonačelnik ode u gradsku četvrt, pokupi informacije i ode. A

PRVO
namjeravamo
pomoći socijalno
ugroženom
stanovništvu

FOTO ZELJKO LUKUNIC/PIXSELL

Prgomet: Kada nešto gradite morate razmišljati zašto to gradite i koliko će tamo biti ljudi za 30, 40 i 50 godina. Mi stalno govorimo da planiramo grad za 22. stoljeće, ali očito to neki ne razumiju!

IDEJE I PROJEKTI

Prvi projekt je - ŽELJEZNICOM SPOJITI KRUG OKO ZAGREBA!

● Idemo na još jedan problemgrada, a to je promet.

Pa promet morate gledati kao i na cijeli grad, kao jedinstvenu cjelinu. Naša želja je policentrični razvoj grada. Što to znači? Mi bismo željeli da svaka gradska četvrt živi kao mali grad sa svojom određenom pravnom osobnošću. Zašto bi gradonačelnik raspisivao natječaj za gradnju kilometar i pol duge ceste u Sesvetama, a s druge strane potrebno je da svaki grad ima svoj park, svoj centar - kad vas pitam što je centar Novog Zagreba, vjerojatno nećete znati...

● Nema ga...

Točno, nema ga. Što je centar Trnja - nema ga. Dakle, to su velika naselja, po 50 do 100 tisuća stanovnika, kada se maknete malo iz Zagreba, pa to su pravi gradovi poput Bjelovara, Varaždina. Dakle, to je taj policentričan razvoj u kojem četvrti moraju biti mali gradovi, koji će zadovoljiti sve potrebe, odzdravstvene, kulturne pa do životnih. Sve upravno-pravne zatjeve građani će moći obavljati u

too čemugovorim košta oko 350 milijuna eura, a 85 posto toga projekta finansira Europska komisija. Slično je s još tri velika projekta koja planiram - prvi, produžetak Branimirove u Sesvetama do Varaždinske, potom izgradnja Rotora, ali prije njega se mora rasteretiti promet preko Jarunskog mosta, jer ako krenete u izgradnju Rotoru, ćete imati potpuni kaos iduće dvije godine na ulasku u Zagreb preko zapada - dakle tu je Jarunski most plus spajanje Jarunskog mosta s Črnomercem. I zadnja stvar, koja košta oko 350 milijuna kuna, a također je riječ o sredstvima koja je moguće povući iz EU fondova, a to je digitalizacija javnog prometa. To znači, da stojite na semaforu vi sami - semafor vam prebacuje na zeleno da ne gubite vrijeme, i ta digitalizacija javnog prometa kroz centar Zagreba znači da će vam se registrirati gdje imate slobodnih parkirnih mjesta, koja ulica je manje zakrčena i sukladno broju prometa, u jednom trenutku će vam rasteretiti čvoriste koje je opterećeno i uputiti vas na neka druga. To je smisao, a ne da se studenti gubepo raskrižjima i nemaju pojma što je na sljedećem, ili da netko u središnjici upravljanja prometom ujutro uključi sustav koji radi cijeli dan - vozio se ne vozio se.

jako je bitno razgovarati i odmah odgovoriti ljudima. Zato mi imamo u prijedlogu da će jedan dan tjedno biti dan gradske četvrti u kojoj će ljudi iz Gradske uprave provesti cijeli dan i razgovarati s ljudima i rješavati probleme, među ostalim i ove. To su problemi vezani za ljudsku opstojnost i za humani odnos prema čovjeku. Tu treba biti obazriv, najlakše je raditi po klišaju, stavljati stvari u formu. Gradonačelnik upravlja Gradom, ali prije svega vodi ljudi. Grad su ljudi, nisu zgrade.

● Kada pričamo o ljudima, promatrano egzodus Hrvata koji odlaze, posebice mladih ljudi...

To je proces koji ne ovisi samo o Gradu. Zato često ponavljam da su svi važni projekti u Zagrebu neodvojivi od projekata na državnoj razini i zato je vrlo važna dobra komunikacija između Vlade i Zagreba, faktički je to, usudio bih se reći, jedno tijelo. Nema ni jednog ozbiljnog infrastrukturnog projekta u Zagrebu koji je zagrebački. Kada me pitate kako rješavati probleme s mladima - među ostalim i na državnoj razini - i to kroz projekte koji se planiraju u Ministarstvu rada i mirovinskog - ono što Grad Zagreb svakako može napraviti odnosi se na socijalne stanove i gradsku imovinu,

"Moramo početi navikavati građane i mlade ljudi da se usude ući u privatni biznis... kroz edukaciju, financijsku potporu i oslobođanje plaćanja gradskih poreza kroz određeno razdoblje"

odnosno pružiti mladim ljudima prostor za njihove stanove i prostor za početak njihovih obraća. Mi moramo početi navikavati građane i mlade ljudi da se usude ući u privatni biznis, da ne čekaju od državnih institucija rješenje. Dakle, kroz edukaciju, financijsku potporu, oslobođanje plaćanja gradskih poreza kroz određeno razdoblje. Mladi su i kada postanu roditelji. Mi imamo prikidan broj vrtića, ali imamo i loše raspoređene vrtiće koji ne rade popodne. Cilj je na razini gradske četvrti osigurati dovoljan broj vrtića koji će raditi popodne, za samohrane majke, za mlade roditelje i roditelje koji rade popodne - da su djeca na sigurnom dok rade. To se odnosi i na škole, plan je do kraja mandata da sve osnovne škole imaju popodnevne razrede, i to četiri razreda osmogodišnje škole. Tu je i dječja bolnica - to su sve projekti koje ne možete odraditi odvojeno. Dakle, naša namjera je Dječju bolnicu u Klaićevu, koja je neprikladna za roditelje i za parkiranje - a da ne govorimo o smještaju djece, radu kolega i sestara - preseliti preko Save u Novi Zagreb, jer Novi Zagreb treba bolnicu, i pri tome se nećemo zadržati samo na Dječjoj bolnici. Već smo razgovarali s arhitektima i urbanistima, a odnosi

RAZGOVOR Drago Prgomet, HDZ-ov kandidat za zagrebačkog imovinskog kaosa

→ se na područje Zagrebačkoga velesajma, tamo postoje kapaciteti. Sve su to projekti koji su okrenuti na određeni način prema mlađima, roditeljima i njihovo djeci.

Kada govorimo o obrazovanju, tu je kampus Borongaj sa svom prometnom povezanošću kojeg on ima. Najveći problem je ako grad ne gledate kao cjelinu. Ako samo gledate parcijalno - tu ćemo napraviti jednu zgradu, a ne vodite računa o prometu, vrtićima, školama, infrastrukturi i demografiji, onda to nije dobro. Istdobro, smanjuje se broj ljudi u centru, povećava se broj ljudi na periferiji - o tome se mora voditi računa. Znači, kada nešto gradite morate razmišljati zašto to gradite i koliko će tamo biti ljudi za 30, 40 i 50 godina. Mi stalno govorimo da planiramo grad za 22. stoljeće, ali očito to neki ne razumiju.

● Kada govorimo o vrtićima, bili smo svjedoci afere oko prehrane djece i smanjenja njihovih poracija, što je gradonačelnik Bandić opovrgavao ali su brojne tete u vrtiću kao i roditelji djece potvrdili da je to točno.

Mislim da je isplativije ulagati u prehranu djece nego kupovati dječji kute. Zašto ne bi upotrijebili brojne OPG-ove da nam hrane djecu u vrtiću? I ne samo to, imaju-

mo silnu zemlju oko Zagreba koja nije iskorištena. Otidite u London pa ćete vidjeti kako osnovnoškolci i srednjoškolci zajedno s roditeljima uređuju zemljišta, prave organsku, zdravu hranu koja završava u dječjim vrtićima. Pa upravo je Zagreb bogomdan za realizaciju takvog projekta.

"Dječju bolnicu u Klaćevu - koja je neprikladna za roditelje, parkiranje, smještaj djece, rad kolega i se-stara - preselit ćemo u Novi Zagreb... područje Zagrebačkoga velesajma"

● Još jedna velika tema koja muči brojne građane Zagreba - gospodarenje otpadom...

Znate i sami da struka ima različita mišljenja, no ono što je sigurno - Jakuševac se mora sanirati i zatvoriti, a slijedom toga, iduće odlagalište ne može biti unutar Zagreba. Moja ideja je da populariziramo i omogućimo uvjete za razdvajanje i recikliranje otpada, da sa sadašnjih 20 posto recikliranog

TIM DRAGE PRGOMETE O KLJUČNIM PROBLEMIMA ZAGREBA:

FOTO SANJIN STRUKIĆ/PIXSELL

ni tu situacija nije puno bolja.

● Što namjeravate učiniti s brojnim poslovnim prostorima i stanovima po Zagrebu?

Kao što je kandidat za gradonačelnika gospodin Prgomet naglasio, razvijat će se policentričnost Zagreba, a to konkretno znači da će se razvijati više manjih središnjih točaka unutar svake četvrti ili kvarta. Do toga se može relativno lako i brzo doći reaktiviranjem već spomenutih zapuštenih poslovnih prostora. Za primjer uzimimo sadašnju Martićevu ulicu i okolne ulice koje su se profilirale u ulicu s brojnim zanimljivim i, usudim se kazati, drukčijim ugostiteljskim sadržajima i manjim umjetničkim ili dizajnerskim prostorima.

● Kako se do sada rukovodilo s imovinom Grada?

Ovo što sam prije rekao, nameće se jasan zaključak da se gradskom imovinom nije upravljalo na odgovarajući način jer se upravljalo po pojedinačnom zahtjevu ili po potrebi. To ukazuje na nedostatak strategije, kako dugoročne tako i srednjoročne. Izrada takvog dokumenta bit će jedan od prioriteta novog gradonačenika i njegovog tima.

● Kako namjeravate funkcionalisti ubuduće kada je riječ o gradskoj imovini?

Ubuduće će se gradskom imovinom upravljati na prvi pogled jednostavim načelima, ali koja u sebi sadrže više nego jasan stav prema toj imovini. Ta načela za upravljanje gradskom imovinom su načela javnosti, učinkovitosti, predvidljivosti i odgovornosti.

KRUNOSLAV KATIČIĆ: Sredit ću imovinski kaos Grada!

Trenutni državni tajnik u Ministarstvu državne imovine Krinoslav Katičić pridružio se timu Drage Prgometu za predstojeće lokalne izbore u Zagrebu. Kao njezin zamjenik bit će nadležan za upravljanje gradskom imovinom.

● Kakva je situacija sa imovinom Grada Zagreba?

Trenutna situacija s gradskom imovinom je, najblaže rečeno, nedogovaranja. Kada to kažem, mi-

slim kako dosadašnji način upravljanja i raspolažanja tom imovinom ne odgovara potencijalu kojeg ta imovina ima. Ne treba biti posebno obrazovan pa da prostim okom naše sugrađanke i sugrađani ne učavaju brojne zapuštene i napuštene prostore, i to u raznim dijelovima našega grada. To je samo dio priče koja se vidi kada je riječ o nekretninama. Grad, naime, osim nekretnina ima i druge oblike imovine koji nisu toliko vidljivi na prvi pogled, a

NIKOLINA BRNJAC: Prometni čepovi u gradu postat će stvar prošlosti!

Državna tajnica u Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture dr. sc. Nikolina Brnjac dugi niz godina bavi se problematikom prometa i logistike. Ekspertica za europske fondove najavljuje na koji će način rješavati prometnu problematiku grada Zagreba.

● Što je loše u prometnoj povezosti grada?

Zagreb se suočava sa svim prometnim problemima kao i ostali gradovi na svijetu slične veličine, pa i znatno manji nego što je Zagreb, a u kojima je automobilski promet dominantan oblik prijevoza građana i u kojima se ponovo ne planira održiv prometni sustav. Dakle imamo problem s prometnim čepovima i gužvalima na cestama - i to ne više samo u prometnim špicama već gotovo tijekom čitavog dana. To naravno uzrokuje velike gubitke našim građanima u vremenu i novcu, a da o onečišćenju zraka, štetnim plinovima i česticama i mogućim zdravstvenim problemima uzrokovanim time i ne govorimo. Javni gradski promet nije integriran. Kad kažem da nije integriran govorim o tome da nemamo zajednički vozni red svih vidova javnog prometa: autobusa, željeznice i tramvaja, a nemamo ni intermodalnih čvorova koji bi omogućili brzo i sigurno presjedanje s npr. autobusa na vlak. O problemima u prometu u gradu Zagrebu možemo napisati roman veličine „Rata i mira“ i svaki građanin ih osjeća svakodnevno na

svojoj koži. Pravo pitanje je da li poznajemo uzroke problema i znamo li kako ih otkloniti. Tu dolazimo i do odgovora na pitanje što mislimo mijenjati u mandatu prof. Drage Prgometu; prije svega mijenjat će se pristup rješavanju problema. Prometni problemi grada Zagreba ne mogu se rješavati ad hoc projektima koji, osim što puno koštaju i idu na teret građana, ne donose nikakva rješenja. U mandatu prof. Prgomet projekti će se birati po principu njihovog učinka na rješavanje prometnih problema, a samim time i po principu najveće koristi za građane i gospodarstvo.

● Namjeravate li putem EU fondova povući sredstva za bolju prometnu povezanost?

Naravno da da. Gradu Zagrebu na raspolaganju stoji veliki novac iz EU fondova i gotovi svi prometni projekti mogu se sufinancirati iz tih fondova, a pogotovo projekti vezani uz razvoj javnog gradskog prijevoza. Izgradnja rotora „Savski gaj“ može se finansirati novcem iz EU fondova i time se građanima može uštedjeti oko 140 milijuna kuna, a taj novac se može uložiti u neke druge prioritetne projekte koji nisu prihvatljivi za sufinansiranje iz EU fondova.

● Koji su prvi potezi u resoru prometa na redu za promjene?

Kao što sam već rekla, prva promjena desit će se u pristupu rješavanju prometnih problema. Bit će potrebna i detaljna analiza postojećeg sta-

ebačkog gradonačelnika:

FOTO ZEJKO LUKUNIC/PIXSELL
otpada taj broj naraste na preko 50. Nereciklirani dio otpada će se morati zbrinjavati i tu će struka sada morati odlučiti. Hoće li ići na termičku obradu ili na deponiranje, a nemamo ni jedno ni drugo. Mnogo ima glasova za termičku obradu, koja u sebi nosi prednost grijanja grada Zagreba, odnosno proizvodnje toplinske energije. A pobornici odlaganja smeća smatraju da se manje onečišćuje atmosfera. Morat ćemo poslušati glas struke, što s onim dijelom otpada kojeg ne recikliramo, ne kompostiramo, koji nam ostaje. Ili termička obrada ili odlaganje na odlagališta, ono što je sigurno, mi ne možemo dopustiti da to bude u gradu Zagrebu. Spominjale su se lokacije Resnika, Peščenice, ali to ne dolazi u obzir. Naša želja je da Zagreb bude zdrav grad - zdrava hrana, zdrava voda i odgovarajuća zdravstvena skrb, da ljudi budu sigurni u ono što im je najvažnije - a to je zdravlje.

● **Velike se polemike vode oko promjene imena Trga maršala Tita.**

Trg maršala Tita u Zagrebu nije lokalni problem. On bi to bio kada bi samo Zagreb imao taj trg, međutim imamo nekoliko gradova u zemljii s nazivom toga trga i to je pitanje naslijeda komuni-

stičke prošlosti. Smatram kako je odluka premijera Plenkovića o formiranju povjerenstva koje će u idućih godinu dana donijeti vrlo jasne stavove o tome kako se hrvatsko društvo mora odnositi prema totalitarizmima, a u to uključujem i komunizam, jako dobra. Ta tema ne bi smjela biti niti će nama biti tema lokalnih izbo-

jača stranka u Skupštini, a tko će sve ući - ne znam. Ako govorimo o određenim projektima - možemo surađivati sa svima. Ali ako govorimo o trajnoj, ozbiljnoj suradnji i koaliciji onda je jasno da tu s našim ideološkim protivnicima na ljeviči poput SDP-a ne vidim mogućnost koalicije. A s ostalima ćemo razgovarati. Ovisi o njihovim rezultatima. HDZ će sigurno dobiti sjajan rezultat.

Jakuševac se mora sanirati i zatvoriti, a iduće odlagalište ne može biti unutar Zagreba! Zagreb treba biti zdrav grad - zdrava hrana, zdrava voda i odgovarajuća zdravstvena skrb...

ra. No moj stav je jasan - gradski odbor je u 10 mjesecu dao prijedlog preimenovanja Trga maršala Tita, prema tome to je odluka koja obvezuje sve članove HDZ-a i to je naš stav.

● **Kada uđete u Gradsku skupštinu, s kime namjeravate koalirati?**

To je ipak tema nakon izbora. Sjurno je jedino da ćemo mi biti naj-

● **Znači li to da više neće biti interesnih koalicija?**

Ja sam pobornik stava - ako se dogovorite oko nekih projekata unutar Gradske skupštine onda to mora imati svoj čvrsti okvir, vrlo jasan, koji podrazumijeva koji su to projekti i u kojem vremenskom razdoblju. Tko je odgovoran za njih i koje dužnosti će netko u ime potpisnika koalicije zauzimati. To je temelj svakog koaliciskog ugovora i on mora biti jasan. Skime god da budemo surađivali, to će biti javno. Ovdje sam govorio da tehnički ne mogu privatiti koaliciski ugovor s SDP-om takve vrste, ali da se možemo složiti da treba izgraditi kampus Borongaj i da ćemo svi dići ruke za to - mislim da oko toga nema problema.

● **Kako komentirate program vaših protukandidata?**

Imam jednak odnos prema svim protukandidatima jer zajednička nam je želja za pobjedom. Građani će procijeniti koji su kandidati dobri i koji su programi dobri, ono što mogu reći za nas - dakle, timski rad, projekti vezani za bolji život ljudi u gradu, sjajna ekipa, jaka stranka iza toga, Vlada iza toga - dakle to su sve predviđeni da građani mogu biti sigurni da ono što obećajemo da ćemo to i napraviti.

● **Stječe se dojam da ste jedini kandidat koji se ne bavi političkim temama u ovim izborima, imamo kandidate koji se bave komunističkim zločinima, političkim preslagivanjima, bivše Bandićeve ljudi...**

Ako će prošlost biti tema ovih izbora, onda bolje da ih i nema. Mislim da ljudi vrlo malo zanimaju prošlost, mi smo obišli sve područne odbore u ovoj kampanji i razgovarali s različitim tipovima građana - mladima, utemeljiteljima stranke, umirovljenicima - HDZ je velika stranka, to je nekoliko tisuća ljudi. Vjerujte, građane zanima hoće li imati vrtić u svojem kvartu, što će biti s ovom ulicom, kako mogu dobiti brže dokumente, kada će dobiti vodovod i kanalizaciju - imajte na umu kako 100 tisuća ljudi u Zagrebu nema vodovod i kanalizaciju. Dakle, ideoloških tema, svjetonazorskih priča, prošlosti - gotovo da nismo ni susreli, a razgovarao sam s nekoliko tisuća ljudi. Mlade posebno zanima posao. To je najvažnije pitanje za njih. Kupnja stanova po povlaštenim uvjetima, pomoći pri pokretanju posla, a pokazali su veliki interes da sami pokreću vlastiti posao - i to ćemo podupirati putem Centara za mlade jer to je budućnost. Usmjeravanje i potpora mladima da sami krenu sa svojim poslom, pod motom - ništa nije nemoguće.

LUKA ŠEPUT: Odvoznit će prosječnosti u kulturnoj politici!

Glavni urednik časopisa „Vijenac“ za umjetnost, kulturu i znanost, predstavlja novu kulturnu politiku Zagreba - nema više prosječnosti!

● **Kako ste se odlučili ući u kampanju za lokalne izbore u timu Drage Prgomet? Što ste prepoznali u njegovoj ideji, što mislite o njegovim planovima?**

Gospodin Prgomet zastupa političku opciju koja mi je bliska. No prije svega, sudio mi se kao osoba. On je lider koji istinski vjeruje u timski rad. Način na koji promišlja grad kao cjelinu je dojmljiv, on ima ideju što Zagreb treba biti, a ne želi biti gradonačelnik samo zato da sjedne u prestižnu stolicu. Usto, u svojoj viziji Zagreba vrlo visoko pozicionira kulturu, što je za moj angažman bilo ključno.

● **Kao osoba iz medija, kako percipirate hrvatsku medijsku scenu, posebice u segmentu lokalnih izbora za Zagreb?**

Neki mediji i novinari ideološki su jasno opredijeljeni i to vidno utječe na njihovu profesionalnost da makar korektno predstave programe pojedinih kandidata. No takva vrsta angažmana već je prepoznata i kod većine birača, pa „prikriveno stranačko oglašavanje“ zapravo provodi suprotni učinak.

● **Što mislite o kulturnoj sceni grada Zagreba, je li ona dobra ili loša? Što predlažete kao promjene?**

Ni dobra, ni loša, rekao bih, nego utočila u prosječnost. Ima iznimaka, naravno, ali kao rezultat individualnih napora i stremljenja, a ne osmišljene kulturne politike. Potrebno je finansijski pomagati ono što je zaista dobro i vrhunsko, te jasno lüčiti institucionalne od izvaninstitu-

biti dvostruko odgovoran.

● **Kakvu ćete kulturnu politiku promovirati kada Drago Prgomet postane gradonačelnik?**

Kulturnoj politici prvi kriteriji moraju biti izvrsnost i izvedivost. Jedino će tako Grad biti vjerodostojan

FOTO SANJIN STRUKIĆ/PIXSELL

cionalnih segmenata kulture. Grad treba dugoročno promišljati kulturnu strategiju i biti aktivan partner onima koji kulturu stvaraju.

● **Zagreb obiluje skandalima kada je riječ o kulturi i netransparentnom trošenju novca.**

Sustav vrednovanja mora biti u potpunosti transparentan. Grad nije vlasnik novca koji daje za kulturu, nego građani grada Zagreba, stoga čovjek koji troši tuđe treba

partner kulturnim stvarateljima. Želimo da ustanove i organizacije u kulturi udjalogu s Gradom dugoročno planiraju kapitalne projekte, da se snažnije povežu međusobno i sa sličnim ustanovama u inozemstvu, tako da ojačamo međunarodnu suradnju. Neophodno je i kvalitetnije raspršiti kulturne sadržaje po svim dijelovima grada, da građanima postanu dostupni, te bolje povezati kulturu s turističkim sektorom.

nja kako bi se vidjelo kakvo je stvarno stanje pripremljenosti projekata. U tom smislu logičan prvi korak je izrada Master plana prometa grada Zagreba koji će detektirati probleme, postaviti dugoročne ciljeve i, naravno, predložiti mјere za njihovo ostvarivanje. U izradu Master plana bit će uključeni svi dionici, a posebno naši građani. Postavit ćemo jasne indikatore za ciljeve kako bi naši građani mogli objektivno procijeniti naš uspjeh. Za svaki projekt radit će se studija izvoldljivosti koja će uključiti propitivanje svih mogućih varijanti rješenja i odabir najoptimalnije varijante uzimajući u obzir financijske i društvene koristi.

● **Kako stojimo s povlačenjem novca iz EU fondova?**

Od 2011. do 2016. Grad Zagreb ostvario je ukupno 57.651.270 kuna prihoda od sredstava EU-a. Prihod od sredstava EU-a u odnosu na ukupne prihode Grada Zagreba u 2016. iznosi je 0,42%, dok je u 2016. Grad Zagreb povukao 43,67 kuna po stanovniku iz EU fondova. Iz tih je podataka razvidno kako je po tom pitanju neophodno napraviti radikalni zaokret.

● **Što mislite o kulturnoj sceni grada Zagreba, je li ona dobra ili loša? Što predlažete kao promjene?**

Tjedni pregled hrvatske političke gluposti

Je li Hrvatska u Boži Petrovu dobila svog Slobu Miloševića?

piše: **Marcel HOLJEVAC**

FOTO: PATRIK MACEK/PIXSELL

Šok i nevjerica u Mostu i Vladi

Ima neke poetske pravde u onom što se desilo i Petrovu, i Plenkoviću. Ali nema razloga za zadovoljstvo, jer su stvari krenule u jako lošem pravcu, kako god se situacija rasplela. Petrov je spremio istu zamku Plenkoviću kao lani Karamarku – i pao sam u nju. Opet kao i lani, kad je – nakon što je učenom srušio vladu – krenuo kmečati kako „HDZ ruši vlastitu vladu“, iako je zapravo HDZ rušio vladu Bože Petrova, u kojoj kao stranka s najviše mandata u Saboru više nije imao nikog bitnog. Podsjetimo: premijer je bio nestrački, njegov zamjenik Petrov. Vladi u kojoj se Petrov mimo izbora probio de facto na vrh. I kao što je lani bio „uvreden i iznenaden“ kad je HDZ izglasao nepovjerenje vladu u kojoj je taj vrhunski manipulator planirao ostati kao siva eminencija koja bi manipulirala Oreškovićem kao svojom marionetom, lišen neugodnog suparnika u vidu Karamarka na čelu puno jače stranke, time što je HDZ minirao i njega i Oreškovića, tako je i ove godine „uvreden i iznenaden“ kad mu nije prošlo ono što se u politici inače nikad i nigdje ne radi – glasanje za prijedlog oporbe o rušenju kolege iz vlastite koalicijeske vlade! Tako je sad „uvreden i iznenaden“ reakcijom Plenkovića, koji je srušio most kao Yul Brinner na Neretvi, odlučno – poručivši im, ako vi želite podržavati oporbu, onda idite u oporbu. I to je jedini ispravan postupak, iz brojnih razloga. Najmanji od njih je taj što je Marić iznimno sposoban ministar, zasigurno daleko najspasobniji u cijeloj ovoj ne baš previše kompetentnoj vladi. A spram diletanata iz Mosta poput Šprlje i Orešića Maras je ono što je Porsche spram raspadnutog Juga. Petrov to nije očekivao. Nije, jer je diletant u politici, pa će opet izletjeti iz Vlade, opstala ona (malo vjerojatno) ili se išlo na nove izbore. Njega je stvarno iznenadilo kad je Plenković po prvi put otkad je premijer povukao potez koji svatko razuman mora podržati: izbacio iz Vlade ministre koji su toj istoj vladu zabili nož u leđa, stavši na stranu oporbe. Zašto su oni to uradili? Iz želje za „pravdom“? Ne, naravno. Nego zato jer im je prošlo prvi put, osili su se, shvatili da mogu ucjenjivati. S druge strane, ima tu poetske pravde i za Plenkovića, čija vlada nema nekih šansi održati se: izbori su očito blizu. On je lani zajahao HDZ

uz pomoć upravo Petrova i Mosta, rekavši kako „Vlada ne može biti talac jednog čovjeka“. Tada sam napisao da će, ako HDZ pristane na takvu ucjenu Mosta, postati talac jednog drugog čovjeka – Bože Petrova. To je bilo neizbjegljivo. Danas je Plenković talac ne Marića, nego Petrova. Kojeg je glupo i neoprezno uzeo u koaliciju, znajući kako je smaknuo njegovog prethodnika: zašto je mislio da neće i njega na isti način? No ovaj njegov postupak ipak moram braniti. Jer, svaki voda mora imati hrabrosti zaštiti svoje ljude od objeda, laži, hajki, difamacija, i javnog linča. Stati ispred njih. Jer, ako to mogu raditi jednom Mariću, ako su to lani mogli raditi Karamarku, što će danas-sutra uraditi vama ili meni? O tome valja razmisliti. Lider koji uvijek ide linijom manjeg otpora, koji bacu svoje ljude lavovima u arenu kako bi zadovoljio svjetinu i održao se na vlasti pod svaku cijenu, bili krivi ili ne, nije dobar lider. Lider koji ima hrabrosti stati u obranu onih kojiima vjeruje i koji su mu lojalni, makar zna da će to biti zlonamjerno protumačeno u dijelu javnosti kao zaštita kriminalaca, Todorića, koga već, ipak zasluguje da ga se zove liderom. Ovo je prvi put otkad je Plenković na vlasti da jedan njegov potez apsolutno podržavam. Lani HDZ nije stao ispred Karamarka, zato se brzo vratio na vlast, ali im se iz istog razloga ponovo događa isto. Ove godine jest stao ispred Marića. I zato sad padaju s vlasti. U politici, davno je Machiavelli to argumentirao, časni postupci često rezultiraju upravo time, gubitkom vlasti, a ponekad i glave. A nečasni ponekad dolaskom na vlast. Plenković je živi primjer.

Orešić ne da fotelju

Dan nakon što je smijenjen, Orešić se pojavio na radnom mjestu kao da se ništa nije dogodilo! A ustro pozvao narod na ustanak u obranu svoje fotele! Taj postupak možda najbolje pokazuje kako u Mostu shvaćaju demokraciju. Uzurpiravši ministarsku fotelju iz koje je dan ranije izbačen, rekao je: „Narod mora reagirati jer je riječ o usurpaciji vlasti! Od strane koga? Od strane njega, jedino! Svoje nepoznavanje ili nepriznavanje Ustava i zakona dokazao je rekavši „želim naglasiti da se nalazimo u ozbiljnoj političkoj krizi i da narod mora reagirati“, te kako je na parlamentarnoj većini da utvrdi je li on ministar ili nije

FOTO: ROBERT TANIC/PIXSELL

Tko je tu diktator?

Demokracija je procedura. U demokratijama postoji jasna hijerarhija. Hijerarhija je da je premijer nadređen ministrima, zato se zove šef vlade, i može najuriti bilo kad bilo kojeg ministra. I ne, nikakav supotpis predsjednika Sabora, Petrova, mu nije potreban. Petrov si je pak umislio

FOTO: MARKO MRKONJIĆ/PIXSELL

da je on taj koji može bilo kad najuriti bilo kojeg kolegu iz Vlade stajajući na stranu oporbe! A kad su dobili pedal, krenuše drečati kako je Plenković diktator! Ne, nije. Diktator je možda Bernardić, koji je zaprijetio izbacivanjem iz stranke onima koji se ne pojave u Saboru na glasanju o smjeni Marića – to jest koji ne budu htjeli rušiti Vladu. Recimo, Milanki Opačić, stranačkoj veteranici koja očito nevoljko sudjeluje u ovom gadljivom cirkusu u režiji Mosta. Oni koji bi eventualno glasali za njegov ostanak također, naravno, mogu računati na izbacivanje. Zašto je dakle za SDP-ovce diktator Plenković, koji izbacuje ministre koji glasaju protiv prijedloga Vlade, a za prijedlog oporbe, a ne i Bernardić, koji prijeti izbacivanjem iz stranke zastupnika koji glasaju za prijedlog Vlade, a ne oporbe? A i to je li Bernardić diktator je zapravo upitno. Prvo zato jer kao što premijer ima pravo najuriti ministra, tako šef stranke ima pravo najuriti člana stranke ako ne poštuje hijerarhiju. Jer kao što je posao premijera zaštiti Vladu, tako je posao oporbe rušiti je. Ovdje to mogu, jer imaju saveznika u samoj Vladi, stanovitu stranku koja je očito po prirodi stvari skloni zabiranju noža u leđa koalicijeskim partnerima, i vjerojatno će na vlast idući put doći kad oni i Živi zid zajedno skupe 76 zastupnika. Nadajmo se nikad, jer takva kombinacija hulja i neznačica bi nas brzo odvela u propast. Uza sve dobre namjere živozidaša: budimo realni, ti dečki nemaju pojma ni o čemu.

Mirovine neradnicima, manje mirovine radnicima

Hrvatska država je prvak svijeta bar u nečem: u destimuliranju poštenog rada. Naslijedila je principe SFRJ, koja je također od prvog do zadnjeg svog dana otimala radnicima, a davalu neradnicima. Pa smo tako prije dva tjedna dobili zakon po kom će stariji od 65 godina koji nemaju dovoljno staža za starosnu mirovinu ili ga uopće nemaju pa u starosti nemaju nikakvih primanja dobiti nacionalnu mirovinu. Iznos će se tek utvrditi. Što je u tome loše? To što će vaša mirovina, ako ste mlađi od 55 godina, prema zakonu donesenom samo desetak dana kasnije biti za 27% manja! Nai-mje, vlada u padu je usvojila još jedan ban-

ditski i lupeški zakon po kom će svi rođeni nakon 1962. ostati bez prava na dodatak na mirovinu od 27%. Računica je jednostavna. Ti ljudi su obvezni osiguranici 2. stupa, i 15% svojih mirovinskih doprinosa uplaćuju u 1. stup, a 5% u 2. stup. Po zakonu koji je Sanaderova vlada donijela 2007. godine, jer su novi umirovljenici postajali socijalni slučajevi, oni su imali pravo na taj dodatak. No on važi samo za one koji su osiguranici samo prvog stupa. Zaposlene osobe rođene 1962. godine i kasnije obvezni su članovi ova mirovinska stupa, i premda u prvi doznačuju više doprinosa, pravo na dodatak neće se proširiti i na njih. Dakle, osim što smo svjetski rekorderi u broju umirovljenika u odnosu na broj zaposlenih, u broju invalida rada (oko 300.000!), rekorderi u broju onih s mirovinama dobivenim preko krivotvorenih papira i kupljenih lječničkih potvrda o invalidnosti, sad smo se sjetili dati mirovinu i onima koji uopće nisu radili. Naravno, nauštrb onih koji su poštano svoju mirovinu zarađili. Uplaćivali ste u oba stupa, dobit ćete manje nego onaj tko je uplaćivao u samo jedan. Ispali ste glupi kao stup, jer ste radili cijeli život da biste bili socijalni slučaj, dok će onaj tko nikad nije radio dobiti manje-više što i vi. Moždaje to dio mjera pronatalitete politike? Radajte djecu, da vas ima tko hraniti u starosti kako ne biste umrli od gladi?

FOTO: GRGO JELAVIC/PIXSELL

Svoj svoga poznaje

Milanović kao da prepisuje ono što govorim već dvije godine. Nije da imam nešto protiv toga, dapače, lijepo je znati da je bar nekom u ovoj zemlji došlo iz dupeta u glavu što je Most. A i oko HDZ-a nije pogriješio. Šteta što je dok je bio premijer bio previše zabavljen ručkovima u Taču da bi se bavio vođenjem države! „Most ima ucjenjivački kapacitet“, rekao je Milanović za *Novi list*. „Za sada. Osjećam da bi prostor koji trenutačno zauzima ta skupina beskruploznih karijerista i blefera, koji pričaju o reformama, a zapravo ih se groze, mogla popuniti opcija iza koje će stajati nekakav stvaran politički program. Nitko donedavno nije čuo niti za aktualne protagoniste iz doline stručnjaka i rođaka. HDZ je već neko vrijeme, posebno nakon ulaska u EU i NATO, pokret ispräžnen od bilo kakvog ozbiljnijeg sadržaja, koji može voditi bilo tko, danas Karamarko, ujutro Plenković. „Sve je to, na žalost, bolno točno. I to da je most skupina ucjenjivača i diletanata, običnih blefera. I to da već dvije godine pri-

Hrvatska, zemlja u kojoj neuspješni uspijevaju

U ovom trenutku, još traje čerečenje Marića u Saboru. Na njega se, među ostalima, istresao SDP-ovac Maras, bivši ministar. On je zakukao kako Marić ima „audija“ i „rolex“, kako ima povlašten kredit uz 4% kamata što je 2% manje nego što je tada bila kamata. Što je najveći krimen koji su Mariću, izgleda, našli, iako je sve po zakonu. Ah, da, kad se Petrov nedavno našao pod napadima da ima povlašten kredit, odnosno da mu država sufinancira kuću, rekao je da je sve po zakonu. A po zakonu je i njegovo vozikanje službenim „audijem“ svakog vikenda u Metković i natrag, s tjelohraniteljima. Poštenjačine! Marasu nije jasno kako

Nakladnik: Eurocinik d.o.o.
Florijana Andrašeca 14, Zagreb - HR
Redakcija: 01 55 666 12
Preplata: 01 55 666 11

Glavni urednik: Viktor Kodrić
Uređuje kolegij uredništva
7dnevno.redakcija@dnevno.hr
Grafika: Ivana Šimunović,
Teesmachine

to da je Marić mogao imati nekoliko desetaka tisuća kuna plaće, i da je mogao steći sve što je stekao, a Maras jadan nije. Odgovor na to je jednostavan. Marić je doktor ekonomskih znanosti, vrhunski stručnjak u svom poslu, čovjek koji sutra, ne bude li više ministar, može raditi bilo gdje za tri puta više novca nego što je primao kao ministar. Maras je pak polupismena budaletina koja je vjerojatno kupila diplomu, čiji facebook statusi otkrivaju razinu nepismenosti za koju se i u osnovnoj dobiva jedinica. Marić je čovjek koji je izvan politike zarađivao nekoliko puta više nego kao ministar. Maras je obični glupan koji bi, da nije u politici, gladovao. Ili radio nešto za tri i pol tisuće kuna plaće, jer toliko vrijedi njegov mozak. Ostaje doduše otvoreno pitanje vrijedi li kila mozga više u Zagrebu nego u Metkoviću. I je li u Saboru ispašao blesaviji Maras ili njegov šef Bernardić, koji se obrukao u TV emisiji kad je par minuta isao zbrajati zastupnike koji su protiv Marića, pa nije uspio zbrojiti koliko ima njegovih Mostov klub zastupnika, uz onaj Živog zida u HNS-a, jer mu je to prekomplikirano. No iz Marasovog izlaganja postalo je jasno što se zapravo Mariću stvarno stavlja na teret, i zašto je on ovaj put došao na udar. Marić mora pasti jer je počinio dva smrtna grijeha koje Hrvat, naročito političar, nikom

FOTO: PATRIK MACEK/PIXSELL

ne prati: prvo, bio je na visokom položaju u privatnoj firmi. Drugo, zarađivao je daleko više no što on može sanjati. I to je sušina njegovog krimena. Hrvat vulgaris, kojeg je oličenje Maras, želi ministra u odjeći iz second hand shopa koji na posao ide biciklom, naslikava se sa sirotinjom ispred kantanta za smeće i jamra kako je kapitalizam loš. I koji je posve nesposoban, za razliku od Marića koji je uspio u nepune dvije godine stabilizirati hrvatske financije. Nema to veze s „rolexom“, s tim što je radio kod Todorića, što je izvalio da misli da Agrokor neće u bankrot. Ima veze s tim što je bio uspješan u životu, i što se iza njega ne vuku afere i prljavštine. Pa mu ih treba namontirati, milom ili silom. Stvoriti ni iz čega. Petrov to zna, nije slučajno izabrao žrtvu. Petrov je možda lud, ali nije glup. Postavio je Hrvatima dijagnosu i sad im servira na pladnju ono što žele.

Što je to sukob interesa?

Bogo Petrov sad priča okolo kako gdje god se okrenete po HDZ-u vidite sukob interesa. Jer svatko je negdje radio,

FOTO: MIRANDA CIKOTIC/PIXSELL

u nekoj privatnoj firmi. Dalićka ima muža u INA-i. Karamarkova je žena imala privatnu PR agenciju koja je radila za nekog tko je radio za MOL. Marić je prije nekoliko godina radio u Agrokoru. Iz današnjeg izlaganja u Saboru stvarno nije jasno što je, osim gore navedenog, Marićeva krivnja. Kredit s malo manjom kamatom? Pa pola Sabora ima takve kredite, po pet-šest njih! Nije rekao da je Agrokor u problemima? Rekao je da misli da neće bankrotirati? Da, pogriješio je. Ali je li to nešto za smjenu ministra? On odavno nije tamo, zašto bi to trebao znati! Sad jedni kažu da nisu znali da je Agrokor u problemima jer im Marić, koji s Agrokorom odavno nema veze – to je naime privatna kompanija koja nije u nadležnosti ministarstva financija osim kao porezni obveznik, to nije rekao. Drugi kažu da su to svi znali, i kumice na placu, pa je trebao znati i Marić. Jedino nitko ne pita Petrova zašto nikad ne zna ništa ni o čemu, ni o INI i MOL-u ni o Agrokoru. Nego kad netko nešto zna pita „odakle mu informacija, tko ga je brifirao, špijunčina“. A kad ne zna, onda mu je kriv onaj drugi koji ne zna, jer mu nije rekao. Pa tako Božo nije kriv što nikad ništa ne zna. Nisu mu rekli. Jadan.

Usto, naslušali smo se Grmojinih gluposti da porezna nije bila u Agrokoru deset godina, iako mu je s više strana – uključujući Linčića – lijepo objašnjeno kako Agrokor spada pod nadzor posebne službe za velike korisnike, ne pod PNUSKOK. I toga da je Marić htio ukinuti PNUSKOK, što je jasno demantirano kao totalna izmišljotina. I nitko nije danas u Saboru objasnio kako je on to pogodovao Todoriću, i cime. Lex Agrokor je ionako predložio Božo Petrov, ne Marić koji za njega nije ni glasao! I naravno, tu je „sukob interesa“, nikad objašnjen. U čemu je famozni „sukob interesa“? U tome što je radio u Agrokoru prije nego se vratio u politiku? Što on ima s Todorićem, osim što mu je isti bivši poslodavac? Nisu obitelj, nisu prijatelji. Nitko od obitelji mu ne radi u Agrokoru. No, kako se u Hrvatskoj tumači sukob interesa, u sukobu je interesa svatko tko je ikad i dana radio igdje izvan državne službe, i to doživotno. Po toj logici, samo bi ljudi koji nikad ni dana u životu nisu radili izvan partije ili politike smjeli voditi državu. Ljudi poput Petrova, Milanovića, Bernardića, Marasa, Pernara. Možda bismo trebali ponovo uvesti pojmom „društveno-političkog radnika“. S tim da to bude doživotno. I da se prenosi s oca na sina.

Ako želite osigurati svoj primjerak tijednika 7DNEVNO javite nam se na telefon preplate 01/556 6611 ili mail marketing@dnevno.hr

7DNEVNO
HRVATSKI POLITIČKI TJEDNIK
7.dnevno.hr

Ruski rulet hrvatskih političkih elita

Todorić prodao Hrvatsku Plenković sve zapečatilo

Ukoliko se dug proda ruskoj mafiji (a tko bi drugi i mogao preuzeti dug prema upravaštenom i opljačkanom koncernu kojeg je sad preuzela naša lopovska država), stvari postaju puno ozbiljnije. Ni mafija, naravno, nije što je bila - zaboravimo filmove sa snagatorima obrijanih glava i kvocijentom inteligencije trideset i sitno - ovo su našim opisima nedostizni krugovi bogatih poslovnih ljudi, različitih legalnih i ilegalnih izvedenica KGB-a, FSB-a... To su mafijaši novog kova...

piše: Marin VLAHOVIĆ

Osvrt 7Dnevno na nedavnu izjavu potpredsjednika ruske Sberbank, Maksima Poletayeva, kako s obzirom na donošenje zakona popularno nazvanog lex Agrokor, postoji mogućnost da ta banka proda svoja potraživanja prema Agrokoru, o čemu već pregovara s mogućim klijentima, imao je rijetko videnu čitanost koja obvezuje na daljnje istraživanje ove teme. Tim prije što ništa nije riješeno - sve je i dalje mutno, a sva-kodnevno medijsko pokazivanje simpatične Ramljakove njuške i emitiranje Plenkovićevih umirujućih izjava, i to još kada mu Vlad-a visi zbog istog tog Agrokora, sa-svim sigurno nije ono što se zove transparentno poslovanje, a još manje transparentno vladanje državom u demokraciji. Koji se vrag tu dogada i je li nas Todorić stvarno prodao ruskoj mafiji?

Mafijaši novog kova

Ukoliko se dug proda ruskoj mafiji (a tko bi drugi i mogao preuzeti dug prema upravaštenom i opljačkanom koncernu kojeg je sad preuzela naša lopovska država), stvari postaju puno ozbiljnije. Ni mafija, naravno, nije što je bila - zaboravimo filmove sa snagatorima obrijanih glava i kvocijentom inteligencije trideset i sitno - ovo su našim opisima nedostizni krugovi bogatih poslovnih ljudi, različitih legalnih i ilegalnih izvedenica KGB-a, FSB-a i ostalih, za koje ne znamo ni kako su se zvali i nama potpuno nejasnih veza s onim što se zove ruska država ili Putinov feud, kako vam drago. To su mafijaši novog kova. Mogu Moskovljani i ostali svaki dan trubiti na trgovima da hoće demokraciju, majčica Rusija je čista, nepatvorena moć koja doseže svakog tipa koji joj je nešto krov, ma u koju se mišu rupu sakrio, a kamoli u Hrvatsku.

Mi imamo Hrvatsku, a oni imaju mafiju koja se bavi naplatom i ovakvih dugova. I nije im prvi put. Rade to veoma često i kreću se finansijskim krugovima, osvajajući komadiće Europe za rusku domo-

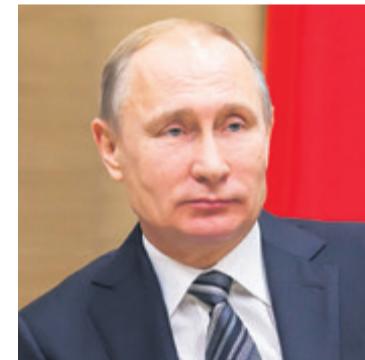

Prije smrti, Aleksandar Litvinenko, bivši pripadnik sovjetskih i ruskih tajnih službi je govorio o vezi između hrvatskog državljanina i jednog od šefova ruske mafije, Semiona Mogiljevicha i Vladimira Putina, koja, navodno, traje još od devedesetih godina prošlog stoljeća

vladali Rusi u ponosnoj domovini Shakespearea... Tako je, na primjer, u jednoj od sočnih priča čiji scenarij govori o vještini tih dečkih nove mafije brojki, ugovora i dionica (ali može i koji metak), Vladimir Antonov, bivši zaposlenik Sberbanke, kupio 49 posto dionica Akademchembanka koja je tada bila na rubu bankrota. Prema informacijama britanskog Ministarstva unutarnjih poslova, javno dostupnim, Vladimir je i bivši član KGB-a. Velika stvar, to je i car Vladimir, pa to i nije neka tajna.

No, ne leži vraže, sposobni Vla-

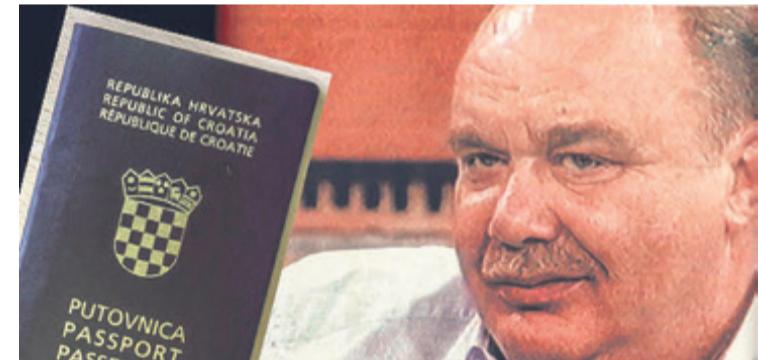
dimir Antonov je preuzeo funkciju potpredsjednika Akademchembanka, nakon čega banka doživljava pravi poslovni procvat pranjem novca kriminalnog podzemlja. Neovisno o tome, Antonov je uspio izbjegći nevolje prije nego što je počeo poslo-

vatis Ruskim željeznicama, njihovo inačici našeg HŽ-a. Tako je nagovorio Ruske željeznice da deponiraju 660 milijuna dolara u njegovu banku. Nakon što je taj posao realisiran, odlučio je promijeniti naziv banke u - Converse Moscow. Kako je potpredsjednik Centralne banke Rusije, Andrew Kozlov, odbio prihvati tu banku u depozitni sustav osiguranja, Antonov je tada smislio plan kako da zaobiđe odluku Kozlova, transferom svoje banke Peteru Chuvilinu i Germanu Gorbuntsovom, koji su posjedovali potrebna odobrenja. Akadec-

Izjava Maksima Poletayeva, potpredsjednika ruske Sberbank, kako postoji mogućnost da banka proda svoja potraživanja prema Agrokoru, te da već pregovara s mogućim klijentima, obišla je cijeli svijet, dok se u Hrvatskoj malo tko zbog toga uzbudjuje...

hembank je tako preimenovana u Capital Commercialbank i ta banka je prihvaćena u depozitni sustav osiguranja.

Preživio šest metaka

Sve se činilo idealnim dok Ruske željeznice nisu zatražile povrat svog depozita, tada vrijednog već milijardu dolara. Iako je u međuvremenu izgradio bankarsko carstvo preuzimanjem većeg broja britanskih i baltičkih banaka, Antonov je odbio vratiti depozit, što je dovelo do pokušaja atentata na njega i njegovu obitelj. Njegov partner, German Gorbuntsov, ustrijeljen je sa šest metaka, pet u trbuš, jedan u prsa, ali je ne-

kim čudom preživio. Nakon toga, Ruskim željeznicama je isplaćeno milijardu dolara, a Antonov je pobegao iz Rusije u Englesku. (Koga zanima cijela sočna priča može je potražiti na <https://thefinancer.com/2012/11/how-the-russian-mafia-use-the-banking-system-including-britains.html/>). To je teška materija, nije uvijek lako pohvatati konce tko je država, tko je partija, a tko je mafija - bit će da je to dosta ispremiješano, a očito se tu i tam i zapuca.

Strani mediji i novinske agencije s velikim interesom prate kruži u Agrokoru, a izjava potpredsjednika Poletayeva je obišla cijeli svijet, dok se u Hrvatskoj malo tko

Tony Podesta, ugledni i poznati lobist demokrata, te suradnik Hillary Clinton, našao se u centru afere Panama Papers, kada je otkriveno da ga je za lobiranje predsjedničke kandidatkinje plaćao i Sberbank, čime joj je umanjio šanse na izborima

Rusi s pravom drže Ivicu Todorića za najodgovorniju osobu ovog poslovnog fijaska i ako mu država ne zaplijeni imovinu, učinit će to Rusi. Todorićeva bahatost i ignorancija mogle bi sasvim realno rezultirati i reperkusijama, koje uključuju i brutalno nasilje. S druge pak strane, još je vjerojatnije kako će svi akteri ove prijevare najveće banke najopasnije države svijeta, kada su nađu ledima uza zid, ipak vratiti novac i to s debelim kamatama

ku ruskoj mafiji, o lex Agrokorom!

Izgledno je da su svega toga, ako ne u svim pojedinim detaljima, ali svakako u cjelini, svjesni oni u Hrvatskoj koji su za to i odgovorni - od Zorana Milanovića do Andreja Plenkovića i nema sumnje da je izjava potpredsjednika Sberbanka, njima izazvala osjećaj negode, pa i straha

Vladimir Antonov je izgradio bankarsko carstvo, ali je odbio vratiti depozit Ruskim željeznicama, što je dovelo do pokušaja atentata na njega i njegovu obitelj. Njegov partner, German Gorbuntsov, ustrijetljen je sa šest metaka, a Antonov je pobegao u Englesku

nih službi naglo razbolio, te umro u jednoj londonskoj bolnici nakon tri tjedna, mediji su prenijeli navode službene istrage da je, vjerojatno, otrovan radioaktivnim izotopom polonijem 210, koji mu je ubačen u čaj. Njegovu agoniju i smrt budno je pratilo oko javnosti, iz dva razloga. Prvi je izgledna upletenost Kremlja i time opravdanost Litvinjenkovih optužbi, te povezanost njegova slučaja s ostalim disidentskim likvidacijama, osobito novinarke Ane Politkovske. Drugi je razlog - način na koji je Litvinenko likvidiran, odnosno radioaktivnost i ugroženost svih koji su bili u kontaktu sa žrtvom.

Stoga je pokrenuta opsežna istražka koja je britanske agente dovela u Moskvu, no ondje nisu našli na suradnju. Prije smrti, Aleksandar Litvinenko je govorio o vezi između hrvatskog državljanina i jednog od šefova ruske mafije, Semiona Mogiljevicha i Vladimira Putina, koja, navodno, traje još od devedesetih godina prošlog stoljeća. Navodno je, danas pokojni Ferdinand Jukić, dok je vladao Badelom, prevario jednu državnu rusku tvrtku za nekoliko desetaka milijuna tadašnjih maraka. Konkretno se radilo o neplaćanju sirovine etilnog alkohola. Svjedoci iz tog vremena govore kako su se tada pred zagrebačkim Badelom parkirala četiri audija, a iz svakoga su izašla po trojica krupnih muškaraca, poprično opasnog izgleda. Jukić je tada zarobljen u vlastitom uredu i imao

Danas pokojni Ferdinand Jukić, kao šef Badela, prevario je jednu državnu rusku tvrtku, a svjedoci govore o dolsku četiriju audija pred zagrebački Badel iz kojih su izašla po trojica krupnih muškaraca. Jukić je u roku od pola sata - vratio novac...

Klasično dručanje

Izgledno je da su svega toga, ako ne u svim pojedinim detaljima, ali svakako u cjelini, svjesni oni u Hrvatskoj koji su za to i odgovorni - od Zorana Milanovića do Andreja Plenkovića i nema sumnje da je izjava potpredsjednika Sberbanka, njima izazvala osjećaj negode, pa i straha. Ipak, oni se, valjda, nadaju kako se odgovornost za dug može jednostavno raspršiti na veći broj ljudi, a bave se i klasičnim dručanjem, odnosno prebacivanjem odgovornosti s jednih na druge. Tako je Martina Dalic već izjavila kako je Todorović uzi-

mao zajmove od ruskih banaka za vrijeme vlade Zorana Milanovića, što je točno, samo je tada ona, kao i cijeli HDZ, o tome šutjela...

Prava istina je da se ovakav scenarij mogao i morao predvidjeti, ali nikoga očito nije bilo briga što je Hrvatska sa svakim novim zajmom postajala sve veći dužnik Rusije. Uostalom, ne radi se tu samo o Sberbanku, nego i o drugim ruskim bankama, poput VTB banke, te raznim poznatim i nepoznatim kreditorima. U pitanju su milijarde eura koje će se naplatiti milom ili silom...

Rusi s pravom drže Ivicu Todorovića za najodgovorniju osobu ovog poslovog fijaska i ako mu država ne zaplijeni imovinu, učinit će to Rusi. Todorovićeva bahatost i ignorancija mogla bi sasvim realno rezultirati i reperkusijama, koje uključuju i brutalno nasilje. S druge pak strane, još je vjerojatnije kako će svi akteri ove prijevare najveće banke najopasnije države svijeta, kada su nađu ledima uza zid, ipak vratiti novac i to s debelim kamataima.

Problem je samo u tome što novca nema. Agrokor, koji je do sada sa čak 15 posto sudjelovao u nacionalnom BDP-u, doslovno je na koljenima. Mnogi dobavljači su mu otkazali, police su poluprazne, a kupci većinom izbjegavaju Konzum u širokom luku. Famozni lex Agrokor, koji je donijel vladajuća većinu, stavlja Sberbank na sam kraj dugog reda vjerovnika.

Hrvatska je tako postala talac vlastitih političkih elita i tu ne treba praviti velike razlike. Svi su oni bili veoma dobro upoznati s opasnostima uzimanja ruskih zajmova, ali im je bilo važnije da se zapošljavaju u Agrokoru, te štite i pokrivaju svog sponzora Todorovića (što i dalje čine), što je dulje moguće. Takvim razmišljanjem dovele su naše gospodarstvo do kolapsa i još nam navukli opravданo bijesne Ruse za vrat.

Može se reći da je Ivica Todorović prodao Hrvatsku ruskoj mafiji. Ono što na prvi pogled zvuči kao filmski scenarij, pretvoreno je u notorno činjenicu svjesnim obmanjivanjem ruskih bankara, besramnim laganjem i skrivanjem stvarnog finansijskog stanja. Vrhunac nekonkretnog poslovnog odnosa je donošenje zakona kojim se, de facto, pokušava spriječiti Ruse od naplate njihovih stvarnih potraživanja. Plenković je cijeli lopovluk zapčatio. U tome veliku krivnju snoси i Zdravko Marić...

Epilog svega bit će rasprodaja zdravih tvrtki iz koncerna Agrokor, dakle nositelja domaćeg gospodarstva. Ako se previše bude otezalo s plaćanjem duga Rusima, Ivici Todoroviću, pa i pripadnicima političke elite, uključujući i samog premijera Andreja Plenkovića, nitko ne može jamčiti sigurnost. Prema Rusima se naš premijer ponaša kao suučesnik u prijevari, a ne kao ozbiljan državnik. Da nije tako, Todorović bi već odavno bio uhićen, a sva njegova sredstva zaplijenjena. Umjesto toga, saborska većina je donijela lex Agrokor koji ga štiti i amnestira od svake kaznene i imovinske odgovornosti.

Blago nama! Što ćemo učiniti kada se Rusi dođu naplatiti? Mi love nemamo. Najbolje da odmah zajauknemo: Izvinjite družja, u nas denjgi njet! Doduše, kao i oni, vrlo dobro znamo tko je ima... ■

Epilog svega bit će rasprodaja zdravih tvrtki iz koncerna Agrokor, dakle nositelja domaćeg gospodarstva. Ako se previše bude otezalo s plaćanjem duga Rusima, Ivici Todoroviću, pa i pripadnicima političke elite, uključujući i samog premijera Andreja Plenkovića, nitko ne može jamčiti sigurnost. Prema Rusima se naš premijer ponaša kao suučesnik u prijevari, a ne kao ozbiljan državnik. Da nije tako, Todorović bi već odavno bio uhićen, a sva njegova sredstva zaplijenjena

zbog toga uzbuduje. Još je važnije o koliko je novca tu riječ. Naši mediji nerijetko ignoriraju iznos ukupnog duga prema Sberbanku. Radi se o 1,1 milijarde eura i odgovornost za ovu situaciju imaju svi političari koji su bili na vlasti u vrijeme kada su uzimani zajmovi od Rusa, počevši s vladom Zorana Milanovića. (Oglasio se i Reuter, navodeći o kojem se iznosu radi na više izvora, a jedan je ovdje: <http://www.reuters.com/article/croatia-agrokor-sberbank-idUSSL8N1HX5KJ>)

Radioaktivni otrov

Naravno, iznos od 1,1 milijarde eura, moraju se dodati kamate i penali zbog pokušaja prijevare, što se vidi i iz slučaja Vladimira Antonova. O tome s kolikim oprezom i strahom se u drugim državama prilazi suradnji sa Sberbankom, svjedoči i skandal koji je potresao Ameriku i posljedično umanjio šanse Hillary Clinton da postane predsjednica. Tony Podesta, ugledni i poznati lobist demokrata, a ujedno i suradnik Hillary Clinton, našao se u centru afere Panama Papers, kada je otkriveno da ga je za

Todorićevi pijuni

Propast Agrokora uznemirila je vlasnike Hanza Medije koji se zadužuju na sve strane pokušavajući održati na životu svoje medijsko carstvo

piše: I. DELIĆ

Mediji bi u svakoj uređenoj državi, čemu Hrvatska teži, trebali biti jamač demokracije i kritičke samosvijesti. Da tome nije tako hrvatska javnost svjedoči više od dva desetljeća, unutar kojega su predstavnici medija, poput nojeva gurali glavu u pijesak, zanemarujući monopol i upitan procvast poslovnog carstva Ivice Todorića. Ali mediji nisu šutjeli jer ništa nisu znali! Šutjeli su jer je "veliki Gazda" odriješio kesu koliko je trebalo, kupujući šutnju onih koji se nazivaju sedmom silom.

Tišina je medijskim prostorom harala i prije desetak godina, točnije u ljetu 2007. godine kada je Todorićev koncern Agrokor postao većinski vlasnik Tiski, čime je postao vladar tržišta distribucije novina. Rijetki su samo upozoravali da maloprodajni trgovaci lanac drži skoro cijelu distribuciju u zemlji, a ruku na srce, rijetki su bili oni koji tako što nisu mogli znati. Inače, u Europi - na koju se rado volimo pozivati - novine prodaju kompanije specijalizirane za posao vezan uz medije, a ne trgovacko-prehrabreni lanci kao što je onaj Todorićev. Kupujući Tiski 'Gazda' je medije stiskao u monopolističku šaku, a uprava Agrokora zagorčavala je život novinskoj industriji povećanjem rabata. Izuzev postotka od prodanih primjeraka izdavači su bili primorani plaćati i fiksni dio, a Agrokor uvodi i naknadu na novinsku remitentu, čega u prethodnim godinama nije bilo. Ukoliko bi izdavač poželio da mu se novina na kiosku pojavi na privlačnijoj poziciji morao je plaćati posebnu naknadu što je dovelo do uvođenja novih proizvoda.

Sve se vraća, sve se plaća...

Na sve to mediji su bili nijemi, a šutnjom koja je značila odobravanje stvarana je korumpirana mreža koja je omogućila onima sumnjive biografije da grade svoja medijska carstva podilazeći Ivici Todoriću. Vrhuncu apsurga imali smo prilike svjedočiti prije desetak dana kada se Todorićevu carstvo našlo na vrhuncu krize. Naime, naslovnice najvećih medija i u tim su trenutcima sugerirale vladajućima kako Todoriću treba pomoći. Javnost se pokušavala uvjeriti da je Todorić vrijedan spašavanja, jer predstavlja 15 posto gospodarstva te zapošljava 40 tisuća ljudi. A najglasniji u agitiranju da se Todorić spasi bio je jasno Jutarnji list s čije se naslovnice sugeriralo kako Agrokor ima odgovor na krizu, ali i izrazitu potporu svojih investitora.

Najglasniji u agitiranju da se

S Todorićem propao Hanžeković i svi oni su mu godinama slu

KRIZA
financijski
rezultati svjedoče
da se poznatom
ovršitelju ne
piše dobro

Poslovno-medijska sprega dvojice tajkuna bila je na vrhuncu zadnjih godina. No Propašću Todorića i nad Hanzu su se nadvili crni oblaci

Agrokor
2016.
inkasirao Hanza Mediji
29,7 milijuna kuna

najveći oglašivač u medijskom prostoru Hrvatske. Godinama se govori o masovnim zabranama priloga koji bi kritički govorili o Todoriću u hrvatskim medijima pa tako nije neobično da je kriza u Agrokoru prouzročila krizu medija koje je ova kompanija izdašno financirala kroz godišnje ugovore za reklame. Postojalo je nepisano pravilo: smiješ kritički pisati o svima i svemu osim o Todoriću, bankama i telesoperaterima.

Nasukao se tako na Todorićev brod pred potonućem i „omiljeni“ hrvatski odvjetnik i najpoznatiji ovršitelj u Hrvata Marijan Hanžeković. Najnoviji financijski rezultati u njegovo HanzaMediji svjedoče o tome da se poznatom ovršitelju ne piše dobro, jer osim zdravstvenih problema sada su ga sustigli i oni financijski, ali ne kaže zalud ona stara narodna da se u životu sve vraća i sve se plaća.

Gdje sada naći milijune koji su dolazili od Todorića?

Poslanje HanzaMedije je prema tvrdnjama upućenih na rubu bankrota, jer među ostalim Agrokor je svake godine za Hanžekovićevo medijsko carstvo izdvajao obilate količine oglasa. Da je riječ o basnoslovnim iznosima svjedoči podatak za 2016.godinu kadaje ovaj veliki koncern HanzaMediji inkasirao 29,7 milijuna kuna. U

Naslovnice najvećih medija u trenutcima najveće krize ne samo Agrokor nego i cjelokupnog hrvatskog gospodarstva sugerirale su vladajućima kako Todoriću treba pomoći. Javnost se pokušavalo uvjeriti da je Todorić vrijedan spašavanja, jer predstavlja 15 posto gospodarstva te zapošljava 40 tisuća ljudi. A najglasniji u agitiranju da se Todorić spasi bio je jasno Jutarnji list s čije se naslovnice sugeriralo kako Agrokor ima odgovor na krizu, ali i izrazitu potporu svojih investitora

da i koji užili

godini prije, odnosno u 2015. taj je iznos bio nešto manji, a radi se o 24,5 milijuna kuna.

Kriza Agrokora stopirala je ovo rasipanje pa je u HanzaMediji stvorena ogromna rupa, koju je nemoguće popuniti. U skladu s time pokušavaju se pronaći rješenja kojima bi se prebrodila kriza pa je prošlog tjedna održan dramatičan sastanak urednika i direktora koji su priznali da se

U Hrvatskoj je zadnjih godina postojalo je ne pisano pravilo: smiješ kritički pisati o svima i svemu čak i o najvišoj politici, osim o Todoroviću, bankama i teleoperaterima

nalaze u problemima. Koliko je stanje alarmantno svjedoči podatak kako se na sastanku našlo čak 50 ljudi, a rečeno je i da imaju novca samo za još jednu plaću.

Što će biti dalje nitko ne zna, ali se zna da je taj podatak unio paniku u redove Hanžekovićeva medijskog carstva. I Tisak je ostao dužan Hanžekoviću za prodane novine što je također stvorilo veliku rupu u njihovim finansijama. Jednako tako, prodaja Jutarnjeg lista na niskim je granama jer dnevno se proda manje od osam tisuća primjeraka na kiosku. Plodom nije urođio niti novi projekt portala 100posto od koga su očekivali dobit od tri milijuna eura samo ove godine, dok je on do sada zaradio svega 12 tisuća kuna, ako se u ovom slučaju

Nije Todorović bio lud kada je nakon drugog posrnuća preuzeo Tisak, taj svojevrsni bankomat koji mu je uz keš osiguravao i monopol nad distribucijom novina, čime je doslovce ucjenjivao vlasnike medija

ju o zaradi uopće može govoriti. Ništa bolje stanje nije niti u ostalim novinskim izdanjima pa se tako prodaja najprofitabilnijeg magazina Glorija drastično

deschi koji je prijatelju posudio 1,5 milijuna eura. Od nepoznatih partnera najpoznatiji hrvatski ovršitelj posudio je 11 milijuna kuna, a spekulira se da je riječ

o Zdravku Mamiću, posrnurom kralju hrvatskog nogometa protiv kojega se vodi sudski spor u Osijeku. No, sve to neće zadovoljiti potrebe HanzaMedije te se

Gazda posuduje novce na sve strane. Najnovije informacije govore kako su posudbe kralju ovrha dali Gojko Ostojić, vlasnik veleučilišta Libertas, Hrvoje Pezić vlasnik HOK i Emil Tedeschi, vlasnik Atlantic grupe te „izvjesni „Zdravko Mamić

Posudba

11

**milijuna kuna najpoznatiji
ovršitelj posudio je od
nepoznatih partnera**

priča kako traže još nekoliko finančijera koji bi im mogli pomoći jer nove analize nisu im odvezle zato što ukazuju na rupu koja ih čeka u naredne dvije godine, a riječ je o 32 milijuna eura kako za kredite tako i za plaće djelatnika. U skladu s time s naslovnicom bi se nakon apela za spas Todorovića mogao odašlati apel za spas još jednog tajkuna - Marijana Hanžekovića.

Ključno je dakle pitanje što bi se dogodilo da Agrokor propadne, a odgovor očigledno valja pro-

**Poslovanje Hanzda
Medije je prema tvrdnjama upućenih na rubu bankrota, jer među ostalim Agrokor je svake godine za Hanžekovićovo medijsko carstvo izdvajao obilate količine oglasa. Da je riječ o banoslovnim iznosima svjedoči podatak za 2016. godinu kada je ovaj veliki koncern HanzaMediji inkasirao 29,7 milijuna kuna**

naći u staroj narodnoj "ne laje pas radi sela već radi sebe". Popadali bi tako pijuni i svi oni koji su mu poput Hanžekovića do jučer držali leđa u biznisu. Isti su to oni koji je danas u najmanju ruku smiješno slušati. Likovi su to koji nas godinama uvjерavaju da se država mora voditi poput firme, a koji su dopustili da država mazne naše tvrke te ih za sitni

NUDIMO UGOSTITELJSKIM OBJEKTIMA S PODRUČJA CIJELE HRVATSKE BESPLATNU PROMOTIVNU TROMJESEČNU PRETPLATU NA NAJČITANIJI HRVATSKI POLITIČKI TJEDNIK

7DNEVNO

Zainteresirani se mogu javiti na mail: marketing@dnevno.hr

Lud, zbunjen, nemoralan

Zmajloviću, kako imaš obgovoriti protiv Todorovića?

Jedan od političara koji nema nikakvih moralnih kvalifikacija išta kritički progovarati o Todoroviću i Agrokoru je upravo bivši SDP-ov ministar zaštite okoliša i prirode Mihael Zmajlović, jer je bio u izvrsnim prijateljsko-poslovnim relacijama s njegovim sinom Ivanom Todorovićem. Ta njihova bliskost bila je takva da je Todorović junior svojim djelatnicima naređivao da na izborima moraju glasati za Zmajlovića i Novosela u Jastrebarskom. Zmajlović je imao i druge poslovne poveznice s Agrokorom, a u ministarstvu su znali i za njegove poslovne relacije s bivšim čelnikom Eko Flora a poslije zaposlenikom Konzuma Ilijom Špikićem

piše: I. KOVAČIĆ

Ovih se dana SDP-ovo orkestriranoj paljbi na Zdravka Marića, Agrokor i Todorovića pridružio i bivši ministar zaštite okoliša Mihael Zmajlović. A upravo on nema nikakvih moralnih kvalifikacija išta kritički progovarati o toj temi jer je bio u izvrsnim prijateljsko-poslovnim relacijama s njegovim sinom Ivanom Todorovićem. Ta njihova bliskost bila je takva da je Todorović junior svojim djelatnicima naređivao da na izborima moraju glasati za Zmajlovića i Novosela u Jastrebarskom.

Zmajlović je imao i druge poslovne poveznice s Agrokorom. Tako je svojedobno, o čemu je pisao naš tjednik, u Todorovićev Konzum zapošljen bivši direktor Eko Flora Ilija Špikić, inače provjereni kadar bivšeg ministra zaštite okoliša i prirode

Mihael Zmajlović zaustavio širenje velike afere oko otpada pred samim pragom tvrtke Eko Flora. U tom kontekstu upućeni su predlagali kako bi vrlo interesantno bilo predočiti otpravne liste Eko Flora prema Barbari Bešanić, kraljici otpada, čiji je, Mihael Zmajlović, politički pokrovitelj.

Vraćanje usluga Zmajloviću

Zanimljivo je da kada su svojedobno nadležna tijela počela češljati papire Eko Flora dok su njome vedrili i oblačili bivši kadrovi na čelu sa Špikićem, Ivica Todorović je odlučio zaposliti ga u Konzumu. S obzirom da je Špikić provjereni kadar tadašnjeg ministra zaštite okoliša i prirode Mihajla Zmajlovića, mnogi su iz te činjenice iščitali da je Todorović takvim činom možda vratio neku uslugu Zmajloviću.

Znakovito je i to da se u tadaš-

FOTO: DAVOR PUKLAVEC/PIXSELL

U nekadašnjem Zmajlovićevom ministarstvu pričalo se kako on ima tvrtku s Agrokorom preko Ilike Špikića, kralja fiktive, koji je igrom slučaja ostao neokrvnut u aferi fiktivnog prikupljanja PET ambalaže s Barbarom Bešanić. No, tada je već bilo vidljivo da nadležna tijela štite grupaciju Konzum koja je bila 'do grla' u fiktivnim poslovima

FOTO: GORAN JAKUS/PIXSELL

Flora u Konzum samo zoran primjer zbog čega je između ostalog koncern Agrokor zapao u teškoće, jer je slikovito rečeno, u svoje redove skupljao kojekakve kadrovske 'glomazne otpade' koji nikome ne mogu donijeti ništa dobro.

Svjedok pokajnik

A da se gazda Ivica Todorović svojedobno na vrijeme raspitao koga sve prima u svoj koncern i da je manje slušao svojega sina Ivana, možda bi mu bilo bolje. Jer da se, primjerice, posavjetovao s bivšim direktorom medejske kuće Styria Horstom Pirkerom koji je, nakon odlaska s funkcije glavnog menadžera Red Bulla iz Salzburga, postao glavni direktor Saubermachera, mno-

Bivši ministar zaštite okoliša Mihael Zmajlović "sasvim slučajno" bio je u izvrsnim prijateljskim (a onda i poslovnim) odnosima s gazdinim najmlađim sinom Ivanom Todorovićem. I to što danas pljuje po obitelji Todorović više govori o njemu samom

U Todorovićev Konzum svojedobno je zapošljen i bivši direktor Eko Flora Ilija Špikić, inače provjereni kadar bivšeg ministra zaštite okoliša i prirode Mihajla Zmajlovića. Mnogi su se tada pitali što je potrebno Ivici Todoroviću da u svoje redove prima iskompromitirane kadrove. Naime bivša Špikićeva tvrtka, već godinama se nalazila u središtu brojnih afera

de Mihajla Zmajlovića. Mnogi su se tada pitali što je potrebno Ivici Todoroviću da u svoje redove prima iskompromitirane kadrove. Naime bivša Špikićeva tvrtka, već godinama se nalazila u središtu brojnih afera. Nije valjda, pitali su se tada mnogi, da najbogatijem Hrvatu trebaju ljudi koji imaju 'veliko iskustvo u skupljanju PET ambalaže i to baš u trenutku kada je tadašnji ministar zaštite okoliša

njem Zmajlovićevom ministarstvu pričalo da se zna kako on ima tvrtku s Agrokorom preko Ilike Špikića, kralja fiktive, koji je igrom slučaja ostao neokrvnut u aferi fiktivnog prikupljanja PET ambalaže s Barbarom Bešanić. No, tada je već bilo vidljivo da nadležna tijela štite grupaciju Konzum koja je bila 'do grla' u fiktivnim poslovima. Možda je ovaj primjer sa zapošljavanjem bivšeg čelnika Eko

raza

Zanimljivo je da kada je svojedobno USKOK počeo češljati papire Eko Flora dok su njome vedrili i oblačili bivši kadrovi na čelu sa Špikićem, Ivica Todorić je odlučio zaposliti ga u Konzumu. S obzirom da je Špikić provjereni kadar tadašnjeg ministra zaštite okoliša i prirode Mihaela Zmajlovića, mnogi su iz te činjenice iščitali da je Todorić takvim činom možda vratio neku uslugu Zmajloviću

ge stvari bi mu bile jasnine. Riječ je o najvećoj austrijskoj tvrtki za skupljanje otpada, sa sjedištem u Grazu, koja je 2011. godine preuzela i hrvatski Eko-Flor, na čijem je čelu bio Ilija Špikić, svojedobna Todorićeva akvizicija u Konzumu. Inače Saubermacher je prije preuzimanja te bivše Špikićeve tvrtke situacija se stubokom promjenila na gore. Imajući sve to u vidu zaposljenici Konzuma su se tada pitali što je trebalo Ivici Todoriću da zapošljava takve tipove i na taj način baca sumnju na cijelokupni svoj sustav. Osim ako se tadašnji ministar Zmajlović nije plašio da bi bivši direktor Eko-Flora mogao jednoga dana progovoriti o svemu, pa gaje "nagradio" zapošljavanjem u Todorićevom Konzumu. ■

Bivši direktor medij-ske kuće Styria Horst Pirker je nakon odlaska s funkcije glavnog menadžera Red Bulla iz Salzburga, postao glavni direktor Saubermachera. Riječ je o najvećoj austrijskoj tvrtki za skupljanje otpada, sa sjedištem u Grazu, koja je 2011. godine preuzela i hrvatski Eko-Flor, na čijem je čelu bio Ilija Špikić, svojedobna Todorićeva akvizicija u Konzumu. Inače Saubermacher je prije preuzimanja Eko Flora, dakle u 2010. godini imao prihod od 273 milijuna eura, (inače posluje i u Sloveniji, Češkoj, Mađarskoj, Srbiji i Bugarskoj), no nakon preuzimanja te bivše Špikićeve tvrtke situacija se stubokom promjenila na gore.

KOLUMNA U zemlji meda i mlijeka

Nakon objave knjige "Propast Zapada" (1918.) njemačkog filozofa povijesti Oswalda Spenglera postalo je gotovo uobičajeno pisati o dekadentnosti, dotrajalosti i skoroj propasti okcidentalne kulture i civilizacije. Spengler je osobno upozoravao da naslov njegova djela ne treba uspoređivati s havarijom Titanika na sjeveru Atlantskog oceana, nego kao tezu o ispunjenju zapadnjačke kulture i civilizacije, da je naime u Hegelovu smislu dosegla svoju puninu te da će nakon stanovitog vremena biti zamijenjena nekom drugom kulturom. Znakovito je da je Spenglerovo djelo postalo u zadnjem desetljeću jednim od najatraktivnijih za znanstveno proučavanje. Posebno su mladi znanstvenici iz islamskih zemalja zainteresirani za pisanje doktorskih radova o temi propasti Zapada te nagadanju koja će se kultura razvijati na prostorima zapadnjačke civilizacije nakon njezine propasti.

Ovih dana mogli smo pročitati na portalu BBC-ja zanimljiv tekst s naslovom "How Western civilisation could collapse". Napisala ga je ugledna neovisna novinarka Rachel Nuwer koja uspješno surađuje s medijskim institucijama New York Times, National Geographic te BBC. Zapadnjačka civilizacija temelji se na gospodarskom rastu, slobodarskom kapitalizmu, demokraciji, individualnim slobodama i društvenoj toleranciji. Dojam je da su ovi stubovi zapadnjačkog društva dobrano uzdrmani nepredviđenim tsunamiima koji neočekivano dolaze iz nerazvijenih zemalja i potresaju zapadnjačko društvo da često reagira neobičnim pojavama kao što je "Guantanamo". Autorica navodi kao ilustrativan primjer nastanka društvenih potresa veliku sušu u Siriji 2000. godine koja je nastala kao rezultat globalnog zatopljenja. U zemlji s velikim natalitetom kao što je Sirija, tukve neočekivane pojave rezultirale su visokom stopom nezaposlenosti mladih ljudi koji su u očaju pali pod utjecaj ekstremnih ideologija. Europa će u bliskoj budućnosti biti posebno pogodena nepredvidivim tsunamiima izbjeglica, očajnih ljudi koji će tražiti bolje opcije od onih koje imaju u vlastitim zemljama gdje je natalitet jedini fenomen koji možemo karakterizirati napretkom. Terorizam je jedan od oblika kako će se manifestirati nezadovoljstvo ljudi s druge strane Sredozemnog mora.

Njemački tjednik Der Spiegel ne prestaže u svojim tekstovima braniti kulturu individualnosti kao temeljnu karakteristiku zapadnjačke civilizacije i europskoga društva. U razgovoru s poznatim sirijskim pjesnikom Adonisom, pravoga imena Ali Ahmad Said Esber, novinar Der Spiegela izvukao je iz usta najvećeg arapskog živućeg književnika tvrdnju daje demokracija u arapskom svijetu prazna riječ, jer ne postoji nijedna država u kojoj je pojedinac, građanin (citoyen) slobodan i jednak drugima. Modernost se u arapskom svijetu očituje, tvrdi arapski pjesnik Adonis, kao predmet konzumerizma: luksuzni automobili, impresivne vile, zrakoplovi, elektronika. Kreativnost uma, autonomnost i sloboda osobe ostaju izvan ovog vilajeta neobičnog modernizma. Humanizam i renesansa, reformacija i prosvjetiteljstvo pokreti su koji su odredili zapadnjačku civilizaciju, ali su posve strani islamskom svijetu. Sprega uma i znanosti rijetka je pojava u islamskim zemljama. Američki je politolog Samuel Phillips Huntington postavio početkom ovoga stoljeća neobičnu tvrdnju da će 21. stoljeće biti poprište sukoba civilizacija.

Ovih dana poprište civilizacijskog sukoba posebno se manifestiralo u drami "Naše nasilje i vaše nasilje" kontroverznog kazališnoga redatelja Olivera Frljića. Jedan novinar, koji godinama prati događanja iz kulture, napisao je za jedne dnevne novine da Frljić dolazi iz okrilja hrvatske Katoličke crkve, gdje je školovan i educiran pa bismo sukladno tome trebali imati razumjevanja za njegove redateljske marifetluke.

piše: dr. JURE ZOVKO

Frljićizacija Hrvatske

Dokle god ostaje zatvoren u balkanske okvire, Frljić će u dijelu ljevičarskih krugova biti prihvачen kao genijalac. I od Ministarstva kulture RH ubirati masnu apanažu za svoje barbarizme u kazalištu

Reći da je Frljić samo "veliki kritičar crkvene prakse", teško će kod čitatelja ili pak kod gledatelja izazvati razumijevanje za njegovu trivijalizaciju kazališne scene koja je posebice artikulirana u igroku "Naše nasilje i vaše nasilje". Frljić se pokušava opravdati napomenom da njegova kritika nije fokusirana samo na stanje u Hrvatskoj "nego i puno šire, u cijeloj kršćanskoj Europi koja odnedavno zbija svoje redove u borbi protiv svakovrsne islamizacije". Frljićev animozitet prema kršćanstvu kulminira u navedenoj drami u sceni muškarca s krunom od trnja, koji nedvojbeno asocira na Isusa Nazarećanina, razapetog na križu skepanom od naftnih kanistera. Isus silazi s križa, siluje muslimanku u hidžabu, a žena će po nekom neobičnom prirodnom zakonu nakon analnog koitusu rađati zastavu države u kojoj se predstava izvodi.

Frljićeva drama je dobar primjer lošeg plagiranja ideja u cirkusijadi koju on još uvijek želi prodati kao umjetnost. Frljićevi plagirani primarno se odnosi na poznati film Martina Scorsesea "Posljednje Kristovo iskušenje". Scenarij za film priređen je prema romanu grčkog književnika Nikosa Kazantzakis (1951.) koji je bio veliki simpatizer Oktobarske revolucije i komunističkog pokreta diljem svijeta. Kada je riječ o Scorseseovu filmu "Posljednje Kristovo iskušenje" važno je imati na umu da je redatelj izrijekom naglasio na promociji filma kako u filmu nije riječ o Isusu Nazarećaninu iz Evancelja, nego zapravo o liku iz Kazantzakisova romana. A ta se dva lika supstancialno razlikuju. Problem je svakako u naslovu romana i filma

“Posljednje Kristovo iskušenje”, jer ime Krist implicira sve ono što se dogodilo nakon smrti Isusa Nazarećanina na križu, naime, formiranje zajednice vjernika koja počinje živjeti u uvjerenju da je Bog probudio Isusa od mrtvih. U toj vjeri prve kršćanske zajednice Isus Nazarećanin postaje proslavljeni Krist u kojeg kršćanska zajednica počinje

vjerovati da je Sin Božji. Neposredno nakon objavlјivanja romana "Posljednje Kristovo iskušenje" Sveti sinod Grčke pravoslavne crkve osudio je ovo djelo kao čistu blasfemiju. Slično je postupila i Katolička crkva stavivši roman četiri godine kasnije na Indeks zabranjenih knjiga.

Dok je u Kazantzakisovu romanu, odnosno Scorseseovu filmu, Isus prikazan kao stolar koji je suradivao s rimskim okupatorima, jer je izradivao za njih križeve na koje su razapinjali židovske pobunjenike, kod Frljića je Isus Krist simbol i olike moćnog židovskog kapitala koji dominira u Europi i Sjedinjenim Američkim Državama. Scena koju Frljić sirovo plagira iz Scorseseova filma jest silazak s križa. Dok su scene posljednje večere, izdaje Isusa, bičevanja i smrtnе presude identične u filmu i u Evanđelju, nakon razapinjanja scenarij se bitno razlikuje. U Scorseseovu filmu razapeti Isus priča s djevojkom, koja ga uvjera da on nije obećani Mesija, niti je Sin Božji, ali da ga Bog voli i želi da bude sretan. Ispostavilo se da je zapravo djevojka pod križem bio maskirani Isusov Andeo čuvan koji ga skinuo s križa te upoznao s Marijom Magdalenum s kojom je Isus sklopio brak i zasnovao obitelj. Nakon njezine smrti pri porodu andeo ga nagovara da oženi Lazarove sestre Mariju i Martu. Pred kraj života Isus spoznaje da je njegov Andeo čuvan zapravo bio Sotona, koji ga je odvratio od njegove misije, pa odlučuje ostvariti svoju smrt na križu, a time i svoje božansko poslanje. Umirući na križu Isus konstatira da je njegova misija ispunjena.

Frljićev Isus na križu zapravo je eksponat cionističkog kapitalizma u Europi i Sjedinjenim Američkim Državama čije su primarne žrtve pripadnici islamske religije u državama Bliskog istoka. Sa stajališta zdravoga razuma nameće se pitanje s kojim pravom jedan redatelj svu mržnju koja postoji prema državi Izrael, primarno u arapskom svijetu, utjelovljuje u liku razapetoga Isusa Nazarećanina. Ako je intencija drame osuditi europsku i američku politiku prema Bliskom istoku, postavlja se pitanje je li Isus stvarno oličenje tog zapadnjačkog imperializma. Predstavljajući igroku na svojoj mrežnoj stranici riječki HNK postavlja pitanje "trebamo li se s ponosom nazivati Europskim ili se Europe trebamo sramiti?" Frljićevi djelo je navodno inspirirano romanom njemačkog autora Petera Weissa «Estetika otpora» koji razmatra ulogu radničkog pokreta u borbi protiv fašizma i imperializma. No kao što pri Frljićevu izvedbi Euripidovih djela nismo imali nijedne Euripidove rečenice, sličnu je sudbinu doživio i Peter Weiss.

Frljić koji kao razvikan redatelj očito ima pomanjkanje za fin ukus u razjarenoj javnosti iritiranog primarno zbog uvrede religije. O uvredi kulture, kod nas nije bilo ni slova za pročitati. Prosvjedi protiv Frljićevog barbarizma zapravo su bezazleni u odnosu na one koji su se događali tijekom prikazivanja Scorseseova filma "Posljednje Kristovo iskušenje". Frljić je očito dobrano svjestan da je zalutao u svijet kazališta pa nema drugog izbora osim permanentne provokacije. Nažalost hrvatska kazališna kritika je odveć ispolitizirana i opterećena otcranim schemama "lijevo desno" pa nemamo osobu koja je sposobna stvari nazvati pravim imenom. Čini se da je slična situacija u Ministarstvu kulture od kojeg Frljić direktno ili indirektno, neovisno je li ljekiva ili desnica na vlasti, ubire masnu apanažu za svoje barbarizme u kazalištu. Dokle god ostaje zatvoren u balkanske okvire, Frljić će u dijelu ljevičarskih krugova biti prihvачen kao genijalac. No, onoga časa kada se uhvati globalnih tema kao što je slučaj s cirkusijadom "Naše nasilje i vaše nasilje", dobio je odgovarajući komentar struke. Stoga ne čudi da će umjesto katarze kod građana i u budućnosti izazivati bijes, mržnju i obojnost, kao što je i do sada činio. ■

OPERACIJA BRUHA ILI FARSA NA SVETOM DUHU?

Piše: Krešimir TURČIN

Ni Batman ni Superman nisu više što su nekada bili, a kamo li Milan Bandić. Obzirom na Bandićevu reputaciju i grandomaniju, očekivali smo da će se slomiti pompoznije, dostoјno suvremenoga gladijatora, a naš je gradonačelnik "pao" pred običnim luncem graha! U povodu "Praznika jajada", kako su cinici preimenovali negda ponosni dan ponosnih radnika kad su ugledali fotografije hrvatskih očajnika kako srču svoj prvi majski bažulagnuti nad plastične kante za smeće što su im poslužile kao stolovi, Bandić je, nezaobilazno, stolovao kao i godišnja dosad u Maksimiru. I dok je u furan u svoj film o sebi kao Spasitelju dijelio građanima porcije graha, novinarima je usput podario ekskluzivu:

"Dobio sam kilu na lijevoj preponi, dižući lonac od 80 kila. Evo, sad prije deset minuta, ali neću vam pokazivati. Tko traži vrata, dobije ga. Ali, nema veze, operirat će me još noćas na Svetome Duhu". Uuu-huu-huu, kila stigla prije deset minuta, a Bandić ne samo da zna dijagnozu nego već ima i dogovoren termin za operaciju!

Kako je i najavio, Bandić je iste večeri oko 22 sata stigao u jedinu zagrebačku bolnicu u vlasništvu grada (ostale su u vlasništvu države), u KB "Sveti Duh", obavio pretrage, dobio infuziju, a operacija je, prema riječima liječnika, započela nešto prije pola noći, trajala je 40-ak minuta, bila je uspješna i pacijent se dobro oporavlja.

Afera štandovi

Idućega jutra, dok je zagrebački gradonačelnik još bio mamuran od narkoze, na Zagrebačkom županijskom sudu još jednom je propalo, treći puta ove godine, potvrđivanje optužnice Miljanu Bandiću, njegovom suradniku Ivici Lovriću i voditeljici Tržnica Zagreb Zdenki Palac u tzv. aferi štandovi. Njih se tereti da su udruzi "U ime obitelji" priskrbili nezakonitu korist od najmanje 308 tisuća kuna, ustupajući joj štandove na kojima su prikupljeni potpis za referendum. Prvi put ove godine ročište je propalo 15. veljače, jer su iznenada Bandiću punomoć otukazali Bonnie & Clyde hrvatskog odvjetništva, Čedo Prodanović i Jadranka Sloković. Čista smicalica za dobivanje vremena.

Drugi put potvrđivanje optužnice odgođeno je 23. veljače, jer odvjetnik kojeg je Bandić dobio po službenoj dužnosti nije sa Suda dobio spis na vrijeme, a ima pra-

"Odgovorno tvrdim da operacija nije bilo! Sve je fingirano! Sve je namješteno! Zamislite, Bandić je na operaciju otišao baš u najmanju bolnicu u gradu i baš u onu koju je na gradskim jaslama, u kojoj

BANDIĆU DVA za reziju 'Zagrepacijenta' i ulo

vo na rok od osam dana za pripremu obrane. Bandićeva ekipa opet je uspješno kupila vrijeme, nastojeći da gradonačelnik lokalne izbore 21. svibnja dočeka nekontaminiran, bez podignute optužnice. Trebalо je još samo pronaći razloge i način kako i zašto izbjegći izlazak pred optužno vijeće Županijskoga suda u Zagrebu 2. svibnja. I, uto se, baš kao naručen, ukazao vojnički lonac. Bandić se upro, kako on voli reći, kao konj, ali trbušna opna, ustvrdili su liječnici, nije izdržala napor, pa su dogovorili da se još istu večer gradonačelnik pojavi na hitnom prijemu na Svetome Duhu. Umjesto u sudnici tako je utorak ujutro dočekao u bolničkoj sobi, što je odmah posvjedočio i objavom fotografija na svom Facebook profilu.

"Hvala vam dragi prijatelji na lijepim željama, s vama je sve lakše", napisao je, vjerojatno ne Bandić nego administrator njegovog fejs profila, iznad fotografije na kojoj uz njegov krevet sjedi supruga Vesna. Nekako istodobno, zamjenik ravnateljice USKOK-a Sven Mišković objavio je ispred zgrade Županijskoga suda na Zrinjevcu da je Optužno vijeće u aferi štandovi ponovno odgođeno, jer je Milan Bandić završio u bolnici. Iako naznoćnost okrivljenika na sjednici Optužnog vijeća nije obavezna, niti se Bandić dosad u ovom slučaju na tim sjednicama pojavljivao, osim dok je bio u istražnom zatvoru, u utorak su ipak njegovi odvjetnici inzistirali da on osobno prati raspravu o optužnici. No, kako to izopravdanih razloga, zbog navodnih problema s bruhom (hernijom, ki-

Trebalо je i treći puta ove godine pronaći razloge i način kako i zašto izbjegći izlazak pred optužno vijeće Županijskoga suda u Zagrebu koje bi potvrdilo optužnicu Miljanu Bandiću u aferi štandovi. I, uto se, baš kao naručen, ukazao vojnički lonac. Bandić se upro, kako on voli reći, kao konj, ali trbušna opna, ustvrdili su liječnici, nije izdržala napor

lom) i operacije, nije bilo moguće, sudska je vijeće prihvati zahtjev za odgodom. Još jedna smicalica ili stvarni zdravstveni problem? Operacija ili farsa?

"Tvrdim da operacije nije bilo"

"Odgovorno tvrdim da operacija nije bilo! Sve je fingirano! Sve je namješteno! Zamislite, Bandić je na operaciju otišao baš u najmanju bolnicu u gradu i baš u onu koju je na gradskim jaslama, u kojoj

Bandićeva

21.5.

ekipa je kupila vrijeme, ne bi li gradonačelnik lokalne izbore dočekao bez optužnice

OSCARA: zagrebačkog čogu bolesnika

BANDIĆ
sve je
prenapadno u
Bandićevom
hitnom odlasku
na operaciju...

Mnogo je toga, zapravo sve, prenapadno u Bandićevom hitnom odlasku na operaciju. Od iznenadne provale iskrenosti pred novinarima u Maksimiru, nesvakodnevne otvorenosti bolnice i liječnika za novinare, njihove kamere i upite, pa sve do Bandićevih objava na Fejsu

FOTO ZARKO BASIC/PIXSELL

Besramno je kako Bandić vuče ljudi za nos, dok se koprca u živom blatu optužnica i na sve moguće načine nastoji neuprljan dočekati još jedne izbore i još jedan mandat

imenuje ljude u Upravno vijeće i razrešuje ili postavlja ravnatelja", uzrujano nam je rekao jedan od viđenijih sindikalista.

"Bio sam cijelo vrijeme u Maksimiru u blizini Bandića. Nisam vidio da je podizao taj sad već glasoviti lonac od 80 kilograma. Besramno je kako Bandić vuče ljudi za nos, dok se koprca u živom blatu optužnica i na sve moguće načine nastoji neuprljan dočekati još jedne izbore i još jedan mandat. Besramno je i kako u te svoje prljave igre uvlači

časno i pošteno bolničko osoblje, koje trtari pred velikim gazdom. Evo, pozivam neovisni tim liječnika da utvrdi jesu li kolege na Svetom Duhu operirali Milana Bandića", kaže nam sindikalac.

Želja za vlašću

Ako bi tome doista bilo tako, kako je uvjeren naš sugovornik, ondabismo mogli govoriti o monstroznom planu i neoprostivoj prevari. Znamo li da želja za vlašću i volja za moć može toliko obuzeti čovjeka da je spreman odreći se svih moralnih principa, a kod Bandića su i te kako vidljivi simptomi čovjeka željnog svevremenog svevlada, dopušteno nam je da propitkujemo je li moguće da je Bandić uz pomoć svojih najodanijih suradnika režira "Zagrebačkog pacijenta" i odigrao glavnu ulogu bolesnika. Mnogo je toga, zapravo sve, prenapadno u Bandićevom hitnom odlasku na operaciju. Od iznenadne provale iskrenosti pred no-

Rašić, predstojnik odjela kriturgije KB "Sveti Duh", koji je, među ostalim, kazao:

"Ne mogu znati u kojem je trenutku nastala kila, ali kad sam gospodina gradonačelnika gledao, kila je bila uklještena i postojala je indikacija za medicinski zahvat. Hitani!", teško je dr. Rašić istiskivao rječi iz sebe i pritom ni jednom nije pogledao izravno u kameru (pogleđali smo snimku više puta). Pritom je objasnio i kako se gradonačelnik "naručio" na operaciju: "Gospodin Bandić je nazvao našeg ravnatelja, a on je nazvao mene."

I "zagrebački pacijent" bio je riješen. Dan kasnije Bandić je raspametio svoje birače, objavivši na Fejsu sliku s velikim plišanim medvjedom u krevetu, a kojeg mu je preko svojeg izaslanika Tomislava Madžara poslala hrvatska predsjednica Kolinda Grabar Kitarović. "Miki, pazi, dobro pogledaj u staklene oči mede, jer ako si gledao samo nekoliko špijunskih filmova, jasno ti je da bi u

Tiska se
9500

Bandićevih majica za noriju

medvjedu mogla biti i nekakva kamera", zafrkvali su čitatelji ispod fotografije gradonačelnika s predsjedničnim medom.

Oglasni-zahvale

I dok se Milan Bandić oporavlja od operacije (ili farse?), njegova izborna kampanja ide sama od sebe: i Jutarnji i Večernji list objavili su u srijedu na trećini svojih stranica plaćene gradonačelnikove oglase-zahvale: jedna je zahvala građanima Savice, drugim oglasom se Bandić zahvaljuje "druženju u Maksimiru" u povodu

I dok se Milan Bandić oporavlja od operacije (ili farse?), njegova izborna kampanja ide sama od sebe: i Jutarnji i Večernji list objavili su u srijedu na trećini svojih stranica plaćene gradonačelnikove oglase-zahvale: jedna je zahvala građanima Savice, drugim oglasom se Bandić zahvaljuje "druženju u Maksimiru"

vinarima u Maksimiru, gdje je na sva zvona objavio zdravstvene tegobe što traže hitnu intervenciju, od nesvakodnevne otvorenosti bolnice i liječnika za novinare, njihove kamere i upite, pa sve do Bandićevih objava bolničkih fotografija i statusa na Fejsu. Nekako baš prenapadno svi su se uprli posvjedočiti priču, čime su zapravo samo produbili sumnje mislećih ljudi. Pred novinarskim kamerama jutro poslije operacije pojавio se dr. Žarko

du Praznika rada. Večernji se još dodatno potudio pridonjeti gradonačelnikovoj kampanji, pa je na pola stranice tiskao tekst o tome da "svi maturanti za noriju žele Bandićeve majice, tiska se 9500 komada, za svih 65 zagrebačkih srednjih škola, a koje će biti plaćene 200.000 kuna iz proračuna".

Bit će zanimljivo idućih dana pratiti Bandićev korak: hoće li biti hitar kao srna ili trom kao ranjeni medvjed?

Vladinih pet do dvanaest

Na djelu je najobičnije torbare - nje koje neodoljivo podsjeća na doba nesretne, kriminalne privatizacije, kada su se torbari razmilili Hrvatskom, kupujući dionice, kako bi preuzeli hrvatsku ekonomiju

piše: Kazimir MIKAŠEK - KAZO

Iz sata u sat pratimo još jednu sramotnu epizodu hrvatske politike, dok se po hodnicima Sabora i Banskih dvora, u znanim i neznanim birtijama, na tajnim i javnim lokacijama, sastaju neki čudni ljudi koji sebe nazivaju političari, predstavnici i zaštitnicima naroda. Na djelu je najobičnije torbare - nje koje neodoljivo podsjeća na doba nesretne, kriminalne privatizacije, kada su se torbari razmilili Hrvatskom, kupujući dionice, kako bi preuzeli hrvatsku ekonomiju. Danas se politički torbari, upravo zbog toga kako bi se spasilo te iste torbare koji su Hrvatsku na nezakonit način kupili, i doveli do sloma njene ekonomije. Pritom se igra na najniže strasti koje nemaju никакve veze s poštenjem i etikom, a to je vrlo plastično pred cijelom nacijom na HRT-u objasnio Vladimir Šeks, ideolog projekta Plenković. On je ustvrdio da će HDZ imati većinu u svim recentnim odlukama, jer se mnogi zastupnici boje novih izbora koji bi im mogli biti posljednji, nakon kojih više nikada neće sjediti u Hrvatskom saboru. Tako, Šeks, otvorenom ucjenom prijeti zastupnicima manjih stranaka gubitkom saborskog fotelja ako ne spase HDZ, a osnovna etička dimenzija, poštenje i savjest u Hrvatskoj više ne vrijede ni pišljivog boba.

Džeparac za Milorada Pupovca

Milorad Pupovac, predsjednik "četničkog kluba" u Hrvatskom saboru, uvijek je imao svoju cijenu.

Milorad Pupovac je ulazak u bliske odnose s Plenkovićem napla-tio s 5 milijuna kuna

Danas se politički torbari kako bi se spasilo one iste torbare koji su Hrvatsku na nezakonit način kupili i doveli do sloma njene ekonomije

Mala zemlja za veliko torbarenje...

Za ulazak u bliske odnose s Plenkovićem, cijena mu je bila 5 milijuna kuna, kako doznađemo iz dobro obavještenih izvora. Naravno, taj iznos je za Milorada tek običan džeparac kojim je podmirio osobne apetite i dugove za održavanje svojih nekretnina diljem Europe, a štete za Hrvatsku koje će proizvesti koalicija s Pupovcem na međunarodnoj razini, moći će se mjeriti milijardama eura. One su već sada mjerljive samom činjenicom da je Pupovac iz Plenkovićeve vlade eliminirao ministra Zlatka Hasanbegovića, ministra koji je imao plan zaustaviti financiranje antihrvatskih i veleizdajničkih elemenata umreženih oko Milorada Pupovca i njegovih četničkih Novosti.

Milorad Pupovac je nakon siječe Mostovih ministara, žurno otputovao u Beograd po mišljenje i savjet, a s obzirom da Srbija ima stoljetnu antihrvatsku strategiju, mogao je dobiti samo jednu uputu koju već zna napamet i dosljedno ju provodi pored slijepih hrvatskih političara. Strategija je jednostavna, a izrekao ju je vodeći velikosrpski ideolog, Vasa Čubrilović, još 1939. godine, dakle prije proglašenja NDH, ali s jasnom spoznajom da dolazi Drugi svjetski rat, u kojemu bi moglo doći do osamostaljenja Hrvatske: „Hrvati nemaju geopolitičkih uvjeta za samostalnu državu, a moćna srpska manjina koja se nalazi u srcu hrvatskih zemalja, uvijek je u stanju omesti konsolidaciju jedne takve države i onda kadabi se stjecajem okolnosti i stvorila!“ Ova izjava je velikosrpsko

Vladimir Šeks, ideolog projekta Plenković, prijeti s tv-ekrana zastupnicima manjih stranaka gubitkom saborskog fotelja ako ne spase HDZ

Najskuplji i najveći kapitalac na listi torbara je Milan Bandić, kojem je Zagreb, kako stvari sada stoje - još jednom pao u krilo

Torbari su posjetili i provalnika u automobile, Krešu Beljaka, a rezultate ćemo vidjeti ili vrlo brzo ili nakon parlamentarnih izbora

Pupovac provodi antihrvatski plan kojega je 1939. iznio Vasa Čubrilović: 'Hrvati nemaju geopolitičkih uvjeta za samostalnu državu, a moćna srpska manjina koja se nalazi u srcu hrvatskih zemalja, uvijek je u stanju omesti konsolidaciju jedne takve države i onda kada bi se stjecajem okolnosti i stvorila!'

Sveti pismo, a Srbi od te strategije nisu nikada odustali, niti će odustati. Dotle hrvatski politički slijepci i povjesne neznalice, umjesto da ozbiljno razmotre ovakve izjave kojih ima na stotine po svim memorandumima i arhivima, torbare zbog ostanka

na vlasti. Pune Pupovcu džepove, a njegovim Novostima obilato plaćaju iz našeg džepa da pljuje po nama i Hrvatskoj. Plaćaju mu našim novcem kako bi taj etički osuđeni veleizdajnik proizvodio biltene s listama za odstranjel hrvatskih domoljuba

i kako bi te biltene dilao diljem međunarodne zajednice, tvrdeći u Milanovićevu maniri, kako je Hrvatska „slučajna“, fašistička država! I taj lik je Plenkovićeva najveća uzdanica, dok Plenković licemjerno traži da domoljubi podrže njegovu centrističku ideju. Apsurd nad apsurdima! Pupovac doslovno provodi velikosrpsku strategiju, antihrvatski plan kojega je iznio Vasa Čubrilović. Na čelu moćne srpske manjine je Pupovac, a srpska manjina je moćna, jer je Plenković učinio Pupovca moćnim, a on radi sve kako bi „omeo konsolidaciju jedne takve države!“ Isti modus operandi imala je četnička vlada Srbije 1941. godine, kada je 9. srpnja stvorila prvi „Memorandum o stradanju Srba u NDH“, da bi ga Srbi raširili po cijelom svijetu, uz tvrdnju da je u prva četiri mjeseca postojanja NDH, ubijeno 180.000 Srba. Kakvaje razlike između Pupovca i četničkih ideologa? Ista meta, isto odstojanje! Laži, laži, laži u maniri srpskog ideologa laži, Dobrice Čosića!

O(p)stanak Plenkovićeve vlade

Ali nije dovoljan samo Pupovac za o(p)stanak ove vlade Andreja Plenkovića, pa su se torbari skoncentrali na Vesnu Pusić i njen HNS, također etički osuđenu veleizdajnicu u procesu pred HNES-om. Koliko je Hrvatsku koštala politika Vesne Pusić i koliko će nas koštati politika najsumnjivijeg mogućeg kriminalca Ivana Vrdoljaka, ne zna ni dragi Bog! Torbari su posjetili i provalnika u automobile, Krešu Beljaka, predsjednika HDZ-ove „sestrinske“ stranke, a rezultate tog torbarenja vidjet ćemo ili vrlo brzo ili ćemo pričekati vrijeme nakon izvanrednih parlamentarnih izbora. Ipak, naj-

skuplji i najveći kapitalac na listi torbara je, čini se, Milan Bandić, koji je odavno ostrađen, a Zagreb mu je, kako stvari sada stoje - još jednom pao u krilo. S obzirom daje sloboda najskupljima na svijetu, torbari su vjerojatno posjetili i Dinku Cvitanu! Mostovi ministri nisu odstranjeni zbog Zdravka Marića, oni su odstranjeni onog trenutka kada su Zlatko Hasanbegović i Roman Leljak podržali njihov načrt zakona o arhivima. Arhive treba zatvoriti, jer u njima je spisak svih hrvatskih torbara, a jedan od njih je i Ivica Todorić, bez imalo razumne sumnje. I umjesto „Male zemlje za veliki odmor“, Hrvatska je - „Mala zemlja za veliko torbarenje!“

Kakva sudska vlast, takva i država...

U Splitu se može iščitati umreženost interesnih skupina na Županijskom sudu i u Državnom odvjetništvu, različitost kriterija prema osobama koje su u milosti sustava i onih koji to nisu, ali prije svega nisku razinu etičnosti osoba koje obnašaju visoke dužnosti u sudske vlasti

TKO SU 'KUMOVI' splitskog pravosuda?

Ako se uređenost države mjeri uređenošću sudske vlasti, što je osnovna pretpostavka svake pravne države, teško je objasniti kako suci, sudska savjetnici i državni odvjetnici u Splitu, koji se biraju po ključu nasljednog prava, mogu za isti taj nepotizam svakoga dana optuživati i sudi drugima?

piše: Tomislav KOVAC

Bolji poznavatelji prilika u splitskom pravosudu još se mogu sjetiti Irga Benzona, nekadašnjeg predsjednika Županijskog suda čiji su lik i djelo uglavnom zapamćeni po duhanskom dimu i općenitom nebrigom za bilo kakva događanja u zgradama Suda, organizacijske ili kadrovske prirode. Te su okolnosti išle na ruku njegovim najbližim suradnicima, koji su nedostatak interesa tadašnjeg predsjednika Suda iskoristivali tako, da su sudska i službenička mjesta popunjivali svojim prijateljima, rodbinom i znancima. Bliskiji i spretniji suradnici predsjednika Suda, ne samo da su izravno utjecali na kadrovske križaljke tog vremena, već su vizionarski čuvali sudska mjesta za svoje mlađe naraštaje i tako osigurali nadzor i utjecaj u tadašnjim i budućim vremenima.

Kao školski primjeri, ističu se nekadašnji Benzonovali zamjenik, siva eminencija splitskoga Županijskog suda, Josip Čule, danas zamjenik glavnog državnog odvjetnika i sudac Vicko Prančić, dugogodišnji predsjednik Parničnog odjela Županijskog suda. Oni su najbliže članove obitelji zapošljivali neviđenom lakoćom i tako stvorili gustu obiteljsku mrežu kroz koju se slučajno provuklo samo rijetki sretinci. Ulaskom u taj svijet, imaju samo

skog državnog odvjetnika u Splitu, sklonivši se privremeno do izbora na Općinski sud, na mjesto višeg savjetnika Županijskog suda.

I dok se šira javnost stalno informira o nepotizmu u javnim službama i lokalnoj samoupravi, istodobno velika većina sudaca i sudske namještenika nesmetano zapošljavaju prema provjerenom obrascu nasljednog reda. Tako, osim Josipa Čule, koji je popunio tri sudske, odnosno savjetnička mjesta najblizim srodnicima, imamo još neko-

sjednika sudskega vijeća, ovlaštena je zemljisnoznajna referentica. Sestra sutkinje Županijskog suda, Amare Trgo, inače poznate u odvjetničkim krugovima po prisstranim odlukama u kojima ne priznaje hrvatski Ustav, stručna je suradnica na Općinskom sudu. Sestra suca Općinskog suda, Vuka Adžića Katalinića, sudska je savjetnica na tom sudu.

Recimo i to, da sutkinja Marica Šćepanović i njezin suprug, inače dugogodišnji odvjetnik, nisu u

što je tako prošao sudac Popadić?

Naime, Sudska vijeće Županijskog suda trebalo je odlučivati o kandidatima za suce na tom sudu, a jedan od kandidata bio je - sudac Popadić. Na sjednici Sudske vijeće, sa spornim je spisom mahala upravo sutkinja Šćepanović, tadašnja predsjednica Sudske vijeće, moralna vertikala i siva eminencija splitskog pravosuda. Treba naglasiti kako je predmet protiv suca Popadića i još jedne okrivljenice, sada pokojne splitske odvjetnice, u početku usporavan kako bi se zaštitio ugled te osobe, čiji su bliži članovi obitelji lokalne jugoslavenske ikone. No, kad je njen predmet došao do zastare, bilo je nužno ubrzano postupati kako bi se eliminirao sudac Popadić, koji je tada bio neželjeni kandidat za suca Županijskog suda u Splitu.

Javnost traži odgovore

Naravno, iz ove priče mogu se iščitati umreženost interesnih skupina na Županijskom sudu i u splitskom Državnom odvjetništvu, različitost kriterija prema osobama koje su u milosti sustava i onih koji to nisu, ali prije svega nisku razinu etičnosti osoba koje obnašaju visoke dužnosti u sudske vlasti.

Ako se uređenost države mjeri uređenošću sudske vlasti, što je osnovna pretpostavka svake pravne države, teško je objasniti kako suci, sudska savjetnici i državni odvjetnici koji se biraju po ključu nasljednog prava, mogu za isti taj nepotizam svakoga dana optuživati i sudi drugima? Sebe prikazuju kao čuvare pravne države koju istodobno, svojim nepotizmom i pogodovanjem opasno i dugoročno podrivaju.

Stoga javnost ima pravo na odgovore ili barem na objašnjenje objektivne činjenice - kako suci ili državni odvjetnici, redom regrutirani iz istih ili povezanih obitelji, mogu sebi davati za pravo ono zbog čega druge progone, sude ili zatvaraju...

FOTO: MIRANDA CIKOTIC/PIXSELL

dvije mogućnosti: ili da se priklopte provjerenom i sigurnom lobiju ili da ulože sav napor kako se ne bi zamjerili vladarima pravosudne scene u svim aspektima i na svim razinama.

Poslovi u obitelji

Dakle, kći Josipa Čule je sudska savjetnica na Županijskom sudu u Splitu, nećak Dinko Mešin o kojemu su čitatelji imali prilike čitati laude u jednom dnevnom listu, sudac je Općinskog suda u Splitu, a nećakinja Nela Mešin, sutkinja je Upravnog suda.

Sin Vicka Prančića, kao i njegova supruga, savjetnici su na Općinskom sudu u Splitu, a sestra mu je sutkinja istog suda. Prethodno je napustila finansijski znatno unosniju poziciju zamjenika županij-

čekog primjera obiteljskog upliva u pravosudno kadroviranje. Tako su sestre Stipićić, jedna sutkinja Županijskog suda, a druga zamjenica Županijskog državnog odvjetnika, dok su brat i sestra, Tea Budimlić i Josip Mršić, na identičnim pozicijama kao i one, samo na općinskoj razini.

Sestrice Županijskog suda koji trenutačno obnašaju dužnost pred-ostavinskom postupku prijavili, kao nasljednica, suprugovog brata koji ne živi u Hrvatskoj! Afera je otkrivena, ali i zataškana, iako je riječ o teškoj povredi, ne samo etičkog kodeksa. S druge pak strane, represivni je aparat nagazio dugogodišnjeg suca, Josipa Popadića, zbog navodnog lažnoga svjedočenja te je, nakon što je osuđen - ekspresno razriješen dužnosti. Za-

Gaussov postupak eliminacije

piše: Tvrko DOLIĆ

Usrijedu je u Hrvatskom saboru predsjednik SDP-a, Davor Bernardić, argumentirao prijedlog za smjenom Zdravka Marića na čelu Ministarstva finančija, posebno glede afere Agrokor. Zdravko Marić bio je ministar finančija u dvije Vlade, u onoj Oreškovićevoj i u ovoj Plenkovićevoj, ali prije toga i državni tajnik u istom Ministarstvu finančija. Bernardić je prozvao Zdravka Marića i zbog njegovog pokušaja ukidanja poreznog Uskoka, što je hrvatska javnost zaboravila.

Zastupnik Mosta, Miro Bulj, prepoznao je pokušaj SDP-a da odgovornost za kolaps Agrokora i njegovih dojavljivača prevali na HDZ. U ovih 28 godina RH, smjenjivale su se vlade HDZ-a i SDP-a, uz prijepke: HNS, HSLS, HSS i IDS, pa odgovornost za kolaps Hrvatske pada na sve te stranke. Gledetanju u zemlji, zastupnik Stiv Čulej ukazao je na znakovitu činjenicu da u Hrvatskom saboru imamo samo nekoliko branitelja.

A onda je došla na red glavna Bernardićeva teza: premijer Andrej Plenković nije ta osoba koja vodi zemlju! Tko je pravi gospodar Hrvatske? I, vjerovali ili ne, nakon toga izade Plenković za go-

Tresla se brda, rodio se Grmoja. Čovjek je ovih dana zaradio gođišnju plaču. I ništa od svega toga. Hrvatska je jednako prezadužena, demografska katastrofa ide dalje, Agrokor nas vuče u bankrot, peta kolona ostaje na osvojenim pozicijama

Bernardić je prozvao Zdravka Marića i zbog njegovog pokušaja ukidanja poreznog Uskoka, što je hrvatska javnost zaboravila

odnosno za vođenje Ministarstva finančija, a dubioze Agrokora nije prepoznao. Zar nije Zdravko Marić rušio svog premijera Tihomira Oreškovića i prethodnu Vladu?

Davor Bernardić postavljao je prava pitanja, činio se posve normalan, a onda je u jednom trenutku provalio kako je Ivica Račan izgradio autocestu od Zagreba do Splita. A isti Račan optužio je Savku Đapčević Kučar da nije pokušala izgraditi autocestu od Zagreba do Splita, nego pistu za sovjetske, odnosno ruske vojne zrakoplove.

Sve je u arhivima, a oni su pokradeni

Od utorka do četvrtka imali smo

Paradržavni odbor RH pro

FOTO PATRIK MACEK/PIXSELL

FOTO PATRIK MACEK/PIXSELL

Davor Bernardić postavljao je prava pitanja, činio se posve normalan, a onda je provalio kako je Ivica Račan izgradio autocestu od Zagreba do Splita

priliku u parlamentu RH gledati kako se udbaško - komunistička banda grčevito bori da odgodi novi zakon o arhivskoj građi, koji ide za otvaranje udbaških i komunističkih evidencija. Nikola Grmoja iz Mosta, kao jako prestrašene glede otvaranja udbaških arhiva, imenovao je: Šeksa, Božinovića, Valentića i Gregurića. U istom je smislu spomenut i Ivica Todorić. Ovi su dana mostovci često

spominjali i Marijana Hanžekovića, odnosno topli suživot otuđenih medija, korupcijskog sustava oglašavanja i fašističkog sustava ovraha. Grmoja je spomenuo i to da je ministrica Nina Obuljen Koržinek na njega bacila mobitel, u spomenu oko novog zakona o arhivskoj građi. Obuljen se proslavila izjavom da je HRT nezavisna i da sama odlučuje koliko će naplaćivati obveznu(!) pretplatu.

FOTO PATRIK MACEK/PIXSELL

Zastupnik Mosta, Miro Bulj, prepoznao je pokušaj SDP-a da odgovornost za kolaps Agrokora i njegovih dojavljivača prevali na HDZ

vornicu. I reće da je stanje u državi predivno. I nitko nije pozvao hitnu. Samo je Ivan Pernar upozorio Plenkovića da mnogi Hrvati dižu ruku na sebe zbog predivnog stanja u koje su dovedeni. Branimir Bunjac prozvao je Plenkovića kao usurpatora.

Ministar Zdravko Marić u svojoj obrani u Saboru ušao je u kontradikciju. Naime, reće kako se u Agrokoru kvalificirao za sagledavanje finansijskih procesa u državi,

ZABORAVLJENA DETERMINANTA

Stipe Mesić je u sve to uzidan

Nacija je zaboravila da je Most uskratio Mesiću pravo na ured bivšeg predsjednika i da sve ovo što se događa može biti sebična Mesićeva osveta. Dakle, u svom postupku eliminacije, mogu krenuti i od Stipe Mesića, koji nije slučajno preživio sve te lomove na čelu Jugoslavije i na čelu Hrvatske

Karikaturisti su jako pronicljive kosobe, koje vide dalje od drugih. Stiv Cinik je u prošlom broju 7Dnevno razotkrio kupleraj prividne desnice. Felix u Večernjaku od srijede, sluša vijesti o rasplamsavanju vatre na političkoj sceni, a završna vijest glasi: smeće u Zagrebu potpuno je ugašeno. Nacija je zaboravila da je Most uskratio Mesiću pravo na ured bivšeg predsjednika i da sve ovo što se događa može biti sebična Mesićeva osveta. Dakle, u svom postupku eliminacije, mogu krenuti i od Stipe Mesića, koji nije slučajno preživio sve te lomove na čelu Jugoslavije i na čelu Hrvatske.

Opasno je što ovih dana ostarjeli Mesić ponovno drijema, pa se može dogoditi da mladi Petrov pobegne

FOTO HRVOJE JELAVIC/PIXSELL

sića, koji je tu bivšu skojevku pronalazio i u smradanerskoj paštet, a onda su Kosor i Mesić zajedno smradili i paktirali protiv Smrada, pa je Mesić potvrdio Kosorcu kao novog mandatara, iako je bilo vidljivo da Kosorica ne može sastaviti parlamentarnu većinu - prirodno su se nametali prijeveni izbori. Za prodaju naše Srednjih vale (napomena: šira je od Piranskog zaljeva) pod okriljem slovenske blokade našeg pridruživanja Uniji, Kosorica je dobila jefitnu romancu, dok su Slovenci, nešto zahtijevnijem Mesiću, kupili vilu u Zagrebu. Navodno su svi članovi Vlade RH padali nakon što bi proviziju zadržali za sebe, nakon što bi zaobišli Mesića i njegovu interesnu skupinu. Tko stoji iza atentata na Ivu Pukanića? Njegovi neprijatelji, ili njegovi "priatelji"? Nemojte zaboraviti da je upravo Mesić potpisao izlazak JNA iz vojarni. A često spominjani Hrvoje Petrač vjerojatno je bio regulator za potraživanja podzemlju i nadzemlju, reklo bi

se paralelni guverner i ministar finančija u jednoj osobi. Bila je to prva afera Agronom. Otmicom sina Vladimira Zagorca, Petrač je pokušao namiriti potraživanja podzemlja prema Zagorciju, ali su Petračevi operativci ili prijatelji, otmicu proveli traljavo, pa je Petrač postao begunac prije Sandera. Prepustiti Mesiću da čuva Zagorevog sina - to je neobabilno! Mesić je zadrijemao, momak je hitro zbrisao i - sve se raspalo. Petrač se sklonio u Izrael, uz preporuku Mesića, koji je cijelo vrijeme uvezan na naftašku mafiju, onu istu koja je likvidirala Stjepana Đurekovića. Još zanimljivo, Mesić je slovio kao veliki prijatelj Muamara Gaddafija, ali su za istog Mesića bila otvorena vrata Tela Aviva. Nameće se pitanje - s kim je Mesić prijateljevao, a koga je, zapravo, špurnirao? Kako je široko zahvaćao klan Mesić - Manolić - Lončar - Šipljak? Mesić je od onih antifašista koji pjevaju ustaške pjesme, ne zato što su antifašisti, nego da ubere pinku. Opasno je što ovih dana ostarjeli Mesić ponovno drijema, pa se može dogoditi da mladi Petrov pobegne.

I Nadzorni izvodi kaos

Glede stanja u zemlji, zastupnik Stiv Culej ukazao je na znakovitu činjenicu da u Hrvatskom saboru imamo samo nekoliko branitelja

Tajni gospodari Hrvatske pobrnnuli su se u utorak da svaki zastupnik pronađe svoj razlog za napuštanje sabornice.

Profesor Ivan Lovrinović propustio je raspravu o HNB-u. U svim tim paralelnim državnim i paradržavnim linijama uprave u RH, dominira jedna ista protuhrvatska općija. Navodno je u protuhrvatskim operacijama prisutan i MMF, koji štiti Martinu Dalić na čelu Ministarstva gospodarstva. U srijedu je SDP prozvao Martinu Dalić zbog sukoba interesa - njen je suprug u Upravnom odboru Ine, a lex Agrokor pisali su odvjetnički uredi koji zastupaju poslovne banke.

Možete li zamisliti koliko je moćan stvarni gospodar Hrvatske, kojeg je dao naslutiti Davor Bernardić? Koji u ovoj krizi drži Andreja Plenkovića kao lutku na koncu. Koji je 2009. natjerao tada neuputnog premijera Ivu Sanadera, da sam podnese ostavku, bez ikakvog razumnog objašnjenja. I da nakon toga pobegne u Austriju kao na najveći kloštar. Izostaje naša sučut za takvu sudbinu Sanadera, jer se iskazao kao ekstremno sebična osoba, kao i svaki drugi hrvatski dužnosnik. Sanadera moral-

PRŽUNI SU TEMELJ OVE HRVATSKE

Koliko ravna mreža Josipa Manolića?

Kada je Hrvoje Petrač završio u zatvoru, Stipe Mesić nametnuo je Jadranki Kosor svoje povjerenike. Tomislav Karamarko preuzeo je policiju, a Ivan Šimonović preuzeo je pravosuđe

Manolić je ravnao zatvorima još od utamničenja blaženog Alojzija Stepinca, kojeg je Manolić osobno odvezao u Lepoglavlju

Nisu Josip Manolić i Franjo Tuđman postali prijatelji kao susjedi, nego su postali susjedi nakon što je Tuđman igrom sudsbine postao Manolićev pacijent. Manolić je ravnao zatvorima još od utamničenja blaženog Alojzija Stepinca, kojeg je Manolić osobno odvezao u Lepoglavlju. Svi ti naši slavni nacionalni robijaši kapitulirali su u pržunu, a nama je ostalo da pogodašmo tko je postao udbaški dousnik, a tko je ušao u privatnu dousničku mrežu Josipa Manolića, što se praktično svodilo na isto. Čak je i lvić Pašalić došao za

savjetnika Tuđmanu na preporuku Manolića. Pašalićev prvo zaposlenje bila je ambulanta u Lepoglavlju, da bi kasnije "dogurao" do zatvorske bolnice u Zagrebu - relativno inteligentni Pašalić praktično je prošao svoju robiju u području koje je kontrolirao talmičar Manolić. HDZ i "državotvorni" pokret '90-ih formirao je Manolić, što može posvjedočiti i Jure Šimić, osnivač prvog ogranka HDZ-a. Šimićev pad u strukturu HDZ-a, nesretno se podudario s usponom Ivica Pašalića. Danas Juri Šimiću praktično presuđuje represivni sustav Josipa Manolića. Kada je prije nekoliko godina Jure Šimić uhićen i privoren, bila je to skrivena poruka još uviđek moćnog Manolića. Podzemlje i pržuni zapravo su temelji ove RH. Kada je Hrvoje Petrač završio u zatvoru, Stipe Mesić nametnuo je Jadranki Kosor svoje povjerenike. Tomislav Karamarko preuzeo je policiju, a Ivan Šimonović preuzeo je pravosuđe. A reforma pravosuđa počinje i završava na preuređivanju pržuna, kao po želji zatočenog Petrača. Možete li zamisliti međunarodnu snagu gospodara Hrvatske? Naime, Šimonović je nakon toga nagrađen s visokom i uglednom funkcijom u UN-u, gdje je postao pomoćnik glavnog tajnika Ban Ki-Moona za ljudska prava.

FOTO PATRIK MACEK/PIXSELL

Ivan Pernar je upozorio Plenkovića da mnogi Hrvati dižu ruku na sebe zbog predivnog stanja u koje su dovedeni, a Branimir Bušnjac ga je prozvao kao usurpatora

Plenković je za govornicom rekao da je stanje u državi predivno. I nitko nije pozvao hitnu

Nakon svih korupcijskih sistema, u Hrvata se namnožilo lopova svih vrsta, za izvoz. I budala imamo za izvoz. Kako postupkom eliminacije pronaći dostojanstvenu osobu u 'našoj' politici? Kada je riječ o političarima, mišljenja sam da je korektno primijeniti partijski postupak eliminacije, onako kako je to provodio poznati eliminator, Josip Broz. Jer, samo eliminiran političar je dobar političar...

no ruši činjenica da uporno šuti o razlozima svoje ostavke na poziciji premijera, iako ta šutnja vodi Inu i cijelu Hrvatsku u propast, a Sanadera osobno odvodi iz jednog sudskog procesa u neki novi, koji se na kraju provodi u korist stranog interesa, sve zahvaljujući korupciji u našem pravosudu.

Eshelon form

Ovdje govorimo o nejednakosti ma iz one komunističke formacije koja se prezentirala kao sistem jednakosti. Komunističke jednakosti zapravo su nejednakosti. Hrvati preodgojeni u komunizmu shvaćaju demokraciju kao pravo na eliminaciju Drugog i drukčijeg. Kod nas je poštene rezervirano za budale, pa se potraga za poštenim Hrvatom, uz primjenu postupka eliminacije lopova, može lako pretvoriti u novi genocid.

Naime, nakon svih tih korupcijskih sistema, u Hrvata se namnožilo lopova svih vrsta, za izvoz. I budala imamo za izvoz, ali neka nisam siguran u njihovo poštene. Kako postupkom eliminacije pronaći dostojanstvenu osobu u "našoj" politici? Kada je riječ o političarima, mišljenja sam da je

korektno primijeniti partijski postupak eliminacije, onako kako je to provodio poznati eliminator, Josip Broz. Dakle, čim ugledate političkog protivnika, odmah ga eliminirajte! Jer, samo eliminiran političar je dobar političar. Ako likvidiran političar uskrne, onda je narod jako naivan. Naivno prihvaćamo svakog novog samoproglašenog Spasitelja - političari tako nastupaju.

Utorak je zastupnik Živog zida, Ivan Pernar, ukazao na jednakost / jednadžbu Plenkovića i Sanadera. Slično držanje i ustajanje sa stolca, isto zakopčavanje i otkopčavanje gumba na sakou, dodajmo isti svjetonazor i isti zaokret od patriotizma prema obrnutoj diskriminaciji nakon dolaska na vlast, kao i sličnu sklonost eliminaciji političkih protivnika.

Za razliku od partiske metode eliminacije, linearna algebra daje nam Gaussov postupak eliminacije, poznat i kao redukcija redaka, koji se u Kini koristio još od drugog stoljeća, pa i milenijima kasnije, kada je trebalo prorijediti komunističke redove. Danas se taj postupak koristi u izračunu de-

Gaussov postupak eliminacije

Danas najveći ekonomisti svijeta zastupaju posve oprečna mišljenja, ali se, eto, radio Zdravko Marić koji, kao i Martina Dalić, u tri sekunde pronalaze najbolje rješenje

terminante neke matrice. Pojednostavljeni: više jednadžbi rješava se redukcijom varijabli i redukcijom jednadžbi. Znate, kod nas su problemi toliko kompleksni, koliko je različitih jednadžbi, nejednadžbi i nejednakosti na svim razinama, da se samo postavljanje problema otegne u nedogled. Postavimo problem i onda ga dopunjavamo u beskraj, tako da nismo riješili niti jedan. Andrej Plenković ostaje varijabilan i nakon što postavite rješenje njegove konfiktne jednadžbe i nejednadžbe u istom zapisu.

FOTO SANJIN STRUKC/PIXSELL

Ovih su dana mostovi često spominjali i Marijana Hanžekovića, odnosno topli suživot otudnih medija, korpisanskog sustava oglašavanja i fašističkog sustava ovraha

Zakon šutnje

Zanimljivo je kako su se u kriminalnu matricu krasno ukloplili pokojni Gojko Šušak i njegov klan, ali vas s time ne bih zamarao u ovome tekstu i u ovome trenutku ovakvog otvorenog i živahnog potkopavanja Hrvatske i hrvatskog gospodarstva. Kao što reče jedan poznati filozof, ono strašno u životu nije visina, nego pad. Zdravko Marić uvjerava nas da kao izvršni direktor Agrokora nije znao za stanje u toj korporaciji.

Neću se iznenaditi ako jednog dana saznamo da se iza Agrokore

IDEOLOGIJA BEZ GLAVNOG IDEOLOGA

Ivica Relković iskazao poštenje

Ivica Relković je u mladosti pokušao neuspjelu eliminaciju samog sebe. U međuvremenu je odustao od takvih mladalačkih avantura i pretvorio se u ozbiljnog političara, koji objektivno prosuđuje sve događaje

Osobno mogu potvrditi da je Ivica Relković jedan od ideo- loga i inicijatora Mosta. Osim što je bio na čelu Obiteljske stranke, koja je upozoravala na demografski slom Hrvatske, Relković je godinama prije osnivanja Mosta, bio sudionik Bjelovarske inicijative, koja je opet bila začetak Hrasta. Bjelovarska inicijativa jednostavno je ugušena podizanjem optužnice za ratni zločin protiv Jure Šimića, ključnog osnivača Bjelovarske inicijative i njenog prvog operativca. Naime, Šimić je kriv već zbog toga što je osnovao prvi ogrank HDZ-a, a imao je nesreću da bude na čelu bjelovarskog Kriznog štaba / stožera u vrijeme zauzimanja vojarne JNA u Bjelovaru, kada je praktično Hrvatska naoružana. Zapovjednik vojarne, Rajko Kovačević, poginuo je tijekom sukoba. Šimić osobno nije bio sudionik zauzimanja vojarne. Kovačeviću je prethodno nudio novac i zapovjednu poziciju u HV-u, na kraju mu je zaprijetio, ali ništa nije pomogo. Kovačević je izjavio da on u Bjelovaru brani srpsvo i da neće predati vojarnu. Možda je tako provocirao Hrvate, a možda je zaista bio velikosrbin. Zanimljivo, JNA je posrblje-

FOTO PATRIK MACEK/PIXSELL

Ivica Relković je fenomen naše političke i društvene stvarnosti

na prije raspada Jugoslavije! Šimić se zamjerio i psima rata, posebno švercerima oružjem, pa je doživio i nekako preživio dvije teške saobraćajne nesreće. Ovih dana leži doma, polomljenih rebara. Na prvom okupljanju Bjelovarske inicijative, Hrvoje Hitrec je predložio da se taj pokret preimenuje u Hrast. Na okupljanju u Pilatu pod labelom Hrasta i uz predsjedanje Josipa Jurčevića, bio je prisutan i Miro Tuđman. U nastanku Hrasta, Relković je bio prisutan od samih početaka. Plan je bio da Hrast pokriva pokret, a da ista inicijativa izađe na izbore kao Obiteljska stranka, ali je od te koncepcije, navodno, odustao i sam Relković, a moj je osobni dojam da mu takva ponuda / plan nikada nije iznesena. Most je nastao kroz evoluciju nekih ogrankova Hrasta. Ivica Relković je fenomen naše političke i društvene stvarnosti. U svojoj mladosti pokušao je neuspjelu eliminaciju samog sebe. Zašto da

kao kršćanin puca na samog sebe i tako kao samoubojica završi u paklu, kada može kao meta otici u pobunjenu paradržavu. Dragovoljno je ušetao u srpski logor, sve uredno kršćanski, prilikom hodočasnika pješačenja do Međugorja. Kako je sve to preživio, ostat će zagonetka, vjerojatno i za njega samog. Međugorska Marija Majka nekako ga je zaštitila. U međuvremenu je dozreli Relković odustao od takvih mladalačkih avantura i pretvorio se u ozbiljnog političara, koji objektivno prosuđuje sve događaje. Svejedno, ne mogu podržati njegovu ocjenu da Most ovih dana ruši samog sebe, jer bi u normalnoj zemlji Zdravko Marić morao sam podnijeti ostavku, kao ministar koji je pristigao iz korporacije koja evidentno ruši cijelu zemlju. Premier Plenković suspendira temelje demokracije, uvodeći obvezno jednoglasno izjašnjavanje.

FOTO PATRIK MACEK/PIXSELL

Ministrica Obuljen se proslavila izjavom da je HRT nezavisna i da sama odlučuje koliko će naplaćivati obveznu(!) pretplatu

NEISKORJENJIVOST ZLA

Je li sve ovo nova muljaža Vladimira Šeksa?

FOTO PATRIK MACEK/PIXSELL

rirao Šeka i stoga je brzo detroniziran. Šeks je vodio prvu urotu protiv Tuđmana, ranih '90-ih, i jedini je tu urotu preživio, što može značiti da je uz znanje Tuđmana kontrolirao tu titoističku navlakušu. Uz Manolića je Šeks ravnao križnim štabovima / stožerima, ali nitko nije pokrenuo pitanje njegove ili barem Manolićeve zapovjedne odgovornosti, nego je za te potrebe podmetnut Jure Šimić. Zašto će Plenković preživjeti sve ove muljaže u koje se upustio? Pa, uz njega je Šeks!

Zašto će Plenković preživjeti sve ove muljaže u koje se upustio? Pa, uz njega je Šeks!

FOTO PATRIK MACEK/PIXSELL

Nikola Grmoja je izjavio da je ministrica Nina Obuljen Koržinek na njega bacila mobitel, u sporenju oko novog zakona o arhivskoj grad

se, eto, radio Zdravko Marić koji, kao i Martina Dalić, u tri sekunde pronalazi najbolje rješenje.

Naprotiv, i Zdravko Marić i Martina Dalić iskazali su se kao pogrešne osobe na čelu našeg Ministarstva financija. U vrijeme kada smo trebali zaustaviti Agrokor u daleko povoljnijim okolnostima, Zdravko Marić je potrošio ljudske i druge resurse svog resora na promašene projekte, uključujući besmislenu poreznu reformu.

Posve je razvidno da je Zdrav-

ko Marić pristigao u Ministarstvo financija s misijom da pogoduje Agrokoru, da na vrijeme informira čaću ekonomije o svim kratkoročnim i dugoročnim planovima Vlade RH. Marić je ostavio plaću i bonuse izvršnog direktora u Agrokoru, da bi se zadovoljio sa značajno manjom plaćom u Ministarstvu finacija!?

Zdravku Mariću može se lako dogoditi da, poput Sanadera, panično bježi u neku brvnaru u Alpama, u Austriji ili Sloveniji... ■

RAZGOVOR: Blanka MATKOVIĆ, povjesničarka

BRUNA ESIH I ROMAN LELJAK nisu otkrili ni Hudu jamu ni Kočevski rog!

Hudu jamu otkrio je Dragutin Šafarić, koji je 20 godina prije Romana Leljaka i Brune Esih, pronalazio lokacije, obilježavao ih i javno objavljivao. Upravo su Leljak i Esih koristili informacije koje smo prikupljali, a prva osoba koja se usudila objaviti reportazu o Hudoj jami, bio je Dubravko Horvatić 1998. godine. Do danas, ni Esih ni Leljak niti jednom nas nisu naveli kao autore istraživanja, a redovno kradu sve naše radove!

razgovarala: Franciska JURAK

Povjesničarka Blanka Matković rođena je u Splitu, a nakon studija povijesti na Filozofskom fakultetu i novinarstva na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu, završila je poslijediplomski iz međunarodnih odnosa i nacionalne sigurnosti. Trenutno je u Velikoj Britaniji na doktorskom studiju iz političkih znanosti i međunarodnih studija na University of Warwick, a ondje je stekla *Master of Philosophy MPhil* stupanj, obranivši disertaciju pod naslovom „Masovni zločini i kršenja ljudskih prava počinjena od strane komunističkog režima nad hrvatskim građanima krajem i ne posredno nakon Drugog svjetskog rata (1944.-1945.)“.

Disertacija je dokazala kako su komunistički zločini bili organizirani i sustavnici, te da su u njima sudjelovali svi važniji nositelji vlasti u bivšoj Jugoslaviji, kao što su Ju-

Blanka Matković i Dragan Hazler, predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u dijaspori, u Baselu u Švicarskoj

goslavenska armija, OZN-a, narodnooslobodilački odbori, sudovi i ono što je najvažnije - Komunistička partija.

U ekskluzivnom intervjuu za 7Dnevno, Blanka Matković je objasnila i tko je zaslужan za otkrivanje brojnih stratišta komunističkoga režima diljem Slovenije, poput Hude jame, Kočevskog roga i Barbarinog rova:

„Na istraživanjima likvidacija hrvatskih civila i vojnika nakon II. svjetskoga rata, dugi niz godina rade znanstvenici okupljeni u Hrvatskoj družbi povjesničara 'Dr. Rudolf Horvat' iz Zagreba. Hudu jamu otkrio je Dragutin Šafarić, koji je 20 godina prije Romana Leljaka i Brune

Esih, pronalazio lokacije, obilježavao ih i javno objavljivao. Upravo su Leljak i Esih koristili informacije koje smo prikupljali, a prva osoba koja se usudila objaviti reportazu o Hudoj jami bio je Dubravko Horvatić, osnivač 'Hrvatskog slova', još 1998. godine. Do danas, ni Esih ni Leljak niti jednom nas nisu naveli kao autore istraživanja, a redovno kradu sve naše radove i prezentiraju ih kao svoje u medijima!“

U svom radu bavili ste se i temom Bleiburga, ali ključni dio odnosi se na likvidacije Hrvata u Hrvatskoj i Sloveniji?

Dio disertacije posvećen izručenjima na Bleiburgu, temelji se na postojećoj literaturi, posebice radovi-

ma Nikolaja Tolstoja, čija je knjiga „Ministar i pokolj“ citirana u više navrata. No, ključni dio disertacije odnosi se na likvidacije u Hrvatskoj i Sloveniji, a podaci se ponajviše oslanjaju na arhivsko gradivo iz slovenskih i hrvatskih arhiva. U disertaciji je također objašnjen jasenovački mit i njegov utjecaj na hrvatsko društvo danas, manipulacije imenima jasenovačkih žrtava, ali i negiranje Spomen područja Jasenovac o postojanju poslijeratnog jasenovačkog logora, unatoč činjenici da smo postojanje tog logora dokazali kolega Stipo Pilić i ja u našem izvornom znanstvenom radu, koji je pod naslovom „Poslijeratni zarobljenički logor Jasenovac prema svjedočanstvima i novim arhivskim izvorima“, objavljen u Radovima Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru 2014. godine. U mojoj doktorskoj disertaciji, bavim se razdobljem nakon Domovinskog rata i ulogom hrvatskih branitelja u poslijeratnoj Hrvatskoj.

● Pripremate i novu knjigu. O čemu je riječ?

Autorica sam i koautorica većeg broja znanstvenih radova i knjiga iz hrvatske povijesti Drugog svjetskog rata i porača, s posebnim osvrtom na komunističke zločine počinjene

O zločinima na Kočevskom rogu, dala sam iskaz na zagrebačkom Županijskom sudu u postupku protiv Sime Dubajića, koji je nakon toga umro. Dubajić je bio nedostupan hrvatskim vlastima, no dostupni su bili mnogi drugi koje nitko nije taknuo. Nije da se nije moglo i nije da dokaza nije bilo. Ono čega nije bilo - bila je volja, a volje neće ni biti sve dok u Hrvatskoj ne bude provedena lustracija i to unatrag

nad Hrvatima između 1941. i 1948. godine. Moja najnovija knjiga pod naslovom „Split i Srednja Dalmacija u dokumentima OZN-e i UDB-e (1944.-1962.), Zarobljenički logori i likvidacije“ bit će predstavljena početkom svibnja u Splitu, Sinju i Dicmu. S temama iz novije hrvatske povijesti sudjelovala sam na znanstvenim konferencijama u Velikoj Britaniji i Portugalu. Nisam član ni jedne stranke i moj rad isključivo je znanstvenog karaktera, ali sam - starčevićanac. Predsjednica sam

Na Križnom putu stradali su mnogi u dobi od 20 do 30 godina života, koji nikada nisu imali prilike imati djecu. Izbrisana je čitava jedna generacija, a nakon završetka rata nastavljeno je brisanje našeg nacionalnog identiteta. S posljedicama tih događaja, naše društvo još se uvijek teško nosi, jer previše je onih Hrvata kojima je lakše vjerovati u laži koje su nekoć pisali u 'Borbici' ili partijskim biltenima, nego prihvatići nova znanstvena otkrića i priznati sami sebi da su vjerovali u - laž

Hrvatske družbe povjesničara „Dr. Rudolf Horvat“ koju smo osnovali Stipo Pilić i ja 2008. godine, a članovi naše udruge bave se ponajviše istraživanjem hrvatske povijesti 20. stoljeća. Na našoj web stranici www.croatia-rediviva.com redovito objavljujemo nove tekstove, ali i naša reagiranja i priopćenja. Članovi naše udruge nisu samo povjesničari, nego imaju ljudi i drugih profila, koji svojim vještinama i znanjima nadopunjaju povjesničarski rad. Svi se strogo držimo znanstvene metodologije i standarda koji su prihvaćeni u znanstveno najnaprednjim zemljama. Ne robujemo ideološkim

RAZGOVOR: Blanka MATKOVIĆ, povjesničarka

•

predrasudama i ne prihvaćamo bilo čije diktate, posebno ne one političke. U tome se vjerojatno krije razlog zbog kojeg je naš rad izuzetno marginaliziran, iako će upravo naš rad promijeniti hrvatsku povijest u međunarodnim okvirima. Kod nas sve podliježe reviziji, dakle preispitivanju, i zabranjenih tema nema.

● Kako je krenuo interes za otkrivanje stratišta po Sloveniji?

Samostalni istraživački projekt o manje poznatim dogadjajima iz hrvatske povijesti, pokrenula sam sama u proljeće 2006., a u jesen 2007. mi se u radu pridružio Stipo Pilić. Od tada smo zajednički istraživali u svim arhivima u Republici Hrvatskoj i Republici Sloveniji. Pilić je također istraživao u Bosni i Her-

troškove također plaćamo sami. Od države nikad nismo dobili nikakvu pomoć, niti je očekujemo. Sav naš rad dajemo hrvatskom narodu besplatno na čitanje i promišljanje o temama kojima se bavimo, a zauzvrat ne uzimamo ništa.

Bilo je ljudi koji su nam se javili sa željom da nam doniraju 50 ili 100 kuna, no ne želimo uzimati novac od hrvatske sirotinje koja, ionako, živi pod teretom silnih nameta koje izdvaja za državu, koja s druge strane ne čini ništa da podrži znanstveno istraživanje ovakvih tema. Ne samo da obavljamo rad za koji država izdašno pomaže neke druge institucije, nego obavljamo i posao hrvatske nijeme diplomacije i reagiramo na blaćenje hrvatske države i narod u inozemstvu. Nažalost, o tome se jako malo zna jer hrvatski mediji i Internet portali, osim portala Dragovoljac, jednostavno ne objavljaju tekstove i priopćenja koja im dostavljamo, zbog čega je naša web stranica jedini način komunikacije s našim čitateljima. Web stranicu imamo zahvaljujući jednoj Hrvatici iz iseljeništva, koja nam je prošle godine dala jednu donaciju koju smo primili od 2008. do 2016. godine. U tom razdoblju je, doduše, bilo pojedinaca i udruga koje su dijelove naših radova tiskali u svojim izdanjima, te time prekršili naša autorska prava i stekli znatnu materijalnu korist.

● Što ste točno otkrili u svojim istraživanjima?

Odgovor na to pitanje teško je dati, jer rezultati ovih istraživanja objavljeni su u većem broju knjiga i znanstvenih članaka koji se mogu naći na našoj web stranici. Članovi naše udruge u posljednjih nekoliko godina objavili su više od 50 radova iz povijesti i sudjelovali u pripremi više od 20 knjiga. Jako dugo pripremamo sve naše radove jer nastojimo obraditi teme koje su ranije bile potpuno prešućene. Osim poslijeratnog logora Jasenovac, spomenula bili i prihvatište za repatriance u Dubrovniku, o kojemu nije bilo niti jednog rada, zatim rad s popisima ranjenika odvedenih u svibnju i lipnju 1945. iz zagrebačkih bolnica u logor Prečko i drugdje, rad o posljednjim borbama za Odžak, zatim onaj o padu Travnika i druge. Što se slovenskih grobišta tiče, posebno bili izdvojila operativne dnevnike 11. dalmatinske brigade koje sam našla u Državnom arhivu u Splitu, a koji otkrivaju koje su dvije čete iz 3. bataljuna te brigade sudjelovale u likvidacijama na Kočevskom rogu. Osim toga, na temelju brojnih dokumenata iz arhiva u Kranju, rekonstruirali smo gdje su boravili pripadnici tzv. „ubilačke čete“, koji su se nakon likvidacija odmarali na Bledu. Također smo objavili i tekst o rudniku Pečovniku nedaleko Celja, u kojemu se najvjerojatnije kriju ostaci hrvatskih zarobljenika. U tom tekstu otkrili smo podatke o osobama koje su u svibnju i lipnju 1945. radile i stražarile kraj tog rudnika. Svi ovi tekstovi mogu se pronaći na našoj web stranici, a poslati su i brojnim medijima i, kao što sam ranije rekla, osim portala Dragovoljac nitko ih nije htio objaviti.

● Možemo li govoriti o broju žrtava partizanskih egzekucija?

Pojedina stratišta su, u stvari, obilježena, a Društvo za ureditu zamolčanih grobište je 1997. podiglo zavjetnu kapelicu ispred ulaza u Barbarin rov. No, velik dio je još uvek neobilježen. Do 2009. godine broj grobišta na tom području iznosio je oko 600, no u međuvremenu su otkrivene nove lokacije na kojima se najvjerojatnije nalaze grobišta. Tim istraživanjima se već 30-ak godina bavi Dragutin Šafarić iz Velenja, koji 15 godina uređuje i stranicu Pieteta <http://www.safaric-safaric.si>

Blanka Matković s članovima Hrvatske zajednice u Švicarskoj

ba navedena netočna godina rođenja i godina stradanja. Ova činjenica upućuje koliki je oprez potreban prilikom rada na ovoj problematiki. Velike poteškoće pri sastavljanju popisa, stvarali su nam nedostatak i nepodudarnost izvora, ali i selektivnost, te površnost prethodnih sastavljača koji su se u pravilu oslanjali na svjedočanstva rodbine i drugih svjedoka, a premašili su ili gotovo nikako koristili obilnu arhivsku građu i relevantnu literaturu. Koristeći sve prethodne popise i literaturu, sastavili smo novi popis koji je potpuniji, ali i potkriven novijom literaturom i nadas-

izvor navodili i ostale, u nadi da će to pripomoći budućim istraživačima u otkrivanju potpunije istine. Ovakvim pristupom i ovom knjigom postavili smo viši standard u pripremi žrtvoslova, no nažalost ona je ostala jedina koja se temelji na ovakvoj metodologiji u kojoj se u obzir uzimaju svi dostupni podaci i dokumenti, međusobno uspoređuju, te za njih traži potvrda u drugim izvorima.

Trenutno je u pripremi i knjiga „Solinski žrtvoslov“ istih autora (Blanka Matković i don Josip Dukić), koji bi trebao biti završen tijekom ove godine. Jedno od osnovnih na-

● Jeste li imali ičiju pomoći i na koji način ste se financirali?

Od 2006. do 2008. smo se finansirali samostalno, uz manju potporu nekoliko pojedinaca. Od 2008. do 2011. troškove puta do pojedinih arhiva financirao je Hrvatski državni arhiv u sklopu projekta na kojemu smo radili, no dio smo nastavili plaćati sami, kao i kopiranje građiva i brojne druge troškove. Nakon toga, također smo nastavili raditi potpuno sami bez ičje pomoći sve do početka ove godine, kada nam je nekoliko ljudi odlučilo pomoći. Taj novac je nedostatan za normalno funkcioniranje jedne udruge i čuvamo ga isključivo za tisak knjiga koje su u planu. Svi članovi udruge su volonteri i nitko ne dobiva nikakvu naknadu za svoj rad, a tekuće

● Do današnjeg dana nemamo obilježena stratišta po Sloveniji. Možete li nam reći gdje se sve točno nalaze?

Međutim, i danas nam je nejasno, zašto na tim pločama nedostaju 17 pripadnika partizanskih postrojbi i 51 civilna osoba, dok je začak 96 oso-

Predsjednica sam Hrvatske družbe povjesničara ‘Dr. Rudolf Horvat’, a naši se članovi bave istraživanjem hrvatske povijesti 20. stoljeća. Svi se strogo držimo znanstvene metodologije, ne robujemo ideološkim predstavama i ne prihvaćamo bilo čije diktate, posebno ne one političke. U tome se krije razlog zbog kojeg je naš rad izuzetno marginaliziran. Oslanjamо se na vlastite snage. Mala smo udruga, ali omasovljavanje nam nije cilj

sve obilnim arhivskim materijalom. Za razliku od prethodnih sastavljača, odlučili smo na popis uz stradale civile i pripadnike raznih postrojbi, staviti i one koji su stradali od bolesti, gladi, pronađenih mina i bombardiranja. Tako smo došli do 445 stradalih. U slučajevima kada smo za neke osobe otkrili dva ili više različitih izvora o okolnostima njihovog stradanja, kod njihovog vrednovanja u pravilu smo se opredijelili za onaj kojeg smo smatrali najverodostojnijim, ali smo uz korišteni celu u našem radu je da brojkama ne licitiramo, jer o njima je doista nezahvalno govoriti sve dok za toliki broj naselja u Hrvatskoj imamo situaciju kakvu smo imali u Dugopolju. Tek kada se za veći broj mesta u Hrvatskoj pripreme žrtvoslovi, putem onog dugopoljskog, tada ćemo moći razmišljati o procjenama. Za taj žrtvoslov bila nam je potrebna godina dana napornog i veoma temeljitog rada na svim dostupnim izvorima i to za jedno maleno naselje. Za veće gradove potrebne su

brom voljom, trudom i upornošću. Od Spomen područja Jasenovac tražili smo da nam dostave podatke o spomenutom projektu, no do ovog trenutka nam još uvijek nisu odgovorili, iako su to u skladu sa zakonom dužni učiniti. Osim toga, od siječnja 2015. mi uporno pišemo dopise Ministarstvu kulture, Uredu predsjednice, Vladi RH i drugim „hrvatskim“ institucijama, u kojima tražimo da se podaci na službenoj stranici JUSP Jasenovac usklade s najnovijim znanstvenim otkrićima. Do danas odgovora nema ni od koga. Oligarhija još nije naučila da oni koji se kruhom naroda hrane, moraju tom istom narodu račune polagati. Prema tome, režim sustavno odmaže, jer ili ignorira nove znanstvene spoznaje ili plaća one koji uporno falsificiraju hrvatsku povijest.

● Kako komentirate činjenicu da Hrvatska još uvijek nije preuzeula posmrtnе ostatke ekshumiranih u Sloveniji?

Režimu je do mrtvih stalo koliko i do nas živih. Mrtvi su potrebni pred izbore kao važan dio političkog igrokaza i propagande, a mi živi smo potrebni, barem, kao poluživi da bismo taj isti režim uzdržavali. Novcem hrvatske sirotinje režim spašava tipove koji žive u dvorcima, jedu kavijar, voze se helikopterima, a potomstvo im uživa

na skupocjenim jahtama, dok isti oni koji uzdržavaju taj režim kopaju po kantama za smeće i žive na riži i krumpiru. Kako da ja očekujem od takvog režima da brine za naše mrtve???

● Priču o Hudoj jami i Barbarinom rovu, u Hrvatskoj su aktualizirali Roman Leljak i Bruna Esih. Jesu li oni sudjelovali s Vama na ovom projektu?

Ne bih se složila da je Leljak nešto aktualizirao. Takav dojam je moguće ostaviti samo na one koji jedine informacije dobivaju iz medija, koji u određenom trenutku guraju onoga tko im se najviše sviđa i zanemaruju činjenicu da je osnovna začaća medija - informiranje, a ne navijanje. Na istraživanjima Teznog, Barbarinog rova, Kočevskog roga i mnogih drugih grobišta, godina su, odnosno desetljećima radili ljudi o kojima znaju oni koji su u ovu problematiku upućeni. No, te ljudi su sustavno ignorirali mediji i javnosti se jednostavno nisu mogli „nametnuti“.

Leljka ne poznajemo, niti s njime surađujemo. Obratili smo mu se jednom prilikom e-mailom, na koji je on odgovorio da nikada u životu nije čuo za nas, niti za naše radove, pa tako i onaj o poslijeratnom logoru Jasenovac. Doista neobično, uvezši u obzir da čovjek snima dokumentarni film o tom logoru, a osnovni preduvjet nekakvog znanstvenog rada je proučiti postojeću literaturu i zatim otkravati nove spoznaje na temelju novootkrivenih izvora.

Prilikom istraživanja u Sloveniji surađivali smo veoma uspješno s

Dragutinom Šafarićem, kojeg sam već spomenula. Bilo je to između 2008. i 2012., kada je Leljak, prema informacijama koje se mogu pronaći na Internetu - bio u zatvoru. Ni smo ga nikada susreli u arhivima, niti bilo gdje drugdje. Rad gospodina Šafarića jako dobro pozajemo, pa smo svjesni da se u tekstovima koje piše gospodin Leljak, mogu pronaći i podaci s web stranice Dragutina Šafarića, na što je i on sam upozoravao. Osim toga, u rujnu prošle godine, jedan portal objavio je popis likvidiranih Hrvata na celjskom području koji je, navodno, otvorio Roman Leljak. To je netočno, jer taj isti dokument mi smo već u našem radu koristili 2009., a nismo ga ni u kojem slučaju otkrili ni mi, jer su još u to doba s njim bili upoznati brojni drugi istraživači koji su nas na taj dokument i uputili. Hrvatsko novinarstvo veoma je senzacionalističko, pa se tako s lakoćom, kao ekskluzive, podmeću prastare informacije.

● Tko još osim Vas radi na ovim hvalevrijednim istraživanjima?

Koliko je nama poznato, nitko ne radi na ovakav način na kakav mi radimo i zbog kojeg smo često puta bili izrugivani da smo budale koje tragaju za nekakvim svetim gralovima koje nikada neće naći. No, mi ih ipak pronalazimo i držimo se svojih načela u radu. Suradujemo s pojedincima i udružama koje su voljne držati se nekih osnovnih etičkih načela u istraživačkom radu, a zaobilazimo one kojima su takva načela nepoznanica. Moje je mišljenje da je na području Slovenije u istraživanju grobišta i stradanja hrvatskih zarobljenika najviše pridonio Dragutin Šafarić i doista je žalosno što mnogi Hrvati žive u uvjerenju da su njegova otkrića - u stvari tuda. Šafarić je jako puno istraživao i u Hrvatskoj, posebno na području Varaždinske županije, gdje je sa svojim suradnicima locirao nova grobišta. Na području Cetinske krajine marljivo istražuju mr. sc. Ivan Kozlica i dr. sc. don Josip Dukić. Teško je izdvojiti ljudi poimenično, jer ima doista onih koji su jake puno postigli svojim radom i vlastitim novcem, a javnost o njima ne zna ništa ili veoma malo.

Dovoljno je pročitati samo neke od naših istraživanja pa će stvari biti jasnije. Više o Bledu možete pročitati na (<http://croatiaredativa.com/2017/03/17/bled-tocno-boravila-ubilacka-ceta-s-kocevskog-roga/>)

● Zašto do danas nitko nije odgovarao za likvidacije?

Dok smo Stipo Pilić i ja radili na projektu Hrvatskog državnog arhiva, a u stvari za potrebe Državnog ovdjjetništva, pripremili smo 11 opširnih elaborata i nekoliko dodatnih izješća o brojnim grobištima i počiniteljima zločina. O zločinima na Kočevskom rogu, dala sam iskaz na zagrebačkom Županijskom sudu u postupku protiv Sime Dubajića, koji je nedugo nakon toga umro. Dubajić je ionako bio nedostupan hrvatskim vlastima, no dostupni su bili mnogi drugi koji nitko nije taknuo. Nije da se nije moglo i nije da dokaza nije bilo. Ono čega nije bilo - bila je volja, a volje neće ni biti sve dok u Hrvatskoj ne bude provedena lustracija i to unatrag, od ovog trenutka unatrag.

● Dokazuje li se s tim stratišti ma genocidna namjera antifašista i partizana?

Po mojoj procjeni, moglo bi se tako reći, jer definicija genocida uključuje potpuno ili djelomično uništenje neke nacionalne, etničke, rase ili vjerske skupine. Komunistički obraćun s Hrvatima, svakako je imao i ideološki karakter, pa bi netko mogao reći da zločini ipak nisu bili nacionalno motivirani. No, u svjedočanstvu Bogdana Raosa, jednog od organizatora napada na Vrgorac 15. lipnja 1942., ostalo je zapisano sljedeće: „Kao prva i najveća greška Partije bilje u tome, što se dozvolilo prigodom ulaska u Vrgorac da se stori dojam da je naša borba isključivo borba komunista. Ovo objašnjava činjenica da je vojska ušla u mjesto pod crvenom zastavom, a mještane, inače rodoljube, prisilila da privlikom isticanja zastave na kućama spale plavi i bijeli dio zastave, tako da je ostao samo crveni dio.“ Ova Raosova izjava ponajbolje oslikava stvarni karakter tzv. narodnooslobodilačkog pokreta u Hrvatskoj. Crvena zastava, dakle njihovo ideološko obilježje, nije bilo dovoljno, nego je trebalo domaće stanovništvo prisiliti na uništenje onoga što je bilo nacionalnog karaktera, dakle plavog i bijelog dijela hrvatske zastave. Frane Bettini, Ivica Bavčević i drugi, osuđeni su u svibnju 1947., jer su na splitskom Marjanu skinuli jugoslavensku i stavili hrvatsku zastavu. Na

budu članovi nečega - reda radi. Svi naši članovi su visokoobrazovani ili studiraju, a mnogi imaju završene doktorate. Svi pridonose različitim znanjima i vještinama, a među članovima imamo i inženjere, medicinare, pravnike, ekonomiste... Naš je stav da se samo multidisciplinarnim istraživanjima mogu temeljito istraživati ova te teme i zato je svaki onaj koji je voljan pomoći, dobro došao. U našem radu također podupiremo i rad nekih drugih ljudi, o čemu se više može pročitati na našoj web stranici (poziv na suradnju). Tako smo pozvali sve zainteresirane da finansijski pomognu rad na dokumentarnom serijalu redatelja Vanje Vinkovića o Rijeci u 20. stoljeću, te one koji bi mogli imati podatke o nelegalnim aktivnostima pobunjenih Srba, o uvozu i izvozu preko okupirane granične crte RH u Domovinskom ratu. Potrebna nam je pomoći na istraživanju koje provodi bivši pripadnik HV-a. Podatke koje mi imamo, dijelimo sa svima koji su otvoreni za suradnju, a u trenucima kada ne možemo konkretno pomoći, kao u slučaju ova dva spomenuta projekta, istraživačima stavljamo na raspolaženje našu web i Facebook stranicu, ne bismo li barem tako javnost upoznali s njihovim radom i stvorili nekakve uvjete da se njihov rad pomogne na način na koji je potrebno.

**LAŽI
previše je onih
Hrvata kojima je
lakše vjerovati u
laži iz partijskih
biltena**

godine da se pripreme takvi žrtvoslovi, a zato su potrebni ljudski i finansijski resursi. U Hrvatskoj nema volje da se takav posao odradi, a oni koji novca imaju, neće ga dati.

● Kada govorimo o partizanskim egzekucijama, jesu li žrtve bili isključivo vojnici?

Prema dostupnim podacima kojima raspolažemo, na većem broju slovenskih grobišta u pitanju su bili i vojnici i civilni, iako se ne može isključiti mogućnost da su pojedina grobišta bila većinski vojna. No, da bismo to pouzdano ustanovili, potrebno je pronaći ili popise ubijenih, ili obaviti iskapanja i do zaključaka doći na temelju pronađenih materijalnih dokaza.

● Pomaže li Vam država u Vašem istraživanju?

Ne samo da država, odnosno ispravnije bi bilo reći režim, ne pomaže naš rad, nego nam i odmaže. Taj isti režim je krajem 2016. odradio 30.000 kuna Spomen području Jasenovac i to za projekt naslovjen „Drugi svjetski rat i Jasenovac pred izazovima povijesnog revizionizma“. Nije baš najjasnije na koji način bi ta sredstva trebala pomoći toj ustanovi da se bori protiv osnovnog načela znanosti, a to je postavljanje pitanja, istraživanje i donošenje novih zaključaka na temelju novih dokaza. Do ovog trenutka, Spomen područje Jasenovac, unatoč silnom novcu koje dobiva od države, ostaje još uvijek bez odgovora na više od 40 tekstova, koje su o manipulacijama imenima i brojevima žrtava, objavili član naše udruge, Nikola Banić i njegov suradnik M. Koić, dakle dvojica ljudi koji za svoj rad ne primaju nikakvu naknadu i naoružani su samo svojom do-

Režimu je do mrtvih stalo koliko i do nas živih. Mrtvi su potrebni pred izbore kao važan dio političkog igrokaza i propagande, a mi živi smo potrebni, barem, kao poluživi da bismo taj isti režim uzdržavali. Novcem hrvatske sirotinje režim spašava tipove koji žive u dvorcima, jedu kavijar, voze se helikopterima, a potomstvo im uživa na skupocjenim jahtama, dok isti oni koji uzdržavaju taj režim kopaju po kantama za smeće i žive na riži i krumpiru

● Smatraje li da priču o Hudoj Jami, određeni pojedinci u Hrvatskoj danas politiziraju?

U Hrvatskoj se politizira sve, pa tako i grobišta. Stvarni interes za ovakve teme kod političkih „elita“ ne postoji i bilo bi glupo zavaravati se mišlju da im je stalno samo zato jer se Jasenovac i Bleiburg sjede pred izbore ili onda kad treba opaliti po političkom protivniku. Nažalost, mi živimo u zemlji u kojoj i mrtvi i živi uočima ovih ili onih vladajućih imaju nekaku vrijednost, pa se njima licitira po potrebi. Ako na vlasti imamo one koji ne znaju podvući crtulje, reći „dosta“ po pitanju stalnog partijskog kvocanja u vezi HOS-ovih spomen ploča, dakle spomen ploča onima koji su obranili pozadine onih koji na vlasti sjede, mislite li da isti da su prema onima u Hudoj Jami voljni pokazati ikakvo poštovanje? Mi imamo posla s ideološkim sljedbenicima Rade Končara koji su učili iz one njegove „Milost ne tražim, niti bih vam je dao“. Ja milost od njih niti ne očekujem, ali očekujem da svih onih koji su svedomi da su pronađeni na ovim istraživanjima, a ne oni kojima je dovoljno da

ZADOVOLJSTVO VLADANJA HRVATSKOM

piše: dr. SC. STJEPAN ŠTERC

Destabilizacija, populizam, nesnalaženje, politička naivnost, neiskustvo vladanja, radikalizam, bunt protiv svega, ne-poštivanje političkih institucija (formalnih i osobnih), neuvažavanje nedodirljivih veličina, rušenje Vlade i Sabora, ugrožavanje Hrvatske... i još puno, puno takvih i sličnih smo se velikih misli, još većih političkih apologeta, naslušali ovih travanjko-svibanjskih dana. Izgovorenih bez imalo osjećaja za umornu hrvatsku populaciju od političkih, beskorisnih, dugogodišnjih i vječno u političkom sustavu prisutnih likova na granici vrijednosnog sustava, čija su pamet, odgovornost, uslužnost, podaništvo, sljedbenost, poniznost, nestručnost i štetnost Hrvatskoj ovih dana dosegli povijesne razmjere.

Javna je scena premeđena političkim akterima i njihovim izjavama čija su osrednjost, politička sebičnost, stranačka uskoća izdržljivosti, višegodišnje slinjenje oko lika i djela velikih stranačkih voda, polupismenost, nepriljivost itd., vidljivi s galaktičkih udaljenosti. I što ta ista javna scena čini svakodnevno? Nudi hrvatskoj javnosti i mladosti isti obrazac stranačkih suprotnosti izvan svih drugih sustava, ne priznajući pritom kako izvan takve političke isključivosti postoji jedna druga Hrvatska koja razmišlja, promišlja, spoznaje, istražuje, vjeruje i nada se. Istim galaktičkim udaljenostima izvan političko-stranačko-partijskih interesnih i lobističkih mreža.

I umjesto postavljanja na javnoj sceni intelektualne Hrvatske nasuprot političkoj, svakodnevno nas sa svih strana zasipaju slike: ma isključivosti iz političkog mlijea koje mladost, spremna na odazak, ne želi gledati i stavovima koje ne želi slušati. Politizacija Hrvatske podignuta je na razinu načina života u Hrvatskoj koji jedino

Dvije godine po-krivanja i prikri-vanja stvarnih ci-ljeva odnijelo je iz Hrvatske - do-bro poslušajte(!) - samo po službe-nim podacima Državnog zavoda za statistiku između 90 i 95.000 ljudi. Kome to može biti normalno i znate li uopće koje su to brojke i što znače za budućnost de-mografskih struk-tura i procesa u Hrvatskoj? Nestane gotovo 100.000 ljudi iz Hrvatske samo u vaše dvije godine i vi ste sret-ni što ste i dalje na vlasti?

Birajte 20 komandos IMAT ĆETE NAPOKON H

odgovara uskom političkom sloju i njihovom interesnom okruženju, za čiju su obranu spremni napustiti svaki dogovor, princip, napisani program i hrvatski interes.

Malo bi od toga bilo važno kada sve to ne bi promatrala populacija izvan političkih, uskih, zatvorenih i sebičnih krugova, kada to ne bi utjecalo na odluke o iseljavanju i napuštanju Hrvatske, kada to ne bi razaralo ukupni hrvatski vrijednosni i identitetski sustav, kada se ne bi formiralo mišljenje kako je takvu Hrvatsku teško razumjeti i kada se politički obrazac djelovanja, trgovanja i razaranja Hrvat-

ske ne bi ponavljao s istim besmislenim ljudima, ali s drugim uvijek na isti način slavljenim, dragim i dobrim vodama. Dobro došli u Hrvatsku, zemlju političke uvjetovanosti prema svemu i u kojoj nas politički sustav uvjerava kako je njima dobro, što bi svi oni koji ma to nije - konačno trebali razumjeti. Dobro je svima, kao u prvomajskoj paradi.

Ništa i nitko ne može pomutiti zadovoljstvo vladanja i sjedenja u Saboru, javnog pokazivanja i dokazivanja osobne važnosti pred drugima, korištenja sustavnih (rekli bismo sistemskih) pogodnosti i najvećih nagona pri osjećaju vladanja nad stranačkim podanicima. Hrvatska, kakvu nismo prizeljkivali, koja nudi stranačku osrednjost umjesto osobnosti, stranačku stegu umjesto slobodu izražaja misli i spoznaja, političku trgovinu umjesto vrijednosnog sustava, sebičnost umjesto altruizma, kalkulaciju umjesto čvrstinu stava... Hrvatsku, koju su zbog svega toga mnogi već napustili. Nije sve navedeno neka novina u hrvatskom

javnom i političkom prostoru, jer se sve to vidjelo i znalo i ranije, dok su različiti sami čelnici akteri. Politički obrasci koji razaraju hrvatski demografski, vrijednosni i ukupni društveni sustav.

Mislilo se kako je Hrvatska, nakon zadnjeg rušenja iste ili vlastite stranačke Vlade, napokon shvatila posljedice iracionalnih političkih odluka građenih isključivo na političkom mišljenju prosječnog okruženja koje ne zna za istraživačku logiku. Politička dominaci-

ja kao, kako je već ranije naglašeno i eksplizirano, europski koncept vladanja kojem su populizam, sloboda izražavanja mišljenja i svaki drugičiji stav od dominantnog - rušenje, destabilizacija, necivilizacijsko ponašanje, a može i dalje; nacionalizam, antieuropsko ponašanje, primitivizam... Sveti gral europske birokracije. Čuvanje vlastite stabilnosti.

Puno se godina gradila ovakva politička doktrina u kojoj nema mesta buntu, revolucionarnom

FOTO: PATRIK MACEK/PIXSELL

Hrvatska, kakvu nismo prizeljkivali, nudi stranačku osrednjost umjesto osobnosti, stranačku stegu umjesto slobodu izražaja misli i spoznaja, političku trgovinu umjesto vrijednosnog sustava, sebičnost umjesto altruizma, kalkulaciju umjesto čvrstinu stava...

Dvije godine javnost gleda poigravanje političkog, privilegiranog i osrednjeg svijeta koji već godinama razara Hrvatsku u iracionalnom pohodu na vlast, dok im brojni mašu izdaleka i poručuju: pronašli smo svoj izazov u zemljama koje nas razumiju. Nitko se nije niti osvrnuo na podatke koje javnosti pokazuje statistika, a još manje na znanstvene poglede na hrvatsku budućnost i sve njezine ugrožene sustave

FOTO: PATRIK MACEK/PIXSELL

a, gospodo, i HRVATSKU VLADU!

zanosu, brizi za širu populaciju, nacionalnim koncepcijama ili bilo kakvom obliku, zamislite, povlađivanja prevladavajućem stavu šire populacije. Tko im je kriv što ne izlaze na izbore i ne zaokružuju stranački izabrane i nametnute prosječnosti. Sustav, kao sistemska važnost očuvanja političkog elitizma usmjerenoj isključivo prema onima koji bespogovorno slijede i uđivljeno gledaju. Ostali se ne računaju, njihovi problemi nisu bitni i njihove molitve ne treba slušati u čuvanju stabilnosti poluga s kojima vladaju.

Koliko je to dugo prisutno u ovoj zemlji i jesu li zadnje dvije godine hrvatska stvarnost ili samo iracionalni vremenski iskorak u slabom trenutku za Hrvatsku? Nećemo znati sve dok upravljači naših sudbina ne shvate kako se s ovakvom Hrvatskom ne može upravljati bez ljudi koji u sebi nose lojalnost, čvrstinu, stav, hrabrost, znanje, stručnost, dokazanu prošlost i koji su u obrani zemlje pokazali najvažniju lojalnost. Bilo jednom u Americi. Tada, kad nisi mogao biti ništa u

američkom političkom sustavu ako nisi branio Ameriku u Vijetnamu i bio dio američkog ponosa.

Kakav ponos, rat, obrana zemlje i stotine drugih identitetskih kategorija koje vrednuju sva normalna društva, kad se u Hrvatskoj klanjam političkom sustavu više nego religijskim, civilizacijskim i tradičnim dosezima. I kad svatko, ali baš svatko u stranačkom okruženju može, uz pognuti i nizak hod, postati toliko stručan da ga, usprkos svemu, politički mehanizam bespogovorno štiti do zadnje crte obrane. Vrijedi li to, gospodo, pozicije i je li zadovoljstvo vladanja, u kojem ne vidite uopće druge oko sebe niti čujete glasove razuma, krajnja granica političke iracionalnosti? Ili ju još u Hrvatskoj nismo dosegli i prešli? „Across the Borderline”, kako pjeva nobelovac kojem Hrvatska nije baš sjela.

Vladati Hrvatskom s velikim zadovoljstvom što smo to baš mi, bez ikakve selekcije kojom poštujete vrline koje prihvaćaju mladi i na kojima bi mogli graditi svoj ostank i svoju budućnost u Hrvat-

skoj, ne može biti posebno. Znati, pak, kako izabrana osrednjost ne može izvući Hrvatsku iz gospodarskog i društvenog gliba, ne može biti iskreno, a svaki pogled oko sebe tu vam iskrenost negira. Vladati Hrvatskom, kako bi u cijelom mandatu branili sebe ili svoje izabrane, izravno poručujete svima kako su nebitni kriteriji niti vas zanimaju, kako vam je važnija poslušnost nego stvarna lojalnost, kako vas njihove slabosti ne brinu, kako ne želite hrvatsku nego svoju vladu i kako ne osjećate stvarnost ulice i svih zaboravljenih. Politički elitizam podignut i navijen na najjače.

Dvije godine javnost gleda pojigravanje političkog, privilegiranog i osrednjeg svijeta koji već godinama razara Hrvatsku u iracionalnom pohodu na vlast, dok im brojni mašu izdaleka i poručuju: pronašli smo svoj izazov u zemljama koje nas razumiju. Nitko se nije niti osvrnuo na podatke koje javnosti pokazuje statistika, a još manje na znanstvene poglede na hrvatsku budućnost i sve njezine ugrožene sustave. Znanstvena zanovijeta-

nja, koja samo remete sliku koju sami stvaraju o sebi, svojim djelima, vrlinama i svojoj uspješnosti.

Dvije godine pokrivanja i prikrivanja stvarnih ciljeva odnijelo je iz Hrvatske - dobro poslušajte! - samo po službenim podacima Državnog zavoda za statistiku između 90 i 95.000 ljudi. Kome to može biti normalno i znate li uopće koje su to brojke i što znače za budućnost demografskih struktura i procesa u Hrvatskoj? Nestane gotovo 100.000 ljudi iz Hrvatske samo u vaše dvije godine i vi ste sretni što ste i dalje na vlasti? Tražite stabilnost, podršku, razumijevanje, uvažavanje vaših prijedloga i vašeg izbora, prihvatanje osrednjosti, protiv ste populizma, itd. Kojeg? Hrvatskog?

1. Dvije vaše godine iselile su oko 60.000 osoba, a još je oko 33.000 osoba više umrlo nego što ih se rodilo. Ne vjerujete? Pogledajte službenu hrvatsku statistiku i podatke koji su dostupni svima. Probajte jednostavnom matematičkom ekstrapolacijom, uz pretpostavku samo linearne nastavke negativnih procesa, izračunati broj stanovnika za 10 godina. Probajte i ostanite i dalje sretni što ste baš vi na vlasti. I čuvajte svakog vašeg člana od iracionalnog nezadovoljstva političkih protivnika, a još više od vaših političkih suputnika koji samo misle unaprijed. Zašto? Zato što su obrazovani.

2. Nisu vas zabrinule ove brojke. Dobro, pogledajmo njemačke, čija je statistika toliko nesređena da u nju ponekad ne treba ni povjerovati i svakako ju treba, kad

150.000! Pokazujemo vam samo jedan segment društvene destrukcije na koju bi, barem, trebali reagirati ekonomisti i veliki majstori menadžmenta, koje se svesrdno i uz punu paljbu brani kao nezamjenjive gurue poslovog imaginarnog svijeta. **4.** Tko bi, zapravo, trebao upravljati Hrvatskom? Znate vi to dobro, gospodo, jer nismo samo jedanput objašnjavali cijelu koncepciju. Kad već birate i dalj smo vam podršku u tome, birajte najbolje koje Hrvatska ima, nebitno iz kojeg političkog

Dvije godine javnost gleda pojigravanje političkog, privilegiranog i osrednjeg svijeta koji već godinama razara Hrvatsku u iracionalnom pohodu na vlast, dok im brojni mašu izdaleka i poručuju: pronašli smo svoj izazov u zemljama koje nas razumiju

su u pitanju naši iseljenici, dodatno ispitati. Kažu, iz Hrvatske je u Njemačku iselilo u samo jednoj godini 57.000 osoba i dobilo radne dozvole. Isto vrijedi i za Austriju u koju je uselilo 5500 osoba. Koliko je to u samo dvije zemlje, ako se i sljedeće godine iseljavanje zadrži samo na istoj razini? Probajmo: $(57.000 \times 2 + 5500 \times 2) / 2 = 125.000$.

Koliko je iselilo u dvije vaše godine u druge zemlje: Irsku, Kanadu, Englesku, Dansku...? Pretpostavimo malo. Može li npr. gubitak stanovništva u vaše dvije godine biti, uz godišnji prirodni pad po službenim podacima prosječno oko 16.500 osoba, iznad 150.000 ljudi? Može, gospodo, ali kome je to važno kada treba obraniti zlatni sat. **3.** Kakva je to destabilizacija Hrvatske? Gospodo, radi se o 150.000 ljudi u vaše dvije godine! Nevjerojatnih 150.000, ne 15 ili 15.000, nego

spektra dolaze. Birajte 20 komandosa, ne mislimo tu na one u maskirnim odorama, nego na čvrste, odlučne, hrabre, obrazovane, neosporno lojalne Hrvatskoj i vrijednostima hrvatskog naroda, spremne na izazove, one koji imaju emocije za zemlju koju vode i koji se ne boje za svoju smjenu. Bilo je prilike u obje vaše godine za takve, ali vi ih ne želite, jer njima ne možete upravljati. Njihova je lojalnost sustavna, politička, ideoleska, vrijednosna, kriterijska, pa čak i osobna, kad su njihove prosudbe smjera koji je zauzet pozitivne. Ali nikad ne slijede krivi put. Dvadeset komandosa, gospodo, i pritom imate politički izbor. Odluka je na Vama, svi Vas promatramo i želimo Vam konačno Vladu koju Hrvatska zaslužuje, nakon dugih godina prije i nakon Vaše dvije zadnje. Hrvatsku.

Afera Zelenjak uzdrmala partiju '80-ih (1. dio)

Temeljem saznanja o postupanju Stambene zadruge 'Tehnograd' i zadrugara za koje su se gradili stambeni objekti na Zelenjaku, politička je i partiska ocjena bila da aktivnost svih zadrugara u pripremanju i realizaciji izgradnje objekata nije bila jednaka, nego da su postojale manje i veće nepravilnosti...

piše: Štefica KOS

Redakcija 7Dnevno, u ekskluzivnom je posjedu do sjea Službe državne sigurnosti, bolje poznate kao UDBA, o aferi koja je početkom 80-ih, uzdrmala Grad Zagreb, Komitet grada Zagreba, Savez komunista Hrvatske i Savez komunista Jugoslavije. Dok su se u emigraciji obavljala, prema nalogu Komunističke partije i maršala Tita, mnogobrojna ubojstva, a najzvučnije je bilo brutalno ubojstvo Stjepana Đurekovića, visoki funkcioniari, svi od reda članovi Saveza komunista, sljedbenici Tita i partije, krali su i pljačkali za osobne potrebe...

Jedan od njih je Franjo Gregurić, kojem je raspad Jugoslavije najviše pomogao kako ne bi završio na dugotrajnoj robiji u kazamatima dijelu Hrvatske, zbog gospodarskog, odnosno - tada privrednog kriminala. Ne znamo što je gore - to što je trebao završiti u zatvoru nakon završenih sudskih procesa, gdje bi se upoznao s nekim od tada zatvorenih hrvatskih proljećara, ili bi se kao Ivica Todorić promovirao u vjedomoljube, ili ovako kako smo ga danas upoznali. Dolazimo, zapravo, na isto - i u jednom i u drugom scenariju, takvim kriminalcima je uvek dobro. Kada te UDBA štiti i kada ju finansira, pa su tu i neke strane obavještajne zajednice, a također je i više ljudi upleteno u kriminal, a svi oni zajedno sudjeluju u postavljanju temelja nove države Hrvatske, pitamo se - je li to Hrvatska? Ona za koju smo joj zemlju krvlju natapali, za kojom još uvijek plaćemo, za čije žrtve još uvijek palimo svjeće, za čijim tijelima još uvijek tragamo?

Sigurni u sustavu

Oni pak, koji su krali u Jugoslaviji, ugradili su se u sustav novonastale države, postali su i premjeri - njima se nije dogodilo ništa. Ti i takvi ljudi, mirne duše, bez da im je ikad rekao i jedno slovo, šetaju sretno, njihova djeca rade u susta-

Nekažnjena jagma za stambenim kred

Visoki funkcioniari, svi od reda članovi Saveza komunista, sljedbenici Tita i partije, krali su i pljačkali za osobne potrebe... Jedan od njih je bio i Franjo Gregurić, kojem je raspad Jugoslavije najviše pomogao kako ne bi završio na dugotrajnoj robiji zbog gospodarskog, odnosno - tada privrednog kriminala

vu, oni su lijepo zaslužili svoje mirovine i pritom žale za onim starim vremenima.

Komitet SK Hrvatske Grada Zagreba i njegovo predsjedništvo su u jesen i zimu 1983. godine (u ljeto te godine ubijen je Stjepan Đureković) razmatrali na sjednicama informacije o "pojavama, dogadanjima i akcijama u svezi s nepravilnostima, nezakonitostima i povredama društvenih interesa, prilikom pripremanja i izvođenja izgradnje objekata u Ulici Zelenjak u Zagrebu."

je tražilo da se sve nadležne institucije uključe u provođenje zakona.

Pozivajući se na ulogu, zadatak i odgovornost Saveza komunista, te njegovo uspješno funkcioniranje u cjelini, u ovom slučaju u stanovalnji, predsjedništvo Gradske komitete je dalo i smjernice za dublje sagledavanje i otklanjanje slabosti i nedostataka koji dovode do takvih materijalnih i političkih štetnih posljedica.

Znači, partiska akcija je analizirana, navođena i praćena u samom

određene radnje u skladu sa svojim nadležnostima. U samo utvrđivanje činjeničnog stanja i otklanjanja nepravilnosti, aktivno su bili uključeni i Komisija za društveni nadzor Sabora Republike Hrvatske, Skupština Grada Zagreba, Skupština općine Medveščak, Izvršno vijeće Skupštine Grada Zagreba i Skupštine općine Medveščak, sva gradska i reprezentativna javna pravobraniteljstva, društveni pravobranitelji socijalističkog samoupravljanja, tadašnja Služba društvenog knjigovodstva

Najviše se kritizirala činjenica što su se krediti, inače namijenjeni za rješavanje stvarnih problema stanovanja u gradu Zagrebu, koristili za privatne svrhe, odnosno za izgradnju objekata koji su objektivno prelazili sve njihove potrebe. A to je značilo: mi ćemo tuđim novcem izgraditi sebi velebitne vile od više stotina kvadrata u najelitnijim dijelovima Zagreba, a ti, sirotinjo, i dalje živi po potleušicama i u blatu na rubnim dijelovima grada!

Predsjedništvo Gradske komite zahtjevalo je tada pismeno očitovanje nadležnih organa tadašnje općine Medveščak i Grada Zagreba, o činjeničnom stanju i materijalnoj istini cijelog slučaja, te da se odmah poduzmu mjere kako bi se zaštitili zakonitost i društveni, odnosno opći interesi, te utvrdila odgovornost za učinjene propuste, protuzakonite radnje, te zloupotrebe društvenog položaja i ovlasti.

O razmjeru kriminala najbolje govori činjenica, da je samo predsjedništvo Gradske komite SKH izistralo na odlučnoj i brzoj akciji kojom će se otkloniti sve loše političke posljedice koje su zbog te aferе nastale u javnosti. Predsjedništvo

predsjedništvo SKH grada Zagreba, te je ono dalo operativne smjernice za sekretare općinskih komiteta, funkcionare u Skupštini grada i općini Medveščak. Široki front u rješavanju ove afere pojačalo je i cijelokupno predsjedništvo Gradske komite SSRNH-a - jedan od članova toga tijela bio je i kasniji utemeljitelj HDZ-a, donedavni predsjednik zagrebačke organizacije, Ile Baković, prijatelj i dugogodišnji suradnik Tomislava Karamarka.

Poražavajući rezultati

Svinadležni organi u tadašnjim zagrebačkim općinama, kao i u Gradu Zagrebu i Republici Hrvatskoj, morali su po naredbi KPH, poduzeti

(danasa FINA), Republički inspektorat za građevinarstvo, Republički i Gradske sekretarijat unutrašnjih poslova, te Služba državne bezbjednosti - UDBA (republička i gradska). Sve uključene u partisku akciju koordiniralo je i vodilo Okružno javno tužilaštvo Zagreb.

Kao što vidimo, uključen je bio cijeli sustav, što je za naše današnje pojmove impresivno i nedokučivo, ali kao što vidimo, sve je moguće, pa su se i u bivšoj Jugoslaviji "mangupi komunisti" uhićivali i osuđivali za svoje marifetluke.

Međutim, rezultat takve jedne iznimno velike i široke akcije, bio je poražavajući za samu partiju, jer je utvrđena lista pojedinaca koji su

teško zlouporabili svoje položaje i ovlasti, koji su danas - nemojmo se iznenaditi(!!) - ugledna imena i značajni poslovni subjekti.

Nakon što su definirani stavovi i ocjene, nizom točaka do detalja su opisani svi pojedinačni prijestupi. Temeljem saznanja o postupanju Stambene zadruge "Tehnograd" i zadrugara za koje su se gradili stambeni objekti na Zelenjaku, politički je ocijenjeno da aktivnost svih zadrugara u pripremanju i realizaciji izgradnje objekata nije bila jednaka, nego da su postojale manje i veće nepravilnosti, te se tražilo da svako od njih snosi odgovornost pojedinačno. Najviše se kritizirala činjenica što su se krediti, inače namijenjeni za rješavanje stvarnih problema stanovanja u gradu Zagrebu, koristili za privatne svrhe, odnosno za izgradnju objekata koji su po standardima tadašnjeg stanovanja objektivno prelazili sve njihove potrebe. A to je značilo: mi ćemo tudim novcem izgraditi sebi velebitne vile od više stotina kvadrata u najelitnijim dijelovima Zagreba, a ti, sirotinjo, i dalje živi po potleušicama i u blatu na rubnim dijelovima grada!

Partija je u konačnoj odluci napisala, kako su u ovom slučaju iskazani, u najmanju ruku, politička nebudnost i neskromnost, bahaćenje iznad kriterija, te je tako nanijeta enormna šteta ugledu Saveza komunista, kao i ugledu svih društvenih i političkih pozicija u društvu. Takvo postupanje, svakako je zahtijevalo partisku ocjenu i kritiku, pa je posljedica bila i prestanak obavljanja svih društveno-političkih dužnosti svim sudionicima te afere.

Pojedinačna odgovornost

Partija je naglasila kako poštuje proceduru, zakone i sude, te je posebno istaknula da ocjene o stupnju odgovornosti i odluke o posljedicama trebaju donijeti nadležne institucije koji su te državne imenovali na odgovorne funkcije, kao i njihove pripadajuće osnovne organizacije SK. U istom je dokumentu tražila i utvrđivanje podobnosti prozvanih za obavljanje posla na rukovodećim i poslovnim pozicijama, posebno u organizacijama "udruženog rada". Komunistička partija je u postupku utvrđivanja pojedinačne idejno-političke odgovornosti za članove SK u aferi Zelenjak, naložila svim osnovnim partiskim organizacijama da vode računa za svakog člana pojedinačno, o njihovoj odgovornosti za nezakonite odluke, te obavljuju ili propuštenu radnju kojom je nanesena šteta društvenim, odnosno javnim interesima. Također i o pritiscima i zlouporabama položaja svih članova Partije koji se nalaze na upravljačkim pozicijama, a koje su proizvele nezakonite odlu-

KOLUMNA na rubu politike

Dok se čitavoj naciji skreće pažnja na operaciju kila-vog gradonačelnika i naveliko raspreda oko budućnosti Agrokora i promjena u Vladi RH sva ostala pitanja padaju u drugi plan interesa javnosti.

Glavno pitanje ostaje otvoreno, a to je uloga novonastalih „SYRIZA“ u Europi. Svjedoci smo da su iz raznih miljea proistekli neki novi glasonoši svojih interesnih grupa, koji su u mnogim zemljama u obliku raznih pokreta ili političkih stranaka, napravili nered na političkoj sceni. Prvo su se svi predstavili kao veliki poštenjaci, zagovornici „malih“ u borbi protiv „velikih“ i na taj način ispreskakali neodlučno biračko vojsku koje se odlučilo dati im podršku. Nakon što su „Mostovi“, „SYRIZE“, „Živi zidovi“ i ostali bili izabrani u svoje nacionalne parlamente primijećena je velika disfunkcionalnost tih organizacija kao političkih stranaka. Jedno je djelovati kao aktivistička udružica, a drugo je biti parlamentarnom skupinom. Najneupotrebljivijima su se pokazali oni koji su u svojim matičnim državama ušli u izvršnu vlast. Na tim mjestima nitko ne očekuje od izabranih da nam govore i propagiraju ciljeve PROTIV čega se bore, nego ZA što se mora netko opredijeliti kako bi uspio. Danas svjedočimo da je za „praznik rada“ zahvaljujući rasipništvu predaka Grčka u novom skrbništvu MMF-a. Ljevica i **Lafazanis**, koji je bio nekoč ministar energetike, mahali su crvenim zastavama kojima su „opkolili“ hotel u kojem zasjeda četvrtvorka u ime vjerovnika ili kako ih grčka ljevica naziva „kvartet neokolonijalista“. Bez obzira na sve, Grčka će morati „progutati“ još jedan paket mjera štednje koji će udariti na socijalne privilegije kojima ta zemlja obiluje. Kako je Hrvatska uvijek u trendu i mi imamo svoje SYRIZE koje naveliko sudjeluju u političkim procesima, samo kod nas stvari ne idu nauštrb novca iz EU-a, nego nauštrb domaćih poreznih platiša koji svi podjednako moraju platiti porez bez obzira na to tko je birao Most i Živi Zid i tko nije birao ove organizacije. Hrvatsku je ovaj fenomen počeo koštati već prije nekoliko godina kada je krenula „Facebook-revolucija“ pa su mnogi građani „cunjali“ gradom okupljeni u bescijlim povorkama i sukobili se s policijom koja je pazila da se upravo njima nešto ne dogodi. Većina tih ljudi su bili upravo oni koji su u tom času bili plaćani iz državnog proračuna, a stanovi u kojima bi stanovali su manom dobiveni za vrijeme prošlog društvenog poretka. Sve

Pitam se samo gdje su svi ti silni "mostovci" bili proteklih petnaestak godina? Valjda im je sve odgovaralo? Otkad su na političkoj sceni samo izražavaju svoje neslaganje s nečime...

je kulminiralo grčkim uzorom, pa je čak i **Yanis Varoufakis**, dok još nije postao ministar, na jednom svom gostovanju u Zagrebu dao iznimno nesmotreno izjavu vezanu uz **Angelu Merkel**, što je preneseno kroz You Tube i mnoge druge medije gdje se stalno ponavlja da je sve izrečeno u Zagrebu, pa je tako i naš glavni grad došao u osjećanje negativnih tonova. Dokle god su marginalne političke opcije na marginama nekog društva, znači da su na svoje mjestu. Kada s marginama dođu na bilo koji drugi položaj, to znači da se radi o ozbiljnim anomalijama u društvu.

Ureda je bila tišina za prijenosa sjednice Vlade na kojoj je postalo vidljivo da će „Most“ sa svojim permanentnim propitivanjem ugroziti sve što se dade ugroziti. Kroz zvučnik sam čuo **Plenkovićev** glas: „Neka tajnica pripremi prijedloge za razrješenje ministara...“ Kolegi s kojim dijelim ured otelo se: „Tak se to radi!“ i samim time mi je postalo jasno da i oni koji nisu involvirani u politiku ne drže normalnim da čitavoj naciji „Most“ propisuje kojim tempom će provoditi toliko potrebne poslove vezane za funkcioniranje države. Hrvatska ima sreću u nesreći da ima pribrane pojedince koji „izvlače“ neke nepredvidive ili složenije situacije. Tako je **Zdravko Marić** za vrijeme **Oreškovićeve** vlade pribrano odbio zaduživanje po nepopularnim uvjetima i pričekao, pa je refinanciranje učinio po povoljnijim uvjetima za vrijeme **Plenkovićeve** vlade. Umjesto da se tomu vesele, mnogi sada bacaju druge i kamenje na **Marića**, kao da je napravio nešto osobito za svoj džep. Predbacuju mu službenički stambeni kredit, a ne vide da je samim time razvidno da je **Marić** uopće morao dizati kredit kako bi si kupio stan, dok su u isto vrijeme njegovi kolege koji su radili u bankama, stambena pitanja rješavali iz bonusa za prva dva kvartala. Smiješno je što se tom **Mariću** predbacuje što je radio u Agrokoru, kogega je napustio čim je našao bolji posao. Da je kojim slučajem bio u kasti onih koji su imali benefite od naopakog posla tog poduzeća, ne bi ga napustio za državnu plaću. Ozbiljan finansijaš poput njega nam je dobrodošao, pa se

piše: **Tomislav KRUŠIĆ**

Kilavci i fokus javnosti

U uredu je bila tišina za prijenosa sjednice Vlade. Kroz zvučnik sam čuo Plenkovićev glas: "Neka tajnica pripremi prijedloge za razrješenje ministara...". Kolegi s kojim djelim ured otelo se: "Tak se to radi!" i samim time mi je postalo jasno da i oni koji nisu involvirani u politiku ne drže normalnim da čitavoj naciji "Most" propisuje kojim tempom će provoditi toliko potrebne poslove vezane za funkcioniranje države

pitam je li bolje da radi kao uznički rob nekog tajkuna ili za javno dobro?

Drugi „trezvenjak“ je naš premijer **Plenković**, koji je napustio „zonu ugode“ Europskog parlamenta zamjenivši je preuzimanjem obveza koje vođenje države nosi sa sobom. Predsjednik HDZ-a vrlo je brzo postao pravim državnikom i potrudio se održati „vertikal“ kojom građanima jamči „bolje sutra“ i radi na terenu tempom koji do sada nije nijedan premijer radio. Dok se **Plenković** lomi od termina i sastanaka s kojima osigurava međunarodni ugled zemlje i pokušava smognuti financije za ekonomsku i socijalnu stabilnost, odjednom, kao „deus ex machina“ u kazališnoj predstavi, na podij skače „Most“ sa svojim kvazi neutralnim ispitivačkim stavom i sve dovodi u pitanje! Pitam se samo gdje su ti svi silni „mostovci“ bili proteklih petnaestak godina? Valjda im je sve odgovaralo? Otkad su na političkoj sceni samo izražavaju svoje neslaganje s nečime. Nije moguće da ćemo samo zbog njih morati uvesti izborni cenzus od 15%? Od jedanaest izbornih jedinica Most je u sedam dobio manju podršku od 10% birača, samo u tri jedinice preko 10%, na jedanaestost jediniči ništa, a sada bi „drmao“ čitavom državom?

UNjemačkoj također stvari ne idu kao po loju baš uvijek, u prošloj kolumni sam opisao zbog kojeg nesporazuma između izraelskog premijera i njemačkog ministra vanjskih poslova nije došlo do sastan-

ka. Ministrica obrane, **Ursula von der Leyen**, otkazala je svoj posjet Americi zbog najnovijih skandala koji tresu njemačku vojsku. Ona je namjeravala oputovati sredinom tjedna u New York i Washington, gdje bi se susrela sa svojim američkim kolegom **Jimom Mattisom**. Ministrica je, naime, ustanovila „probleme u stavovima“, slabost u vodstvu i krivo razumijevanje „duha oružanih snaga“, te se odlučila posvetiti problemima u svom ministarstvu. U otvorenom pismu vodstvu Bundeswehra kaže da je toliko „nakupljenih slučajeva“ s kojima se kani sukobiti da se tu više ne radi o izoliranim slučajevima. Sve to je kulminiralo ovotjednim uhićenjem njemačkog natporučnika (**Franca A.**) koji se mjesecima predstavlja kao sirijski izbjeglica i navodio da planira udar. Radi toga je ministrica obrane odlučila ostati u Njemačkoj i uključiti u postupak generalnog inspektora.

Kada to sve gledamo iz rakursa Hrvatske, koja slavi 22. godišnjicu vojnoredarstvene akcije „Bljesak“, pad vojnog morala nije zamisliv i njemački problemi nam se čine nemogućima. Ima ipak nešto po čemu smo bolji. Sama činjenica da je Hrvatska prošlog tjedna bila domaćin NATO-ovog sajma ASDA i da je u Splitu izlagalo dvjestotinjak izlagачa iz tridesetak zemalja govori nam o tome da smo barem na polju obrane, unatoč skromnom proračunu, bolji od mnogih. U eskadrili helikoptera 93. zrakoplovne baze Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane (HRZ i PZO) u vojarni „Pukovnik Mirko Vukušić“ u Zemuniku počela je letačka obuka. Piloti i zrakoplovni tehničari uskoro će moći koristiti 16 helikoptera OH-58D Kiowa Warrior, objavio je MORH na svojim stranicama. Polaznici obuke su hrvatski piloti, a provode je američki instruktori letenja.

Federica Mogherini šuti vezano uz alarm koji se je pojavio 1. svibnja na stranicama vlade SAD-a. Nije prvoga aprila, nego svibnja, federalna vlada izdala alarm za putovanja u Europu svim svojim građanima i navodi da je istek alarma 1. rujna 2017. Dakle, samo za trajanja turističke sezone. U obrazloženju tvrdi da se spremaju napadi ISIL-a na što bi trebali ukazati nedavni dogodaji u Francuskoj, Rusiji, Švedskoj i Engleskoj. Američko ministarstvo navodi da bi oni Amerikanci koji putuju u Europu trebali biti budni naspram ugroze od mogućnosti napada sa strane terorista i njihovih simpatizera, posebice „samo-radikaliziranih“ ekstremista koji bi mogli napadati bez nade. Za mesta napada ministarstvo navodi sve ustanove u kojima se zadržavaju turisti. Za one koji baš moraju ići, SAD je izradio (STEP) program u kojem se njihovi građani moraju registrirati i prijavljivati se sa svakom promjenom boravka. Da to kojim slučajem učini Hrvatska bili bismo prizvani da pratimo kretanja osoba izvan svoga teritorija i da skupljamo informacije po drugim suverenim zemljama. Kako niti jedna od europskih zemalja nije Amerika, onda je to očito SAD-u dopušteno. Već dugo vrijeme se oteže s temom o neelogičnosti viznog režima između SAD-a i EU-a, pa je pitanje država EU-a koje moraju imati vizu za SAD i onih koje to ne moraju ostalo otvoreno. Gradani EU-a očekuju od svoje ministrica vanjskih poslova da ovo pitanje urede, ali očito da nikako ne može doći na red, pa smo onda sami sebi unutar svojih granica EU-a „nabili“ schengenske kriterije koji su još izrazitiji u onom dijelu EU-a koji nije u schengenskim granicama. Ova nova mjera SAD-a još jedan je dokaz da je svaka inicijativa europskih zemalja dobrodošla, ali da ozbiljne pregovore na relaciji sa SAD-om može voditi jedino EU kao cjelina ma koliko građani EU-a prema tome skeptični bili. Svakako je važnije da nam EU služi za okrugnjavanje tamo gdje valja biti velik, a ne tamo gdje se trebaju isticati neke posebnosti oko kojih se napoljetku mnogi ne mogu složiti.

Stabilnost u državi također je čimbenik o kojemu bi trebala razmišljati većina naše političke scene. Zanimaljivo je da je lakše senzibilizirati parlament za izricanje nepovjerenja, negoli povjerenja. To nije u suglasju s „konstruktivnom kritikom“ koju njeguju mnogi parlamentarni sustavi, gdje nije moguće izreći svoje protivljenje postojećem stanju ako se ujedno ne predlaži neko željeno stanje. To nazivaju konstruktivnom kritikom. Taj pristup je malo drukčiji od onog što u većini parlamentarnih sustava postoji i ponekad nije najpraktičniji, ali u sebi nosi pretpostavku sigurnosti da se stvari ne bi trebale mijenjati nagore. Sada kad su stvorene pretpostavke da Hrvatski sabor dobije svoj pisani bon ton, nije naodmet porazmislići ni o uvođenju konstruktivne kritike za neka važna pitanja. Osim ako ne prevlada lobby onih koji misle da je Sabor idealno mjesto za pojesti pizzu i promicati klimu ispravnosti riječi „pošteno“ koju perpetuira Mostov predvodnik kada sa svojim neupotrebljivim ponavljanjem Hrvatsku vraća na pozicije gdje je bila prije rađanja hrvatskih inačica SYRIZE.

Pogled iz dežele:

piše: prof. dr. Boštjan TURK

Josip Broz - Valter je osoba po kojoj je imenovan jedan od najznačajnijih trgovaca u Zagrebu, za to najmanje primjeren. Predstavlja ono što danas najviše tuče Hrvatsku, a to je ekstremni politički egoizam, koji se ne zaustavlja ni pred čime, da bi makijavelistički izvršavao svoju volju u moć. Danas uz novu i fatalnu kriju hrvatske vlade u posljednje dvije godine doživljavamo slično, mada je ova svladana i stavljena u kontekst koji određuje ponašanje političara u postmodernoj Europi. To se zove civilizacija. A u biti spor između Mosta i Plenkovića pokreće ista egomanična sila ili refleks. Samu prevladati na račun ostalih!

Hrvatska se, zajedno s dijelovima srednje i istočne Europe, nakon raspada SSSR-a i SFRJ vratila u civilizaciju. A onaj po kome je nazvan trg u Zagrebu je bio osoba koja je Hrvatsku - zajedno s ostalim narodima nekadašnje Jugoslavije - odvojila od civilizacije. Križni put, teror,

Josip Broz - Valter je pristao na psihopatologiju kriminalnog staljinizma jer je u njemu video put za svoju buduću karijeru

Udba, ubijanje emigranata, obožavanje JNA i zločina na čelu kojih je stajao Josip Broz - Valter, su dokazi koje nijedna povijest ne može izbrisati niti zaboraviti.

Broz se sam isključio iz civilizacije

A to je zbog toga što je Josip Broz - prije nego je krenuo putem ka ekstremnom makijavelističkom egoizmu - sam napustio civilizaciju. To se dogodilo u Staljinovoj Moskvi, kada je kao agent Komiterne preuzeo ime Valter. Tada započinje doba njegovih nezamislivih zločina: tajni arhivski dokumenti u Ruskom državnom arhivu za socijalnu i političku povijest otkrivaju Valterove specifične metode: za političku policiju tadašnjeg režima - a to je bila najkrvavija politička policija u povijesti, NKVD - je pisao negativne karakteristike/osobine ljudi koji su unutar Komiterne - i bivše jugoslavenske Komunističke partije - predstavljali njegove drugove i prijatelje. Oni su zatim izručeni na smrt: Valter je namjerno pristao na psihopatologiju kriminalnog staljinizma, jer je u njemu video put do svoje buduće karijere. Izravne posljedice tih karakteristika su bila uhićenja i kasnije likvidacije brojnih dužnosnika partije. Pouzdani podaci govore o tome da je od 1937. do 1938. godine

Josip Broz svojevoljno je napustio civilizaciju - u Staljinovoj Moskvi kada je kao agent Komiterne preuzeo ime Valter. Tada započinje doba njegovih nezamislivih zločina

Vrijeme je da se Brozovo ime makne s hrvatskih trgovaca i ulica

Dante je najdublje u pakao, u njegov deveti krug, stavio izdajice prijatelja i dobročinitelja. Josip Broz Valter je zbog Gorkićeve smrti zasluzio upravo to mjesto. Da ostalo ni ne spominjemo

Slobodan Milošević učinio je isto što i Tito: čovjeka koji mu je omogućio karijeru i podupro ga, Ivana Stambolića, je dao - jer se namjeravao kandidirati na njegovo mjesto - zaliti krečem

uhićeno sedamdeset posto jugoslavenskih komunista, osam stotina ih je ubijeno, među njima i Milan Gorkić, glavni tajnik KPJ: čovjek koji je Josipa Broza u dobroj vjeri preporučio i iz njega stao. Ustrijeljen je 23. listopada 1939., u njegovoj 33. godini života. U povijesti čovječanstva postoji osoba koja je jedan od najvećih političara i najvećih pjesnika istovremeno. To je Dante Alighieri. Najdublje u pakao, u njegov deveti krug, postavio

Križni put, teror, Udba, ubijanje emigranata, obožavanje JNA i zločina na čelu kojih je stajao Josip Broz - Valter, su dokazi koje nijedna povijest ne može izbrisati niti zaboraviti

je izdajice prijatelja i dobročinitelja. Josip Broz - Valter je zbog Gorkićeve smrti zasluzio upravo to mjesto. Da ostalo ni ne spominjemo.

Tito, Milošević i tajna Samsonove kose

Slobodan Milošević, koji je bio vođa CK SK Srbije, u tom svojstvu i autor agresije na Hrvatsku i njezinu neovisnost, što je učinio? Isto što i Tito: čovjeka koji mu je omogućio karijeru i podupro ga, Ivana Stambolića, je dao - jer se namjeravao kandidirati na njegovo mjesto - zaliti krečem. Prije konverzije u srpski nacionalizam, Milošević je bio jedan od najpoželjnijih titista. Gdje je (na) učio ovakve metode? U Komunističkoj partiji.

Staljinizam su uspjeli preživjeti samo oni koji su moralno najslabiji, poučava nas Stéphane Courtois. Oni koji su svoje kolege drage volje denuncirali i pripisivali im zločine koji su ih slali u smrt. Tito je preživio u srži staljinizma jer je i sam bio veći staljinist od ostalih: bio je Staljin

u malom. Toliko mu se uspio približiti jer je shvatio tajnu njegove moći, tajnu njegove Samsonove kose. Sovjetski sustav je tajnu političku policiju usavršio izvan svih razumnih dimenzija: o razumu govorimo kao o civilizacijskom mehanizmu koji omogućava stvaranje moralnosti. Oba Josipa, Visarionović i Broz, su to okrenula naopako. Što su više ljudi poslali u smrt, položaj unutar partije je postao moćniji. Oruđe za to je bila tajna policija. Josip Broz - Valter je na pozornicu povijesti došao s krvavim rukama. Njegove su lekcije, naučene u srcu staljinizma, ostavile odlučujući pečat na preuzimanju totalitarne vlasti (1941.-1945.), kao i inozemna konsolidacija, koja ga je kasnije implementirala kao poglavara Jugoslavije (do 1980. godine). Uvijek je uz njega bila tajna policija, Udba. Ona je predstavljala tajnu njegove dugovječnosti, njegovu Samsonovu kosu.

Brozove krvave ruke i Jasenovac

Beskrupulozni egoistični makijavizam je Brozu diktirao da svoje protivnike mora uništiti, ako je potrebno i preventivno. Tako je vladao i Josip Visarionović Staljin. Od tada poznamo Križni put, Goli otok, Sv. Grgur, potom Jasenovac, u kojem su, nakon rata, umrli mnogi Hrvati, upravo zato što se nisu slagali s Titom. Oni su bili antikomunisti. A Jasenovac je primao i komuniste iz istog razloga: nisu se slagali s Titom. Logor je za-

Staljinizam su uspjeli preživjeti samo oni koji su moralno najslabiji, poučava nas Stéphane Courtois. Oni koji su svoje kolege drage volje denuncirali i pripisivali im zločine koji su ih slali u smrt

Na temelju „karakteristika“ koje je za NKVD pisao Josip Broz, od 1937. do 1938. uhićeno je 70 posto jugoslavenskih komunista, a 800 ih je ubijeno, među njima i Milan Gorkić, glavni tajnik KPJ: čovjek koji je Josipa Broza u dobroj vjeri preporučio iiza njega stao!

tvoren s Informbirom 1950. godine.

Josip Broz Tito je uspio zloupotrijebiti politiku: to mu je omogućilo njegovo odvajanje od civilizacije - zločin je taj koji je ljude zastrašio, pa su rezignirano promatrati kako on „vlada u ime naroda“. Vrijeme je da povijesnim korijenima političkog egoizma dode kraj. Vrijeme je da se vlast vrati narodu i služi samo njemu, ne pojedincu koji djeluje u ime naroda, za cijenu njegove krvu.

Vrijeme je da se ime Josipa Broza makne iz Zagreba.

Dr. Boštjan Marko Turk, profesor na Sveučilištu u Ljubljani, član HAZUD-a

DUH VREMENA Izrežirani sukobi i „mali“ ljudi:

Pazi da ne ideš malen ISPOD ZVIJEZDA!

Prirodne katastrofe su postale jedino što zbližava ljudi. Sve politike ovoga svijeta, u pojedinim državama i regijama, čine sve da se ljudi i narodi spore, svađaju, varaju, ubijaju... a sve za interese velikih sila

piše: Marko ČULJAK

Uvrijeme Noe i arke koju je izgradio na savjet Stvoritelja nije bilo interneta ni e-maila. Nije Noa mogao cijelom tadašnjem svijetu poslati priopćenje za javnost i obavijestiti pučanstvo da se spremi katastrofa, opći potop. Ljudi, susjedi zapravo, su mu se s podsmijehom približavali i proglašavali ga ludim dok je on korablj u gradio s vjerom u svojega Stvoritelja. Kada je potop konačno došao, mnogi nevjernici su ostali potopljeni.

Danas nas svjetski znanstvenici upozoravaju da se spremaju brojne prirodne katastrofe koje neće biti moguće izbjegći uza sve suvremene tehnološke prednosti. Možemo samo predvidjeti da se potresi, tsunamiji i ostali izgledi osvete pla-

Jesu li nam katastrofe poput potresa, tsunamija... potrebne da se ljudi vrate ljudstvu?

neta Zemlje spremaju da čovječanstvo kazne za sve nedaće koje smo joj priuštili. To su mjerena svjetskih znanstvenika preuzeta od brojnih naših medija i uzimaju si vremenski odmak od nekih pedesetak godina. Što znači, ako mi današnji

velika tsunamija pogodila su naš planet. Jedan Indoneziju i okolne zemlje srednje i južne Azije i dijelom Afrike, a drugi Japan. Iako je neusporedivo više ljudi poginulo u Indoneziji, onaj u Japanu ocijenjen je kao teža katastrofa jer je po-

živi ne doživimo, hoće naša djeca.

Ni to nije dovoljno i ljudi se opet ponašaju kao suvremene gazde planeta kojega smo posudili od potomaka. Na kraju potomci neće imati gdje živjeti. Ne predviđa se smak svijeta, ali će njegovi dijelovi ostati odsječeni od ostatka i tu život neće biti moguć. Nije isto. U posljednjih desetak godina dva

goden izravno nuklearni pogon u Fukushima. Indonezija je turistička zemlja, Japan gospodarska sila s nuklearnim elektranama i njih je važnije očuvati nego ljudske živote. Licemjerje. U režiji čovjeka, naravno. U Japanu su uredaji predviđeli što će se dogoditi, Indonezija takođe uređaje nema.

Prirodne katastrofe su postale jedino što zbližava ljudi. Sve politike ovoga svijeta, u pojedinim državama, kao i općenito u regijama, čine sve da se ljudi međusobno spore, svađaju, varaju narod, da se u parlamentima događaju tuče, da postoje razni područni „uredi“ interesa, a interes je ono što je u cilju najvećih svjetskih sila, SAD-a, Rusije, Kine...

Kada se dogodi poplava u Posavini, vidi se kako su ljudi osjetljivi. Čim sve prođe, zaboravi se. Isto kao kada se svađaju brat i sestra ili dva brata. Čim se jednomo dogodi neki zdravstveni problem, prestaju svađe. Kada je svatko zdrav, svađe se čuju. Ne želeći biti ludi prorok, ne predviđajući katastrofu da bi netko nekoga proglašio ludim, možda je to ono što je potrebno da se ljudi vrate ljudstvu. Balkan je trusno područje, na primjer. Na Mediteranu se nalazi Cipar, država koja je obilježena međusobnim sukobima Turaka i Grka. Kada bi se dogodi

la prirodna katastrofa koja bi pogodila cijeli otok Cipar, ljudi bi zaboravili tko je tko.

Dok se ne dogodi u blizini nije nam toliko bitno. Žao nam ljudi, ali zaboravljamo da se to može dogoditi i nama. Sada ne slušamo ni poruke pape, ni njegovih vjerskih ekvivalenta drugih vjera, danas se sukobljavamo. Svrstavamo se na strane jednih ili drugih svjetskih moćnika koji kroje globalnu političku sliku. A čim se malo zatrese, čim se u blizini dogodi poremećaj litosfernih ploča pa se temelji kuće razdrmaju, ukakimo se od straha. Što su ti ljudi? Mraz, led, prirodnja nepogoda, „odnio dava“ i vinograde i krumpir i orah i smokvu. Katastrofa. Ne, ne, nismo mi još upoznali katastrofe koje nam se spremaju.

Nisam znanstvenik koji predviđa ni prorok koji nagovjećuje, samo sam prepisao predviđanja od mnogo pametnijih i stručnih ljudi. I baš me zanima, kako se osjeća jedan priznati svjetski znanstvenik koji je izmjerio pomoću najsuvremenijih uredaja da će se dogoditi. Ono pravo! A čovjek, u znak tih predviđanja prirodnih katastrofa koje će se neizbjegno dogoditi, ne zbog osvete Boga koji je, kao što je u dokumentarnom filmu „Razapnite“ rekao glavni protagonist, pokojni Godra, okrenuo leđa, nego zbog prirodnog slijeda kojega smo zasluzili, trebao bi se sjetiti stihova čovjekačiji „Susreti“ baš počinju: „Čovjče, pazi da ne ideš malen ispod zvijezda!...“ ■

26 godina od zaustavljanja tenkova JNA u Pologu:

Sjećanje na vrijeme odlučnosti i ponosa!

Za hrvatski narod u Hercegovini, pa i znatno šire, bila je to prekretnica koja je pokazala da se samoorganiziranjem osigurava vlastiti opstanak

piše: Danijel MANKOVIĆ

Ove nedjelje, 7. svibnja, navršava se 26 godina kako se dogodilo legendarno zaustavljanje tenkova JNA u Pologu, malom mjestu između Mostara i Širokog Brijega. Podsjetimo, tada su Hrvati Širokog Brijega i drugih hercegovačkih mjesta zaustavili prepriječenim kamionima na dužini od nekoliko kilometara i nenaoružanim ljudstvom ten-

kovsku kolonu Jugoslavenske Narodne Armije. Za hrvatski narod u Hercegovini, pa i znatno šire, bila je to prekretnica koja je pokazala da se samoorganiziranjem osigurava vlastiti opstanak.

Hrvatski civili tada su spriječili u Pologu blokadom ceste kolonu od preko 100 tenkova i oklopnih vozila koja je krenula iz mostarske vojarne upućena zauzeti položaje u zapadnoj Hercegovini i dijelu južne Hrvatske. JNA je tada tvrdila da se radi o „redovnoj vojnoj vježbi i manevru“, no ovdašnji Hrvati

Prosvjednicima na barikadi u Pologu pridružili su se brojni Hrvati iz Mostara, Gruda, Posušja, Ljubuškog, Čitluka, Imotskog... i drugih mjeseta

su shvatili da je postrojba bila pripravna za oružanu borbu.

Zahtjev hrvatskih prosvjednika bio je vrlo jednostavan - povratak u vojarnu iz koje su došli. Pregovore sa zapovjednikom mostarskog garnizona JNA pokovnikom Miloškom Pantelićem započeli su tada pred-

sjednik Općine Široki Brijeg Andelko Mikulić, gvardijan fra Mladen Rozić i Jure Skoko. Prosvjednici na barikadi s vremenom se solidariziralo i pridruživalo sve više Hrvata iz Mostara, Gruda, Posušja, Ljubuškog, Čitluka, Imotskog... i drugih mjeseta.

Lokalnim čelnicima i fratrima je uspjelo održati disciplinu među prosvjednicima. Vojno zapovjedništvo iz Beograda u više navrata je naredilo prolazak kolone. JNA je pokušao dostaviti jedinici bojne otrove i zaštitne maske za proboj barikade u konvoju koji je trebao dovesti hrani. Međutim, taj pokušaj je propao. Širokobriješke su žene premile hrani i napitke za vojnike JNA, koji su tada bili uglavnom ročnici i raznih bivših republika tadašnjeg SFRJ, a kasnije su neki od njih i progovorili o toploj ljudskoj dočeku u Širokom Brijegu, što ih je posebno iznenadilo.

Također, ovaj događaj je tada izazvao veliku međunarodnu medijsku pozornost, mnoge stvari su postale jasnije, a došla godina nakon završetka rata snimljen je i dugometražni dokumentarni film „Tri dana“, koji prikazuje događaje 7., 8. i 9. svibnja 1991. u mjestu Polog.

Isto tako već godinama tradicionalno u spomen na ovaj događaj trči se i mini maraton na relaciji Polog-Siroki Brijeg. ■

BiH na umoru i poruke čelnika RS-a:

piše: Marko ČULJAK

Milorad Dodik pričao je ponovno. Ovaj put glavna teme bila „Dobrovoljačka ulica“ i obilježavanje stradanja vojnika JNA. Ali se Dodik uvijek dotakne i neke druge teme ili barem kaže nešto što potakne na razmišljanje. „To je dodatno poniženje i zašto bismo se mi tome izlagali? To govori o drugoj strani u BiH, ne o nama. Ja sam odavno uvjeren da od BiH nema ništa kada na ovaj način ne može da istripi i prihvati pomirenje“, izjavio je Dodik.

Ova zadnja rečenica, recimo, u kojoj Dodik kaže da od BiH nema ništa, a razlog tome je što ljudi neće pomirbu, potiče na razmišljanje i račlambu same izjave da od „BiH nema ništa“. Ipak ju je izjavio neupitni gazda Republike Srpske. Sigurno je ova država „sklepana“ bez jasnog plana i programa u Daytonu, sigurno da nije po volji svima. I svi tri naroda imaju razloga biti zadovoljni s jedne i nezadovoljni s druge strane što je ona ovakva.

Hrvati imaju najmanje razloga za zadovoljstvo jer nemaju svoju teritorijalnu jedinicu, koja je godinama na usnama vrhuške hrvatske politike, a svima je jasno da je spominjanje TREČEG čista politička obmana poželjna za prividnu borbu

Daytonski dogovor danas jamči Miloradu Dodiku da govori to što govori, a godi li to i ušima Bakira Izetbegovića manje je važna stvar

Hrvati u BiH imaju najmanje razloga za zadovoljstvo jer nemaju svoju teritorijalnu jedinicu, koja je godinama na usnama vrhuške hrvatske politike

za sve Hrvate u cjelini dok se bore samo za sebe i svoje, odnosno nemaju se zašto boriti kada su im otvorena vrata i vlasti i proračuna, a osvrtarenje TREČEG je moguće samo uz maksimalni dogovor ili ponovno uzimanje pušaka u ruke. Pa do klesko stigne.

Ali kada se govori o nezadovoljstvu, Hrvati mogu reći da su nezadovoljni što u „svojoj“ državi nemaju svoj položaj kao manjina u Federaciji i što su postali izbrisano slovo u RS-u (u kojem slabo tko mari za biskupa Komaricu i preostale Hrvate), svoj televizijski kanal i druge stvari, više i manje važne, koje su se možda i mogle ostvariti da je bilo dovoljno političke volje. Ipak, nekada je poželj-

no da nije sve u redu i da nemamo sve spomenuto. Jer na tim temama se dobivaju izbori.

Bošnjaci imaju većinu u većem entitetu, no ni oni nisu zadovoljni s vladanjem u više općina i županija jer Hrvati imaju HDZ. A HDZ BiH im, pak, smeta jer kada ta stranka osvoji više od pola glasova Hrvata i odnese uvjerljivu izbornu pobjedu, Dragan Čović na razgovor o sastavljanju federalne vlade dođe mirno, gospodski, samouvjereni, uvjerljivo a možda i arogantno (i sto posto zasluzeno daje tako prema rezultatima izbora) te samo kaže: „Slušaj, Bakire, nas sljeduju financije, gospodarstvo, šume, a ne zaboravi da je svakako naša i Elektroprivreda i Eronet.“ I ne možeš mu ne popustiti.

Srbi trebaju biti najzadovoljniji u državi jer su dobili entitet, pola države skoro, nastao na masovnim čistkama i zločinu kakvoga Europa od Hitlera nije vidjela.

DODIK: Od Bosne i Hercegovine nema ništa!

Da, „od BiH nema ništa“, ali ne na način kako to gazda RS-a tumači, nego zato što je na aparatu za spašavanje drži međunarodna zajednica - MMF, EBRD, EU... A na taj aparat stavili su je kriminalci i kvazi političari koji su je do temelja opljačkali

I moraju biti zadovoljni RS-om, a ako slučajno nisu neka se sjete gdje su bile vojske Hrvatske, hrvatske postrojbe iz BiH i ABiH u ljeto i jesen 1995. Ali, to je takav dogovor. I taj daytonski dogovor danas jamči Miloradu Dodiku da se ponaša kako se ponaša. Da govori to što govori. I da se obraću sponzentima na način na koji to radi. Samouvjereni, uvjerljivo i arogantno. Stoga on može reći i to da „od BiH nema ništa“.

I upravu je. Od BiH uistinu nema ništa. Ali razlog tome nisu odno-

si između stanovništva, Srba, Bošnjaka i Hrvata. Ljudi žive, trguju, idu iz jednoga kraja države u drugi, neki voze drva za ogrjev, neki kupuju povoljan namještaj, ima ih koji odu negdje samo na čevape ili burek, reda radi, čak se i žene međusobno.

Razlog tome što „od BiH nema ništa“ je taj što je na aparatu za spašavanje koji drži uključenim međunarodna zajednica, MMF, Europska banka za obnovu i razvoj i EU - i svi oni sa svojim interesima. A razlog što je država došla do aparata za spašavanje je taj što u njoj držaju kriminalci i kvazi političari koji su je do temelja opljačkali misleći na svoje neutažive apetite, a ne mareći za narode koji im služe samo kao lutke na koncu. I onda jedan od takvih kaže da od BiH nema ništa. Zna čovjek.

BiH „Devedesetku“ su osnovali da bi ju srušili: Božo Ljubić odigrao je ulogu dvostrukog prevaranta

Ljubić je urlao da se Dragalu Čoviću ne da olovka u ruke, a malo potom mu postao štitonoša

piše: Marko ČULJAK

Proteklih dana popratio sam vijest o tome kako je prije tri godine Damir Ljubić napustio stranku HDZ 1990. Ono što bi nas više trebalo zanimati od samog datuma nečijeg napuštanja stranke jest razlog zbog kojeg je taj netko uopće i bio u stranci. A sto posto i s nedvojbenom sigurnošću može se potvrditi da je dio članstva, ozbiljnijeg članstva, koji je svojevremeno otisao iz HDZ-a BiH i osnovao HDZ 1990. učinio to samo zbog toga da „sutra“ sruši HDZ 1990, upravo istu stranku koju su i osnovali. I to nisu bili marginalci, radnici na terenu ili

prikupljači glasova, to su bili eminentni članovi. Čak samo vodstvo!

Ovo su riječi i potvrde jednoga od njih, to da su je osnovali da bi ju srušili, ali su off the record. Stoga nije primjereno govoriti nešto više. Ali i bez toga da netko potvrdi spomenuti scenarij, očito je. Tada nije bilo, ali je kasniji scenarij sve zorno pokazao. Pokazalo je vrijeme. Pokazale su i izjave i postupci Bože Ljubića koji je urlao da se Dragalu Čoviću ne da olovka u ruke, a malo potom mu postao štitonoša. I Božo Ljubić ulazi u povijest kao osoba koja je Hrvatima u BiH donijela povjesni iskorak u mijenjanju Ustava BiH i stavljanju novih odredbi po pitanju izbora i Izbornog zakona.

A kada pogledamo povijesti i či-

HDZ 1990. - Slavica Josipović, Martin Raguž, Božo i Damir Ljubić

njenicama u oči, Božo Ljubić je dvostruki prevarant. Prvo je napustio HDZ BiH i osnovao (jedan od osnivača) HDZ 1990. pa je potom srušio (ne još i ne do kraja) HDZ 1990. da bi se vratio tamo gdje je bio. I sve u samo nekoliko godina. I Niko Kranjčar je rekao da se ne vraća u Dinamo.

Clanovi HDZ-a BiH kojima je dozlogrdilo i koji su ušli u „devedesetku“, pratili osnivačko vodstvo, svi kasniji članovi koji su se priključili stranci, odreda se mogu nazvati samo jednim imenom: nadvim! Grublje bi bilo budala. I

sve ono što su doživjeli i oni i neki drugi, kao i osobno potpisnik ovoga teksta u nekoj drugoj prigodi i nekoj drugoj stranci i nekim drugim okolnostima, može se okarakterizirati samo jednom prostom rečenicom: samo smo bili glupi.

Nažalost smo i dalje glupi, a naša se glupost sastoji od mnogo toga. Jedna od cigli u zidu koje tvore glupost jest da se svi bore za transparentnost i dobrobit sviju. Ta je cigla, srećom, davno istrunula i nema više nijedne budale u ovoj državi koja vjeruje da se političari bore

za narod. Ili za sebe i svoje ili nikoga nego sebe.

Druga cigla u zidu gluposti Bosne i Hercegovine jest ona koja govoriti da će svi članovi pojedine stranke na vlasti završiti dobro. Greška u koracima. Dobro završavaju samo oni koji šute, ne govore ništa, pa ni vlastito mišljenje, i izvršavaju naredbe.

Treća cigla, zaglavak, jest ona koja kaže da će BiH postati zemlja poželjna za život i da će uskoro ući u sve procese europskih integracija, kako nam obećavaju i pojašnavaju naši politički lideri na čelu s najzajrđenijim zagovarateljem ulaska u EU, Dragom Čovićem.

Hvala kolegi koji nas je samo jednim tekstom o obljetnici o napuštanju jedne stranke od strane jednog političara podsjetio na to kako se vodi politika u BiH. A što ćemo, isto ovako je čak i u Jemenu, Burkini Faso i DR Kongu.

vanjska politika

Američka nova koncepcija svoju pozornost i propagandnu aktivnost ipak baca na navodnu rusku suradnju s talibanim, iskorištavajući pritom određene kontakte koje je Moskva održala s njihovim predstavnicima, što ona nije niti krila, već je izjavljivala kako se radi o pokušaju utjecaja na talibansko vodstvo da se i ono priključi unutarafghanistanskom političkom dogовору - jer bez talibana rješenja dugogodišnjeg sukoba u toj zemlji nema

piše: Zoran METER

**Glavni analitičar portala
Geopolitika.news**

Daje stanje u Afganistanu kaotično, poglavito nakon nedavnog terorističkog napada talibana na vojnu bazu afgananske vojske blizu Mazar-i-Sharifa u kojem je poginulo više od 150 vojnika, te posljedične ostavke ministra obrane i zapovjednika oružanih snaga afganistanske vojske, svjedoči i nenajavljeni dolazak u Kabul šefu američkog Pentagona, generala Jamesa Mattisa, 24. travnja. Podsjetimo, talibani su napad izveli tako da su se njihovi borci preobukli u odore afganistanske vojske, nakon čega se jedan od njih raznio eksplozivom na ulazu u vojnu bazu. Potom su u pick-upovima ušli u unutrašnjost baze i otvorili vatru na tamošnju džamiju u vrijeme molitve i izvršili pokolj. Zbog tog terorističkog napada, prije nekoliko dana su ostavke na svoje dužnosti podnijeli afganstanski ministar obrane, Abdullah Khan-Habibi i zapovjednik Glavnog stožera, Kadam Shah Shahim. Netko je ipak morao snositi političku i moralnu odgovornost za taj krunski sigurnosni propust koji je rezultirao enormnim brojem žrtava na strani službene vojske i to izvan bojnog polja.

skom vojskom, još u prosincu prošle godine, kojeg se obje strane u velikoj mjeri do danas pridržavaju), jasno daju do znanja kako sirijski ratni sukob još nije ni približno gotov. Poglavitno to neće biti ukoliko se obistine informacije o vođenju pregovora između čelnika tih dviju terorističkih organizacija (Abu Bakra al-Baghdadija i Aymana al-Zawahiriya) o stvaranju međusobnog saveza. Naravno, iza njihovih namjera stoje vanjski sponzori kojima nije u interesu postizanje mira u Siriji temeljem zajedničke rusko-tursko-iranske platforme, pri čemu se drastično smanjuje mogućnost njihovog utjecaja na političku budućnost te zemlje. U prvom redu se to odnosi na zaljevske monarhije, ali i na SAD i Izrael, koji se boje šire-

Sve je to i više nego „dobra“ podloga za dolazak američkog ministra obrane u Afganistan, tim više što on inače, u afganistanskoj Vladi niti nema adekvatnog sugovornika, jer ni novi ministar, ni novi zapovjednik vojske još nisu izabrani. Naravno, spomenute ostavke neće promijeniti baš ništa.

Pakistan - sponsor talibana

Ali „neočekivani“ dolazak šefata Pentagona, očito da takav nije bio i za talibane, koji su svojim kravim napadom odaslati jasan signal

kako se unutar afghanistanski sukob ne može rješavati bez sudjelovanja njihovih predstavnika u pregovaračkom procesu, na kojem Washington i Kabul inzistiraju od početka 2016. godine. Slično onome što danas u Siriji čine pripadnici Jabhat al-Nusre (i njezinih nekoliko izvedenica u smislu promjene nazivlja) isključivo s ciljem skidanja stigme terorističke organizacije u VS UN-a - zapravo sirijskog ogranka saudijske Al-Qaide.

Oni, neodustajanjem od borbe protiv Assadovog režima (od čega su odustale umjerene oporbene organizacije, davši šansu pregovorima i pristavši na prekid vatre sa sirijskom vojskom još u prosincu prošle godine, kojeg se obje strane u velikoj mjeri do danas pridržavaju), jasno daju do znanja kako sirijski ratni sukob još nije ni približno gotov. Poglavitno to neće biti ukoliko se obistine informacije o vođenju pregovora između čelnika tih dviju terorističkih organizacija (Abu Bakra al-Baghdadija i Aymana al-Zawahiriјa) o stvaranju međusobnog saveza. Naravno, iza njihovih namjera stoje vanjski sponzori kojima nije u interesu postizanje mira u Siriji temeljem zajedničke rusko-tursko-iranske platforme, pri čemu se drastično smanjuje mogućnost njihovog utjecaja na političku budućnost te zemlje. U prvom redu se to odnosi na zaljevske monarhije, ali i na SAD i Izrael, koji se boje šire-

Svi navodni dokazi te-melje se na nepotvrđenim informacijama afganistanskih službenika i vojnika koji tvrde kako 'Rusi intenziviraju financijsku i logističku potporu talibima'. Međutim, niko u kog konkretnog dokaza za to nemaju, a to je ono na što Moskva stalno upozorava, tražeći predočenje dokaza i tvrdeći kako se čitava stvar namjerno politizira i napuhava

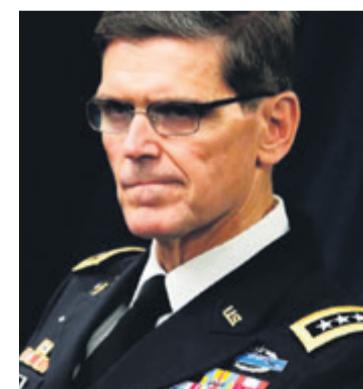

**U napadu talibana na vojnu bazu afgani-
stanske vojske blizu Mazar-i-Sharifa, po-
ginulo više od 150 vojnika, zbog čega su
ostavke podnijeli afganistanski ministar
obrane, Abdullah Khan-Habibi i zapovjed-
nik Glavnog stožera, Kadam Shah Shahim**

NOVI TRUMP VOJNICI NAP ZA AFGANIST

nja iranskog utjecaja

Po tom istom obrascu, potpuno je jasno kako iiza afghanistanskih talibana stoje jaki vanjski igrači, poglavito sada, kada je nakon još ne takodavne fragmentizacije talibanskog pokreta, nakon smrti njihovog karizmatičnog vođe mulle Omara i ubojstva njegovog nasljednika američkim dronovima u istočnim planinskim vrletima te zemlje, primjetna njihova reorganizacija i operativna sposobljenost za vodenje ofenzivnih akcija čak i u urbanim sredinama. U prvom redu, iiza talibana stoji njihov vječni i najveći sponzor, Pakistan, kojeg su Washington i Kabul još donedavno nastojali potpuno istisnuti iz pregovaračkog procesa, smatrajući Islamabad destabilizirajućim faktorom. Obamina administracija ga je i otvoreno optuživa la za koketiranje s Al-Qaidom (kao da to, primjerice, ne čini jedna Sa

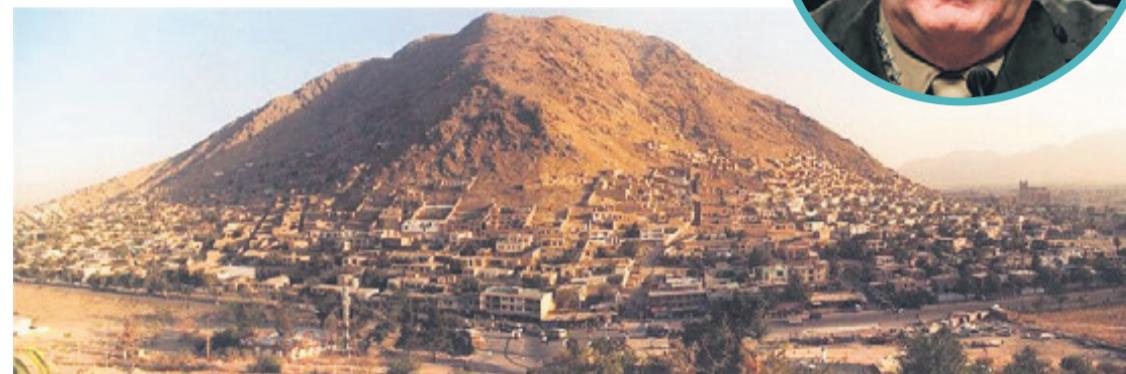
Glasnogovornik NATO snaga u Afganistanu, kapetan Salwen: 'Savez zna da aktivnosti Rusije u Afganistanu znače podrivanje napora SAD-a i NATO-a u potpori afganistskoj vlasti'. **General Joseph Votel iz Pentagona:** 'Rusija podupire talibane s ciljem jačanja svog utjecaja u regiji'. **Zapovjednik NATO snaga u Europi, general Scaparotti:** 'NATO ima dokaze i inkriminacije o sudjelovanju, čak i ruskoj potpori talibanim'.

Strah od Rusa

udijska Arabija, najvažniji američki saveznik u arapskom svijetu) zbog čega mu je prošle godine i uskratila redovitu godišnju vojnu pomoć za čak jednu trećinu.

Američke optužbe

Međutim, dolaskom nove američke administracije na čelu s predsjednikom Donaldom Trumpom, Washington je za potporu talibana sve više počeo optuživati, ne Pakistan, već svog glavnog geopolitičkog suparnika - Rusiju. Bilo to slučajno ili ne, upravo je Rusija s Pakistanom i Kinom, još krajem prošle godine dogovorila usvajanje zajedničke političke platforme za postizanje mira u Afganistanu, s kojom bi onda te zemlje zajedno izašle pred novog američkog predsjednika. Ta je platforma osmišljena kroz tzv.

OVNI UTU STAN!

Moskovske konzultacije, kojima su se u međuvremenu pridružili i ostali regionalni igrači, poput bivših sovjetskih srednjoazijskih republika (izuzev Turkmenistana) s većinskim muslimanskim stanovništvom, ali i pravi regionalni „teškaši“, poput Indije i Irana.

Poglavito je po Washington negodno intenzivno jačanje iranskog utjecaja u Afganistanu i kompromis kojeg je on oko toga postigao s donedavnim glavnim američkim partnerom u Srednjoj Aziji - Pakistanom. Tako je Teheran danas postao jedan od većih izvoznika oružja talibana (u uvjetima pakistanskih ograničenih mogućnosti zbog skraćivanja američke vojne pomoći), a na svom teritoriju provodi čak i obuku talibanskih boraca, što je donedavno bilo potpuno nezamislivo, jer je Iran vodeća šijska država, a talibani su sunitski islami-

stički pokret. Štoviše, Pakistan je zauzvrat počeo obračun s prosauđijskim islamističkim pokretima na svojim zapadnim granicama s Iranom, u regiji Beludžistan, čiji se borci često ubacuju u iranske pograđene regije i sukobljavaju s tamošnjim sigurnosnim snagama.

Ali, američka nova koncepcija svoju pozornost i propagandnu aktivnost ipak bacala na navodnu rusku suradnju s talibanim, iskoristavajući pritom određene kontakte koje je Moskva održala s njihovim predstavnicima, što ona nije niti krila, već je izjavljivala kako se radi o pokušaju utjecaja na talibansko vodstvo da se i ono priključi unutarafghanistanskom političkom dogovoru - jer bez talibana rješenja dugogodišnjeg sukoba u toj zemlji nema. Tako je nedavno glasnogovornik NATO sna-

Pentagon je ček pripremio specijalno izvješće za Bijelu kuću, sa zaključkom kako 'Afganistan postaje zona američko-ruskog sukobljavanja, a Rusija jača svoje napore u tom smjeru u taktičkom i strateškom planu'

Da je stanje u Afganistanu kaotično, svjedoči i nenajavljeni dolazak u Kabul šefu američkog Pentagona, generalu Jamesu Mattisu, 24. travnja

ga u Afganistanu, kapetan Salwen izjavio kako „Savez zna da aktivnosti Rusije u Afganistanu znače podrivanje napora SAD-a i NATO-a u potpori afganistskoj vladi“. A general Joseph Votel iz Pentagona, smatra kako Rusija podupire talibane „s ciljem jačanja svog utjecaja u regiji“ (što je zanimljiva izjava, još više ukoliko se shvati kao optužba, ako se zapitamo, zbog čega to druge druge zemlje aktivno sudjeluju u afganistskoj krizi? Ipak je malo vjerojatno da one to čine iz altruizma).

Moskva traži samo dokaze

Osim toga, s predstvincima „prokatarskog“ krila talibana, u listopadu prošle godine u katarskoj Dohi (podsećamo na spomenuto fragmentiranu talibana i borbe za utjecaj na taj najveći afganistski nacionalni pokret), razgovarali su predstavnici tamošnje vlade, američkog State Departmenta i CIA-e, kao i predstnik afganistanskog predsjednika Ghanija, dok predstavnici Islambada nisu bili pozvani.

Geopolitika.News često navodi da se termin „teroristička organizacija“ prečesto zloupotrebljava u (geo)političke svrhe, pa smo tako nerijetko svjedoci kako ipak postoje „dobri“ i „loši“ teroristi - naravno, s obzirom na to tko od njih i čiji nacionalnim interesima služi... .

Ne tako davno i zapovjednik NATO snaga u Europi, general Scaparotti, izjavio je kako „NATO ima dokaze i inkriminacije o sudjelovanju, čak i ruskoj potpori talibana“. Međutim, svi ti navodni dokazi temelje se na nepotvrđenim informacijama afganistskih službenika i vojnika koji tvrde kako „Rusi intenziviraju financijsku i logističku potporu talibana“. Međutim, nikakvog konkretnog dokaza za to nemaju, a to je ono na što Moskva stalno upozorava, tražeći predočenje

dokaza, tvrdeći kako se čitava stvar - namjerno politizira i napuhava.

Afganistanski pak obaveštajci tvrde kako „ruski agenti opskrbljuju talibane strateškim savjetima, novcem i oružjem, između ostalog i starijim protuzrakoplovnim sustavima“. Dalje navode kako se „agenti ruskih obaveštajnih službi sastaju s talibanskim emisarima, ne samo u Tadžikistanu i Moskvi, već i na teritoriju regije Kunduz. Ruski specijalci sudjeluju i u obuci talibana na teritoriju Irana u strateškom aspektu“.

Očito je kako dvije vojnički najjače zemlje, jedna drugoj nastoje prkositi i suzbijati interese - Amerikanci Rusima u Siriji, 'minirajući' mir u toj zemlji pod ruskim pokroviteljstvom; a Rusi Amerikancima u Afganistanu, onemogućavajući mir pod američkom palicom

Pobjeda 'tvrde' linije...

Uskoro ćemo vidjeti rezultat tih nastojanja u smislu, hoće li pobijediti „tvrdi“ linija, ili će se, ipak, tražiti nekakvi kompromisi? Po mom mišljenju, ipak je izglednije ono prvo. U tom slučaju, jačanje američkih vojnih efektiva u Afganistanu bit će obrazloženo potrebom slamanja otpora talibana iza kojih, štoviše, stoji i opasni Rusi. To se potkrepljuje i izjavama američkih analitičara o skorom početku nove „proletne ofenzive“ talibana koji pod svoj nadzor mogu staviti polovicu državnog teritorija (sada drže oko 40 posto), uključivo i velike gradove.

Sva odbacivanja tih navoda ruske vlade, Washington očito ne uzima u obzir. Štoviše, Pentagon je pripremio specijalno izvješće za Bijelu kuću, u kojem je zaključio kako „Afganistan postaje zona američko-ruskog sukobljavanja i Rusija jača svoje napore u tom smjeru u taktičkom i strateškom planu“. Posebnu zabrinutost (iako nije jasno zbog čega, s obzirom da je Tadžikistan član proruske vojno-sigurnosne organizacije ODKB), Pentagon iskazuje zbog nastojanja Moskve za povišenjem ruskotadžikistanskih kontakata glede učvršćenja vojnih punktova na granici s Afganistanom, čak i unutar or-

ganizacije ODKB. Pentagon smatra kako Moskva time može, u slučaju potrebe, vrlo brzo povećati broj svojih baza u Tadžikistanu i formirati „postrojbe za brzo reagiranje“.

Ruska upozorenja

Ovdje ću se malo zadržati. Neka mi oprostite moji američki kolege analitičari, ali u tome ne vidim baš ništa sporno. Naprotiv, Rusija postojano, već duži niz godina, ukazuje na opasnost od prevljevanja radikalnog islama i džihadističkih boraca iz Afganistana u države bivšeg SSSR-a u Srednjoj Aziji, odakle bi se onda, s obzirom na niz međusobno potpisanih ugovora i sudjelovanja Rusije u integracijskim organizacijama

prkositi i suzbijati interese - Amerikanci Rusima u Siriji, „minirajući“ mir u toj zemlji pod ruskim pokroviteljstvom; a Rusi Amerikancima u Afganistanu, onemogućavajući mir pod američkom palicom. SAD za svoje planove u Siriji ima regionalne saveznike, ali i njihove često međusobno oprčne interese. Sdruge strane, Rusija u srednjoazijskoj regiji ima svoje istomišljenike po pitanju Afganistana u gotovo svim tamošnjim zemljama koje ga okružuju i kojima ne odgovara eskalacija sukoba zbog vlastitih sigurnosnih i gospodarskih razloga, od kojih su neke i globalnog karaktera, poput Kine i Indije, ili "samo" regionalni „teškaši“ - poput Irana i Pakistana.

I dok Rusija u Siriji za saveznika ima moćni i utjecajni Iran i vladu u Damasku, SAD-u prijeti da u Afganistanu, osim vlade u Kabulu, na tom okruženom prostoru, ostane gotovo izoliran, oslanjajući se isključivo na vlastite snage i snage europskih saveznika unutar NATO-a koje, ipak, nevoljko i vrlo rijetko sudjeluju u klasičnim vojnim akcijama.

Ipak, nedvojbeno je kako pobornici militarizacije i jačanja američke vojne nazočnosti u svijetu, danas odnose prevagu unutar washingtonskog establišmenta. Za njih je jačanje američkih vojnih snaga u Afganistanu najsigurnije ostvariti kroz prokušani „ruski recept“ - tj. ugrozu američkih interesa iz „svemoćne“ Moskve, za što su prethodnim medijsko-propagandnim ratom protiv Trumpa i njegovih „veza“ s Rusijom, izvrsno pripremili teren.

Mala Sirija i velike strategije (4. dio)

piše: Mario STEFANOV

Svako diplomatsko rješenje u današnjoj fazi sukoba u Siriji, kada prednost na cijelom teritoriju nije ostvarila niti jedna zaraćena strana, neizbjegno vodi onome što je i predviđela američka strategija preslagivanja Bliskog istoka - disoluciji Sirije. Iz tog razloga, upravo ovaj trenutak Washington drži idealnim za zatvaranje ratnog dijela krize i početak nametanja nekakvog mirovnog rješenja koje odgovara njegovim i savezničkim interesima, što se ogleda kroz pojačanu diplomatsku dinamiku.

Stoga, ukoliko američka i saveznička europska politika u tome uistinu uspiju, stvorit će primirje bez pobednika, kako to inače čini, pa podjela Sirije prema sadašnjem rasporedu snaga na terenu - postaje prilično realna op-

PRIMIRJE BEZ POBJEDE

Prije mogućeg diplomatskog razrješenja, svi sudionici sirijskog sukoba čiji se interesi preko nje prelamaju, jačaju svoje pozicije. Svi su oni u ovom trenutku uključeni u ratna događanja ili direktnom vojnom silom kao SAD, Rusija, Turska i Iran ili putem svojih posrednika, kako to čine Katar i Saudijska Arabija

cija. Prije mogućeg diplomatskog razrješenja, svi sudionici sirijskog sukoba čiji se interesi preko nje prelamaju, jačaju svoje pozicije. Svi su oni u ovom trenutku uključeni u ratna događanja ili direktnom vojnom silom kao SAD, Rusija, Turska i Iran ili putem svojih posrednika, kako to čine Katar i Saudijska Arabija.

Pritom je sasvim sigurno da Amerikanci neće žrtvovati ništa od svojih regionalnih interesa - previše su novca do sada uložili. Da im svaki uloženi dolar u bliskoistočna ratovanja ne donosi de-

set novih, već odavno tamo ne bi bilo ni jednog američkog vojnika, a većina zaraćenih strana brzo bi ostala bez streljiva. Amerikanci će ostati čvrsto na trasi svoje agende stvaranja Novog Bliskog istoka na ratnim razvalinama stare britansko-francuske bliskoistočne konstrukcije, po mjeri svojih interesa, kao što su i prije sto godina Britanci i Francuzi na ruševinama Osmanskog carstva, tajnim ugovorom Sykes-Picot, iscrtavali bliskoistočne državne granice prema svojim interesima, ne pitanjući za mišljenje i sukobljavaju-

Da Amerikancima svaki uloženi dolar u bliskoistočna ratovanja ne donosi deset novih, već odavno tamo ne bi bilo ni jednog američkog vojnika, a većina zaraćenih strana brzo bi ostala bez streljiva...

Islamizacija turske politike, u početku krajnje oprezno i umjereni, a kasnije bez previše obzira prema sekularnim protivnicima, provedena je zahvaljujući zapadnoj podršci islamičkom političkom krugu okupljenom tada oko frakcija Recep Tayyipa Erdogan i Fethullah Gulena

ISLAMIZACIJA TURSKE POLITIKE

Turska - samostalni geopolitički faktor na raskrižju Bliskog istoka i Europe

Ankara je temeljem svoje doktrine vanjskopolitičkog djelovanja do 2025. - 'Strateška dubina', nastavljala promicati svoje političke i gospodarske interese na prostore nekadašnjeg Osmanskog carstva i pokušavala spriječiti za sebe štetne posljedice američke regionalne vizije, koja je sadržavala i projekt stvaranja kurdske države

Ucijelosti spoznavši američke planove o prekrajanju Bliskog istoka rušenjem stogodišnje britansko-francuske konstrukcije i stvaranjem novih državnih entiteta po vjerskim i etničkim razdjelnicama, šijski Iran započeo je iscrtavanje budućeg šijskog državnog entiteta. Njegovi vojni i politički instruktori preplavili su regiju od Libanona do Jemena, svuda gdje postoje šijske snage s kojima su se mogli povezati.

Širenje iranskog vojnog i političkog utjecaja, te početak ostvarenja šijske agende američkog Novog Bliskog istoka, zgrozilo je ključne američke sunitske arapske saveznike predvođene Saudijskom Arabijom i zaljevskim monarhijama. Tako je rasplamsavanje sukoba po crti sunitsko-šijskih podjela, između snaga koje je u regiji okupio Iran i sunitskog bloka, bilo neizbjegno...

tegiju promijenjenim geopolitičkim okolnostima i realizaciji vlastitih interesa u okviru američke i savezničke agende prekrjanja Bliskog istoka. Jedan od njenih izraza je bilo dobro osmišljeno i pažljivo provođeno tursko uključivanje u bitku za buduće pravce energetske opskrbe EU-a, čime je ugrožavala američke i što je Turskoj najvažnije, moguće šijske projekte dopremanja iranskog plina za Europu. Uostalom, jedan od bitnih razloga tragicnog uništavanja Sirije, bilo je upravo otklanjanje mogućnosti izgradnje iranskog plinovoda preko njenog teritorija. Ankara je istodobno, temeljem svoje doktrine vanjskopolitičkog dje-

lovanja do 2025. godine, „Strateška dubina“, nastavljala promicati svoje političke i gospodarske interese na prostore nekadašnjeg Osmanskog carstva i pokušavala spriječiti za sebe štetne posljedice američke regionalne vizije, koja je sadržavala i projekt stvaranja kurdske države. S druge pak strane, kako bi osigurali stabilnost i prohodnost središnjeg dijela koridora između Europe i Bliskog istoka kroz Tursku, SAD i europski saveznici pokušali su „mekim“ utjecajem prilagoditi tursku politiku ukusima i interesima svojih ključnih arapskih saveznika iz zaljevskih dik-

tatura, na čelu sa Saudijskom Arabijom i, dakako, svojim geostrategicim planovima. No, nakon svega, veliko je pitanje je li im taj po-

sao donio više štete nego koristi, jer su, pokušavajući oblikovati podatniju i kooperativniju tursku politiku, dobili samosvjajnijeg i agresivnijeg partnera, pri čemu je središnji dio koridora postao sve samo ne stabilan i siguran za američke i europske interese i pravce njihove realizacije.

Turska se tako, početkom integracijskih procesa Europe i Bliskog istoka, morala prisilno prilagođavati europskim i američkim interesima izraženim u imperijalnoj agendi Europske unije prema Bliskom istoku i Sjevernoj Africi i američkoj viziji Novog Bliskog istoka s presloženim državnim grani-

cama i entitetima. Turska politika je radi prilagodbe zapadnim strateškim planovima, postupno izvučena iz konцепcije Ataturkove sekularne države, jer je samo tako mogla postati stabilna premosnica bliskoistočnih prostora koje europski i američki saveznici namjeravaju integrirati s Europom. Islamizacija turske politike, u početku krajnje oprezno i umjereni, a kasnije bez previše obzira prema sekularnim protivnicima, provedena je zahvaljujući zapadnoj podršci islamičkom političkom krugu okupljenom tada oko frakcija Recep Tayyipa Erdogan i Fethullah Gulena, koji je,

Jedan od bitnih razloga tragicnog uništavanja Sirije, bilo je upravo otklanjanje mogućnosti izgradnje iranskog plinovoda preko turskog teritorija

Turska politika je radi prilagodbe zapadnim strateškim planovima, postupno izvučena iz konцепcije Ataturkove sekularne države, jer je samo tako mogla postati stabilna premosnica bliskoistočnih prostora koje europski i američki saveznici namjeravaju integrirati s Europom

pak, od samog početka političkog djelovanja bio blisko povezan s američkim državnim agencijama. Prevlačući Erdoganovog AKP-a, došlo je do raskola između dvoju islamskih struja i Gulen je bio prisijen na emigraciju u SAD pod čiju se zaštitu i kontrolu

EDNIKA I BEZ - SIRIJE!

Amerikanci će ostati čvrsto na trasi svoje agende stvaranja Novog Bliskog istoka, isto kao što su i prije sto godina Britanci i Francuzi na ruševinama Osmanskog carstva, tajnim ugovorom Sykes-Picot, iscrtavali bliskoistočne državne granice, ne pitajući nikoga za mišljenje i sukobljavajući pritom različite etničke i vjerske skupine

stavio, ali je u zemlji ostala njegova mreža organizacija i ustanova. Ključne arapske države s kojima je EU provodila integracijski proces, predvođene diktaturama iz GCC-a, također su tražile prilagodbu turske unutarnje i vanjske politike kako bi mogla biti poveznica arapskoga svijeta s Evropom. Što su pak arapske monarhije u partnerskom procesu jačanja su

Prema dr. Mustafi Alaniju, ravnatelju studija nacionalne sigurnosti i borbe protiv terorizma, da bi se NATO svidio društvu iz saudijskog GCC-a, njegova članica Turska trebala se odreći sekularizma. I zaista, vrlo brzo su se stvari u Turskoj počele kretati u smjeru kakav je u svojem članku prizivao Alani. Turska je s vremenom, jačanjem političke pozicije Erdoganovog AKP-a, postajala sve manje sekularna, a sve više prilagođena interesima ključnih arapskih partnera EU-a i SAD-a.

Istovremeno, takva Turska nipošto se nije željela odreći one druge točke iz Alanijeva članka - statusa „nasljednika Osmanskog carstva s imperijalnim interesima prema Bliskom istoku“, pa je u trenucima naraslog osjećaja snage na krilima zapadne podrške i u novom rasporedu soga na Bliskom istoku, uspjela formulariti svoju vlastitu vanjskopolitičku strategiju. Turska je tako postupno prestajala biti samo članica NATO-a na predstraži prema Rusiji i postala je samostalni geopolitički faktor na raskriju Bliskog istoka i Europe.

NATO, Turska i Arapi

Razmatrajući percepciju arapske javnosti prema NATO-u i moguć-

rijene iz tog perioda. Britanska i francuska politika ranije i američka sada, potpuno su identične. Gotovo isti scenariji, iste ideje, isti sloganii, samo različiti sudionici.“

Povratak Osmanskog carstva!

Još je 2001. godine, u knjizi „Strateška dubina, međunarodni položaj Turske“ (Strategik Derinlik, Turkiye'nin Uluslararası Konumu) predvio i definirao, čelnik katedre za međunarodne odnose Beykent sveučilišta u Istanbulu, dr. Ahmet Davutoglu, kasniji ministar vanjskih poslova i turski premijer.

„Strateška dubina“ postala je doktrinarni dokument turske politike i temelj vanjskopolitičkog djelovanja. Davutoglu u knjizi, a turska politika u stvarnosti, repozicionirali su Tursku iz periferije međunarodnih odnosa do sredista događanja na raskriju svjetova i kultura Istoka i Zapada, između Europe, Bliskog istoka i Azije, na povijesnoj prostornoj i idejnoj poveznicu abrahamskih religija, na pomorskim poveznicama Sredozemlja i Crnog mora, na vratima Euroazije - ukratko, na područje nekadašnjeg Osmanskog carstva.

Turska je prema Davutoglu, njegov prirođeni nasljednik, odakle proizlazi i njena strateška dubina koju definira kao spoj geografskog položaja države i njene povijesne dubine. Strateška dubina Osmanskog carstva, kada bi se ono danas ponovno utjelovilo u obliku turske države ili barem isključive turske interesne zone, na što Davutoglu u knjizi zapravo cilja, bila bi nemjerljiva. Iznimni geopolitički položaj takvog državnog ili paradržavnog entiteta na vanjskom obodu Euroazije koji bi kontrolirao ne samo Bospor, nego i Sueski kanal i njegovo povijesno nasljeđe kulturnih veza s Balkanom, Bliskim istokom i Središnjom Azijom, stvorio bi od njega super državu globalnog strateškog značaja.

či pritom različite etničke i vjerske skupine.

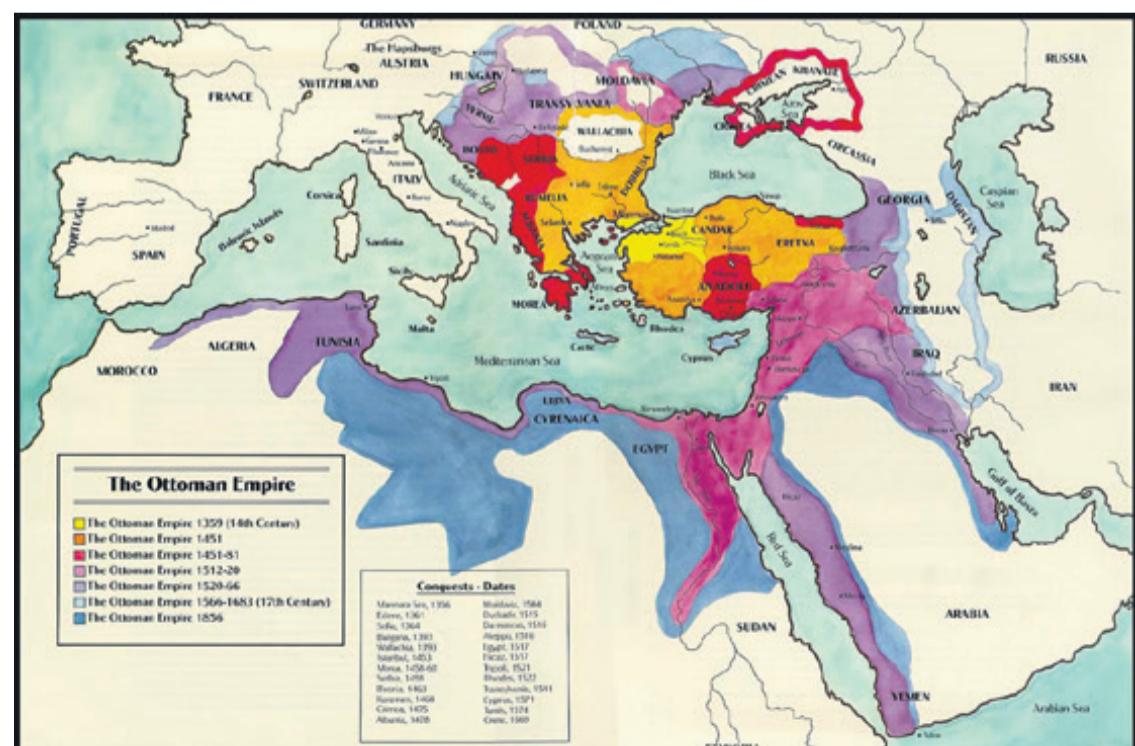
Na razmeđi velikog globalnog geostrateškog sukoba SAD-a i njegovih europskih saveznika sa Rusijom i Kinom, ispriječila se male na Siriju, kojoj su nakon stotinjak godina postojanja, veliki meštari svjetskih centara financijske i gospodarske moći, u trenucima pokretanja svojih razornih revolucija arapskog proljeća i krvavog prekrapanja Bliskog istoka, priopćili kako jednostavno mora nestati

Jačanje turskog utjecaja predviđa se na svim prostorima na kojima se prostiralo Osmansko carstvo - i na europskim i na bliskoistočnim - uključujući prije svega Siriju i Irak

Britanska i francuska politika ranije i američka sada, potpuno su identične. Gotovo isti scenariji, iste ideje, isti sloganii, samo različiti sudionici...

ti na isti način na koji je i nastala - potezom njihovih pera i ravnala na bliskoistočnom fragmentu istog zlosretnog Versailleskog mira koji je nakon 1. svjetskog rata prekrio Europu i stvorio zmetak novog velikog ratnog obračuna.

Ne čudi stoga pomalo rezignirani zaključak Mahjooba Zweirijsa, bliskoistočnog analitičara s Qatar University iz Dohe: "Cijela priča o bliskoistočnim problemima, sektaškim podjelama, sukobima, nestabilnim državama i korumpiranim elitama, vuče ko-

Mala Sirija i velike strategije (4. dio)

ja. Turska, kao obnovitelj takvog carstva na Osmanlijskom geopolitičkom prostoru koje je nekada objedinjavalo muslimanski korpus, imala bi potencijal postati predvodnicom sunitskog islamskog svijeta.

Ubrzo je turska politika prema Evropi i Bliskom istoku došla u sukob s dominirajućom američkom i europskom strategijom, posebice u odnosu na Kurde i pitanju stvaranja kurdske države predviđene u njihovim strateškim agendama. SAD i saveznici željni su da Turska i dalje ostane samo dobro prilago-

Divljački napadi islamskih ekstremista na šijske prognanike i serija samoubilačkih terorističkih napada, pokazuju njihovu nervozu i pokušaj prisilnog održavanja napetosti

s kurdskim frakcijama na području Sirije, Iraka, ali i na svom vlastitom teritoriju. Jugoistok Turske pretvoren je u ratnu zonu, a turska vojska, nakon ranijih povremenih vremenski ograničenih upada, sada se utaborila u Siriji i Iraku. Otvoreno neslaganje

Indikativno je da je američkog državnog tajnika Tillersona, osim ruskog ministra vanjskih poslova Lavrova, iako to nije bilo predviđeno, na kraju primio i sam ruski predsjednik Putin

denii i u njihovu strategiju uklopljeni most Zapada i NATO-a prema Bliskom istoku, dok su dominaciju nad bliskoistočnim prostorima, nakon preslagivanja i rušenja svih arapskih država koje se nisu uklapale u zapadne strateške koncepte i koje su mogle ugroziti saveznički Izrael, prepustili savezničkoj Saudijskoj Arabiji i ostalim monarhijama iz GCC-a. Dakako, Turska se s takvom regionalnom konstrukcijom nije željela složiti, posebice stoga što su Amerikanci i turski europski saveznici iz NATO-a uporno ostali pri viziji stvaranja nekog oblika kurdske državnosti koja bi, uz Izrael, postala ključni europski i američki regionalni saveznik sa snažnom moralnom i interesnom obvezom prema onima koji su joj omogućili nezavisnost.

Jačanje tenzija, usporedo s rasplasavanjem rata u Siriji, preko koje su se počeli prelamati interesi svih globalnih i regionalnih moćnika, sada je postalo neizbjegljivo i na središnjem dijelu koridora. Turska je ušla u otvoreni obračun

DEBLOKADA KORIDORA MENA - EU

Velika nagodba najjačih globalnih igrača?

Zapadnim stratezima postalo je sasvim jasno da više nije moguće vojno potisnuti ruski utjecaj sa sirijskog prostora bez otvorenog međusobnog ratnog sukoba širih razmjera, pa je stoga došlo vrijeme nekakvom političkom rješenju sadašnje pat-situacije

Turska je bila prisutna na svakom koraku iračkog i sirijskog ratnika i u svakom aspektu ratova. Ona praktički kontrolira i manipulira dijelom islamskih skupina, kada i kako hoće vojno upada na teritorij Iraka i Sirije, pokušavajući do krajnosti pokazati da su to neuvjerljive države koje ne mogu opstati i koje treba podjeliti, a cijeli Bliski istok, rušenjem stogodišnje britansko-francuske regionalne konstrukcije - geopolitički presložiti. Potpuno sukladno američkoj viziji stvaranja Novog Bliskog istoka i izraelskim Yinanovim planom razbijanja i fragmentacije neprijateljskih arapskih država, iz 1982. godine.

Konačni turski cilj je uspostava stanja prije britansko-francuske podjele Bliskog istoka, a to je Osmansko carstvo, neka njegova moderna replika i turska dominacija arapskim prostorima, koja bi dalje od regije držala i ruske i iranske geopolitičke opcije i time odgovarala interesima SAD-a i njegovih europskih, izraelskih i arapskih saveznika iz GCC-a, predvođenih Saudijskom Arabijom. No, pritom je takva pozicija Turke istovremeno i smetnja liderskim ambicijama zaljevskih monarhija iz GCC-a nad arapskim svjetom i prostorima Sirije i Iraka. Kako bilo, koliko god im se interesi i geopolitičke agende sukobljavale, i GCC-u i Turskoj zajednički je interes uništenje Sirije kao države. Za to su se tijekom sirijskog rata uistinu zdušno potrudili.

Početkom otvorene američke vojne intervencije u Siriji, najprije ubacivanjem manjih kopnenih postrojbi, ali ojačanim teškim naoružanjem uključujući i topništvo, direktnim terenskim uvezivanjem pod svoje zapovjedništvo dijela pobunjeničkih islamskih skupina, pojačavanjem vojne pomoći kurdskim postrojbama, a potom raketnim udarima po ciljevima sirijske vojske, otvorena je nova, možda i završna faza sirijskog rata. Washington i njegovi europski saveznici, sasvim je očito, krenuli su u deblokadu koridora koji povezuje dva dijela buduće jedinstvene geopolitičke celine MENA i EU, te buduće operacijske osnovice za projekciju svojih vojnih i političkih opcija prema Iranu i području Kavkaza. Međutim, Sirija je trn u peti te velike strategije i Zapad ga pokušava otkloniti. Pojačana vojna i diplomatska aktivnost američkih snaga i europskih saveznika na sirijskom tlu, usmjerene su na povratak vlastite inicijative na tom prostoru i stvaranju povoljnijih startnih pozicija za neizbjegljivu podjelu sfera utjecaja u Siriji, ali i u Iraku i na cijelom Bliskom istoku.

Zapadnim stratezima postalo je sasvim jasno da više nije moguće vojno potisnuti ruski utjecaj sa sirijskog prostora bez otvorenog međusobnog ratnog sukoba širih razmjera, pa je stoga došlo vrijeme nekakvom političkom rješenju sadašnje pat-situacije. Vojni pritisak, uključujući i raketne udare po sirijskim ciljevima neposredno pred odlazak američkog državnog tajnika Rexa Tillersona u Moskvu, imao je za cilj - pojačati njegove argumente. Indikativno je da je Tillerson, osim ruskog ministra vanjskih poslova Lavrova, iako to nije bilo predviđeno, na kraju primio i sam ruski predsjednik Putin. Njihov razgovor trajao je satima pa, iako Tillerson ovih dana pomalo prenadanju ističe da u Moskvi nije dogovorio ništa, postaje izgledno da je na pomolu, možda, ipak velika nagodba najjačih globalnih igrača na bliskoistočnoj ratnoj areni.

Tillerson je inače poznat kao "dealmaker" koji se svojedobno proslavio kao izvršni direktor američkog giganta "ExxonMobil", za koji je na zburujućem ruskom terenu uspio postići sve što je želio. Nakon Tillersonovih moskovskih razgovora, uočljivo se utišala medijska buka oko Sirije i kao da se osjeća nekakvo čudno zatišje koje najavljuje da se na razini velikih igrača spremi promjena.

Divljački napadi islamskih ekstremista na šijske prognanike i serija samoubilačkih terorističkih napada, samo pokazuju njihovu nervozu i pokušaj prisilnog održavanja napetosti u cilju stvaranja slike vlastitog značaja pri kreiranju sirijske budućnosti.

Nakon Tillersonovih moskovskih razgovora, uočljivo se utišala medijska buka oko Sirije i kao da se osjeća nekakvo čudno zatišje koje najavljuje da se na razini velikih igrača spremi promjena

Na razmedj velikog globalnog georestreškog sukoba SAD-a i njegovih europskih saveznika s Rusijom i Kinom, ispriječila se malena Sirija, kojoj su nakon stotinjak godina postojanja priopćili kako mora nestati na isti način na koji je i nastala - potezom njihovih pera i ravnala

turske politike s američkim i europskim regionalnim opcijama, s vremenom je postajalo sve izraženije, a tvorac „Strateške dubine“, premijer Ahmet Davutoglu, sklon suradnji s američkom i europskom stranom - prisiljen je bio na ostavku.

Nedugo potom, propalim Gulenovim državnim udarom, koji je

Turska je prema Davutoglu, prirodni nasljednik Osmanskog carstva, odakle proizlazi i njena strateška dubina koju definira kao spoj geostrateškog položaja države i njenе povijesne dubine

podržao Zapad, pokušalo se zamjeniti Erdoganovu političku garnituru u Ankari s koorperativnjom, te tako jednu islamištičku vlast zamjeniti drugom iz političkog kru-

ga Fethullah Gülen, koji je zbog izbjeglištva u SAD-u, u međuvremenu postao potpuno ovisan o washingtonskoj administraciji. Slamanjem državnog udara i nedavno provedenim referendumom, turski predsjednik Erdogan je napokon dobio ono što je želio - gotovo sultanske ovlasti, koje će mu, prije svega, omogućiti nastavak politike „neoosmanizma“, odnosno jačanje turskog utjecaja na svim prostorima na kojima se nekad prostiralo Osmansko carstvo - i na europskim prostorima i na nekadašnjim bliskoistočnim posjedima osmanskoimperija, uključujući prije svega Siriju i Irak.

Vizija tog velikog geopolitičkog prostora na koji se prostiru turski

strateški interesi slikovito je izvrišta iz definicije „Strateške dubine“ u tezi da „... obrana Istanbula i istočne Trakije počinje od Jadra i Sarajeva, a obrana Anadolije i Erzuruma kreće od sjevernog

Kavkaza i Groznog“. Stoga je težišta turske vanjske politike, u listopadu 2009. godine u Sarajevu, na konferenciji „Osmansko nasljeđe i muslimanske zajednice Balkana danas“, naglasio sam Davutoglu,

tada ministar vanjskih poslova: „Napraviti ćemo Balkan, Kavkaz, Bliski istok, zajedno s Turskom - centrom svjetske politike u budućnosti. To je cilj turske vanjske politike i mi ćemo to postići.“ ■

Izbacivanje Hezbollaha i s njim povezanih šijitskih vojnih formacija, te iranskih snaga iz Sirije, samo su dio izraelskih ciljeva

IZRAELSKI INTERESI

Golanska visoravan i Galilejsko jezero ostaju Izraelu?

Ako ne postoji Sirija, ne postoji više ni spor oko crte razgraničenja na istočnoj obali Galilejskog jezera, niti Izrael ima kome vratiti Golan...

Nastavak udara izraelskog zrakoplovstva po sirijskim ciljevima nije usmjeren samo na infrastrukturu Hezbollaha i iranskih vojnih snaga u Siriji, nego je i poruka da Izrael ima svoje interese pri razrješenju sirijske krize od kojih ne misli odustati. Izbacivanje Hezbollaha i s njim povezanih šijitskih vojnih formacija, te iranskih snaga iz Sirije, samo su dio izraelskih ciljeva. Primarni i neskriveni interes Izraela je razbijanje Sirije i njen nestanak s političke karte i time zadržavanje sirijskog teritorija okupiranog tijekom rata 1967. godine, uključujući Golansku visoravan s njenim energetskim i vodnim potencijalima i cijelog Galilejskog jezera, čija je istočna obala do rata bila pod sirijskom kontrolom. Ako ne postoji Sirija, ne postoji više ni spor oko crte razgraničenja

Izraelska geopolitička strategija računa da je prihvatljivije imati na granici različite islamske skupine, nego organiziranu, međunarodno priznatu sirijsku arapsku državu

na istočnoj obali Galilejskog jezera, niti Izrael ima kome vratiti Golan. Stoga izraelska geopolitička strategija računa da je prihvatljivija opcija imati na granici različite islamske skupine u cijeloj skali svog ekstremističkog divlaštva, nego organiziranu, međunarodno priznatu sirijsku arapsku državu. Takvo promišljanje istovremeno je i paradigma cijele američke i savezničke strategije na prostorima Sirije i Bliskog istoka - korištenje islamskog ekstremizma i sektaških podjela kao instrumenta ratnog regionalnog prekrajanja kroz rušenje ne samo pojedinih režima, kako se to želi prikazati, nego cijelih arapskih država. Sve u cilju nametanja vlastitih geoekonomskih i geopolitičkih interesa i zaštite ključnih regionalnih saveznika, Izraela i zaljevskih diktatura.

Turska, kao obnovitelj takvog carstva na Osmanlijskom geopolitičkom prostoru koje je nekada objedinjavalo muslimanski korpus, imala bi potencijal postati predvodnicom sunitskog islamskog svijeta

Konačni turski cilj je uspostava stanja prije britansko-francuske podjele Bliskog istoka, a to je Osmansko carstvo, neka njegova moderna replika i turska dominacija arapskim prostorima

Donald Trump i Ministarstvo financija odlučili:

ExxonMobil, ipak, neće o

Stječe se dojam kako Trumpovi protivnici i njima odani najvažniji mediji samo čekaju njegov krivi potez za pokretanje nove hajke koja bi 'dokazala' njegov 'izdajnički' odnos i 'podređenost' Rusiji. Upravo bi se na taj način mogao protumačiti i najnoviji zahtjev ExxonMobila novoj administraciji, glede reanimacije njihove poslovne suradnje s Rusijom, poglavito u kontekstu dužnosti koju obnaša bivši predsjednik te tvrtke, Rex Tillerson

piše: Zoran METER

Američki privatni naftni div ExxonMobil, na čijem je čelu donedavno, do preuzimanja dužnosti američkog državnog tajnika, bio ponajbliži Trumpov suradnik u novoj američkoj administraciji, Rex Tillerson, nastoji sada zaobići gospodarske sankcije Rusiji i obnoviti suradnju s ruskim naftnim divom Rosneftom u ruskom akvatoriju Crnog mora. Kako je izvjestio The Washington Post, o tom pitanju koje je postavio ExxonMobil, raspravljal će američka administracija.

WP navodi, kako se vodstvo tvrtke već obraćalo sa sličnim zahtjevom 2015. godine, u vrijeme administracije Baracka Obame, tvrdeći, kako će gubici koje trpi ExxonMobil zbog sankcija Rusiji i zamrzavanja projekata s Rosneftom u Karskom i Crnom moru, premašiti milijardu dolara. Podsećamo kako su krajem 2015. godine lobiisti Exxon Mobila blokirali u američkom Kongresu prijedlog zakona prema kojem bi se sankcije Rusiji pretvorile u zakon, čime bi se uvelike usložnila procedura njihovog ukinanja. Sada ih, sukladno ovlastima, predsjednik Trump može samostalno ukinuti kada to želi. Naravno, kako vrijeme za to još nije sazriло i da on to neće učiniti, imajući prije svega u vidu složene unutarnjopolitičke odnose i ravnotežu snaga unutar washington-

skog establišmenta i ključnih američkih medija, koji mu sigurno ne idu u prilog.

Crnomorska i arktička varijanta

Stječe se dojam kako njegovi protivnici i njima odani najvažniji mediji samo čekaju krivi potez Donald Trappa za pokretanje nove hajke koja bi „dokazala“ njegov „izdajnički“ odnos i „podređenost“ Rusiji. Upravo bi se na taj način mogao protumačiti i najnoviji zahtjev ExxonMobila novoj administraciji, glede reanimacije njihove poslovne suradnje s Rusijom, poglavito u kontekstu dužnosti koju obnaša bivši predsjednik te tvrtke, Rex Tillerson.

Pritom svakako treba napomenuti, kako se u ožujku ove godine ruski predsjednik Putin sastao s novim predsjednikom ExxonMobil, Darrenom W. Woodsom. Tada je ruski ministar energetike, Aleksandar Novak, izjavio, kako je ExxonMobil zainteresiran za projekte u Rusiji.

Ovdje je zanimljivo prenijeti i stavove pojedinih ruskih analitičara, poput Igora Yushkova iz ruskog Fonda za nacionalnu ener-

2015. vodstvo tvrtke već je tada upozoravalo na gubitke zbog sankcija Rusiji

getske sigurnosti, koji objašnjava zašto je američka tvrtka zainteresirana za obnovu poslova s Rosneftom samo u Crnom moru. On tvrdi kako je, čak i kad proturuskih sankcija ne bi bilo, nastaviti energetske projekte u dubokovodnim nalazištima hladnog ruskog Arktika, u uvjetima niskih cijena na svjetskom tržištu - preskupo.

Geopolitika.News dodaje, kako

Zanimljivo je prenijeti i stavove pojedinih ruskih analitičara, poput Igora Yushkova iz ruskog Fonda za nacionalnu energetsку sigurnost, koji objašnjava zašto je američka tvrtka zainteresirana za obnovu poslova s Rosneftom samo u Crnom moru. On tvrdi kako je, čak i kad proturuskih sankcija ne bi bilo, nastaviti energetske projekte u dubokovodnim nalazištima hladnog ruskog Arktika, u uvjetima niskih cijena na svjetskom tržištu - preskupo

je riječ o tehnološki vrlo zahtjevnim projektima i buštinama, za čiju se eksploraciju koristi naj sofisticiranija oprema u vrlo složenim klimatološkim uvjetima, koji pri ovakvim cijenama ne jamče dobit, usprkos goleim količinama energenata i bogatstvu kojeg upravo ta nalazišta kriju. Igor Yushkov dalje kaže, kako bušotina „Pobjeda“ u Karskom moru, koju su dvije tvrtke ranije pokrenule, „već sada predstavlja najskuplju bušotinu u povijesti, čija cijena dosiže oko 1 milijarde dolara, a rezultati su proturječni“.

Pokazalo se, naime, kako u tom nalazištu ima više plina (koji je jef-tiniji energet) nego nafta. Zato je crnomorska energetska perspektiva, kojoj su postojeći transportni sustavi i rafinerije „uz bok“, kudikamo privlačnija u odnosu na arktičku, koja je ipak još uvi-jek stvar neke dalje budućnosti. ExxonMobil smatra Crno more jednom od svojih strateških energetskih regija.

Crnomorska energetska perspektiva, kojoj su postojeći transportni sustavi i rafinerije 'uz bok', kudikamo je privlačnija u odnosu na arktičku, koja je ipak još uvi-jek stvar neke dalje budućnosti. ExxonMobil smatra Crno more jednom od svojih strateških energetskih regija

ExxonMobil, na čijem je čelu do preuzimanja dužnosti američkog državnog tajnika, bio ponajbliži Trumpov suradnik u novoj američkoj administraciji, Rex Tillerson, nastao je zaobići gospodarske sankcije Rusiji i obnoviti suradnju s ruskim naftnim divom Rosneftom u ruskom akvatoriju Crnog mora

Aktivnosti ExxonMobila u Crnom moru

Do ruskog pripajanja Krima, ExxonMobil sudjelovao je u tri regionalna projekta i bio je najveći igrač unutar tamo aktivnih naftnih tvrtki. Taj američki div je u rumunjskom dubokovodnom bloku „Neptun“, zajedno s rumunjskim OMV Petrom, otvorio nekoliko plinskih bušotina, od kojih su detaljniji podaci poznati samo za jednu - „Domino“, čiji se potencijal procjenjuje na 80 milijardi ku-bičnih metara.

ExxonMobil je, skupa sa Shellom, OMV Petrom i ukrajinskom „Nadrom“, imao koncesiju i za istraživanje i eksploraciju Skifiske ploče, koja je u to vrijeme pripadala ukrajinskom šelfu ali je ruskim pripajanjem Krima 2014. godine prešla u sastav ruskih teritorijalnih voda. ExxonMobil je još 2011. godine ušao i u tadašnji ruski sektor Crnog mora zajedno s Rosneftom, u nalazište Tuapsinski usjek, čiji se potencijal procjenjuje na 1,5

milijardi tona. Već 2014., u sklopu tog projekta planirano je i pokretanje prve bušotine, čija cijena (radi se o dubokovodnoj eksploraciji) doseže 100 milijuna dolara. Američka tvrtka je do tada platila seizmološka istraživanja.

Glede crnomorskih energetskih projekata, spomenuti ruski analitičar kaže, kako njihovi troškovi

Obnoviti poslove u Rusiji!

Do ruskog pripajanja Krima, ExxonMobil sudjelovao je u tri regionalna projekta. U rumunjskom dubokovodnom bloku 'Neptun', zajedno s rumunjskim OMV Petrom, otvorio je nekoliko plinskih bušotina. Skupa sa Shellom, OMV Petrom i ukrajinskom 'Nadrom', imao koncesiju i za istraživanje i eksploataciju Skifiske ploče. dok je još 2011., ušao u tadašnji ruski sektor Crnog mora zajedno s Rosneftom

Upravo je stigla vijest iz Washingtona da je američko Ministarstvo financija, nakon konzultacija s predsjednikom Donaldom Trumpom, negativno odgovorilo na molbu ExxonMobil...

dalje, ruski „Gazpromneft“ pokazao je svoje mogućnosti u eksploataciji nafte dobivene iz škriljeva, pokrenuvši proizvodnju na divovskom nalazištu Bazhenovska. Pritom je tvrtka koristila vlastitu tehnologiju, nakon što su međunarodni partneri napustili taj projekt poslije uvođenja sankcija.

Negativan odgovor...

Zamjenik predsjednika „Gazpromnefta“, Vадим Yakovlev, izjavio je, kako je svega 1 posto ruskih naftnih projekata palo pod utjecaj sankcija. Naravno, kaže on da lje, uz sudjelovanje u tim projektima i zapadnih tvrtki-partnera sve bi išlo još brže, ali ruske tvrtke će i same prevladati sve teškoće. Pritom je spomenut primjer iz 70-ih godina prošloga stoljeća, kada su se gradili izvozni plinovodi za Europu i kada je Zapad nametnuo zabranu izvoza svojih plinovodnih cijevi i kompresijskih stanica bivšem SSSR-u, koji je nakon toga ubrzo pokrenuo njihovu vlastitu proizvodnju.

Osim toga, suvremene tehnološke komponente za dubokovodnu eksploataciju energetika danas se mogu kupiti, primjerice, i u Kini, Singapuru, itd. Imajući u vidu kako vodeće ruske energetske tvrtke, osim mogućnosti njihove nabavke iz trećih država, naglasak stavljaju na vlastite tehnološke inovacije, proizvodnju i korištenje svojih tehnologija, smisao Zapadnih sankcija po pitanju ruskog energetskog sektora (koji je i bio njihov glavni cilj), kako sada stoe stvari - ipak nije polučio uspjeh. Naprotiv, možda je, dugoročno gledano, natio još veću štetu upravo vlastitim interesima. Upravo na završetku pisanih ovog članka stigla je vijest iz Washingtona, o tome, da je američko Ministarstvo financija nakon konzultacija i zajedničkog stava s predsjednikom Donaldom Trumpom, negativno odgovorilo na molbu ExxonMobil.

eksploracije u današnjim tržišnim uvjetima graniče s rentabilnošću, jer se radi o dubokovodnim projektima koji su skuplji. Osim toga, u regiji još uvek nisu pronađene uistinu velike zalihe energetika pa je tako, primjerice, u Turskoj, Exxon Mobil svoje velike aktivnost završio s nikakvim rezultatom.

Financial Times o proturuskim sankcijama

Također je dodao, kako je specifičnost stanja s ExxonMobilom vezano uz proturuske sankcije u

danasa potpuno nepredvidivo.

Britanski The Financial Times je nedavno pisao kako Zapad nije polučio željeni učinak od sankcija protiv ruskih naftnih tvrtki i da su one osmisli način nastavka svog rada u ograničenim uvjetima.

„Prije tri godine, kada su SAD i EU uveli sankcije koje ograničavaju dostup financijama i tehnologijama tvrtkama poput Rosnefta, zahtjevna nalazišta za njih su postala nedostizna. Zapadne vlasti nadale su se, kako će pritisak na glavne ruske energetske tvrtke pomoći promjeniti političke

no odobrenje ruskog predsjednika za start eksploatacije najsjevernije ruske bušotine na arktičkom šelfu, u Laptevskom moru. Dubina mora kod te bušotine iznosi čak 5 tisuća metara. „Radilo se o trenutku trijumfa za g. Putina“, piše britanski medij. On pokazuje sposobnost ruskih tvrtki za niveriranje utjecaja sankcija, što ima odlučujuću ulogu za rusko gospodarstvo u budućnosti, navodi The Financial Times.

Britanski medij dalje navodi podatke o pričuvama nafte i plina u ruskom Arktiku, koje se procje-

U ožujku ove godine, ruski predsjednik Putin sastao se s novim predsjednikom ExxonMobil, Darrenom W. Woodsom. Tada je ruski ministar energetike, Aleksandar Novak, izjavio, kako je ExxonMobil zainteresiran za projekte u Rusiji

tome, da njegovi projekti ne ulaze u program sankcija već im samo trebaju licence američkih regulatorskih tijela. Ali ni Igor Yushkov nije optimist kada je riječ o tome, hoće li ih američka tvrtka uspjeti i dobiti, jer je stanje u Bijeloj kući

računice ruskog predsjednika Vladimira Putina. Međutim, projekti, poput bušotine Centralno-Oljinskaya-1, svjedoče kako su naftni i plinski ruski divovi iznašli način za nastavak samostalnog rada“, navodi FT, osvrćući se na nedav-

nju na 20 trilijuna dolara i osiguravat će 20-30 posto proizvodnje nafte do 2050. godine. Ruske tvrtke već danas mogu premještati opremu tisuće kilometara daleko u Arktik, piše FT.

Također se navodi, kako je na ru-

ske tvrtke snažnije udarila niska cijena nafte na svjetskom tržištu, nego uvedene sankcije. Pritom se Rusija uspjela prestrojiti na novu stvarnost donošenjem različitih mera koje su utjecale na makrostabilnost. Prošle godine, piše FT

Pisma čitatelja, komentari, reagiranja

RAZDJELNICI TOPLINE - VELIKA PRIJEVARA!

Vratite mi moje kune!

Nije EU, njezini prijedlozi, odluke i zakoni sve-te krave. Nismo u EU ušli i postali njena jednako-pravna članica da bi bespogovorno izvršavali nje-ne odluke, na štetu države i stanovništva. Možda si mi, ipak, samo umišljamo kako smo jednako-pravni u toj tvorevini koja puca po šavovima...

Od samog početka projekta razdjelnici, činilo mi se kako tu nešto smrdi. Ispostavilo se da jako, jako smrdi, zbog mnogo čega i -koga. Istraživanja isplativo-sti i uloženih investicija u taj projekt, u nordijskim i nekim drugim europskim zemljama su pokazala kako je projekt nedovoljno učinkovit, te kako se uloženo neće vratiti ni za deset godina. Osim toga, mnogi od nas su prevareni, jer nam je rečeno da, ukoliko ne ugradimo razdjelnike topline na naše radijatore, platit ćemo velike kazne, jer je to naredba EU-a.

Tada su o tome svi govorili, od tadašnjeg resornog ministra, našeg gradonačelnika, drugih činovnika, sve do kućepazitelja iliti domara zgradae. Pritom nam nije rečeno da će se nakon dvije godine uporabe, mijenjati baterije koje koštaju 300 kuna po radijatoru, te da sustav traje 10 godina, kada se uvodi novi... Najbitnije što nam nije rečeno je kako je taj sustav dinamički, a naše zgrade su rađene za statički sustav, gdje se ovaj ugrađeni ne može učinkovito primijeniti i krajnjem korisniku donijeti manje račune, iako je potrošio manje energije. Naime, po nekom neshvaćenom i nemoguće objasnјivom ključu se mjeri potrošnja i čini mi se, opet se dijeli po četvornom metru svakog stana, a ne po potrošnji svih radijatora u stanu. Zajedničke prostorije su poseban problem, koji niti Einsteinova teorija relativnosti ne bi mogla objasnit. Osim toga, to se radi na različite načine od zgrade do zgrade, od stubišta do stubišta.

Imamo li pri tom u vidu, da je emergent koji se ovdje koristi, u međuvremenu pojeftinio, još su problematičniji dosta povišeni mje-sečni računi za grijanje. Mnogi su se ljudi smrzavali, isključivali radijatore u pojedinim ili svim prostorijama, kako bi manje plačali. Sve im je to bilo uzalud, jer se i ukupna potrošnja topline u stubištu, dijelila na sve stanove, po ključu koji je

totalno nejasan. Projekt ugradnje razdjelnika je, vjerojatno, u početku bio dobro zamislen s primarnim ciljem uštede energije, koje svakim danom ima sve manje na Zemlji. Neki kažu da su i ovi naši razdjelnici uštedili u globalu dosta energije. No, gdje je ta energija? Svaki laik i prosječno obrazovan čovjek zna da je energija neuništiva. U što se pretvorila energija uštedena ugradnjom ovog sustava? Ne treba tu puno razmišljati imajući u vidu mentalitet našeg čovjeka, da zgrabi sve gdje može i radi isključivo u svoju korist. Uštedena energija je nevidljivo ušla u nečije džepove, u cijelom lancu od autora sustava (inovatora?), preko inženjera i tehničara, sve do predstavnika stanara.

Najprije se o svemu tome šuškalo, onda nešto pisalo i govorilo. Sada se konačno govor i jasno i glasno, upirući prst u glavne krvice. To je neka vrsta satisfakcije. No, što mi potrošači od toga imamo, osim ljutnje, bijesa, osjećaja nemoći, međusobnih svađa, rasta nepovjerenja, osjećaja prijevare i iskoristavanja.

Odozgo nam poručuju kako će osmisiliti novi sustav za štednju energije u ovom segmentu potrošnje. Lijepo, ali neka nam vrate naš uludo i uprazno potrošen novac. Neka nam se, barem, ispričaju što su nas prevarili i pritom još prijetili kaznama. Nije EU, njezini prijedlozi, odluke i zakoni svete krave. Nismo u EU ušli i postali njena jednakopravna članica da bi bespogovorno izvršavali njene odluke, na štetu države i stanovništva. Možda si mi, ipak, samo umišljamo kako smo jednako-pravni u toj tvorevini koja puca po šavovima...

Uostalom, baš me briga. Neka o tome misle oni koji su za to plaćeni i kojima je to u opisu radnog mješta i djelokrugu rada i djelovanja. Ja hoću povrat svojeg novca, kojeg mije indirektno oduzela moja država, u korist jedne velike prijevare.

■ **Ankica BENČEK**

GDJE MI TO ŽIVIMO?

Trebamo li posebno kako bi izrekli svoje

Za interes pojedinih nakaradnih lobija i političkih stranaka, prave se kojekakve sramotne parade, marševi i performansi koji vrijeđaju zdravi razum. Traži se legalizacija opojnih droga, uvođenje rodne ideologije, legalizaciju istospolnih brakova s mogućnosti posvanjanje djece, pravljenje 'kurikuluma' koji počiva na pedofilskoj metodologiji, traži se pravo na ubojstvo (pobačaj) i tko zna kakve još gnosti. Istodobno se vrijeda Katolička crkva koja se tome suprotstavlja kako bi zaštitila pojedinca i obitelj kao temelje društva

Došlo je vrijeme da se zapitamo, gdje mi to živimo i što nas još sve čeka? Unatoč socijalizaciji, kao pozitivnom procesu, na scenu stupaju sve asocijalniji oblici ponašanja koji društvo odvode u potpuni kaos. Čiji je to cilj i tko ga i zašto podržava? Dva deset stoljeća civilizacije, izgleda, nije bilo dovoljno kako bi se stvorio bolje, pravednije i zdravije društvo. Je li čovjek zaista šumsko biće s genetskom greškom ili je to samo privid?

Društvene norme i zakoni trebali bi sačuvati temeljne ljudske vrijednosti i omogućiti njihov pozitivni razvoj no, unatoč njima, srećemo se sve više s netolerancijom, nasiljem, terorom i zločinom. Tumačenja nekompetentnih osoba o ljudskim pravima i slobodama, a naročito osoba koje su eksponenti određenih lobija i krupnog kapitala, unijela su sveopću pomutnju u društvene odnose, šteteći cijelom društvu na korist lobijima i interesima pojedinaca. Do jučer kažnjivi i moralno neprihvatljivi oblici ponašanja, danas se žele prikazati kao trendovi, brendovi i tome slično, a svi koji to ne slijede su zaostali, konzervativni, netolerantni ili kako to moderni psiholozi nazivaju - neprilagodljivi.

Prošećite Jelačić placom i susrest ćete barem dvije osobe koje u tom trenutku pokušavaju skupljanjem priloga brinuti o zaštiti prava životinja, a samo metar dalje od njih možete vidjeti čovjeka koji je ostao bez posla i nade, koji

Prošećite Jelačić placom i susrest ćete barem dvije osobe koje u tom trenutku pokušavaju skupljanjem priloga brinuti o zaštiti prava životinja, a samo metar dalje od njih možete vidjeti čovjeka koji je ostao bez posla i nade, koji moli za jednu kunu kako bi preživio...

moli za jednu kunu kako bi preživio. Malo dalje djece Roma moraju sjediti na hladnom i mokrom podu i prosići pod budnim okom njihovih čuvara, a ako pokušaju otići, slijedi im teška kazna. Znam da ćete reći kako toga ima svugdje po svijetu i u bogatijim zemljama, a ne samo u Zagrebu. To je istina, a moramo li i mi to dopustiti, ili bolje rečeno, živjeti u zemlji u kojoj obespravljenih, s porcijama i priporom za jelo u rukama, krenuti u Maksimir kako bi tamо konačno pojeli nešto toplo - porciju graha, nešto što nije izvađeno iz kontejnera? Imaju li oni uopće pravo na tu porciju, jer 1. maj je Praznik rada, a oni su nezaposleni? Volio bih da ih tada prijelu ne ometaju svojim laprđanjem oni koji tudi, teško stečeni novac koriste

Nakon Domovinskog rata, institucije su legalizirale pozdrav - Za dom spremni! - u grbu HOS-a. To što on smeta onima koji su očekivali drukčiji ishod tog nametnutog rata, potpuno je logično. Upravo radi neustrašivosti i ljubavi tih branitelja prema Domovini, ta parola postala je sveti simbol mladih domoljuba. Sjetite se, gospodo, oni su s tim uzvikom dali svoje živote za obranu Domovine! Morate zapamtiti, domoljublje se ne može zabraniti i ubiti, a onaj tko to čini - protiv svog je naroda!

joj se ne poštuje zakon, odnosno u zemlji bez socijalne osjetljivosti.

Do jučer su se političari napuhavali kako će svim imigrantima koji dođu i ostanu osigurati smještaj u stanovima, osigurati posao, vrtiće i škole, a što je sa znatno manjim brojem beskućnika u Hrvatskoj (negdje njih oko 2000), što je s 224.068 nezaposlenih krajem ožujka 2017. godine? Imaju li oni pravo na dom, obitelj i život? Hoće li ovi novi 1. svibnja, povorka

za svoju vlastitu promidžbu. Gospodo uhljebi, budite toliko pošteni i recite im samo: „Dobar tek“.

To je sasvim sigurno pitanje morala, čija erozija sve više razara naše društvo. Za interese pojedinih nakaradnih lobija i političkih stranaka, prave se kojekakve sramotne parade, marševi i performansi koji vrijeđaju zdravi razum. Traži se legalizacija opojnih droga, uvođenje rodne ideologije, legalizaciju istospolnih brakova s

dopuštenje domoljublje?

FOTO ZARKO BASIC/PIXSELL

vratak u Jugoslaviju ili stvaranje nove državne tvorevine po Vučićevom receptu?

Kada danas netko kaže kako je za dom spremam, diže se cijela bumenta i odmah se ta osoba procesuiran. Što ima ljepše nego voljeti svoju Domovinu i biti spremam braniti ju u slučaju napada. Trebam li posebno dopuštenje kako bi izrekli svoje domoljublje? To što je netko uzurpirao i određeno vrijeme koristio taj stari hrvatski pozdrav, ne može ga sotonizirati. On ga nije izmislio, već samo uzurpirao. Smijemo li reći „Dobra večer“ - pa to su isto izgovarali oni koji su uzurpirali tu parolu. Taj stari hrvatski povik korišten je u Domovinskom ratu pri obrani od agresije na Hrvatsku.

Nakon Domovinskog rata, institucije su ga legalizirale u grbu HOS-a. To što on smeta onima koji su očekivali drukčiji ishod tog nametnutog rata, potpuno je logično. Upravo radi neustrašivosti i ljubavi tih branitelja prema Domovini, ta parola postala je sveti simbol mlađih domoljuba. Sjetite se, gospodo, oni su s tim uzvikom dali svoje živote za obranu Domovine! Morate zapamtiti, domoljublje se ne može zabraniti i ubiti, a onaj tko to čini - protiv svog je naroda! Bavite se pametnjim poslom i ne nasjedajte na velikosrpsku propagandu. Dok je zadnji hrvatski branitelj živ, treće Jugoslavije neće biti!!!

Kako onda prihvati činjenicu da se izražavanje domoljublja kažnjava, a predstave poput ove Frljiceve, ne samo da se dopuštaju, već se njihovo odigravanje štiti kordonima interventne policije. Da nije žalosno bilo bi smiješno. Gdje mi to živimo i kakav je to oblik demokracije? Ne sliči li to više partotokraciji nego demokraciji? Zašto su oni koji mole, za svog neprijatelja gori od tog neprijatelja koji nad njima vrši nasilje? Možda će vam o stanju u našem društvu više reći stihovi ove moje pjesme:

ČEMU?

Čemu tlapnje ministara,
gnusne farse filistara,
mudra glupost zastupnika,
lažna obećanja prijestupnika?

Čemu trule analize,
skupe lažne ekspertize,
oganj u rukama piromana,
umrtvljeno oko narkomana?

Čemu nepotrebni paragrafi,
narcisoidni autobiografi,
nekorišteni poligrafi,
bez ideja demografi?

Čemu sve te garniture,
moralne nakaze i kreature,
loših muzičara partiture,
i mostovi bez armature?

Zoran ČAPALIJA - Čaplja

OTVORENO PISMO PREDSJEDNIKU HDZ-a

FOTO PATRIK MACEK/PIXSELL

Gruba manipulacija brojem birača s prebivalištem u Hrvatskoj

Poštovani gospodine Plenković,

Potpisnik sam peticije GIUIO-i za održavanje referenduma o izbornim pravilima, član udruge "Korektiv" i jedan od osnivača HDZ-a u Vrbanima te načelnik Stožera civilne zaštite tijekom Domovinskog rata.

Gradska inicijativa U ime obitelji je od 21. rujna 5. listopada 2014. godine skupila 380 649 potpisa na peticiju za održavanje Referenduma o izbornim pravilima. Grubom manipulacijom brojem birača tadašnja je saborska većina sprječila referendumsko izjašnjavanje o izbornom zakonodavstvu za izbor zastupnika u Hrvatski sabor i time uz pomoć ustavnih sudaca prekršila I. članak Ustava Republike Hrvatske. U prilogu Vam dostavljam CD s analizama kretanja broja birača koji dokazuju grubu manipulaciju brojem birača s prebivalištem u Hrvatskoj počevši s prvim krugom izbora za predsjednika Republike Hrvatske 25. siječnja 2000. godine 22 dana nakon održanih izbora za Hrvatski sabor 3. siječnja 2000. godine.

Dakle GIUIO je skupila dovoljno potpisa birača na peticiju za održavanje Referenduma o izbornim pravilima. Broj registriranih birača na biralištima na izborima održanim tijekom 2013. i 2014. godine nije prelazio 3,78 milijuna birača (vidi Arhiv izbora i referendumu). Zbog lažiranja broja birača s prebivalištem u Hrvatskoj kazneno sam prijavio bivšeg ministra uprave Arsena Bauka i odgovorne osobe tvrtke APIS IT d.o.o. 12. listopada 2015. godine DORH-u

na peticiju Gradske inicijative U ime obitelji (GIUIO) 21. rujna 2014. godine bilo 4 042 522 birača s prebivalištem u Hrvatskoj te da je potrebno 404 252 potpisa za održavanje referendumu. Nemoguće je da je za 118 dana 281 739 naših stanovnika s prebivalištem u Hrvatskoj steklo biračko pravo punoljetnošću više nego ih je umrlo!

Na drugim izborima za Eu parlament održanim 25. svibnja 2014. godine bilo je registrirano na biralištima u Hrvatskoj 3 760 783 birača, a samo 118 dana kasnije bivši ministar uprave Arsene Bauk je potpisao ispravu daje na dan početka skupljanja potpisa

referendumsko izjašnjavanje o izbornim pravilima za izbor zastupnika u Hrvatski sabor ili da sadašnja saborska većina ugrađa zahtjeve GIUIO u promjene Zakona za izbor zastupnika u Hrvatski sabor. Prema Ustavu RH imate pravo uz supotpis predsjednice Republike raspisati referendumsko izjašnjavanje birača o svim bitnim pitanjima hrvatskog društva i države.

Kao prvi korak za ostvarenje "Nove hrvatske paradigme" raspisite referendum za promjenu izbornih pravila i promijenite Zakon o referendumu!

Prema postojećem Zakonu za izbor zastupnika u Hrvatski sabor izbori će biti opet neregularni zbog odstupanja broja birača od zakonom utvrđenog iznosa od ± 5 % od prosjeka dešet izbornih jedinica u osam deset od 2007. godine.

Molim Vas da razmotrite naavedene činjenice i omogućite re-

**S poštovanjem!
mr. sc. Edo Zenzerović**

kultura

Vojni sud u Novom Mestu je od svibnja do kraja lipnja osudio bar 171 vojnika zbog dezterstva, skrivanja ili neodzivanja na mobilizaciju, pripadanja Crnoj ruci i, manji broj, zbog disciplinskih prekršaja. Većina je bila kažnjena zatvorom u trajanju od pola do dvije godine, koja se izdržavala u radnom logoru u Kočevju

piše: Marina **TENŽERA**

Ulipnju 1945. započeo je ubrzani rad vojnih sudova, ističe dr. Jera Vodušek Starić u svojoj knjizi „Kako su komunisti došli na vlast 1944.-1946.“ Kako je razvidno iz njezinih istraživanja, presudivalo se brzo, često s nedostatnim dokazima, bez razlike u kažnjenim djelima, a među pogubljenima je vrlo mnogo civila. Prvi veći javni proces održan je 28. svibnja na vojnem sudu ljubljanskog područja. Zbog navodne suradnje s gestapoom, Edvard Poznič bio je osuđen na smrt.

Sutradan je Viši vojni sud potvrdio presudu i osuđeni je istoga dana bio pogubljen. Istodobno je u Štajerskoj bila osuđena jedna skupina iz Prekmurja, zbog navodne suradnje s mađarskim okupatorom. Među osuđenima su bili predratni poslanik i industrijalac Jože Benko (na 12 godina zatvora) i direktor Prekmurske banke Jože Lipič (na 6 godina zatvora i gubitak građanskih prava). Međutim, Viši vojni sud u Ljubljani dosudio im je 12. lipnja smrtne kazne, koje su bile odmah izvršene. Ozna je polovicom lipnja predala vojnemu sudu skupinu od 17 osumnjičenika iz Celja i osmoricu iz Ljubljane. U ljubljanskoj su skupini bili mesar Ivan Dinnik, odvjetnik dr. Branko Alujević (predsjednik Pokrajinske delavske zbornice u Ljubljani), ljevač Franc Ogrinc, službenik gradske uprave Avgust Škodlar, inspektor Narte Velikonja, zidar Franc Jelen, bravar Rudolf Kosmač i arhitekt Ivan Spinčić, a u celjskoj skupini Peter Klemenčič, Edvard Paidasch, odvjetnik Jurij Skoberne, Pavel Skoberne, inž. Viljem Abel, Karol Sommer, Viktor Robida, Jožef Krell, bivši celjski gradonačelnik Robert Himmer, odvjetnik dr. Franc Schley, odvjetnik dr. Anton Ogrizek, Bogumil Klobučar, Gabrijel Cimerman, Koloman Lampret, Leopold Kovač i Josip Podpečen.

Prvih dana lipnja Mitja Ribičić, pomoćnik načelnika u načelninstvu Ozne za Sloveniju, predao je slovenskom javnom tužitelju popis od 12 osoba, koje su bile aktiv-

ni članovi Kulturbunda... „zagriženi švabe, hitlerovci“..., koje je Ozna saslušavala još od polovice svibnja. mn: Veliki javni proces

Iz tih skupina probrano je 11 optuženika i 23. lipnja u Ljubljani priređen veliki javni proces protiv ratnih zločinaca o kojem je tisk opširno izvještavao, a i inače je bio popraćen odgovarajućom propagandom. Svi su bili osuđeni na smrt. Među njima Narte Velikonja, kao ideolog bjelogardizma, domobranci natporučnik Jože Bitenc i Franc Arhar, kao organizatori Crne ruke (Crne roke), Pavel Skoberne i Edvard Paidasch, kao šefovi hajmatbunda u Braslovčama, Robert Himmer i Jože Krell, kao Nijemci i nacisti, odvjetnik njemačke nacionalnosti dr. Jurij Skoberne i drugi. Presudu je 30. lipnja potvrdio Viši vojni sud i ona je još istoga dana izvršena. Proces je, zapravo, vodila Ozna, što je očito i iz činjenice da tužilac major Simčič tri dana prije procesa nije posjedovao dokaznog materijala i žalio se što ne može izvršiti istragu.

Potkraj lipnja sličan se proces vodio protiv skupine od dvadeset članova domobranske policije (Jože

Vojni sudovi i 'ubrzane smrtne kazne'

Mnogi su postupci na tim procesima upitni, kako istražni tako i oni na sudu. Dokaznog je materijala bilo razmjerno malo, svjedočke je, umjesto suda, saslušavala Ozna, a branitelji su imali vrlo malo mogućnosti za pošten rad. Javno tužiteljstvo je, doduše, zahtijevalo od sudova da rade zakonito, ali jače su bile političke direktive Politbiroa CK KP Slovenije

Primjer iz Hrvatske: Dr. Ljudevita Juraka partizani su pogubili samo zbog svjedočenja, spomen ploča

Postupno su otvarani drugi logori. Veći je bio onaj u Mariboru, gdje su, zapravo, bila tri logora (na Mariborskom otoku, na gradilištu hidroelektrane i na gradilištu mosta na Dravi), a u svakome je moglo biti do tisuću logoraša, zatim logori u okolini Vipave, Celja (Teharje), u Bresternici, Studencima i možda još negdje. Logore su čuvale jedinice KNOJ-a. No, postojali su i specijalni kazneni logori, koji su bili pod isključivom upravom Ozne, među ostalima, u Šentvidu, Begunjama, Strnišču i Škofjoj Loki. U te logore drugi vojni organi, pa ni vojni tužitelj, nisu imali pristupa

Hlebec, Jože Rastresen, Albin Petek i drugi), kojima je suđeno za sudjelovanje u pokolju na Turjaku. Sud je izrekao 16 smrtnih kazni, koje su 30. lipnja bile potvrđene i izvršene. Ti prvi procesi bili su brzo pripremljeni. Sudovi bi obavili istragu za nekoliko dana nakon što bi od Ozne dobili dokazni materijal. Celjski se sud, na primjer, požalio da od Ozne dobiva vrlo škruti materijal, najčešće bez dokaza, pa to onda sud mora sam nadoknadivati. Vrlo je škrt i sačuvani ma-

terijal, tako da se ne zna pouzданo koliko je sličnih procesa bilo u prva dva poratna mjeseca. Izgleda, međutim, da su procesi bili posve odvojeni od postupka s vraćenim domobranima i zarobljenicima.

Mnogi su postupci na tim procesima upitni, kako istražni tako i oni na sudu. Dokaznog je materijala bilo razmjerno malo, svjedočke je, umjesto suda, saslušavala Ozna, a branitelji su imali vrlo malo mogućnosti za pošten rad. Javno tužiteljstvo je, doduše, zahtijevalo od

sudova da rade zakonito, ali jače su bile političke direktive Politbiroa CK KP Slovenije. Polovicom kolovoza je na molbu biskupske ordinarijata svećenicima dopušteno da se nađu kod osuđenih na smrt. U Ljubljani su za to bili određeni franjevci Angeliko i Romano Tominc i dr. Gvido Rant.

Većina presuda se odnosila na sudjelovanje u bijeloj gardi, domobranstvu i kulturbundu, na deztererstvo i neodzivanje na obveznu mobilizaciju i, u nekim slučajevi-

ma, na neprijateljsko djelovanje protiv nove vlasti (lažna propaganda protiv DFJ).

Sudski postupci protiv vojnika nisu bili javni. Vodili su se na divizijskim sudovima, dakle, unutar JA. Raspisivanje mobilizacije odmah nakon oslobođenja omogućilo je da se kazne svi koji u dezertirali iz NOV ili su, skrivajući se, izmaksali mobilizaciji. Daje i mobilizacija služila za kažnjavanje svjedoči i to što je Politbiro zahtijevao od zapovjedništava triju armija JA da ljudi ne šalju za kaznu u vojsku.

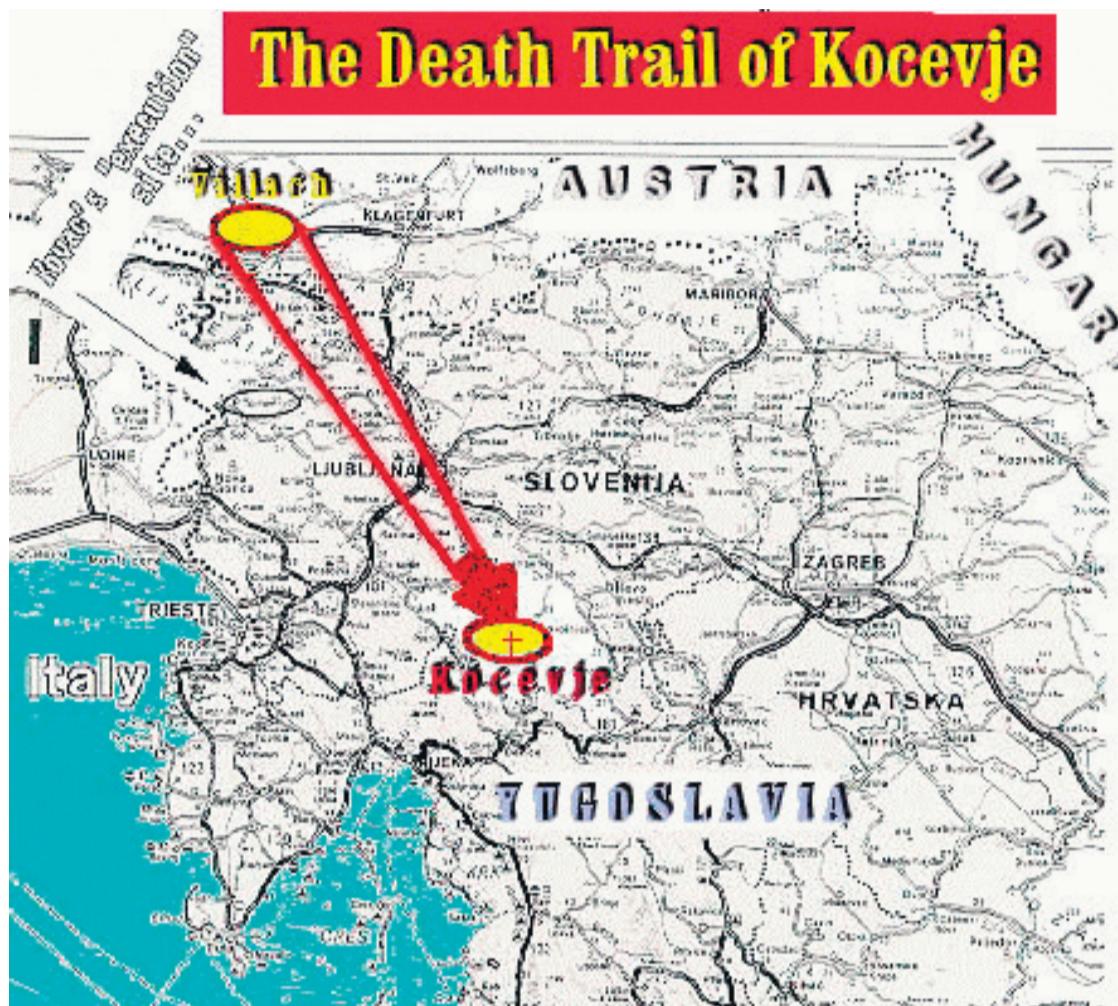
Samo u Dolenjskoj je vojni sud u Novom Mestu od svibnja do kraja lipnja osudio bar 171 vojnika zbog deztererstva, skrivanja ili neodzivanja na mobilizaciju, pripadanja Crnoj ruci i, manji broj, zbog disciplinskih prekršaja. Većina je bila kažnjena zatvorom u trajanju od pola do dvije godine, koja se izdržavala u radnom logoru u Kočevju.

Zbog deztererstva bez građanskih prava

I na vipavskom i na mariborskem vojnem području osobito se kažnjavalio zbog deztererstva, izbjegavanja mobilizacije i bjelogardizma. Svi kažnjeni ostali su bez građanskih prava, uključujući i biračkog. O broju kažnjениh ponešto nam govori podatak da je samo u srpnju, kada su se već mogle podnosititi molbe za pomilovanje, Višem vojnem sudu stiglo 96 smrtnih presuda, od kojih su 58 potvrđene. U izvještaju o radu vojnog suda u Celju navodi se, pak, da je do polovice srpnja obrađeno 300 političkih delikata i izrečeno 11 smrtnih presuda.

Sudske je procese pratila i isplinirana propaganda u tisku, kojom se danomice podsjećalo na ratne zločine, objavljuvale su se fotografije žrtava i člancima, posredno ili posve otvoreno, pozivalo na osve-

KAKO SU KOMUNISTI DOŠLI NA VLAST (11.dio)

Zemljopisna karta „puta smrti“ vodila je do Kočevja gdje je osnovan partizanski logor podjedanko za muškarce i žene

tu. Novinske stranice punile su se prizorima iz otkrivenih grobova žrtava na Turjaku, pričama o posljednjim masakrima koje su prilikom povlačenja počinili slovenski domobrani i svjedočenjima iz koncentracijskih logora koja su donosili prvi povratnici iz internacije. Pod dojmom svega toga, početkom lipnja 1945. pokrenuta je kampanja skupljanja informacija o ratnim zločinima okupatora i domaćih izdajnika. Preko tiska se pozivalo ljudi da takve informacije daju mjesnim NOO-ima ili odborima OF-a. Objavljena je i specijalna brošura Upute za prijave zločina. Isticalo se da je dužnost svakog Slovence da vlastima prijavi zločine i njihove počinitelje. Tko to ne učini, grijesi protiv naroda... i tih je suradnik fašističkih krvnika.

Svjedočenja o zločinima i prijave zločina skupljala je Komisija za utvrđivanje zločina okupatora i njihovih pomagača, koja se tada, kao organ vlade, trebala uključiti u pripreme za progona ratnih zločinaca. Ali, po svemu sudeći, u Sloveniji je nisu uključili u taj posao, iako je imala prilično skupljenog materijala. Ozna je, prema potrebi, jednostavno, preuzimala taj materijal. U usporedbi s drugima u Jugoslaviji, slovenska je Komisija bila učinkovita, što se pokazalo 20. lipnja 1945., kada je predsjednik jugoslavenske komisije sazvao u Beogradu konferenciju s ciljem podizanja efikasnosti rada tih komisija. Usporedivši svoj rad sa zahtjevima prihvaćenim na toj konferenciji, slovenska je komisija zaključila da je već obavila cijeli posao (rad na terenu, skupljanje materijala i sl.). Do kolovoza je u Beograd poslala 1446 rješenja s dokaznim materijalom, pretežno o ratnim zločinima koje su počinili stranci. Cišćenje terena i go-

njenje ostataka „bandi“ nastavilo se cijele 1945. i kasnije. O razmjerima tih operacija, koje su vodili Ozna i KNOJ, svjedoči i sam podatak da su jedinice KNOJ-a od tada do 1947. ubile, ranile ili uhvatile 116.000 „ustaša“, „četnika“ i drugih pripadnika „bandi“.

Svi osuđeni na prisilan rad ili povatani od Ozne, KNOJ-a ili mije, bili su smješteni u kaznenim logorima. Pravila o funkcioniranju logora u Sloveniji donio je još u veljači 1945. Glavni štab. U njima je stajalo: „U kaznene logore dovode se osumnjičenici na temelju rješenja izvršnih i vojnih vlasti te osuđenici na prisilan i težak prisilan rad“. Četvrti armija je započela pripremati logore početkom lipnja. Prije toga postojao je samo logor u Ribnici, koji su tada preselili u Kočevje (1. kazneni logor). Ali, vrlo je brzo sudski odjel 4. armije obavijestio

Tito je zahtijevao „da se organizacija života i postupci u logorima usmjere na preodgoj, kako bi se logoraši vratili kućama kao popravljeni ljudi...“

Većina presuda se odnosila na sudjelovanje u bijeloj gardi, domobranstvu i kulturnom, na dezerterstvo i neodzivanje na obveznu mobilizaciju i, u nekim slučajevima, na neprijateljsko djelovanje protiv nove vlasti (lažna propaganda protiv DFJ)

zapovjedništva gradova i područja da će logor u Kočevju biti premanjen, pa da svako zapovjedništvo potraži odgovarajuće mjesto za logor. Najprimjereno mesta bili bi veći gradovi ili vojarne koje su blizu željeznice i blizu krajeva u kojima će se radna snaga iskoristavati.

Logor u Kočevju

Logor u Kočevju bio je od tada namijenjen najtežim prijestupnicima. Uprava logora bila je u Kočevskoj Reki, a sam logor u Gotenici, gdje su logoraši izgradili barake i doveli vodu i struju. Prvih dana lipnja ondje su bili 181 muškarac i 131 žena, među njima pripadnici JA, slovenski domobrani, Nijemci. Potkraj srpnja vojni tužitelj 4. armije izvijestio je da su u Sloveniji dva logora – u Mariboru i Kočevju. O potonjem je napisao:

„Moralno stanje je u logoru zadovoljavajuće. Nepravilnosti koje sam zapazio prije svega su u tome što kaznu prisilnog rada izdržavaju pripadnici JA zajedno s bjelogardistima, odnosno domobranima, pa čak i Nijemcima. Nadalje,

osobe ženskog spola nisu odvojene od muških osuđenika. Uz to, logor nema zdravstvenu ambulantu, što je nužno potrebno za logor u kojem je već sada oko 800 osuđenika“.

Postupno su otvarani drugi logori. Veći je bio onaj u Mariboru, gdje su, zapravo, bila tri logora (na Mariborskem otoku, na gradilištu hidroelektrane i na gradilištu mosta na Dravi), a u svakome je moglo biti do tisuću logoraša, zatim logori u okolini Vipave, Celja (Teharje), u Brešternici, Studencima i moždajo negdje. Logore su čuvale jedinice KNOJ-a. Vojni sudovi su bili u stalnom kontaktu s upravama logora, obaveštavajući ih o snižavanju kazni i sl. No, postojali su i specijalni kazneni logori, koji su bili pod isključivom upravom Ozne, među ostalima, u Šentvidu, Begunjama, Strnišu i Škofjoj Loki. U te logore drugi vojni organi, pa ni vojni tužitelj, nisu imali pristupa. Za zatvorene služili su zatvori u Ljubljani, Mariboru i Novom Mestu, a Ozna je imala i svoje zatvore (središnji je bio Centralni zapori OZNA-e za Slovenijo u Ljubljani i tzv. Prisilne delavnice na Poljanskem nasipu). O svemu tome neki su ministri slovenske vlade znali vrlo malo, bar sudeći po raspitivanjima ministra za poljodjelstvo o tome tko će obrađivati napuštenu zemlju na području Kočevja i dobivenog odgovora da će to činiti vojska.

**LOGORI
u specijalne
logore pod
upravom Ozne
nije bilo
pristupa**

Ministarstvo unutarnjih poslova preuzele je početkom rujna upravu nad svim zatvorima, kaznenim zavodima i logorima, uglavnom od Ozne. Stanje u njima nije bilo dobro: u ljubljanskem je zatvoru bilo 1198, umjesto 400 zatvorenika, u Kočevju i Teharjima bili su loši zdravstveni uvjeti, kažnjjenici su posvuda bili korišteni za rad, izuzev u Kočevju, gdje nije bilo rada, ali je ondje bilo još gore. Ministarstvo unutarnjih poslova je zatim premalo upute za miliciju o upravljanju logorima i o organiziraju radionica u njima. Javni tužitelj dr. Jernej Stante zatražio je da se pripreme točni popisi svih logoraša pri čemu je istaknuo da najveću pozornost treba posvetiti sastavljanju karakteristika, koje moraju sadržavati dvije stvari: Je li osuđenik bio član POJ-a, NOV-a, aktivist OF-a ili pristaša OF-a i ako to nije bio, je li do sada pokazivao znakove promjene svoga uvjerenja. Namjera političkog preodgoja zatočenika, očito, nije bila napuštena.

Oslobađanje zatočenika

U srpnju, a osobito u kolovozu, nakon amnestije, postupno su se počeli poštovati propisi o kaznenom postupku, uvažavati razlike u kaznenim djelima i diferencirati zatvorene. Sudski postupci protiv slovenskih domobrana nastavili su se sve do ranih pedesetih.

Postojali su specijalni kazneni logori pod upravom Ozne

„Preodgoj zatočenika“

Ubrzo nakon završetka rata savezno Ministarstvo unutarnjih poslova zatražilo je da od vojnih vlasti preuzme upravljanje svim logorima i zatvorima. O prvom takvom prijedlogu Vlade Zečevića, od 21. svibnja 1945. ne znamo ništa, ali znamo za Titov odgovor 9. lipnja, u kojem on zahtijeva da se organizacija života i postupci u logorima usmjere na preodgoj, kako bi se logoraši vratili kućama kao popravljeni ljudi. Tito, zatim, ističe da se ne slaže s time da se Privrednom savjetu DFJ dopušta korištenje rada logoraša, jer da bi to prije trebalo omogućiti lokalnim vlastima za radove na obnovi, a na kraju izražava neslaganje sa Zečevićevim predviđanjem da će broj logoraša iz dana u dan rasti, naglašavajući da nova vlast ne priprema nikakve mjere koje bi to mogle potaknuti. U Sloveniji se s prebacivanjem logora u nadležnost unutarnjih poslova krenulo tek početkom rujna. Slovensko

Potkraj lipnja započelo je oslobađanje zatočenika. Prvi od njih bili su iz Zone B. Pušteni su na temelju naredbe Generalštaba JA od 26. lipnja, iz razloga što je to bilo utvrđeno sporazumom sa saveznicima o Zoni B. Oslobađalo se osuđene, a i još neosuđene, s obrazloženjem da im se ionako ne može suditi dokle god Primorska nije priključena Jugoslaviji. Nešto kasnije Tito je poslao saveznom javnom tužitelju svoje mišljenje da nema smisla osudjivati na prisilan rad osobe starije od 60 godina, jer su prestarne. Nakon što je, 6. srpnja, usvojen zakon o amnestiji i uvedena mogućnost pomilovanja, izmjenila se i sudska politika. U Sloveniji se amnestija odnosila na sve... ■

Citatelji 7dnevno, sprigodnim popustom od 50%, mogu naručiti izravno od nakladnika: Naklada Pavićić, Ul. Sv. Mateja 81, 10000 Zagreb; naklada-pavicic@zg-t.com.hr; www.naklada-pavicic.com.

sport

PRILOG

„Kad bih ja dao one golove s 35 metara da sam radic kako su me treneri učili“!

U svježoj prići našeg Sportskog muzeja prisjetiti ćemo se nizozemskog nogometnika i trenera, Arie Haana. Bio je izvanredan nogometni trener!

Nizozemac Arie Haan, dugogodišnji nogometni trener Ajaxa i čuvane nizozemske generacije sedamdesetih godina koja je "izmisnila" totalni nogomet bio je, osim po sjajnim partijama na svim pozicijama u momčadi, znan i kao čovjek sa silno preciznim i jakim udarcem. I upravo se sa svojim jakim udarcem predstavio nogometnoj javnosti, makar je on imao i brojne druge kvalitete, kakve nogometari u to vrijeme nisu imali

piše: Andrija KAČIĆ-KARLIN

Lijepo je vidjeti kada jedan igrač napravi sjajnu i igračku u trenersku karijeru. Ikada kroz obje karijere ostavlja veliki, praktički revolucionarni trag. Slobodno se za takvog sportskog lika može reći da je – obilježavao svoje vrijeme.

U svježoj prići našeg Sportskog muzeja prisjetiti ćemo se nizozemskog nogometnika i trenera, Arie Haana. Bio je izvanredan nogometni trener! Nizozemac Arie Haan, dugogodišnji nogometni trener Ajaxa i čuvane nizozemske generacije sedamdesetih godina koja je "izmisnila" totalni nogomet bio je, osim po sjajnim partijama na svim pozicijama u momčadi, znan i kao čovjek sa silno preciznim i jakim udarcem. I upravo se sa svojim jakim udarcem predstavio nogometnoj javnosti, makar je on imao i brojne druge kvalitete, kakve nogometari u to vrijeme nisu imali.

Najprije ćemo početi, ajde, s tim udarcima koji su šokirali nogometni svijet. Arie Haan je s Nizozemskom dosegao dva finala svjetskih smotri, 1974. u Njemačkoj i četiri godine kasnije u Argentini, bio je jedan od najzapaženijih pojedinaca u nizozemskoj nacionalnoj momčadi. A svijet je općinio s dva pogotka na SP u Argentini 1978. godine u četvrtfinalu i polufinalu, protiv najboljih svjetskih momčadi, zabivši golove najboljim svjetskim golmanima, Talijanu Dinu Zoffu i Nijemcu Seppu Maieru. I to s nevjerojatnih udaljenosti!

U četvrtfinalu protiv Nijemaca Haan je snažnim udarcem ulovio uvijek usredotočenog Maiera na krivo nozi i osigurao pobjedu nad tada aktualnim svjetskim prvaci - Nijemcima. Samo koji dan kasnije, u polufinalu Haan je navlas isto učinio Talijanu Zoffu, čovjeku koji nikad nije primio gol udarcem

Haan je bio član najtrofejnije i najbolje generacije Ajaxa početkom sedamdesetih godina. Većina nogometnih stručnjaka drže da je to zapravo bila i najbolja momčad – svih vremena. A Arie Haan je bio neizostavni kotačić te momčadi, uz Cruyffa i Neeskensa! Uostalom, prestižni nogometni časopis „Four Four Two“ u svom posebnom izdanju za najbolju klupsku postavu svih vremena ipak su izabrali - izabrali su generaciju Ajaxa od 1965. do 1973. sa Cruyffom, Neeskensom i Haanom...

Arie Haan

SPORTSKI MUZEJ

Arie Haan rođen je 16. studenog 1948. godine u Finsterwolde. Kao nadarenog mladića zapazili su ga Ajaxovi skauti i doveli u čuvenu omladinsku školu amsterdamskog kluba. Gdje je dosegao sjajnu karijeru, a postao je i nizozemski reprezentativac, s 35 nastupa i šest golova, nastupajući na dvije svjetske smotre s dva naslova doprvaka svijeta, postao i ostao legendaran.

Nakon Ajaxa sjajno je igrao još i za Anderlecht, Standard i PSV Eindhoven. I za svaki klub je davao sjajne pogotke s velikih razdaljina, njegov udarac bio je i jak i precizan. I nije ga upotrebljavao često, jednom je jedan novinar napisao „kako Haan gađa samo kad je uvjeren da će zabiti“!

Junak naše priče se pridružio Ajaxu 1969. godine i bio je član ove kluba koji je tri puta zaredom bio europski prvak. Usto, osvojio je još jedan Interkontinentalni kup, dva europska Super kupa, tri nizozemske naslove i dva nizozemska kupa. I to sve od 1971. do 1973. godine. Nit-

ko tom Ajaxu nije bio ravan, a igre ove momčadi stručnjaci su nazvali „totalnim nogometom“.

Tajna njihove igra bila je u tome daje svaki igrač mogao igrati na bilo kojoj poziciji. A upravo takav je bio Haan, igrao je i kao vezni i kao stoper, znao se transformirati i u napadače, sve prema potrebi.

Bio je igrač koji je donosio uspjehe, kad je prešao u Anderlecht i klub iz Bruxela se proslavio u Evropi.

Anderlecht je osvojio dva Kupa europskih kupova, domaće prvenstvo i kup. Nakon brojnih uspjeha igrao je za Standard Liège dvije sezone, kada je klub osvojio dva prvenstva. S njim je taj klub postigao svoj najveći uspjeh kada je dosegao svoj prvi (i do sada jedini) Kup pobjedničkih kupova, pobijedivši u finalu veliku Barcelonu. Potom je Haan odigrao još jednu sezonu na PSV Eindhoven, a karijeru je završio s osvojenim prvenstvom Hong Konga u klubu Seiko Sa.

Iako sjajan u oba finala svjetskih prvenstava 1974. godine morao je

izvan kaznenog prostora. Oba gola su postala antologija i vrijedi ih pogledati. Ne jednom, već nekoliko puta! Ima ih na brojnim interaktivnim servisima za dijeljenje video materijala.

Haan je bio član najtrofejnije i najbolje generacije Ajaxa početkom sedamdesetih godina. Većina nogometnih stručnjaka drže da je to zapravo bila i najbolja momčad – svih vremena. Arie Haan je bio neizostavni kotačić te momčadi, uz Cruyffa i Neeskensa! Uostalom, prestižni nogometni časopis „Four Four Two“ u svom posebnom izdanju, kako sami tvrde u uredništvu te edicije, izabrali su 20 najbolji nogometnih klupske momčadi svih vremena. Britanci k'o Britanci, preferirali su svoje momčadi, no za najbolju klupsku postavu svih vremena ipak su izabrali - Nizozemce. Točnije, izabrali su generaciju Ajaxa od 1965. do 1973. sa Cruyffom, Neeskensem, Haanom, Muhrenom, Vasovićem, Stuyom, Van Hanegensem... Druga najbolja momčad svih vremena jest Milan od 1987. do 1991. godine, s nizozemskim „trojcem“ Guilitom, Van Bastenom i Rijkaardom, te Ancelottijem, Tasotijem, Baresijem... Tek je treći madridski Real, postava od 1955. do 1960. godine u kojoj su sjajili Puskas, Gentoo, Di Stefano, Koppa. I to nešto govori, zar ne?

izdržati osjećaje poraza protiv SR Njemačke 1974. i Argentine 1978. godine. No, Haan je bio jedan od simbola totalnog nogometa te nizozemske generacije koja je svojim inovacijama okrenula nogomet prema današnjem izgledu.

Dva mjeseca nakon igrackog umirovljenja postao je trener Antwerpena. Usred sezone 1985/86 postao je trener Anderlechta, zamjenivši Paul Van Himsta. U momčadi je imao igrače s kojima je nekad igrao, bili su tu Franky Vercauteren i Morten Olsen, s još skupom sjajnih zvijezda, Jacky Munaron, Luka Peruzović, Erwina Vandenbergh, Alex Czerniatynsky, Enzo Scifo i Georges Grün. I tako, 1986. godine Anderlecht je osvojio prvenstvo i došao do polufinala Kupa prvaka. Njegov rad nije ostao nezapažen. Uzeo ga je njemački Stuttgart s kojim je osvojio Kup UEFA 1989. godine. Potom je sezonu odradio u Nurnbergu kojeg je spasio od ispadanja iz Bundesliga.

Vratio se potom u Belgiju u Standard s kojim je osvojio kup, bio je i trener grčkog PAOK-a, pa nizozemskog Feyenoorda. Bio je svestran i nije se obazirao moralni otici na drugi kraj svijeta da bi trenirao... Bio je i na Cipru, u Austriji, a jedan je od prvih europskih stručnjaka koji je

Barića, ni taj dvogodišnji ugovor nije izdržao do kraja. Pa se vratio u Kinu kao menedžer Wei Xina, nije tu dugo trajao, prešao je u Tianjin Tedu, došao do drugog kineskog prvenstva, ali je osvojio Kup, i otišao.

Igrači koje je trenirao sjećaju se njegove izjave kojom je objašnjavao formulu „totalnog nogometa“. Jako je zanimljivo, dobro pročitajte;

„Nije stvar u sustavu, nego u načinu na koji igras. Kod većine u igri sudjeluju jedan ili dva igrača, ostali gledaju. Kod pravog, totalnog nogometa ako si i 60 metara od lopice – igras!“

Sad se odmara. Pogodila ga je napravna smrt Johana Cruyfa, prije godinu dana. I sam pogoden zdravstvenim problemima strahuje od pogoršanja svog stanja.

„Često sam daleko od prijatelja i obitelji. A i ne osjećam se više dobro, to mi olakšava odluku da stanem“, kaže Haan. I dodaje:

„Kada počnu odlaziti ljudi vaše dobi, vaši prijatelji, evo i moj Cruyf, shvatite da vas smrt može udariti svake sekunde!“

No, njegova razmišljanja o nogometu koje publicira dok se odmara su jako zanimljiva. Izdvojiti ćemo sam neka:

„Svi treneri uče isto, na istim kole-

Svijet je općinio s dva pogotka na SP u Argentini 1978. godine u četvrtfinalu i polufinalu, protiv najboljih svjetskih momčadi, zabivši golove najboljim svjetskim golmanima, Talijanu Dinu Zoffu i Nijemcu Seppu Maieru. I to s nevjerljativim udaljenostima! U četvrtfinalu protiv Nijemaca Haan je snažnim udarcem ulovio uvijek usredotočenog Maiera na krivoj nozi i osigurao pobjedu nad tada aktualnim svjetskim prvacima Nijemcima. Samo koji dan kasnije, u polufinalu Haan je navlas isto učinio Talijanu Zoffu, čovjeku koji nikad nije primio gol udarcem izvan kaznenog prostora. Oba gola su postala antologiska

krenuo na avanturu u Kinu. Bio je odličan izbornik Kineza od 2002. do 2004. godine došao je i u finale Azijatskog prvenstva ali je bio poražen protiv Japana.

Svjetski putnik Arie Haan je potom završio u iranskom Persepolisu, osvojio je naslov, posvađao se s upravom kluba i otišao. Postao je i trener reprezentacije Kameruna, no i tamo je otišao naglo, nakon svađe s upravom saveza, sam je skršio ugovor, čak ga je i Fifa zbog toga finansijski kaznila.

U prosincu 2007. godine na klubu Albanije zamjenio je Hrvata Ottu

gijima, to dovodi do dosade u nogometu. Nogomet se sastoji od grešaka i to je prirodna ljepota te igre. Ne treba se bojati grešaka, jer iz grešaka se rađaju ideje. Evo, utakmica Manchester City – Monaco je bila prepuna grešaka, i jedna od najzanimljivijih u zadnjih desetak godina. Svi smo uživali. Na to mislim. Moramo se prepustiti nesavremenosti, moramo se prepustiti imaginaciji igrača.

„Kad bih ja dao one golove s 35 metara da sam radio kako su me treneri učili!“

O da, sve je rekao Arie Haan tom rečenicom ■

Pogled iz drugog kuta

Gandhijev način razmišljanja nije bio u suprotnosti s kršćanskim načelima

Mahatma Gandhi je rekao: „Vi kršćani imate knjigu s kojom bi mogli zapaliti svijet ali to ne znate“

Studirajući teologiju naučio sam da je ekumenizam pokret unutar Crkve koji nas vodi približavanju drugih kršćanskih vjera tako da prihvaćamo ono što nas spaja i čini bliskima. On je nastojanje oko pomirenja i suradnje, zblžavanja i jedinstva kršćanskih crkava. Dok se međureligijski dijalog odnosi na sve religije, te je on dijaloški napor unutar kršćanskih crkava prema onima koji ne vjeruju u Isusa Krista. Uvijek mi je bio zanimljiv međureligijski dijalog zbog kojeg sam posezao za knjigama o Mahatma Gandhiju koji je bio hindus i izuzetno veliki čovjek poznat po ljudskosti, ne-nasilju, mudrom životu, te veliki autoritet svoga vremena. Vrijedno je čitati što je on zapisao. Zanimljiva su njegova razmišljanja koja na sebi može primjeniti običan čovjek, političar, klerik i svaki crkveni čovjek. Što Gandhi misli o demokraciji, toliko kod nas citiranom pojmu, ali do kraja neshvaćenom kod naroda i političara: „**Pod pojmom demokracija ja podrazumijevam jednake šanse kako za najslabijeg, tako i za najjačeg.**“ kaže Gandhi.

Imaju li u hrvatskom demokratskom društvu svi jednake šanse pitanje je za cijelokupno društvo, političare i crkvene ljude? Mislim da ćemo se još dugo učiti što je to demokracija i kako bi demokratsko društvo trebalo izgledati, oslobođeno korupcije koja jednoga gura u prvi plan, a onaj koji nema veza i vezica ostaje neiskorišten talent i negde po strani. Što je prema Gandhiju sloboda?: „**Sloboda nije vrijedna ako ne uključuje i slobodu kako bi se grijesilo**“

To načelo je važno u odgajanju budućih generacija vjernika, svećenika i svih zvanja. Cesto su lju-

di šokirani kada čuju da je jedan svećenik učinio nešto grešno, ili da se u Crkvi vidi neka grešnost. To je „sablažnjivo u očima ljudi“. Svi smo mi ljudi grešni! Biskupi i svećenici su grešni i slabici, te u svojoj slobodi pogriješe. I tko god u svojoj slobodi pogriješi ne smije ga se stavljati na stup srama. On je prvo samo čovjek, pa tek onda predstavnik neke organizacije, ili institucije. To ne znači da odobravamo grijeh nedosljednosti, nego na njega gledamo s jednom širinom koja ne odbacuje i ne prezire tu osobu, nego čin grijeha koji je učinjen. Iza slobode svakako ide ljubav. Kakva ljubav? Pravo shvaćena i živiljena ljubav za koju Mahatma Gandhi tvrdi: „**Ljubav nikad ništa ne zahtijeva, već samo daje. Ljubav samo pati, nikada se ne kaje i nikada se ne sveti.**“

Gledamo li tako na našu kršćansku ljubav koja je energija Božja u nama, te nas tjeri naprijed da volimo sve ljude, da radije kada smo neshvaćeni, odbačeni, kritizirani patimo nego li da se svetimo. Jesmo li svjesni da je to prava ljubav koja se tijekom života u nama usavršava? U našim medijima se već godinama govori o moralnoj križi hrvatskog naroda, i o tome kako se nikako ne može uzdići na ekonomskom, natalitetnom i političkom planu u odnosu na druge narode. Gdje je problem? Problem je da se nismo kroz patnje pročistili duhovnim vrednotama, sebe, čitav narod. I tu je Gandhi jasan: „**Ni jedna se zemlja nije nikad uždigla a da nije bila pročišćena u ognju patnji.**“

Prošli smo grozote domovinskog rata, prolazimo kroz grozote divlje privatizacije, nepoštivanje radnika, divlji kapitalizam, korupciju, krizu moralnih vrednota. Može li Cr-

kva i druge odgojne strukture, pa i političari pročistiti duhovno ovaj naš narod. Nisam vidio, ni čuo da itko konstantno govoriti o moralnom pročišćenju osim onih koji vode duhovne seminare spominju riječ „pročišćenje“! Narod je patio i pati, a da li je pročišćen ili je ostao u stanju kuknjave pitanje je ovog trenutka. I u propovijedima se rijetko čuje riječ pročišćenje duhovno moralnim vrednotama. Što širimo u medijskom prostoru? Možda podmetanja, iskrivljene vijesti. Kakva nam je politika? Je li dosljedna aktivnost u dubokoj vezi s obećanim, proklamiranim i životnom praksom? Kakve su nam propovijedi? Jesu li dosljedne, takve da šire toleranciju ili uvijek nekoga napadamo? Ili

znači da vatra nije bila dovoljno jaka.“ I to je Gandhijeva mudra misao. Netko će možda reći da autor ove kolumnne traži savršenstvo, da idealizira bez potrebe. Ne, nego pokušava osvijetliti put i trasirati ga, jer mi smo ljudi od Puta. Isus je naš Put, Istina i Život. Vjerujemo li Isusu da je vrlo opasno otvrđnuće srca koje nas čini takvima da nam nije stalo do ničega, a kamo li do broda koji pušta na sve strane? Ako smo često nedosljedni, neprincipijelni, i zato postoji veliki nesklad u onom što govorimo i trebamo činiti! Lijepa Naša domovina u svome krilu nosi i drži nedosljedne razne govornike i djelatnike koji imaju poslanje da se brinu za opće dobro. Nije to grijeh priznati, grijeh je tako ži-

cu“ jedne zagorske župe. Unjoj je župnik zapisao kako nije bio problem okupiti dvjesto muškaraca ili dvjesto žena na duhovnu obnovu. To je mogao učiniti i njegov susjedni župnik. Posebno je okuplja jedan i drugi župnik muškarce i žene. Bilo je to u vremenima prije drugog svjetskog rata. Kliko ih danas možemo okupiti po našim župama diljem domovine? „Kob naše kulture je da se materijalno brže razvija nego duhovno.“ Ta Gandhijeva tvrdnja je isto točna. Na materijalnom pogledu smo svake godine začuđujuće brzi u raznim novitetima. Gotovo je teško pratiti taj materijalni napredak u svijetu informatike, noviteta u proizvodnji, građevinarstvu, automobilskoj industriji. Pa nam se činkao da duhovno stojimo ili previše sporo slijedimo taj napredak. U medijima smo kao Crkva slabo prisutni. Kao da nam ne trebaju. A zapravo se preko njih ulazi u svijet naše kulture. Kulture naših ljudi, koji često kao da nemaju vjerničke širine, te je za njih čudo kada Crkva progovara, piše ili želi imati svoj prostor. Nemojmo biti zabrinuti!

Sveti današnjice je često bez principa, a „**Zivot bez principa je brod bez kormilara.**“ reče Gandhi. Neka Isus Krist bude naš duhovni kormilar, a principu na glašene i proklamirane u katoličkoj Crkvi živimo, jer „**vjerovati u nešto, a ne živjeti to, e to je nečasno**“ I tu je Mahatma Gandhi u pravu.

Ovom kolumnom pokušao sam gledati na čovjeka, svijet, društvo, politiku iz drugog kuta, kuta jednog hindusa. Na to imam svakako pravo jer je međureligijski dijalog normalan i sasvim je normalno da si katolik ponekad dopusti gledati u ime tog dijaloga što misle i uče druge religije. U ovom slučaju je riječ o Mahatma Gandhiju, neosporno velikom povijesnom liku koji je ostavio duboki trag u povijesti ljudskog roda. Neka nas Svetog Bog blagoslov blagoslovom duhovne širine i upornosti življeljena autentičnog kršćanskog života. Zato živimo ono što proklamiramo ili propovijedamo. Duše sveti vodi nas putevima prave djetalne duhovnosti.

piše: **vlč.**
Vladimir
TRKMIĆ

još je žalosnije ako nisu konkretne i prilagođene za ovo vrijeme.

Da li nam je ljubav prema svima i svakome ma kako on živio i govorio tolerantna, očekujući da će se promijeniti, ako ćemo ih mi ljubiti i za njih moliti. Snalazi li se Crkva u vremenu u kojem živimo, ili smo kako reče papa Benedikt XVI. brod koji pušta na sve strane? Najveći crkveni autoritet je dao simboličnu sliku Crkve, broda kroz čije putotine ulazi voda. Nije li Crkva na velikom ispitnu po svakom kleriku i vjerniku koji se želi posvećivati, pročišćavati i stvarati novo lice Crkve. Najlakše je biti tradicionalist pun raznih obzira i straha da se ne stavљa u stanje da nešto „ne talasa“. Jesmo li realni u samokritici kao klerici i obični laici? Ili smo postali tijekom života okorjela i tvrda srca, kako bi Isus rekao, da smo doživjeli otvrđnuće srca. „**Ma koliko bila okorjela nečija éud, rastopit će se na vatri ljubavi. Ako se pak ne promijeni, to**

vjeti i tobože djelovati. Gandhi je za sebe rekao: „**Moj život je nedjeljiva cjelina i sve moje djelatnosti prožimaju se; i sve one imaju podrijetlo u mojoj nezavisnoj ljubavi prema ljudima.**“

Što se dogodilo s nama i našom domovinom? Što se dogodilo s mnogim drugim narodima Europe koji su bili duhovno jake kršćanske zemlje gdje se kršćansko lice i djelatnost vidjela na svakome mjestu? Gdje je nestala kršćanska kultura pisane riječi, umjetnosti, autentičan odgoj u kršćanskom duhu velikog broja građana? Kako je budućnost katoličke Crkve? Hoće li zaista postati malo stado kako je zapisao papa Benedikt XVI u svojoj knjizi „Sol zemlje“. Ili će postati zanosna i vrlo aktivna zajednica na svim društvenim područjima, i u svim velikim i malim događanjima. Znamo li čitati znakove vremena što od nas traži drugi vatikanski koncil? Svojevremeno sam čitao „Spomeni-

Isusova ljubav na susretu udruge Ruah

Isuse, od srca ti hvala na djeci s posebnim potrebama!

Djeca s posebnim potrebama nisu posebna zbog posebnih vježbi ili "zakinutog" zdravlja, ona su posebna zbog načina na koji ljube ovaj svijet pokvaren svijet...

piše: Zrinka KASAPIĆ

Ovaj osrvt vam pišem samo zato što mi je srce toliko radosno da vam moram prenijeti bar dio te radosti. A radujem se jer imam osjećaj da sam okusila jednu molekulu Božjeg kraljevstva. Gdje? Na duhovnoj obnovi za djecu s posebnim potrebama i njihove roditelje koju vodi udruga Ruah s duhovnikom paterom Smiljanom u Crkvi svetog Križa u Zagrebu.

I inače sam ljubitelj duhovnih obnova i svih mesta na kojima se Isus slavi, svetom misom ali i pjesmom te molitvama koja otvaraju naša srca prema nebu. Ali ovačko nešto, kao što je udruga Ruah i njihovi susreti, to još nigdje nisam susrela. I zato vam ovu udrugu spominjem po treći put. U prva dva nastavka objasnili smo kako je udruga nastala - direktnom zamislom Gospe iz Međugorja koja je u molitvi rekla predsjednicima udruge - Dovedi mi bolesnu djecu i njihove roditelje. Prenijeli smo vam i svjedočanstvo ozdravljenja i milosti i to samo neka, jer nismo imali dovoljan broj stranica da vam ispišemo sve.

A sada vam želim prenijeti, koliko ču svojim ljudskim riječima moći, tu molekulu neba kojeg sam okusila tu spoznaju o djeci s posebnim potrebama, kako ih ovaj svijet ugrubo naziva i u startu etiketira kao neke "posebne". I da, ta djeca doista jesu posebna, ali ne zato što trebaju posebne vježbe ili posebnu hranu, već zato što je njihova ljubav, i pogled na ljubav, poseban.

Mi definitivno živimo u apokaliptičnom vremenu. U vremenu kad ni djeca nisu više nevina. Ali doista. Sve je veći broj djece koja maltretiraju i ponižavaju drugu djecu ugledajući se na roditelje. Sve je veći broj djece koja se suprotstavljaju učiteljima ali i roditeljima, djece koja ne poznavaju autorit, nevinost, koja ne poznavaju ljubav prema bližnjima, već su od ovog svijeta iskvarena u srcima od najranijih dana. Djecu prepunu oholosti, koju odgajaju društvene mreže i nametnuti okviri življe-

nja koji isključuju one drugačije, slabije, ili siromašnije.

Ne, nisu djeca kriva, nisu ni roditelji, već nepoznavanje istinske ljubavi koja se skriva u skrušenim srcima, u poniznosti koja nas vodi do Isusa Krista, a koju ovaj svijet, na čelu sa knezom ovog svijeta oduzima kroz osjećaje materijalnog i tjelesnog zadovoljstva - generacijama.

U tom čudnom vremenu odraštala sam i ja. Sjećam se tako svojih prvih odbacivanja. Djekočica koje se iz neznanih razloga nisu željele igrati sa mnom a ja sam njih voljela. Sjećam se slomljennih srca još iz vrtićke dobi pa i zadirkivanja i to od onih koje sam ja ljubila. Mislila sam dugo vremena da je problem u meni. Da moram promijeniti odjeću ili kupiti markiranu torbu ili dobiti novi mobilni telefon kako bi se toj djeci svidjela. Ja sam još dobro i prošla brzo shvatiti da nije stvar u opipljivom, već u onom - oku nevidljivom.

Sjećam se tako i Mirjane. Djekočice s posebnim potrebama koja je došla kod nas u 1. razred. Moje srce tada ju je jako zavoljelo i bila sam jako tužna kada je Mirjana uskoro, nakon samo par mjeseci premještena u drugu školu jer je bila posebna i jer se nije uklapala i kao takva bila je izvrgnuta brojnim zadirkivanjima svojih vršnjaka. Sjećam se kako su joj bacali pernicu po cijelom razredu, vukli je za kosu i kidalii joj torbu koju je već korišteno dobila na poklon jer nije imala novca da si priušti novu torbu, sjećam se kako su joj dovikivali svakakve uvrede, a ona je samo šutjela, kao i Isus pod silinom pogrda. Ali, šutjeli smo i svi mi..

Kad je Mirjana napustila naš razred bila sam tužna jer je naš razred ostao uskraćen za posebnost njenе ljubavi koja je meni tada kao djetetu od 7 godina bila neshvatljiva - posebna. Iako su je djeca maltretirala, ona je svojim tužnim srcem i suznim okicama prepunim boli njih ljubila i sve nas je duboko voljela u šutnji. Ja sam to osjećala tada i tu ljubav koju nam je Mirjana dala u tuzi pospremila duboko u svoje srce. Mirjanina ljubav bila je nešto za čim sam ja žudjela, iako toga tada nisam bila posve svjesna. Život je bez Mirjane krenuo dalje. Nakon mnogo godina nekoliko puta sama znala sresti Mirjanu i uvek bi se s knedlom u grlu prisjetila tog iskustva koje je moralna proživjeti sa "zdravom" djecom. Iako je nisam ja zlostavljala, svaki put kad bih je vidjela sram poradi moje generacije bi preplatio moje srce, a pojavljivala su se i pitanja poput: Zašto je nisam više zaštitila?

Zapravo, od mnoge djece s kojima sam prošla i cijelo osnovnoškolsko školovanje, Mirjana koju sam poznавala samo jedno polugodište prvo razreda opečatila je moje srce već tada. I hvala Ti Bože na tome. Sve ove godine ja nisam znala što je to Mirjana imala da sam ju toliko duboko pospremila u sebe. Svih ovih 20 godina ja nisam detektirala što je to što meni izaziva toliku nježnost ali i sram kad je se sjetim.

Tada me Bog čudesnim putevima Gospodnjim doveo na susret udruge Ruah, na kojem sam shvatila zašto je u mom životu bila jedna Mirjana.

Počinje slavljenje na susretu udruge Ruah. Bend svira pjesmu - Dijete posebno, koju je napisala jedna majka posebnog djeteta. Pored mene druga majka sa sinom. Kap po kap, suza po suzu slijeva se niz njezine obrazne dok svira stih - Hvala ti, hvala Ti za dijete posebno. Njezin sin, dijete s posebnim potrebama gleda suze svoje majke i bacaj joj se u zagrljaj. Cijelu pjesmu otpjevali su zajedno, plačući od radosti. Jer imaju jedan drugoga. Majka dijete posebno, a dijete posebno, majku svijesnu Božjeg dara. U tom trenutku shvaćam da mi "zdravi" prečesto nismo svijesni te druge unutarnje dimenzije življenja. Prečesto smo

kao oni klinci iz mog razreda. Prečesto ne vidimo tugu u očima drugog čovjeka. Prečesto ne vidimo bol koju zadajemo drugima svojim površnim postupcima. Prečesto ovaj svijet odbacuje tu djecu a zajedno s njima i Isusa. Prečesto nismo svjesni da bi svi mi trebali stalno govoriti - Hvala Ti, hvala ti za djecu posebnu. Zašto?

Ta djeca, djeca s posebnim potrebama su djeca od posebne Božje milosti. Djeca sposobna ljubiti onako kako "zdravi" to nisu u mogućnosti. Djeca koja ne ljube svojim JA, već svakome pružaju Kristovu ljubav, ljubav koju oni dobivaju na pretek - zbog svoje nevinosti. Onu, nadmoćnu ljubav koja je mnogima neshvatljiva. Djeca koja ljube ovaj svijet umjesto nas. Oni su nama poseban blagoslov, ovom pokvarenom svijetu.

Ja osobno, u svom malom druženju s tom djecom mogu posvjedo-

čiti da sam tek preko njih upoznala ljubav onaku kakva ona treba biti - potpuno nesebična, potpuno bezuvjetna, potpuno neiskvarena. To su djeca sposobna podnositi patnje i nositi križeve svih nas. Oni su u čudesnoj Božjoj milosti. Kad ste s njima u prisutnosti

ste cijelog neba. Oni su Isusovi direktni suradnici u spasenju svijeta.

Njegovi Simuni i Veronike. Upravo ta djeca. Svjedočim vam da su oni izabranici Božjih, i svim srcem vas zovem da dođete na jedan susret udruge Ruah jer ja riječima svojim ne mogu opisati tu nježnost, taj dašak neba koje se osjeti u druženju s njima. Taj dašak neba s kojim me Isus upoznao prije 20 godina preko moje Mirjane i koji me sada dovođi među njih. To je jedno posebno iskustvo "ljubavi" koje zdravi rijetko mogu dati.

Zato su nam oni poslati, da učimo od njih kako ljubiti kad nas svijet ubija, progoni i odbacuje. Kako opršati, ali i kako živim i poniznim

srcem slaviti Gospodina. Ono što odvaja udrugu Ruah od svih ostalih udruga za djecu s posebnim potrebama je to što tamo osim djece ozdravljaju i roditelji i to u imenu Isus. Vi tamо ne vidite te posebne potrebe, vi vidite samo žamor nevine radosti koju Krist sam daruje toj djeci i roditeljima i koja se očituje na njihovim licima i u suretu sa bližnjima. Da samo znate kako su mene zavoljeli iako me nisu poznavali...! Darovali su mi Ljubav koja me danas tjeru da vičem - hvala ti za djecu posebnu!

Mnogo je roditelja takve djece koji se ne snalaze, koji nisu znali što bi u susretu s takvim djetetom, gubili se u nemoći jer nisu znali primiti njihovu ljubav, pa došli na jedan ovakav susret i shvatili da su izabrani da odgajaju Božji dar. Da samo treba pustiti posebnom djetetu da te ljubi...sve ostalo čini On.

Nakon susreta u subotu došla sam kući i svim medijima se proširila strašna vijest o Adamu i svećeniku koji odbija pričestiti Adama sa svom ostalom djecom. Ne brinite, nije svećenik koji je djelovao po svojoj savijesti koju nismo mogli vidjeti zbog brojnih medijskih napada problema, problem su oni "zdravi" koji će razapeti i svećenika i crkvu i Adama kao i udrugu Ruah te zagovarati i šutjeti na sveopći genocid djece s posebnim potrebama u svijetu koji se događa, umjesto da govore svima o susretu s Isusom u toj djeci. Isti oni koji su napali svećenik tog dana napadaju i ubijaju brojne Adame svakog dana svojom šutnjom na sotonsko djelovanje protiv njih i zagovorom abortiranja bolesne djece. Vjerujte, Sotona mrzi tu djecu. Mrzi ih jer upravo oni po Isusu spašavaju ovaj svijet. Oni su poseban Božji blagoslov i po toj djeci mnogi će se spasiti. Oni trpe za naše grijehe, iskupljuju ih. Oni su predvodnici nebeskog kraljevstva na zemlji. Zato ih i ubijaju, u milijunima. Njihova nevina krv se danas najviše proljeva. O toj krvi se niti ne govoriti. Toliko su omraženi!

Dodite 13. svibnja (na Gospu Fatimsku) u Crkvu svetog Križa i upoznajte suradnike Kristove ljubavi! Oni će vas ljubiti onako kako je Krist ljubio svijet, ljubavlju koju mnogi tek moraju upoznati. Ako poznajete roditelje i djecu s posebnim potrebama, pošaljite ih na susret na kojem će sigurno osjetiti ljubav. Ljubav kojom je i mene Isus preko te dječice dotaknuo. Ljubav koja ne poznaje odbačenost...

Isuse, hvala ti! Hvala ti što si mi dozvolio da upoznam tebe u Njima. Hvala ti što si nam svima daravao sebe u njima, hvala ti za djecu s posebnim potrebama! Molim te da otvoris oči svima nama za tvoju ljubav koja u njima prebiva!

Dokaz Majčinske prisutnosti cijelom svijetu

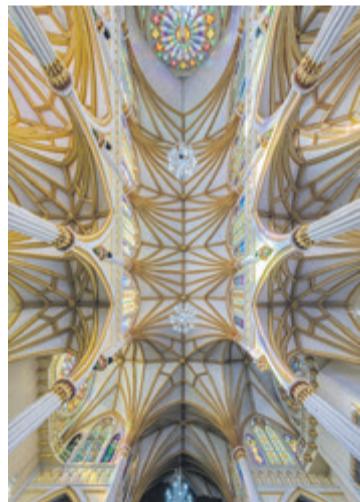
piše: Zrinka KASAPIĆ

Svi mi znamo za Fatimu, Lourdes, Međugorje i brojna druga europska ukazanja Gospe. Znamo čak i za čudesnu Gospu od Guadalupe koju je kao znak Božje prisutnosti na Zemlji ostavila svijetu kako bi ljudi, ponajprije znanost i sva ljudska dostignuća kleknuli pred njom i shvatili da su bez Boga ograničeni i da je njegova sveobuhvatnost ljudima shvatljiva samo onoliko koliko je to Njegova volja. Naime, za sliku Gospe od Guadalupe znanstvenici godinama pokušavaju otkriti kako je nastala, ali odgovora nema, osim jednog - znanstvenici priznaju da jasno da ta slika nije načinjena s ničim s ove planete. Ta slika nije stvorena od čovjeka već je riječ o Božanskoj tvorevini. Plodovi ovog čudesnog ukazanja Gospe domorodcu Ivanu Diegu - Cuahtlatoatzinu na brdu Tepojacu sjeverno od Mexico Cityja od 9. do 12. prosinca 1531. godine, su čudesna. Nakon ukazanja i čudesne slike pred kojom su kleknuli svi narodi prestalo je ritualno žrtvovanje Asteke i milijuni ljudi dovedeni u Isusu. Postali su katolici.

Prvo od sedam kolumbijskih čuda

Riječ je o jednom od najvećih marijanskih svetišta svijeta o kojem se sve više u europskom svijetu govori. No, jedno svetište koje tako-

Bazilika Gospe od Las Lajasa prvo je od 7 kolumbijskih čuda

Pred svetištem Gos u Kolumbiji znanos'

U današnje vrijeme svjedoci smo brojnih omalovažavanja Marije, majke Gospodnje, a ima čak i onih 'katolika' koji bi zabranili štovanje Isusove Majke ni ne znajući da bi tako zatvorili vrata koja je Marija za cijeli svijet otvorila

der posjeduje čudesnu i Božansku sliku ostalo je potpuno nepoznato nama Europljanima. Riječ je o takozvanoj Gospo od zdravlja koja se ukazala u Kolumbiji, iiza sebe ostavila također sliku pred kojom se bune svi mislioci znanost svijeta, kao i plodove i brojna obraćenja i ozdravljenja.

Riječ je također o jednom od najvećih marijanskih svetišta na svijetu, ali je čudno zapravo kako se malo govori o ovom ukazanju u Europi, iako je priča doista čudesna i još jednom iznova potvrđuje Majčinsku brigu i nježnost za sve ljudе svijeta, Njenu prisutnost među nama i zagovor ljudi pred Isusom Kristom Spasiteljem svijeta. Gospo od zdravlja, kako joj je katolička Crkva nadjenula ime ukazala se u malenom selu Las Lajas u Kolumbiji i ostavila vidljivi znak Neba cijelom svijetu. Naime, riječ je o čudu na koje je znanost i danas potpuno nijema. Iako ovo svetište ima veliko značenje za Kolumbiju, i Južnu Ameriku, nekako Europljani o ovom ukazanju znaju malo ili go-

tovo ništa. Naime, od takozvanih 7 čuda Kolumbije, ovo čudo zauzima 1. mjesto.

Vidjela ju djevojčica

Impresivan događaj u Kolumbiji dogodio se 1754. godine, nakon čega se rađa predivno svetište koje obiluje plodovima mira ikoje i danas dovodi na milijune hodočasnika iz cijelog svijeta u srce Marijino. Nesvakidašnji događaj, odnosno ukazanje Blažene Djevice Marije dogodio se pokrštenoj Indijanki po imenu Marija 19. rujna 1754. godine. I to dok je bila sa svojom gluhenjemom kćeri Rossom. Na putu do sela Ipías, majku i kći togđe dana uhvatilo veliko nevrijeme te su se brže bolje sakrile u obližnju špilju.

Ta špilja u ono vrijeme bila je na glasu kao ukleta a ljudi su govorili da u njoj ima duhova. Zbog toga im nije bilo svejedno uči u špilju ali s obzirom na to da je nevrijeme bilo toliko jako, drugog izbora nisu imale. Indijanka Marija, majka malene Rosse sklonila se na samom ulazu od kiše, dok je mala Rossa igrajući se, odskakutala dublje u špilju. Odjednom je Rossa koja je bila gluhenjem veselo vrisnula, potrcala do svoje majke te po prvi puta u svom životu ispustila glas te majci rekla: 'Majko dođi, dođi majko viđet i ljeđu Gospodu s djetetom, eno je tamo stoji i smješka se'.

Oživjela djevojčicu

Nijema majka Marija prestraše-

na zbog priče o duhovima, ali i u čudu jer njeni Rossi govorili, brzo uzme svoju kćer i još po kši otrči kući ne osvrćući se na spilju. No, vijest o Rossi koja je kao gluhenjem ozdravila u špilji ubrzo se proširila po svim okolnim mjestima. Ljudi su odmah pozvali svećenika i krenuli u špilju u potragu za tajanstvenom ženom koja je Rossi ozdravila bolest. No, u špi-

li ne pronalaze ništa i cijeli događaj uskoro pada u zaborav. No, ne za dugo. Jer ubrzo, mala Rossa teško oboli i naglo umre. Očajna majka unatoč svim odgovarajućima, uzme mrtvo tijelo malene Rosse i nosi ga u tu špilju. Položila je mrtvo tijelo Rosse na tlo, zamolila Ženu koju je Rossi vidjela da se pobrine za nju te čvrsto molila u suzama. Ubrižno je neznajući

Gospa od zdravlja u Las Lajasu zapanjuje svijet

Gospa od Guadalupe

pe od zdravlja t je zanijemila

zaspala u molitvi. Odjednom se trgnula, probudila i vidjela kako Rossa živo i veselo skakuće i igra se s malim nepoznatim djetetom. Presretna, dolazi kući sa zdravom i živom Rossom, na očigled svih ljudi koji su znali da je malena bila preminula.

Pojava čudesne slike

Sad više nije bilo nikakve sumnje i sljedeći dan sa svećenikom ljudi opet dolaze u špilju ali ovaj puta svi zajedno padaju na koljena od čuda. Na stijeni nađu prekrasnu sliku Majke Božje s Isusom, dok s lijeve i desne biva naslikan lik Sv. Dominika i Sv. Franje Asiškog. Odmah se moglo utvrditi da sliku nije crtala ljudska rukaver slika naslikana kao da je bila u tri dimenzije tj. kao uklesana. Daljnja ispitivanja geologa utvrdila su da na ovoj slici nema boje ni ničega što bi ukazivalo na to da je slika naslikana. Nema boje, nema nikakvog pigmenta. Znanstvenici ne znaju niti danas kako je 'stvorena'. Ubrzo su se pojavila svjedočanstva o čudesnim ozdravljenja što je privuklo pažnju Katoličke crkve

koja 1951. godine priznaje ukazanje i pobožnost, kako su je nazvali - Gospo od zdravlja. Tako je ovo mjesto postalo jedno od najvećih svetišta, ne samo Kolumbije nego i cijele Južne Amerike. Ono što je za nas Europljane Lourdes ili Fatima, to je za Južnu Ameriku Las Lajas. Mjesto je to na kojem i danas hodočaste milijuni, mjesto na kojem se obraćaju i vraćaju Bogu i crkvi, mjesto prepuno plodova i velikih Božjih milosti. Mjesto koje je još jednom pokazalo Majčinu brigu za sve ljude svijeta u patnji, na svim kontinentima.

Nevjerojatna bazilika

Namjestu svetišta Gospo od Zdravlja je između ostalog i vrlo impresivna bazilika na rubu provalije i koja spaja putove dvije obale rijeke Guaitara, a koja jednostavno očarava svojim čudesnim izgledom. Bazilika je sagrada na točno na mjestu gdje стоји čudesna slika pa je slika danas unutar same bazilike, iza oltara. Postojanje svetišta u ovom mjestu zabilježeno je po prvi put u spisima fratra Juan de Santa Gertrudisa koji je za-

bilježio svetište putujući kroz ovo mjesto između 1756. i 1764. godine. Prvi hram sagrađen ovdje u sredini 18. stoljeća od slame i drveta.

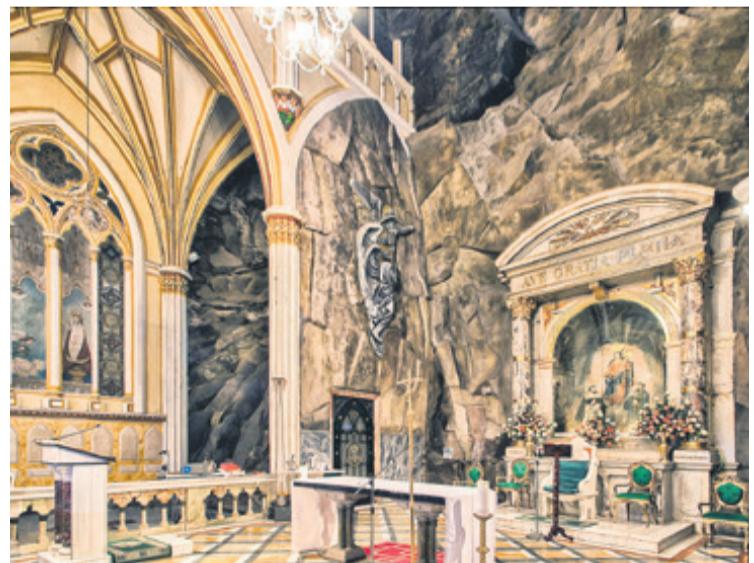
Uskoro je primjećeno da u svetištu dolazi mnoštvo ljudi pa male na crkvica više nije bila dobastna. Uskoro je zamijenjena novom većom crkvom 1802. godine. Sadašnja crkva izgrađena je između 1. siječnja 1916. i 20. kolovoza 1949. godine, donacijama domaćih vjernika. Ona se uzdiže 100 metara u visinu omeđena s dna kanjona te je spojena sa suprotnom stranom mostom dugim 50 metara. Riječ je o vrlo impresivnom čudu i bazilici u kojoj se ogleda sva Božja premoć. Ubiti sama Bazilika je još jedno čudo s obzirom na to da je riječ o siromašnom kraju, a crkva u gotičkom stilu nad kojom zastaje dah nadmašuje sve ljudske spoznaje. Kako je točno sagrađena, tko ju je gradio i kako? To uopće nije poznato. Ali je poznato da je to plod Gospina ukazanja kao i čudesne slike koja je i danas vidljiva unutar ove impresivne bazilike. Ono što je zanimljivo je to da čudesna slika Gospo od Guadalu-

pe kao i ova slika dijele posve iste crte lica Blažene Djevice Marije.

Zašto ukazanja?

Katolička crkva ovo je kao i mnoga europska ukazanja priznala ne kako bismo slijepo slijedili poruke dobivene u tim mjestima već poradi čudesnih plodova koji pokazuju snažnu nadnaravnu prisutnost

či da bi tako zatvorili vrata koja je Marija za cijeli svijet otvorila. Imali sigurnijeg puta za doći k Isusu osim slijediti Mariju i njezinu riječ - Ja sam službenica Gospodnjeg, neka mi bude po riječi Tvojoj! Marija, moli za nas i za cijeli svijet da mognemo svih biti privredni tvome Sinu - jedinom putu, istini i životu kojeg si i ti slijedila - prva.

Marije koja pomaže vjernicima doći do istine - Isusa Krista, njegina sina i blagoslovленог ploda utrobe njezine kojemu je Marija prva rekla da i tako otvorila vrata spasenju svijeta. U današnje vrijeme svjedoci smo brojnih omaložavanja Marije, majke Gospodnje, a ima čak i onih katolika (što je jako tužno) koji bi zabranili štovanje Isusove Majke ni ne znaju-

Isprika čitateljima

Poštovani čitatelji prije tri broja u 7Dnevno trebali smo objaviti ovaj tekst ali je našom pogreškom pod ovaj naslov stavljen potpuno drugi tekst, tako da ste bili uskraćeni za prelijepo informacije o čudesnom ukazanju naše Gospe u Kolumbiji. Hvala čitateljima koji su nam ukazali na pogrešku. Do čitanja, uredništvo Vjere.

zdravlje

PRILOG

Dr. sc. Morana BRKLJAČIĆ, dr. med.

Pretilost ili debljina je stanje prekomjernog nakupljanja masnog tkiva u organizmu s posljedičnim štetnim učinkom na zdravlje ljudskog organizma. Za određivanje stanja uhranjenosti koristi se nekoliko jednostavnih i praktičnih metoda, a to su: određivanje indeksa tjelesne mase; mjerenje opsega struka; mjerenje debljine kožnog nabora.

Indeks tjelesne mase (ITM) ili engleski body mass index (BMI) izračunava se dijeljenjem tjelesne težine izražene u kilogramima s kvadratom visine izraženog u metrima. Na temelju dobivenog rezultata ispitnik se svrstava u određenu kategoriju. Mjerenjem opsega struka određujemo raspored masnog tkiva u tijelu, te na temelju toga određujemo tip pretilosti. Naime, u praksi se razlikuju muški i ženski tip pretilosti. Kod muškog tipa pretilosti dolazi do nakupljanja masnog tki-

Hrvati se po tjelesnoj težini ubrajaju u „debele nacije“, na 5. mjestu u Europi, a ispred nas su građani Malte, Grčke, Turske i Engleske

va oko struka (oblik «jabuke»), dok kod ženskog tipa pretilosti masno tkivo se nakuplja ispod struka, u donjem dijelu trbuha, na stražnjici, krovima i bedrima (oblik «kruške»). Opseg struka veći od 102 cm u muškaraca, te veći od 88 cm kod žena upućuje na pretilost. Opseg struka mjeri se u razini vrha zdjelične kosti. Mjerenjem debljine kožnog nabora određujemo postotak tjelesne masti. Pomoću posebne sprave tzv. kalipera mjeri se debljina kožnog nabora na nekoliko mjesta na tijelu, te se izračunava postotak tjelesne masti. Postotak tjelesne masti veći od 25% kod muškaraca, te veći od 30% kod žena upućuje na pretilost. Kod djece i adolescenata stupanj uhranjenosti određuje se s obzirom na percentilne krivulje ITM-a po dobi i spolu. Prekomjernu tjelesnu težinu imaju djeca čiji je ITM između 85. i 95. percentile, a pretila su ona s ITM većim od 95. percentile za dob. Glavni su uzroci pretilosti prevelik unos hrane i nedovoljna tjelesna aktivnost, uslijed čega se višak energije unesen hranom, a ne iskorišten radom i fizičkom aktivnošću skladišti u organizmu u obliku masnog tkiva. No, u podlozi razvoja pretilosti ne leži samo ova jednostavna formula unosa i potrošnje, nego je pretilost rezultata djelovanja niza čimbenika koji uključuju genetske, nasljedne, psihološke i socijalne uzroke. Rjeđi uzroci pretilosti su bolesti nadbubrežne žlijezde, štitnjače, oštećenja središnjeg živčanog sustava i neki lijekovi (kortikosteroidi, an-

Pravilna prehrana podrazumijeva uravnotežen unos ugljikohidrata, masti i bjelančevina, kao i vitamina i minerala, redovito uzimanje obroka, umjerenost i raznolikost hrane, te izbjegavanje prejedanja

HRVATI PO TEŽINI

na samom europskom vrhu!

Premda genetske abnormalnosti utječu na lakše ili teže mršavljenje, dominantnost gojaznosti u zadnjih 20 godina u dramatičnom je porastu, dok se geni tako brzo nisu mogli promijeniti

**Pretilost
80%**
osoba ima pozitivnu anamnezu o postojanju pretilosti u obitelji

tidepresivi). Prema mišljenju psihologa za razvoj pretilosti veoma su važni psihološki faktori, utjecaj obitelji i okoline u kojoj živimo, te struktura ličnosti. Pretile osobe često se karakteriziraju kao osobe koje svoje emocionalne stresne događaje „liječe“ hranom, što dovodi do razvoja reaktivne pretilosti. Naslijede je također jedan od važnijih čimbenika u razvoju pretilosti, naime oko 80% pretilih osoba ima pozitivnu anamnezu o postojanju pretilosti u obitelji. Takva pretilost nije rezultat samo naslijeda, veći su naučenih obrazaca ponašanja od roditelja.

Težinu određuju živčani putovi u mozgu i probavnom traktu. Centri za jedenje i sitost koji se nalaze u hipotalamusu i hipofizi reagiraju na signale koji ukazuju na velike zalihe masnoća i glad. Tvari od presudnog značaja u ovom procesu su glukoza (šećer), insulin (hormon odgovoran za ulaz glukoze u stanice) i leptin (enzim koji signalizira mozgu da su zalihe masnoća velike). Leptin vrši mnoge funkcije

koje su od velikog interesa u ispitivanjima debljine i, vjerojatno, dijabetesa. Ovaj se hormon oslobađa iz masnih stanica; njegove koncentracije rastu što je više pohranjenih masnoća u stanicama. Povišenje razine signalizira hipotalamusu potrebu smanjenja apetita, dok sniženje koncentracije stimulira apetit. Lep-

Gojaznost se najčešće javlja u ljudi normalne fiziologije koji žive u industrijaliziranim zemljama s obiljem hrane, pa troše premalo energije na sagorjevanje viška kalorija

tin može djelovati i na otpornost organizma prema učincima inzulina, hormona bitnog za metabolizam šećera u krvi. Nedavno istraživanje na životinjama pokazalo je da leptin ne izlučuju samo masne stanice, nego i želučane stanice. Kolecistokinin, hormon tankog crijeva koji stimulira lučenje probavnih sokova, može djelovati zajedno s leptinom i stimulirati ili suprimirati apetit. Još uvjek nisu poznati mehanizmi kojima leptin sudjeluje u debljanju.

Genetski čimbenici gojaznosti

Genetski faktori utječu na metabolizam masti i reguliraju hormone koji utječu na apetit i vjerojatno imaju neku ulogu u 70% slučajeva gojaznosti. Veliki broj genetskih varijacija utječe na podložnost gojaznosti. Nasljedni faktori mogu

Pretilost ili debljina – veliki problem razvijenih zemalja

uključivati način distribucije masnoće, brzinu metabolizma, energetske reakcije na pretjerano jedjenje, omiljenu hranu itd. Oni su izravno odgovorni za neke slučajevne vrlo velike gojaznosti. Premda genetske abnormalnosti utječu na lakše ili teže mršavljenje, dominantnost gojaznosti u zadnjih 20 godina u dramatičnom je porastu, dok se geni tako brzo nisu mogli promjeniti. Metabolizam čovjeka razvio se tako da može konzervirati energiju i pohraniti masnoće u periodima gladovanja. Gojaznost se najčešće javlja u ljudi normalne fiziologije koji žive u industrijalizira-

Liječnici preporučuju jesti puno voća i povrća, proizvoda od žitarica, hranu s malo masnoće i bez šećera, nemasno meso i ribu, obavezno doručkovanje, izbjegavanje preskakanja obroka i prejedanja...

nim zemljama s obiljem hrane, pa nije problem potrošiti premalo energije za sagorijevanje viška kalorija. Premajednoj teoriji šećerna bolest tipa 2 i pretilost, koja je obično pojavna ovog poremećaja, potječe od genetskih radnji koje su nekoć bile neophodne za opstanak.

Neki stručnjaci tvrde da postoji tzv. "štedljiv" gen koji regulira protok hormona radi prilagodbe sezonskim promjenama. Kod nekih nomadskih naroda hormoni se oslobađaju tijekom sezona u kojima su količine hrane bile oduvijek male, što je rezultiralo otpornošću na inzulin i učinkovito pohranjivanje masti. Ovaj je proces obratan u sezonsama kada je hrane u izobilju. Kako je hrana s visokim sadržajem ugljikohidrata i masti suvremenom industrijalizacijom postala raspoloživa tijekom cijele godine, ovaj gen više ne služi svojoj svrsi nego postaje štetan jer se masti prvo pohranjivane za periode gladovanja, ne troše. Ova teorija mogla bi objasniti veliku učestalost šećerne bolesti tipa 2, gojaznost među domorodačkim američkim plemenima s nomadskom povijesti, kao i zapadnjačke prehrambene navike. Tradicionalna hrana s niskim sadržajem masnoća i visokim sadržajem vlakana (kukuruz, grah i žir) kojom se nomadski narod hranio vjerojatno je štitila ovu genetski osjetljivu populaciju od čestih slučajeva gojaznosti i dijabetesa tipa 2, što danas više nije slučaj. Neke genetske mutacije koje su se donedavno dovode u vezu sa specifičnim slučajevima gojaznosti uključuju onu koja vjerojatno povećava broj i veličinu masnih stanica i povezuje se s masivnom gojaznošću. Drugi gen se zove receptor melanokortina 4 i ima glavnu ulogu u prekidanju potrebe za jedenjem, a kojega u nekim obiteljima sa slučajevima gojaznosti nema. (Izvor: www.plivazdravlje.hr)

Stil života i navike

Jedan od čimbenika za razvoj pretilosti i porasta broja debelih ljudi je smanjena tjelesna aktivnost vezana uz pretežno sjedilački način ži-

Psiholozi ističu da su za razvoj pretilosti veoma važni psihološki faktori, utjecaj obitelji i okoline u kojoj živimo, te struktura ličnosti. Pretile osobe često svoje emocionalne stresne događaje „lječe“ hranom

vota. Promjene životnih navika koje su se dogodile u posljednjih nekoliko desetljeća utjecale su na porast broja pretelih ljudi. Smanjena tjelesna aktivnost uz pretjerani unos visokokalorične rafinirane i masne hrane, prekomjerno konzumiranje alkohola i stres povećavaju rizik za razvoj debljine i s njom pridruženih bolesti. Naime, prema statističkim podacima fizički je neaktivno

skakanje obroka (osobito doručka), drugi sati bez jela- načelo «gladovanja i prejedanja», nepridržavanje pravila pet manjih obroka tijekom dana, nedovoljan unos voća i povrća u svakodnevnoj prehrani, nedovoljan unos tekućine (vode) u organizam, nekontroliran unos šećera i slatkisa, unos kalorijski bogate, anutritivno siromašne hrane (grickalice, slatkisi) unos alkohola, gaziranih i zasladićenih pića, veliki unos soli u organizam, nedovoljno sna, lijekovi koji izazivaju debljanje (antidepresivi), zadržana prekomjerna tjelesna težina dobivena tijekom trudnoće i stres.

Prevencija pretilosti

Pravilna prehrana i fizička aktivnost, sukladno zdravstvenim mogućnostima, najbolja su prevencija prekomjerne težine! Najvažnije i u čemu treba voditi računa u cilju smanjenja tjelesne težine i održavanja idealne tjelesne težine je pravilna prehrana koja će uz programiranu tjelesnu aktivnost osigurati

Pravilna prehrana i fizička aktivnost, sukladno zdravstvenim mogućnostima, najbolja su prevencija prekomjerne težine! No, prema statističkim podacima, fizički je neaktivno čak 83 % muškaraca i 95% žena u Hrvatskoj!

čak 83 % muškaraca i 95% žena u Hrvatskoj. Udruga za prevenciju prekomjerne težine donijela je listu najčešćih razloga koji pogoduju nastanku prekomjerne tjelesne težine, a to su: genetska predispozicija, usporen metabolizam i loša probava, nepravilne prehrambene navike, nedovoljna ili nikakva tjelesna aktivnost, preobilni obroci i brzo konzumiranje hrane, pogrešno vrijeme obroka (kasno navečer), pre-

ravnomjerno mršavljenje. Pod pojmom pravilne prehrane podrazumejava se uravnotežen unos ugljikohidrata, masti i bjelančevina, kao i vitamina i minerala, redovito uzimanje obroka, umjerenost i raznolikost hrane, izbjegavanje prejedanja i uzimanje više manjih obroka tijekom dana. Preporuka liječnika je jesti puno voća i povrća, proizvoda od žitarica, hranu s malo masnoće i bez šećera, jesti nemasno meso (piletina bez kožice, puretina, meso kunića) i ribu, obavezno doručkovati, izbjegavati preskakanje obroka i prejedanje, jesti najmanje tri puta na dan u manjim obrocima, primjenjivati zdravije načine pripremanja hrane, kao što je kuhanje na paru ili na lešu, piti najmanje 6-8 čaša vode na dan, punomasne mlijecne proizvode zamijeniti onima s manje masnoće, smanjiti unos soli i šećera u hrani, izbjegavati životinsku mast, koristiti biljna ulja (suncokretovo, maslinovo, repino) u pripremanju hrane, izbjegavati grickalice, slatkise, brzu hranu (fast-food), gazirana i alkoholna pića. Usljed kontinuiranog porasta tjelesne težine građana Hrvatske, a u svrhu prevencije pretilosti i promjene prehrabnenih navika i stila življenja razini države donešeno je Nacionalni plan aktivnosti za pravai interes djece od 2006.-2012. godine. Cilj plana je promicanje zdravih stilova života, koji impliciraju pravilnu prehranu, tjelovježbu i suzbijanje prekomjerne tjelesne težine i pretilosti kod djece.

SLATKIŠI, GAZIRANA PIĆA

Djeca i debljina

Masne se stanice množe tijekom dva perioda rasta i razvoja: rane mladosti i adolescencije. Prekomjerno jedjenje u tim razdobljima povećava njihov broj, koji je i genetski određen. Neki su već rođeni s viškom tih stanica. Svakako da izvjesnu ulogu igra i utjecaj roditelja: ako je roditelj trogodišnjeg djeteta gojazan, i dijete (premda mršavo) ima 30%-tnu šansu postati jednog dana istim. Nakon adolescencije povećava se masa masnih stanica, a ne njihov broj pa stoga gubitak težine u odrasloj dobi smanjuje veličinu masnih stanica, a ne njihov broj, tako da je mršavljenje puno teže odraslima koji su u djetinjstvu, kada su se stanice množile, bili debeli. Svakako izbjegavajte davati djeci velike količine slatkisa, čokolade i bombova a prvenstveno izbjegavajte zasladićene sokove i gazirana pića te grickalice. Djeca se od ranih dana, ukoliko su zdrava i nema zdravstvenih prepreka, trebaju baviti fizičkom aktivnošću, sportom koji ona odaberu, nemojte siliti dijete u sport ili aktivnost koju ono ne želi ili mu/joj na toj aktivnosti nije lijepo i ugodno.

Kako na zdrav način kontrolirati svoju ljutnju?

PRESELITE LJUTNJU IZ SRCA U GLAVU!

Najviše zabrinjava što iskaljivana ljutnja pojačava zdravstvene rizike - od srčanog oboljenja do moguće pojave raka. Nažalost, i ljudi koji prigušuju bijes doživljavaju iste fizičke reakcije kao i oni koji izražavaju svoje neprijateljstvo - napetost mišića, povišenje krvnog tlaka...

piše: dr. IVO BELAN

Prvo, jedna novost: vjerovanje daje zdravo „dati si oduška“, više ne vrijedi! Ispitivanja su pokazala da provala gnjeva povećava taj gnjev i produžuje ljutnju, kao što mijeh raspiruju vatru. Ono što još više zabrinjava, iskaljivana ljutnja pojačava zdravstvene rizike - od srčanog oboljenja do moguće pojave raka. Nažalost, i ljudi koji prigušuju bijes doživljavaju iste fizičke reakcije kao i oni koji izražavaju svoje neprijateljstvo (napetost mišića, povišenje krvnog tlaka).

Ne iznenaduje, ali najosjetljiviji su ljudi s neprijateljskim osobnostima, kojima je pred očima samo

Izrazito ljutite žene imaju četiri puta veću vjeratnost povećane koncentracije kolesterol u krvi i prekomjerne tjelesne težine, nego one mirnije

Ljudi koji su kronično ljuti, imaju više nego dvostruku vjeratnost da će doživjeti srčani udar, nego mirne, hladnokrvne osobe

ljutnja, bez obzira da li ju izražavaju ili ne. Ljudi koji su kronično ljuti, imaju više nego dvostruku vjeratnost da će doživjeti srčani udar, nego mirne, hladnokrvne osobe. U jednoj studiji je utvrđeno da izrazito ljute žene imaju četiri puta veću vjeratnost da će imati povećanu koncentraciju kolesterol u krvi i da će imati prekomjernu tjelesnu težinu, nego one mirnije.

Od ljutnje do infarkta...

Ljudi tog tipa osobnosti češće obolijevaju i od drugih raznih bolesti. Oni imaju sklonosti da više jedu, da više puše, da piju više i da imaju reakciju „napadni ili pobjegni“, nego mi ostali, kad smo ljuti.

Ljutnja potiče lučenje stres hormona koji uzrokuje ubrzanje srčanog ritma i povišenje krvnog tlaka. Prekomjerna količina tih hormona može oštetiti krvne žile i srčani mišić, suziti krvne žile i zbog pomicanja naslaga na njihovoj stijenci - začepiti ih i konično - izazvati srčani infarkt. Ti hormoni mogu kompromitirati i obrambeni imunološki sustav, koji je od velike pomoći u borbi protiv infekcija, zločudnih tumora...

Oko 20 posto ljudi ima ljutitu osobnost, 20 posto ih je ležerno i ostatak je negdje u sredini. Kronično ljute osobe imaju neke za-

Stalno ljutiti ljudi češće obolijevaju i od drugih raznih bolesti. Oni imaju sklonosti da više jedu, da više puše, da piju više i da imaju reakciju 'napadni ili pobjegni'

Postoje organizirani programi treninga kako postupati s ljutnjom. Klasični način postupka sa svojom ljutnjom je - uzmaknuti, odbrojati do deset, otići na šetnju. To čovjeku daje nekoliko minuta da se smiri i da ponovno stekne uvid, vidik na neposredni razvoj situacije

jedničke karakteristike: negativni osjećaji, agresivnost i cinizam - općenito - nepovjerenje prema drugim ljudima i njihovom motivima. Nažalost, nitko ne može točno kazati u kojem trenutku ljutnja postaje opasna.

Međutim, ako je loše - razbjesniti se, a ni potiho u sebi kipjeti - nije bolje, što je onda zdrava alternativa? Upravljati svojim emocijama - niti ih „zakopati“, zatomiti,

niti im dati oduška. Postoje organizirani programi treninga kako postupati s ljutnjom. Klasični način postupka sa svojom ljutnjom je - uzmaknuti, odbrojati do deset, otići na šetnju. To čovjeku daje nekoliko minuta da se smiri i da ponovno stekne uvid, vidik na neposredni razvoj situacije.

Međutim, neke postojeće tehnike omogućuju da se ljutnja „preseli“ iz srca u glavu - s emotivne razine na intelektualnu razinu.

Na primjer:

Preispitati sebe: Kad god ste ljuti, stručnjaci preporučuju postaviti sebi četiri pitanja: „Je li to nešto važno?“, „Je li moja ljutnja odgovarajuća?“, „Može li se situacija promjeniti?“, „Je li vrijedno poduzimanja akcije?“ Takva procjena pomaže pretvoriti ljutnju u racionalno razmišljanje i tada je ljutnja pod vašom kontrolom.

Razmotriti svoje opcije: Ako se čovjek nađe u situaciji koja izazove u njega ljutnju, preporučljivo je „izvagati“ alternative i njihove posljedice („kako će reagirati druga osoba ako zatražim da me sasluša“, „trebam li kontaktirati prijatelja, kako bi on reagirao u toj situaciji“, itd.). Razmišljajući o takvim ili sličnim pitanjima čovjek se smiri, odvlačeći fokus s ljutnje i dajući mu novu perspektivu, novi izlaz.

Zabilježiti: Proces zapisivanja prisiljava čovjeka da organizira svoje misli, da jasno razmisli, da upotrijebi svoju glavu - radije nego da ju „izgubi“.

Moguća i pomoć psihoterapeuta

Napraviti analizu „troška i koristi“. Dobro se je zapitati: „Hoće li mi ljutnja donijeti bilo kakve koristi?“ Jer, čovjek može pustiti da ljutnja jednostavno prođe, što nije isto kao kada ju je prigušio u sebi. Uputno je napraviti intelligentan izbor kako se ponašati.

Macerat br. 4

Prirodni antidijsabetici koji pomažu gušteraci

U maceratu br. 4 nalazimo sirovi silimarin iz sikavice, kako bismo zaštitali hepatocite. Tu je i crni kim, koji regulira razinu šećera u krvi i siguran je za uzimanje. Crni kim kod oboljelih od dijabetesa također pojačava i oslabljeni imunitet, povećavajući aktivnost i broj T-limfocita i NK stanica

piše: Lana KIM

Svaki četvrti čovjek na svijetu je već dijabetičar, ili će to postati lošim izborom hrane i stila života. Naravno, veliku ulogu u svemu tome ima i naše gensko nasljedje, ali i dobre i loše odluke koje svaki dan donosimo, birajući hranu koja uvelike utječe na naše zdravlje. U svijetu postoji velik broj istraživanja koja dijabetičarima sugeriraju pravilnu ishranu. Tako se ljudima s tzv. staračkim dijabetesom - iako od njega boluje i sve više relativno mladih ljudi - preporučuje u ishranu unijeti što više povrća, ribe, ulja, gljiva, sira, vrhnja, jaja, umjereno konzumirati voće, grahorice, orašaste plodove, mlijeko, ali i izbjegavati čokoladu, kolače, tjesto, rižu, krumpir, kruh, brašno i slatkiše.

Naravno da se svega ovog treba pridržavati, ali postoje i prirodni antidijsabetici koji pomažu gušteraci.

Crni kim, gorka dinja, piskavica i sikavica

Macerat br. 4 je kombinacija biljnih ekstrakata s mnogo različitih sinergističkih učinaka koji su izuzetno djelotvorni, s mnogim dodatnim pozitivnim svojstvima koje ne može imati niti jedan lijek.

Nemogućnost stanica da iskoriste inzulin, potiče gušteraju na pojačanu proizvodnju dodatnog inzulina koji ne pomaže stanicama da usvoje glukozu (da ih nahrani), nego sklanja višak glukoze iz krvi u masno tkivo. Jetra luči hormon koji pomaže stanicama da usvoje glukozu i na taj način se smanjuje njena razina u krvi. Znači, zdrava jetra je čuvan gušteraju. Silimarin, koji potiče normalnu funkciju jetre, tako postaje prvi prirodni antidiabetik.

U maceratu br. 4 nalazimo sirovi silimarin iz sikavice, kako bismo zaštitali hepatocite. Tu je i crni kim, koji regulira razinu šećera u krvi (zdravstveno tvrdnju potvrdila EFSA (European Food Safety Authority) i siguran je za uzimanje. Crni kim kod oboljelih od dijabetesa također pojačava i oslabljeni imunitet povećavajući

Macerat br. 4 je kombinacija biljnih ekstrakata s mnogo različitih sinergističkih učinaka koji su izuzetno djelotvorni, s mnogim dodatnim pozitivnim svojstvima, koje ne može imati niti jedan lijek

Pred vama je izbor: ili da uzimate posebno sirovi granulat sikavice, piskavicu Plus i ulje crnog kima ili da jednostavno uzmete dvije čajne žličice dnevno macerata br. 4

aktivnost i broj T-limfocita i NK stanica. Gorka dinja (*Momordica charantia*) sadrži glikoprotein lektin i to u velikim količinama,

koji je po aktivnosti sličan inzulinu, jer snižava razinu šećera u krvi, a također djeluje i kao imunomodulator. Piskavica (*Trigonella foenum graecum*), pouzdano snižava razinu glukoze u krvi, odnosno djeluje hipoglikemički, te sprječava oboljenje živaca kod dijabetičara, čime značajno ublažava posljedice dijabetesa tipa 1 i 2. Uzimanjem ekstrakta piskavice prije jela, značajno se snižava glikeminski indeks ukupnog obroka, a hrana s nižim glikemiskim indeksom će vas prije zasiliti i duže čete se osjećati siti, što može smanjiti želju za međuobrocima.

Pred vama je izbor...

Granulat sikavice je prirodni dodatak prehrani dobiven isključivo mehaničkom obradom sjemeni na sikavice – tako dobivamo silimarin u sirovom, najprirodnijem obliku.

Piskavica Plus je proizvod koji dijabetičarima smanjuje glikeminski indeks hrane koje će naknadno uzeti, ali pomaže i krvnim žilama dijabetičara, jer sadrži i polifenole iz sjemenki grožđa i nara.

Pred vama je izbor: ili da uzimate posebno sirovi granulat sikavice, piskavicu Plus i ulje crnog kima ili da jednostavno uzmete dvije čajne žličice dnevno macerata br. 4.

matičnjak

MATIČNJAK SATIVA d.o.o.
Pantovčak 192, Zagreb | tel. 091 / 444 0712
e-mail: ibaclija10@gmail.com | www.maticnjak.hr

HLADNO PREŠANA ULJA OD SJEMENKI: crnog kima, konoplje, sikavice, boljeg lana, oraha, lješnjaka, marelice, uljane repice
DODACI PREGHRANI NA BAZI MEDA: 5 tibetanaca, 4 lopova, Nigella, Nigella Junior, Hepta Sana, Michael

ZDRAVO
SVJEŽE
DOMAĆE

DOBROM
ULJIMA
protiv
LOŠIH
MASNOĆA

MATIČNJAK SATIVA d.o.o. predstavlja hladno prešana ulja do temperature od 28°C i funkcionalne medove, koji pažljivom izradom najbolje čuvaju nepobitno djelotvorne tvari iz sjemenki sadržanih u njima. Samo kako ih je priroda mogla konstruirati sjemenke su napokon dobile pozornost i poštovanje znanosti, zasluženo, a naša zadaća je učiniti ih dostupnima u najprirodnijem i najkvalitetnijem obliku, sačuvane u medu i u obliku hladno prešanih ulja.

Željni ste prirode i nečeg novog, probajte dobrim uljima protiv loših masnoća.

Savjetovalište Matičnjak s Ivom Bačljom (091/3027 724) utorkom i četvrtkom od 16 do 20 sati, Pavla Hatza 12.

5. svibnja 1835.

Otvorena prva željeznica u kontinentalnoj Europi

Dana 5. svibnja 1835. godine otvorena je prva željeznica u kontinentalnoj Europi (izvan Velike Britanije), koja je predstavljala kolijevku željezničkog prijevoza i tehnologije). Radilo se o željezničkoj pruzi na liniji između belgijskog glavnog grada Bruxellesa i Mechelen, povijesno važnog središta u Flandriji. Mechelen je od Bruxellesa udaljen samo oko 20 kilometara, i to u smjeru sjevera, otprilike na polovini puta iz Bruxellesa prema Antwerpenu. U povijesti je Mechelen jedno vrijeme funkcionirao čak i kao glavni grad cijelokupne Belgije i Nizozemske, prije njihovog razdvajanja, a kasnije je postao glavnim sjedištem Katoličke Crkve na tom području (sjedištem nadbiskupa-primasa). Čak i danas nadbiskup Mechelen i Bruxellesa ima primat u Belgiji i tradicionalno postaje kardinalom Katoličke crkve. Prva željeznica u kontinentalnoj Europi sagrađena je, unatoč svom položaju u Belgiji, većinom engleskom tehnologijom, naročito onom Georgea Stephensa (jednog od prvih inženjera i industrijalaca u toj struci općenito). Dapače, prve tri lokomotive na pruzi Bruxelles-Mechelen bile su izradene na temelju znamenite Stephensonove parne lokomotive zvane Raketa (engl. Rocket).

6. svibnja 1841.

Ivan Dežman - slavni Zagrepčanin širokog raspona talenata

Dana 6. svibnja 1841. godine rođen je Ivan Dežman, hrvatski liječnik i književnik. Premda je živio kratko, samo 32 godine, ostavio je velik trag u Zagrebu, a po njemu

je nazvan i Dežmanov prolaz (Dežmanova ulica) na prometno važnom mjestu koje povezuje Ilicu i Frankopansku ulicu s Tuškancem. U trenutku svoje prelane smrti dr. Ivan Dežman bio je toliko omiljen i poznat u Zagrebu da je njegovom sprovodu prisustvovalo vjerojatno više ljudi nego sprovodu bilo kojeg zagrebačkog svetog misi.

priredio: Tin PONGRAC
fotografije: Arhiv 7Dnevno

bačkog građanina u dotadašnjoj povijesti. Dežman je rođen u Rijeci, a po svojoj je godini rođenja bio gotovo vršnjak Augusta Šenoe, Đure Deželića, Izidora Kršnjavog i Ivana Krstitelja Tkalcica. Po tim su njegovim zagrebačkim sugrađanima također nazvane važne ulice u središnjem dijelu hrvatskog glavnog grada. Zbog činjenice da je rođen u Rijeci, Ivan Dežman dobio je i ulicu u središtu tog grada. Studij medicine završio je Dežman u Beču 1864. godine, a zatim je radio u Zagrebu kao liječnik. Postao je i saborskим zastupnikom, a istovremeno je bio aktivan i kao književnik. Naime, napisao je niz romantičarskih epova (Smrt grofa Rabate, Smiljan i Koviljka, Zrinjada, Ljutovid Posavski) te zbirku pjesama Poletar. O Dežmanovoj neobičnoj stvaralačkoj širini i aktivnosti govori također i činjenica da je sastavio prvi hrvatski medicinski rječnik (1868. godine) te napisao libreto za operu Ban Leget (1872.) skladatelja Ivana Zajca. Potkraj života bio je glavni urednik Vjenca, a osnovao je i društvo za popularna znanstvena predavanja (1869.), u kojem je, primjerice, držao predavanja iz higijene. U Dežmanovom se slučaju doista radilo osobito o širokim interesa i velike radne energije, osobito s obzirom na činjenicu da je umro u preranoj dobi. Njegov sin Milivoj Dežman također je postao liječnikom i poznatom osobom iz zagrebačkog javnog života.

7. svibnja 1999.

Sv. Ivan Pavao II. posjetio Rumunjsku

Na današnji dan 1999. godine dogodio se prvi posjet pape jednoj većinskoj pravoslavnoj zemlji. Radilo se o posjetu pape sv. Ivana Pavla II. Rumunjskoj. Papu-sveca dočekali su u Rumunjskoj tamošnji predsjednik Emil Constantinescu, kao i patrijarh Teoktist, glava Rumunjske pravoslavne crkve. Papin posjet predstavljao je revolucionaran događaj za eku menizam i za odnose između katolika i pravoslavnih kršćana. Rumunjska je izrazito pravoslavna zemlja, u kojoj više od 80% stanovništva čine pravoslavni kršćani. Zanimljivo je da je Rumunjska pravoslavna crkva druga najveća autokefalna pravoslavna crkva na svijetu, odmah iza Ruske pravoslavne crkve. Papa sv. Ivan Pavao II. zadržao se u Rumunjskoj nekoliko dana. On i patrijarh Teoktist održali su liturgijske svećanosti, pri čemu je papa bio prisutan na liturgiji koju je slavio patrijarh, dok je patrijarh bio na papinskoj katoličkoj svetoj misi.

V R E M

Osloboden koncentracijski logor Mauthausen u Austriji

5. svibnja 1945.

Dana 5. svibnja 1945. godine oslobođen je koncentracijski logor Mauthausen u Austriji. Radilo se o logoru osobito zloglasnom po prisilnom radu zatvorenika, a osim glavnih lokacija u Mauthausenu i Gusenu, taj je logorski kompleks sadrža-

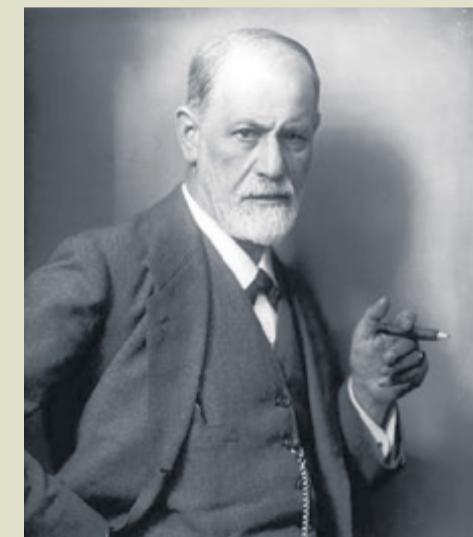
U trenutku dolaska Amerikanaca većina čuvara već je bila pobegla

vao još gotovo stotinu podlogora u raznim krajevinama diljem Austrije. Glavna lokacija u Mauthausenu nalazila se na udaljenosti od otrilike jednog kilometra od Dunava, nedaleko od mjesta na kojem u njega utječe rijeka Enns (tradicionalna granica između Gornje i Donje Austrije). Od grada Linza bile su logorske lokacije Mauthausen i Gusen udaljene samo desetak kilometara. Logor su oslobođili pripadnici američke vojske, a u trenutku njihovog dolaska većina čuvara već je bila pobegla. U logoru su oslobođitelji zatekli mnogobrojne izgladnjene zatvorenike, jer je njihova prehrana u pretvodnom razdoblju bila mizerna. Nakon završetka Drugog svjetskog rata područje na kojem su se nalazile glavne lokacije u Mauthausenu i Gusenu prijele su sovjetskoj okupacijskoj zoni.

Sigmund Freud - vršnjak Nikole Tesle

6. svibnja 1856.

Dana 6. svibnja 1856. godine rođen je Sigmund Freud, osnivač psihanalize. Rodio se u gradu zvanom Freiberg u Moravskoj, koji se danas nalazi u Češkoj i nosi naziv Příbor. U vrijeme Freudovog rođenja taj je grad pripadao Habsburškoj Monarhiji, a znatan dio stanovnika u okolicu činili su Nijemci (tzv. Sudetski Nijemci). Freud je podrijetlom bio Židov i po ocu i po majci, a preci su mu potjecali iz Galicije, i to iz gradova koji se u današnje vrijeme nalaze u Ukrajini. Danas se Freudov rodni grad Příbor nalazi samo oko pedeset kilometara od tromeđe Češke, Poljske i Slovačke. Od ostalih osoba židovskog podrijetla koje su rođene na području današnje Češke spomenimo Franza Kafku, Gustava Mahlera i Madeleine Albright. Po svojoj je godini rođenja (1856.) Sigmund Freud bio vršnjak Nikole Tesle, Georgea Bernarda Shawa, Woodrowa Wilsona i Dragutina Gorjanovića Krambergera. U Brnu, glavnom gradu Freudove rodne Moravske, znameniti katolički svećenik Gregor Mendel započeo je svoje genetička istraživanja upravo oko spomenute 1856. godine. U trenutku Freudovog rođenja Habsburškom Monarhijom vladao je car Franjo Josip, koji se znamenitom Elizabetom (Sissi) bio oženio samo dvije godine ranije.

Freud i Tesla rođeni su iste godine u istoj državi, Austro-Ugarskoj

8. svibnja 1902.

Vulkanska erupcija s najviše žrtava u 20. stoljeću

Dana 8. svibnja 1902. godine došlo je do katastrofalne vulkanske erupcije na francuskom otoku Martinique u Karibima, pri čemu je poginulo čak oko 30.000 ljudi. Po broju žrtava bila je to najsmrtonosnija vulkanska erupcija u cijelom 20. stoljeću. Praktički je u potpunosti uništila grad Saint-Pierre, u tom trenutku najveće naselje na otoku. Vulkan Pelée (franc. Montagne Pelée, engl. Mount Pelée), smješten na sjevernom dijelu otoka Martinique, prve je znakove aktivnosti počeo pokazivati već u travnje iste godine. Početkom svibnja javili su

se potresi, a mogle su se čuti i eksplozije iz smjera vulkana. Po gradu Saint-Pierreu pada je fini vulkanski pepeo. Mnogi stanovnici već su se tada evakuirali, no znanatih ih je dio odlučio ostati, vjerojatno iz uvjerenja kako se ne može raditi o snažnoj erupciji. Čak je i 7. svibnja u Saint-Pierreu još uvijek bilo mnogo ljudi, uključujući guvernera i njegovu suprugu, unatoč očiglednim znakovima erupcije. U to su vrijeme seismologija i vulkanologija bile tek u povođima, a guverner se, prema nekim navodima, oslanjao na mišljenja savjetnika koji nisu dovoljno ozbiljno shvatili opasnost. Spomenutog 8. svibnja piroklastični tok iz vulkanskog kratera spustio se niz padinu vulkana velikom brzinom i uništio cijeli Saint-Pierre. Poginuo je i guverner, koji se nalazio na terenu nastojeći osobno procijeniti opasnost (evakuacija 30.000 ljudi u to vrijeme nije bila jednostavna), te njegova supruga, koja je bila u hotelu. Od Saint-Pierre ostale su samo ruševine, koje čak ni do danas nisu u potpunosti raščišćene, nego ostaju

kao trajan podsjetnik na katastrofu svjetskih razmjera.

9. svibnja 1988.

Otvorena golema nova zgrada australijskog parlamenta s oko 4.700 prostorija

Nadanašnji dan 1988. godine otvorena je nova zgrada australijskog parlamenta u Canberri. Riječ je o golemoj zgradbi s oko 4.700 prostorija, čija je gradnja stajala više od 1.1 milijardi australijskih dolara. Zgrada je velikim dijelom ukopana u brdo, a sadrži obris dvaju velikih bumeranga. Tijekom gradnje zgrade australijskog parlamenta iskopano je čak oko milijun prostornih metara materijala. Zgradu je na današnji dan otvorila kraljica Elizabeta II., koja je ujedno i kraljica Australije, a ne samo Velike Britanije. Zanimljivo je da posjetitelji imaju slobodan pristup velikom dijelu te zgrade, uključujući i travnjake koji prekrivaju krov-

Teroristička organizacija Crni rujan otela Boeing 707 na letu za Izrael

8. svibnja 1972.

Dana 8. svibnja 1972. godine teroristička organizacija Crni rujan otela je zrakoplov tipa Boeing 707 na letu za Izrael. Radilo se o zrakoplovu belgijske kompanije Sabena, usmjerenoj iz Beča prema Tel Avivu, a otela ga je teroristička grupa sastavljena od četiri osobe: dva muškarca (Ali Taha Abu Snina i Abed al-Aziz Atrash) i dvije žene (Rima Tannous i Theresa Halsa). Svega dvadesetak minuta nakon polijetanja iz Beča ušli su teroristi u pilotsku kabинu zrakoplova i preuzeли ga. Naoružanje im se sastojalo od dviju ručnih bombi, dvaju pojasa ek-

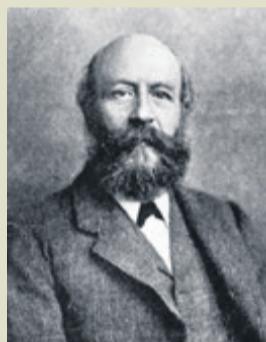
Izraelski tim komandosa izveo je spasilačku operaciju

sploziva i ručnog vatrenog oružja. Na zrakoplovu je u tom trenutku bila čak 101 osoba (od čega sedam članova posade). Teroristi su naložili pilotu da zrakoplovom sleti u zračnu luku pokraj Tel Aviva, a pregovore su vodili s tadašnjim izraelskim ministrima obrane i transporta (Mosheom Dayanom i Shimonom Peresom). Izraelci su organizirali tajnu spasilačku operaciju, sastavivši tim komandosa među kojima su bili Ehud Barak i Benjamin Netanyahu (obje su kasnije postali izraelskim premijerima). Komandosi su se približili zrakoplovu preobućeni u tehničare u bijelim kombinezonima. Uvjerivši otmicare da moraju izvršiti nužan popravak na hidrauličnom sustavu zrakoplova, ušli su njega i preuzeли kontrolu. Ubili su obojicu muških otmicara, a ženske su otmicarke uhiliti. Nažalost, pri pucnjavi je pogodena i jedna putnica, 22-godišnja Miriam Anderson, koja je kasnije preminula. Svi ostali putnici i članovi posade preživjeli su, a nije bilo žrtava ni među komandosima.

John Cadbury - britanski 'kralj čokolade'

11. svibnja 1889.

Dana 11. svibnja 1889. godine umro je John Cadbury, osnivač najveće britanske kompanije za proizvodnju čokolade i ostalih slatkiša. Rodio se bio još 1802. godine u engleskom gradu Birminghamu, u obitelji kvekerija (Quakers). Po svojoj je godini rođenja Cadbury bio vršnjak Victora Hugo i Alexandra Dumasa (oca), a bliski su mu po dobi bili također i Josip Jelačić, Honoré de Balzac te Aleksandar Puškin. Oko 1824. godine počeo je Cadbury prodavati čaj, kavu i vruću čokoladu u Birminghamu, a kasnije je sve više širio obujam svog poslovanja. Već je ranih 1830-ih godina počeo proizvoditi kakao smjese (u to vrijeme nije još postojala čokolada u tablamu, kavu danas poznajemo, nego se

Njegova kompanija bila je dobavljač britanskog kraljevskog dvora

od kakaa većinom priređivao napitak kao svojevrsna tekuća čokolada). Godine 1854. Cadburyjeva je kompanija dobila čak i kraljevsku potvrdu tj. postala je službeni dobavljač britanskog kraljevskog dvora (u to je vrijeme u Velikoj Britaniji vladala kraljica Viktorija, oko 17 godina mlađa od Cadburyja). Proizvodnju mlijeko čokolade započela je kompanija Cadbury tek nakon njegove smrti, u doba kad su njome upravljali njegovi sinovi Richard i George. U 20. je stoljeću kompanija Cadbury postala vodećom britanskom kompanijom za proizvodnju čokolade, s prihodima koji su se mjerili u milijardama funti. Dapače, postala je i jednom od vodećih svjetskih kompanija za proizvodnju slatkis, usporedivom s Nestlēom, Marson i Ferrerom.

ve. Zgrada Australskog parlamenta sadrži dvoranu Donjeg doma, sa sjedalima zelenkaste boje (po uzoru na britanski parlament, ali boje sličnije listovima eukaliptusa) i dvoranu Senata sa sjedalima crvenkaste boje (također po uzoru na Westminstersku palaču u Londonu, ali boje sličnije onoj australskog tla). Na vrhu zgrade nalazi se jarbol za golemu australsku zastavu, veliku otprilike kao pola teniskog igrališta.

10. svibnja 1774.

Marija Antoaneta postala francuskom kraljicom

Dana 10. svibnja 1774. godine Ma-

rija Antoaneta (franc. Marie Antoinette) postala je francuskom kraljicom. Dogodilo se to automatski smrću njenog svekra, francuskog kralja Luja XV., kojom je Luj XVI. (suprug Marije Antoanete) postao novim kraljem. U tom je trenutku Marija Antoaneta imala samo 18 godina, a njen suprug bio je također mlađ, s 19 godina. Vjenčali su se bili još četiri godine ranije, kad je Marija Antoaneta imala samo 14 godina. Mariju Antoanetu rodila je 1755. godine u Beču znamenita carica Marija Terezija, koja je ujedno bila i hrvatsko-ugarska tečeška vladarica. Prije smrti Luja XV. velik utjecaj na francuskom dvoru imala je madame du Barry, koja je s Marijom Antoanetom bila u lošim odnosima. Kralj Luj XVI. po svom je dolasku na prijestolje prognao madame du Barry iz Versaillesa, što je izazvalo olakšanje kod Marije Antoanete i kraljevih tetki. Kralj je svojoj mlađoj supruzi dodijelio za osobnu upotrebu dvorac Mali Trianon (franc. Petit Trianon), sagrađen nekoć za markizu de Pompadour. Taj maleni dvorac, smješten u parku pored Versaillesa, postao je kraljičinim ekskluzivnim privatnim kutkom.

zemno s Crnim morem. Sa suprotne strane Bospora nalazio se u antičko vrijeme grad Kalcedon, važno rano kršćansko središte, smješteno otprilike na području današnje istanbulske četvrti Kadiköy. Već se prije cara Konstantina glavno središte Rimskog Carstva počelo seliti iz Rima na istok. Car Dioklecijan imao je svoje glavno sjedište u Nikomediji, današnjem Izmitu u Turskoj, smještenom uz obalu Mramornog mora, otprilike 80 kilometara jugoistočno od Bospora. Konstantin je njegov novi grad poslužio kao svojevrsan „Novi Rim“, a ondje je dao sagraditi golemu carsku palaču, hi-podrom i forume.

11. svibnja 1092.

Posvećena katedrala u Lincolnu - najviša srednjovjekovna građevina na svijetu

Dana 11. svibnja 1092. godine posvećena je katedrala u engleskom gradu Lincolnu, građevina koja je kasnije tijekom dugog razdoblja od čak 200-tinjak godina bila najviša zgrada na čitavom svijetu. Toj je katedrali početkom 14. stoljeća dodan središnji toranj visok čak 160 metara, čime je nadmašila sve ostale crkvene građevine u Europi, ali općenito i sve građevine u tadašnjem svijetu. Prethodno je tisućama godina najviša svjetska građevina bila Keopsova piramida, visine veće od 140 metara (u vrijeme kad je još uvijek imala alabastreni pokrovni sloj). Izgleda da je toranj katedrale u Lincolnu prvi nadmašio Keopsovu piramidu svojom visinom, nakon gotovo 39 stoljeća. Nažalost, 1549. godine središnji toranj katedrale u Lincolnu srušen je u oluju, a kasnije više nije podizan na spomenutu visinu. Time je katedrala uvelike izgubila na visini i prestala je biti najvišom građevinom na svijetu. Inače, grad Lincoln nalazi se oko 200 kilometara sjeverno od Londona, u grofoviji Lincolnshire, koja je po njemu i dobila ime. Od obale Sjevernog mora udaljen je Lincoln 50-ak kilometara.

HISTORY.info **POVIJEST KAKVU NISTE ČITALI**

16kn
100 stranica

Poštovani čitatelji tjednika 7Dnevno

Novi broj najprodavanijeg hrvatskog povijesnog dvomjesečnika **History.info** stigao je u prodaju. Pročitajte o zanimljivim temama iz svjetske i hrvatske povijesti uz gotovo 400 slika, grafika i zemljovidova, kao i brojne rubrike poput dvorci i utvrde, zanimljivosti, nepoznato o poznatom, mitolov, povijestice – vijesti iz povijesti, fototak, vojna povijest, alternativna povijest, ukratko, izmišljotine i vremeplov.

Bili su prvi Evropljani koji su serijski proizvodili metalne predmete, prvi Indo-europljani koji su imali kalendar, a poznavali su Pitagorin poučak davno prije nego je rođen slavni matematičar. Što znamo o tim drevnim ljudima čije je središte bilo u Vučedolu kraj Vukovara? Kada smo kod drevnih vještina, jeste li se ikada zapitali kada su ljudi počeli proizvoditi i jesti sir? Stoga smo vam pripremili tekst o povijesti sirarstva.

Također iz povijesti hrvatskih zemalja, pročitajte o skandaloznoj ljubavnoj aferi hrvatskog časnika Geze pl. Matačića i belgijske princeze Lujze. Danas mnogo poznatija od Lujze, ali iz drugih razloga, jest Eva Perón, slavna Evita. Kako se siromašna vanbračna kći uspjela popeti na sam vrh patrijarhalnog argentinskog društva?

Niti jedna bolest, katastrofa ili rat nije bio toliko poguban kao Crna smrt, strašna epidemija koja je u nekoliko godina opustila Europu. Pročitajte kako su ljudi suočeni s nezaustavivom pošasti reagirali i kako je ona utjecala na društvo srednjovjekovne Europe. Druga velika srednjovjekovna tragedija o kojoj smo priredili članak jest tzv. Dječji križarski rat. Ima li istine u legendi da su u rat s božanskim nadahnucem krenula djeca?

Mitridat VI., nazivan Hanibalom Istoka, desetljećima je prkosio Rimu i došao nadomak togda da izgradi moćan grčko-perzijski imperij na prostoru između Kavkaza, Grčke i Krima. Kako su Rimljani osuđivali njegovu ambiciju? U vrijeme kada su se naši davni pretci tek bili doselili na prostor Hrvatske, vladari Šri Vidžaje kontrolirali su izvanredno važnu prometnu arteriju – pomorski put između Indije i Kine – te stekli basnoslovno bogatstvo i znanje. Zašto je ova civilizacija danas gotovo zaboravljena?

U novom seriju pročitajte o nastanku Poljsko-Litavske Unije, neobičnog saveza koji je stoljećima bio jedna od velikih sila istočne Europe.

Iz dogadaja koji su se dogodili ovog dvomjesečja čitate o sljedećim temama:

- stranci na prijestolju
- islamski moćnici
- kada je Švedska bila velika sila
- atentati suvremenog doba
- Albanija u 20. stoljeću

Pratite nas i na našim stranicama na Facebooku te na Twitteru, te iskoristite ponudu i uzmite godišnju pretplatu za 60 kuna! Preplatiti se možete na dva načina:

- na telefon 01/5566-611
- na mail: preplata@history.info (poslati ime i prezime, adresu, OIB, broj telefona i broj izdanja na koji se želite preplatiti)

Nadamo se da ćete uživati u čitanju novog broja **History.info**

[Facebook/history.hr](https://www.facebook.com/history.hr) www.povijest.hr

preplata@history.info [0155 666 11](tel:015566611)

Vukovarski ratni zločinac umro u miru

Zašto DORH nije procesuirao

Dragana Sučevića?

Dragan Sučević, bio je rak-rana Vukovaraca koji su se često žalili kako više 'ne mogu podnijeti da im se on šeće pred nosom po Vukovaru'. Sučević je do prije dvije godine je živio u Borovu naselju, gdje je u miru umro. Istom onom naselju, gdje ga je njemačka kamera 'ulovila' kako naoružan pištoljem hoda među leševima hrvatskih civila i hvali se kako - 'ubija odma'...'

piše: Snježana VUČKOVIĆ

Krajnji je trenutak da se DORH uhvatiti posla i procesuirati ratne zločince. Zadatak nije lak, osumnjičenih je puno i jasno je da se ne može okriviti svaki onaj u koga se upre prstom. Međutim, što vrijeme više odmice, sve je jasnije da DORH iz nekog razloga to ne želi ili je, pak, u pitanju - krajnji nemar. Ne procesuiraju se niti oni oko kojih nema puno posla, onih koji svoja zverstva ne skrivaju i koji se ubojstvima Hrvata, dapače, hvale.

Jedan od njih je sve do nedavno bio Dragan Sučević, rak-rana Vukovaraca koji su se često žalili kako više "ne mogu podnijeti da im

se on šeće pred nosom po Vukovaru". Sučević je povremeno dolazio na vukovarsku tržnicu, a do prije dvije godine je živio u Borovu naselju, gdje je u miru umro. Istom onom naselju, gdje ga je njemačka kamera "ulovila" kako naoružan pištoljem hoda među leševima i hvali se kako "ubija odma"..." Na pitanje, koga je ubijao pištoljem kojim je za vrijeme intervjuja mahao, Sučević je odgovorio: "Hrvate. Ali nisam ih ubio dovoljno". Zatim je novinare odveo do leša hrvatskog civila, ubijenog starca i s gađenjem rekao: "Presvuk'o se", aludirajući da su svi ubijeni bili hrvatski branitelji.

Darko je odmah odabrao stranu...

Odvratnija od tog videozapisa samo

Darko Sučević bio je Draganov sin. Dok je Dragan među prvima obukao uniformu JNA i počeo širiti velikosrpske stavove, Darko je ostao uz svoje prijatelje, hrvatske branitelje Vukovara i - poginuo. Otac i sin su, dakle, pucali i ratovali jedan protiv drugog. Njegovi suborci svjedoče da nikada nije odbio zadatak, niti izostao s položaja

je činjenica da su ga ogorčeni Vukovarci stavljali i na Facebook stranicu

Na pitanje, koga je ubijao pištoljem kojim je za vrijeme intervjuja mahao, Sučević je odgovorio: 'Hrvate. Ali nisam ih ubio dovoljno'. Zatim je njemačke novinare odveo do leša hrvatskog civila, ubijenog starca i s gađenjem rekao: 'Presvuk'o se', aludirajući da su svi ubijeni bili hrvatski branitelji. Videozapis su ogorčeni Vukovarci stavljali i na Facebook stranicu RH, uz objašnjenje da zločinac i dalje živi u Borovu naselju, međutim, nitko nije reagirao...

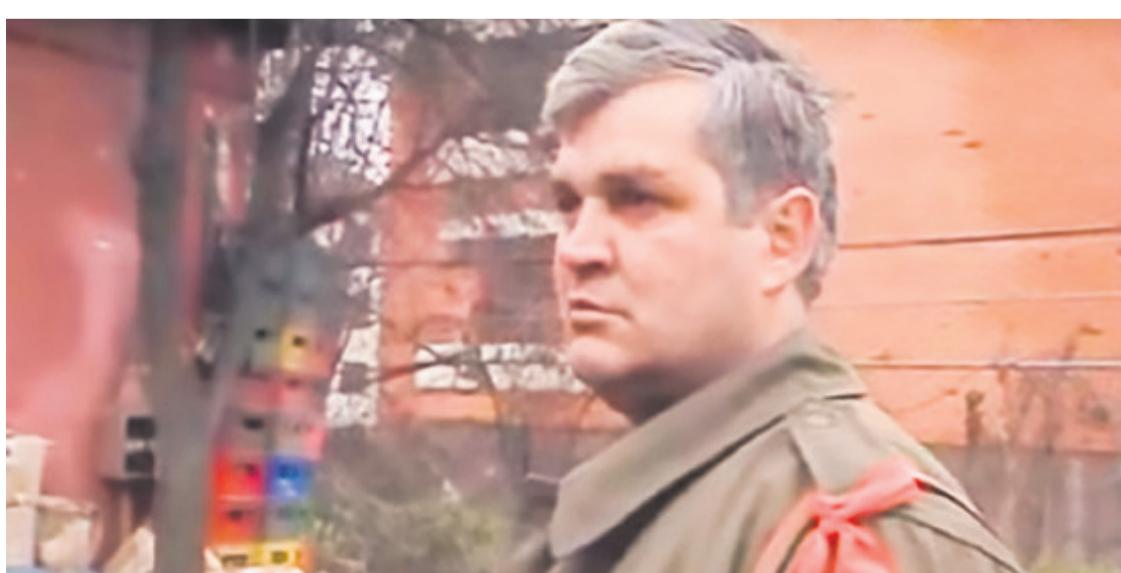
cu RH, uz objašnjenje da zločinac i dalje živi u Borovu naselju, međutim, nitko nije reagirao...

Treba napomenuti kako priča o Dragatu Sučeviću nije nepoznata, te kako se o tom zlikovcu već pisalo u ponešto nježnijem kontekstu. Njegova želja za ubijanjem Hrvata i osvetom, izniknula je zbog njegova oca koji mu je stradao u ratu, ali i zbog sina koji je odabrao hrvatsku stranu. Dragan Sučević je, naime, bio oženjen za Hrvaticu s kojom je imao sina Darka, perspektivnog, mladog budućeg košarkaša, koji je trenirao u "Vuteksu" i kojeg je rat zatekao u 18. godini. Darko Sučević se u obranu uključio početkom kolovoza 1991. godine, iako je bilo onih koji su na to gledali sa sumnjom, jer su znali da mu se otac isticao po velikosrpskim stajalištima i daje na neprijateljskoj strani u Borovu naselju. No, Darko je bio uporan i nije se htio razlikovati od svojih prijatelja i susjeda, pa se vratio iz Zagreba gdje su njegovu generaciju slali da u miru završi srednju školu. Majci Ani je doslovno rekao: "Ti si me učila da su sve hrvatske majke iste, po čemu bi se ti trebala razlikovati? Svi moji prijatelji su u obrani Vukovara i sve njihove majke su zabrinute".

Majka, a niti bilo tko drugi, više se nije protivila njegovoj želji i on se vratio na ono isto mjesto gdje je ranije bio u obrani Borovog nase-

lja, dakle na prvu crtu obrane. Njegov otac, Dragan, među prvima je obukao uniformu JNA i počeo širiti velikosrpske stavove. Otac i sin su, dakle, pucali i ratovali jedan protiv drugog. Poginuo je, na žalost, Darko... Njegovi suborci svjedoče da nikada nije odbio zadatak, niti izostao s položaja. Želio je i morao je biti dvostruko bolji kako bi pokazao da nije poput svog oca Dragana, koji je 19. studenoga s "oslobodiocima" ušao u Borovo naselje i zarobljene branitelje i civile u bijesu pitao: "Gdje je onaj mali Zengana da mu ja lično sudim?!"

Smrt u dvorištu kuće broj 33 Darko se u to vrijeme povukao s ostatim braniteljima u prostore Kombinata „Borovo“ i našao se među onima koji nisu mogli mirno gledati kako gorí „Borovo Commerc“, ali koji su nasjeli pozivu neprijatelja da idu gasiti požar. One koji su izašli, odmah su zarobili i svrstali u manje skupine, te odvodili u raznim smjerovima, a on je bio među devetoricom koji su odvedeni na Trpinjsku cestu do kuće broj 33. Uveli su ih u dvorište kuće i jednog po jednog ubijali bez ikakvog suda, i to samo zato jer su branili svoje. Među onima koji su tamо ubijeni, bio je i Darko Sučević, sin zlottvora koji je preživio rat i do prije samo dvije godine živio u Borovu nase-ju...

Tako je pisao Veselko Tenžera...

KNJIŽEVNOST KAO SVJEDOČENJE

Koestler je u tradicionalnoj pripovjednoj strukturi opisao psihološki mehanizam staljinističkih procesa (roman je tiskan 1940. u Engleskoj), i time dao obrazac koji će dva desetljeća kasnije dobiti do dokumentiranu potvrdu u rasponu od Londonovih do Štajnerovih uzinemirujućih svjedočanstava.

Pisci modernoga vremena žrtve su tradicije: svekoliko književno nasljede, pročeno i katalogizirano, pretvorilo se u Kriterij potomcima. Povučeni u alkemijske laboratorije jezika, oni su pretapali stare strukture, ispitivali geologiju Riječi i kulturu pretvarali u materijal za stvaranje nove kulture. Za to vrijeme monstrozno estetizirana povijest stvarala je svoju „književnost“. Njezin jezik bili su planet i cijeli narodi: njezin oblik: tragedije. Apokalip-

Ovaj uzinemirujući roman, višestruko na žalost potvrđen životom, jedno je od onih djela koje vrijeme, taj stari terapeut, pretvara u veliku – beletristiku. Roman o dvadesetom stoljeću, o doba u kojem su se mnogi ljudi proglašili bogovima i koji su, obećavajući rajeve, uspjeli napraviti samo pakao.

tični politički koncepti zamjenili su Sudbinu (kako je vidovito previdio Napoleon), a Antigona je zamjenjena kolektivnim tragičnim junakom. Planetarna klanja, koncentracioni logori, ideološki trusovi, Zeus s atomskom munjom u bombarderu.... Ništa se tu više nije rimovalo, ni u čemu nije bilo elegancije, niti je Pascalova trska koja misli imaginirala ponore; ona ih je živjela.

Tako se, usporedo s književnošću tradicionalnih ambicija, javila književnost krunskih svjedoka. A proces je, znademo, vodio čovjek protiv samoga sebe. Od logoraških dnevnika do kongresnih izvještaja (Hruščov), od fantazmagoričnih zapamćenja do beletričkih svjedočenja (Solženicin); svjedok do svjedoka da je, kako bi rekao Shakespeare, život postao priča koju idiot priča, puna buke i bijesa... Život je ostao Književnost koju prepisuju preživjeli nesretnici.

Arthur Koestler, kozmopolit, član Agit-propa Kominterne, partijski aktivist koji je na staljinističke procese odgovorio knjigom koja je, evo, i pred našim čitateljima, začetnik je jedne vrsti književnosti koju tradicionalni teoretičari zaobilaze svojim horoskopima moderne literature. On je u tradicionalnoj

Kako bi rekao Shakespeare, život je postao priča koju idiot priča, puna buke i bijesa... Život je ostao Književnost koju prepisuju preživjeli nesretnici.

pripovjednoj strukturi opisao psihološki mehanizam staljinističkih procesa (roman je tiskan 1940. u Engleskoj), i time dao obrazac koji će dva desetljeća kasnije dobiti do

dokumentiranu potvrdu u rasponu od Londonovih do Štajnerovih uzinemirujućih svjedočanstava. Sudbina starog revolucionara Rubašova (potvrđena nizom stvarnih

slučajeva), dana kroz splet isljedbenih dijaloga, introspekcija, retrospektiva i razmišljanja, postaje koloplet užasa i povod za hamletske dileme revolucije. Ono što Koestler izvrsno uočava i realizira do simbola u liku isljednika Gletkina jest gubitak etike jezika. Riječi i logos, pod pritiskom moći, podvrgavaju se željenim značenjima. Rubašov i Gletkin u biti razmišljaju na isti način, gotovo istim riječima, ali Gletkina jezik i logos više ne obvezuju. Oni su samo paravan, instrument Razuma koji ne pozna je sumnju i koji djela u skladu s jezikom, koji je definitivno odbacio etiku, estetiku i dijalog. Velika manipulacija jezika (fašizam i staljinizam) otvorili su srednjovjekovne ponore u koje iscerena samovolja Pojedinca, u ime nesaznajnih stvari, sahranjuje milijune ljudi.

Ovaj uzinemirujući roman, višestruko na žalost potvrđen životom, jedno je od onih djela koje vrijeme, taj stari terapeut, pretvara u veliku – beletristiku. Roman o dvadesetom stoljeću, o doba u kojem su se mnogi ljudi proglašili bogovima i koji su, obećavajući rajeve, uspjeli napraviti samo pakao. Rubašov je jedan od milijuna vjrenika koji je prekasno shvatio da je bogovima mjesto na nebu, ili barem na visokoj planini; pucali su mu u zatiljak. Izbliza. „Kao da je Vječnost slegnula ramenima“, kako reče pisac u posljednjoj rečenici.

(objavljeno u „Vjesniku“, 1.12.1972.)

SVAKA
SLIČNOST SA
STVARnim
LIKOVIMA JE
NAMJERNA

PAKLENI ŠUT

EPIZODA: BESKONAČNI PAD

